

**PROJEKTO „PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJŲ IR SPECIALIOJO UGDYMO PEDAGOGŲ
KOMPETENCIJŲ TAIKYTI INFORMACINES KOMUNIKACINES TECHNOLOGIJAS
(IKT) IR INOVATYVIUS MOKYMO METODUS TOBULINIMO MODELIO IŠBANDYMAS
IR DIEGIMAS“**

**MOKSLINIO TYRIMO „INOVATYVIŲ MOKYMO(SI) METODŲ IR IKT TAIKYMO
PRAKTIKA LIETUVOS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ PRADINĖSE KLASĖSE“**

I DALIES TYRIMO

**„Inovatyvių mokymo(si) metodų ir IKT taikymo pradiniam ir specialiajame ugdyme praktika
Lietuvoje“**

ATASKAITA

2012 m. balandis

Turinys

Ižanga	6
1. Tyrimo metodologija.....	8
2. Atsakymų į bendrus kelioms respondentų grupėms klausimus palyginimas	10
Pradinių klasių mokytojai.....	17
3. Santrauka	18
4. Tyrimo rezultatai.....	22
4.1 Pradinių klasių mokytojų charakteristikos	22
4.1.1 Socialinės-demografinės charakteristikos	22
4.1.2 Pradinių klasių mokytojų kvalifikacija	24
4.2 IKT priemonių turėjimas ir taikymas ugdymo procese	26
4.2.1 Lietuvoje teikiamo pradinio ugdymo lygio įvertinimas.....	26
4.2.2 Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas	27
4.2.3 IKT priemonių prieinamumas.....	28
4.2.4 IKT priemonių naudojimas ugdymo tikslais	30
4.2.5 Gebėjimų naudotis IKT priemonėmis vertinimas.....	33
4.2.6 Pageidaujamos naudoti ateityje IKT priemonės	36
4.3 IKT priemonių naudojimo tikslai	37
4.3.1 Kompiuterio panaudojimas profesiniais tikslais	37
4.3.2 Požiūris į mokytojų kompiuterinį raštingumą mokykloje	41
4.3.3 IKT naudojimo tikslai ugdymo procese	42
4.3.4 Pasirengimo ir galimybių naudoti IKT įvertinimas	45
4.4 Mokymo metodų taikymas	47
4.4.1 Įvairių mokymo metodų taikymas klasėje	47
4.4.2 Mokymo metodų taikymo pokyčiai	52
4.5 Kompiuterio naudojimo įtaka mokinių pasiekimams	53
4.5.1 Kompiuterio turėjimo bei naudojimo galima įtaka pradinių klasių mokinių akademiniams pasiekimams bei socialiniams įgūdžiams.....	54
4.5.2 Konsultavimasis su specialiaisiais pedagogais specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(-si) klausimais.....	56
4.5.3 Kompiuterio naudojimo poveikis specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui	57
4.5.4 Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse veiksmingumo įvertinimas	58

4.6	Pradinių klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimas	59
4.6.1	Dalyvavimas kursuose/seminaruose ir kvalifikacijos kėlimas	59
4.6.2	Poreikio gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą pradinėse klasėse vertinimas	61
4.7	Projekto vertinimas.....	62
4.7.1	Projekto žinomumas	62
4.7.2	Dalyvavimas projekte.....	63
4.7.3	Kvalifikacijos tobulinimo seminarų nauda pradinių klasių mokytojams.....	65
4.7.4	Projekto nauda.....	68
	Specialieji pedagogai dirbantys su pradinių klasių mokiniais	70
5.	Santrauka	71
6.	Tyrimo rezultatai.....	75
6.1	Specialiųjų pedagogų charakteristikos.....	75
6.1.1	Socialinės-demografinės charakteristikos	75
6.1.2	Specialiųjų pedagogų kvalifikacija.....	76
6.2	IKT priemonių turėjimas ir taikymas mokymo procese	78
6.2.1	Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas	79
6.2.2	IKT priemonių prieinamumas.....	80
6.2.3	IKT priemonių naudojimas ugdymo tikslais	83
6.2.4	Gebėjimų naudotis IKT priemonės vertinimas.....	84
6.2.5	Norimos IKT priemonės.....	89
6.2.6	Kompiuterio panaudojimas profesiniais tikslais	90
6.2.7	Savo įgūdžių naudotis IKT priemonėmis ugdymo procese vertinimas	94
6.3	IKT priemonių taikymo įtaka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo procesui.....	95
6.3.1	Kompiuterio turėjimo bei naudojimo galima įtaka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių akademiniam pasiekimams bei socialiniams įgūdžiams	96
6.3.2	Formos, kuriomis pradinių klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais	97
6.4	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse vertinimas ...	100
6.4.1	Specialiųjų poreikių vaikų ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumo vertinimas	100
6.4.2	Pagrindinės priežastys, trukdančios sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui pradinėse klasėse	101
6.4.3	Pradinių klasių mokytojų pasirengimo ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius vertinimas.....	104

6.4.4	Darbo sąlygų mokykloje specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo požiūriu įvertinimas	105
6.4.5	Specialiųjų pedagogų kvalifikacijos tobulinimas.....	106
6.4.6	Poreikio gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą specialiųjų poreikių mokinių ugdymui pradinėse klasėse vertinimas.....	108
6.5	Projekto vertinimas.....	109
6.5.1	Projekto žinomumas	110
6.5.2	Dalyvavimas projekte.....	111
6.5.3	Kvalifikacijos tobulinimo seminarų nauda pedagogams.....	113
6.5.4	Projekto nauda.....	116
	Švietimo konsultantai	119
7.	Santrauka	120
8.	Tyrimo rezultatai.....	123
8.1	Švietimo konsultantų kompetencija	123
8.2	Bendras projekto vertinimas.....	124
8.2.1	Dalyvavimo projekte vertinimas	124
8.2.2	Dalyvavimo projekte naudingumas mokyklai bei mokiniams.....	125
8.2.3	Naudingų žinių gavimas dalyvaujant projekte	126
8.2.4	Dalyvavimo projekte įtaka darbo kokybei	126
8.3	Konsultacinės veiklos vykdymas ir jos vertinimas.....	128
8.3.1	Konsultacinės veiklos vykdymo reguliarumas bei tikslinės grupės, kurioms buvo skirtos konsultacijos	128
8.3.2	Dažniausios temos konsultacijoms	129
8.3.3	Pasirengimo bei galimybių konsultuoti vertinimas.....	130
8.3.4	Konsultacinės veiklos poreikio įvertinimas	131
8.3.5	Švietimo konsultantų bendradarbiavimas su mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijomis.....	132
8.3.6	Pasikeitimai profesinėje ar pedagoginėje veikloje, susiję su mokyklos dalyvavimu projekte	133
8.4	IKT taikymas ugdymo procese	135
8.4.1	IKT turėjimas ir jų galimybių išnaudojimas tenkinant švietimo konsultantų poreikius	135
8.4.2	Kompiuteriu atliekama veikla	136
8.4.3	IKT naudojimo ugdymo procese tikslai	139
8.4.4	IKT taikymo ugdymo procese trukdžiai.....	141

8.4.5	Lokalizuojamų kompiuterinių mokymo priemonių naudojimas ugdymo procese	141
	Mokyklų vadovai	143
9.	Santrauka	144
10.	Tyrimo rezultatai	146
10.1	Administracijos darbuotojų charakteristikos	146
10.1.1	Administracijos vadovų kvalifikacija	149
10.2	Mokyklų pasiruošimas diegti inovatyvius mokymosi metodus be IKT pradiname ugdyme	151
10.2.1	Pradinio ugdymo, teikiamo Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose, vertinimas.....	152
10.2.2	IKT naudojimo pradinėse klasėse būtinybė	152
10.2.3	Pradinių klasių mokytojų IKT taikymo kompetencijų, reikalingų diegiant IKT pradinėse klasėse įvertinimas.....	153
10.2.4	Pradinių klasių mokytojų bei specialiųjų pedagogų motyvacijos vertinimas.....	155
10.3	IKT taikymas ugdymo įstaigoje.....	156
10.3.1	IKT diegimo mokykloje vertinimas	156
10.3.2	IKT taikymo pradiname ugdyme nauda	157
10.3.3	Inovatyvių mokymosi metodų naudojimo apimtis ir rezultatyvumas	160
10.3.4	Požiūris į mokytojų kompiuterinį raštingumą	161
10.3.5	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumo vertinimas	163
10.3.6	Priežastys, trukdančios specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių veiksmingam ugdymui	163
10.3.7	Inovacijų bei informacinių komunikacinių technologijų taikymo reikšmė mokyklai .	164
10.4	Projekto vertinimas.....	166
10.4.1	Projekto žinomumas	166
10.4.2	Projekto nauda.....	167
	Priedas Nr. 1. Klausimynai	170
	Priedas Nr. 2. Rezultatų pasiskirstymo lentelės.....	201

Ižanga

Tyrimas „Inovatyvių mokymo(si) metodų ir IKT taikymo pradiniam ir specialiajam ugdyme praktika Lietuvoje“ atliktas Ugdymo plėtotės centro prie LR Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu 2011 m. lapkričio – 2012 m. sausio mėnesiais. Tyrimas atliktas vykdant projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“. Projektas finansuojamas Europos socialinio fondo ir LR valstybės biudžeto lėšomis.

Šio **tyrimo tikslas** – išsiaiškinti, kaip pradinių klasių mokytojai taiko IKT priemones bei inovatyvius mokymo (si) metodus ugdymo procese, kokiais tikslais naudoja IKT, kaip vertina savo pasirengimą naudoti IKT ugdymo procese, kaip suvokia IKT bei inovatyvių mokymo (si) metodų svarbą pradiniam ugdyme.

Tyrimo uždaviniai:

- Įvertinti esamą inovacijų taikymo pradinėse klasėse situaciją: kokius ugdymo metodus, kokias ugdymo priemones, kaip dažnai, kokiais tikslais taiko ugdymo procese. Išsiaiškinti mokytojų nuomonę apie inovacijų ir pokyčių švietime reikalingumą ir naudą mokiniams.
- Išanalizuoti ir įvertinti bendrojo lavinimo mokyklų pradinių klasių mokytojų ir specialiųjų pedagogų gebėjimą naudotis IKT rengiantis pamokoms, tikslingai taikyti ugdymo procese ir po pamokų.
- Nustatyti, kokiomis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis ir kaip dažnai pedagoginėje praktikoje naudojasi/rengiasi pasinaudoti ateityje Lietuvos pradinių klasių mokytojai ir specialieji pedagogai.
- Įvertinti pradinių klasių mokytojų ir specialiųjų pedagogų gebėjimą:
 - planuoti ugdymo procesą ir siekti suplanuotų tikslų;
 - ugdyti mokinių bendrąsias ir esmines dalykines kompetencijas;
 - individualizuoti mokinių mokymą(si);
 - skatinti mokinių mokymosi motyvaciją;
 - vertinti mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus;
 - kurti informacijos ir įgūdžių įtvirtinimo priemonių turtingas mokymo(si) aplinkas;
 - kurti žaidimais grįstas mokymo(si) aplinkas;
 - taikyti mokymąsi bendradarbiaujant;
 - struktūruoti mokinio mokymosi veiklas;
 - įsivertinti ir reflektuoti savo pedagoginę praktiką;
 - tobulinti savo kvalifikaciją;
 - bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, siekiant geresnės mokinių ugdymo kokybės, dalintis gerąja pedagogine patirtimi;
 - bendrauti ir bendradarbiauti su mokinių tėvais.
- Išsiaiškinti, koks pedagogų ir administracijos darbuotojų santykis su projektu.
- Įvertinti švietimo konsultantų pradiniam ir specialiajam ugdymui konsultacinės veiklos pobūdį ir intensyvumą, įtaką pedagoginei praktikai ir karjerai, nustatyti konsultacinės pagalbos poreikį pradinio ugdymo pedagogų bendruomenėje.

- Išsiaiškinti mokyklų administracijos darbuotojų požiūrį į inovacijų ir IKT diegimą mokykloje (reikalingumą, poveikį mokinių mokymosi motyvacijai ir mokymosi pasiekimams, įtaką mokyklos konkurencingumui, prestižui, pedagogų pasirengimą ir motyvaciją tikslingai taikyti IKT priemones, mokyklos pedagogų tarpusavio bendradarbiavimą, mokymąsi vieniems iš kitų, su inovacijų ir IKT diegimu susijusias įvairias problemas);
- Palyginti inovacijų taikymo pradinėse klasėse situaciją projekte dalyvavusiose mokyklose ir kontrolinėse mokyklose.

Tyrimo ataskaitos struktūra:

Tyrimo ataskaitos pradžioje yra pateikiama viso tyrimo metodologija. Pirmajame skyriuje yra pateikti bendri tyrimo rezultatai, kuriuose yra lyginami klausimai, kurių formuluotės buvo analogiškos dvejose arba daugiau respondentų grupių. Šioje dalyje visiškai neanalizuojami švietimo konsultantų apklausos rezultatai, nes jiems skirta anketa buvo visiškai skirtinga nuo kitų trijų respondentų grupių.

Tolesniuose skyriuose yra atskirai pateikiami kiekvienos respondentų grupės tyrimo rezultatai.

1. Tyrimo metodologija

Tyrimas buvo atliktas 2011 m. lapkričio 5 – 2012 m. sausio 13 dienomis. Tyrimo metu buvo apklausiamos 4 skirtingos respondentų grupės: Lietuvos mokyklų pradinių klasių mokytojai, specialieji pedagogai, dirbantys su pradinių klasių mokiniais, projekte dalyvaujantys švietimo konsultantai, dirbantys mokyklose ir mokyklų vadovai. Kiekvienai respondentų grupei buvo parengtas jai skirtas klausimynas (žr. priedą Nr.1).

Tyrimo metu viso apklausti 657 pradinių klasių mokytojai: 331 buvo apklaustas iš dalyvaujančių projekte mokyklų ir 326 - iš projekte nedalyvaujančių (kontrolinių) mokyklų; 211 specialiųjų pedagogų: 106 spec. pedagogai buvo apklausti iš dalyvaujančių projekte mokyklų ir 105 - iš projekte nedalyvaujančių (kontrolinių) mokyklų; 142 švietimo konsultantai, dalyvaujantys projekte; 222 administracijos darbuotojai: 110 administracijos darbuotojų buvo apklausti iš dalyvaujančių projekte mokyklų ir 112 – iš projekte nedalyvaujančių (kontrolinių) mokyklų.

Analizuojant ir interpretuojant duomenis būtina atkreipti dėmesį, kad ne visi respondentai, apklausti projekte dalyvaujančiose mokyklose patys yra projekto dalyviai. Iš vienos mokyklos dažniausiai projekte dalyvavo viso labo vienas pedagogas, o kiekvienoje mokykloje galėjo būti apklausti 5 respondentai. Taigi, didžioji dalis respondentų patys nedalyvavo projekto veiklose, o tiesiog dirba tose mokyklose, kuriose buvo dalyvaujančių pedagogų.

Mokyklos, kuriose buvo apklausiami darbuotojai buvo atsitiktinai (sisteminės atsitiktinės atrankos būdu) atrinktos iš Ugdymo plėtotės centro pateikto sąrašo. Kiekvienai projekte dalyvaujančiai mokyklai buvo atrenkama ir kontrolinė mokykla. Kontrolinės mokyklos buvo atrenkamos taip, kad pagal savo charakteristikas (vietovės dydį, regioną, mokyklos tipą, mokyklos dydį) kuo labiau atitiktų projekte dalyvaujančią mokyklą.

Apklausa buvo vykdyta taikant tiesioginio interviu metodą.

Apklaustųjų mokyklų charakteristikos:

Mokyklos tipas

	Projekte dalyvaujančios mokyklos		Kontrolinės mokyklos	
	N	%	N	%
Pradinė mokykla, mokykla – darželis	24	22	24	23
Pagrindinė mokykla	37	34	43	41
Vidurinė mokykla	31	28	31	29
Gimnazija	18	16	8	7

Gyvenvietės, kurioje yra mokykla, dydis

	Projekte dalyvaujančios mokyklos		Kontrolinės mokyklos	
	N	%	N	%
Didmiestis	25	23	27	25
Rajono centras	40	37	30	28
Kitas miestas	27	24	26	25
Kaimiška vietovė (mažiau nei 2000 gyv.)	18	16	23	22

Statistiškai reikšmingi atsakymų pasiskirstymo skirtumai tarp įvairių respondentų grupių buvo nustatomi naudojant įvairius testus, priklausomai nuo kintamojo pobūdžio. Tam naudotas Chi-kvadrato metodas, t-testas, vieno kintamojo dispersijos analizė (ANOVA) taikant Scheffe post-hoc kriterijų. Visais atvejais naudotas 95 proc. pasitikėjimo lygmuo. Statistiškai reikšmingi skirtumai tarp įvairių respondentų grupių yra paminėti ataskaitos tekste, taip pat pažymėti diagramose ir lentelėse naudojant skirtingą spalvą.

Statistinių paklaidų, esant skirtingiems rezultatams, dydžiai:

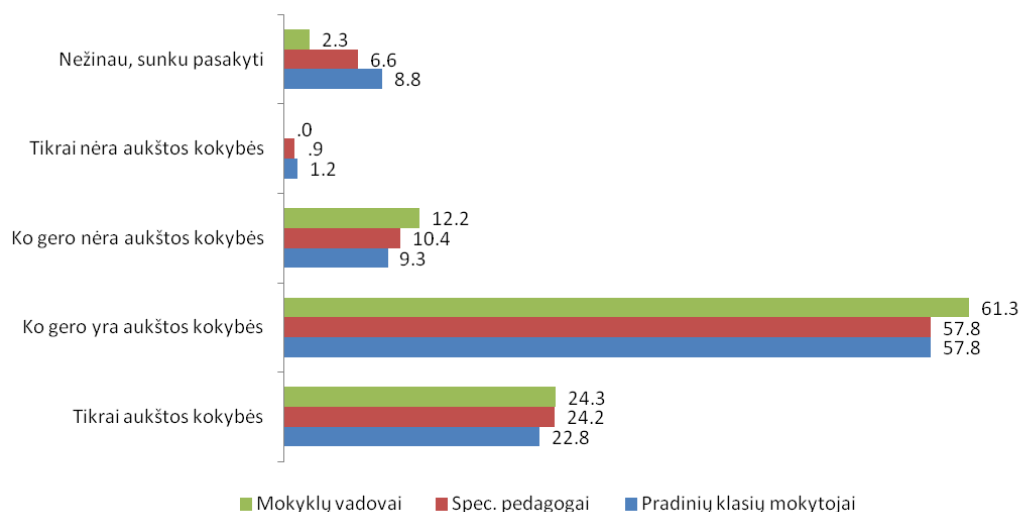
Imties dydis	Atsakymų pasiskirstymas								
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	3	5	10	15	20	25	30	40	50
	97	95	90	85	80	75	70	60	50
100	3.4	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10.0
200	2.4	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.0	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	1.7	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.5	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5

2. Atsakymų į bendrus kelioms respondentų grupėms klausimus palyginimas

Anketose buvo keletas bendrų dviem arba daugiau respondentų grupių skirtų klausimų. Daugiausiai tokių bendrų klausimų buvo skirta pradinį klasių mokytojams ir spec. pedagogams. Keletas taip pat suformuluotų klausimų buvo skirti ir mokyklų vadovams. Tik švietimo konsultantų klausimynas buvo visiškai unikalus. Šiame skyriuje pateikiami tų klausimų, kurie buvo bendri dviem ir daugiau grupių, palyginimai.

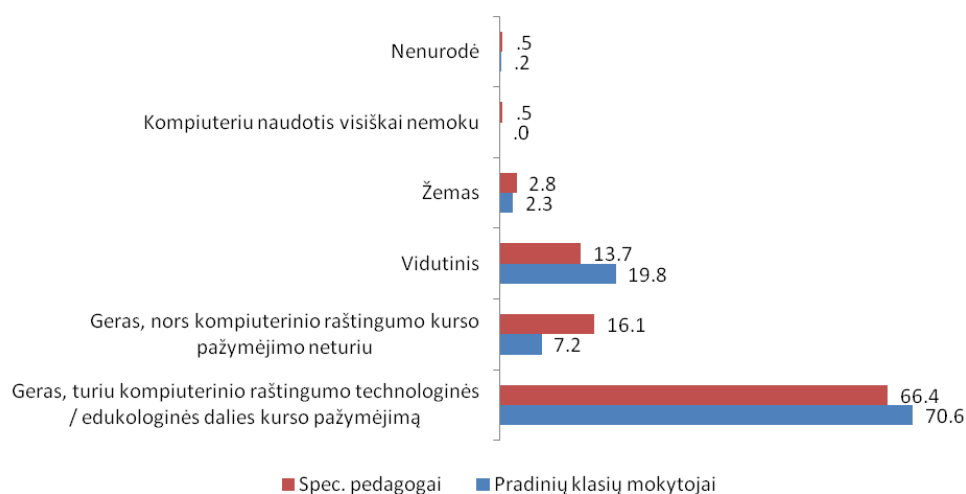
Įvairių apklaustųjų grupių nuomonė apie pradinio ugdymo kokybę Lietuvos mokyklose iš esmės nesiskiria. Apie 80 proc. visų grupių respondentų mano, kad ugdymo kokybė yra tikrai aukštos arba ko gero aukštos kokybės (žr. diagramą Nr. 1.1.). Nedideli skirtumai tarp pedagogų ir mokyklų vadovų nėra statistiškai reikšmingi.

Diagrama Nr. 1.1. Pradinio ugdymo kokybės Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose vertinimas

Pradinių klasių mokytojai savo kompiuterinio raštingumo lygį vertina tik šiek tiek blogiau nei specialieji pedagogai. Pastarųjų daugiau nei pradinių klasių mokytojų nėra baigę kursų, tačiau savo kompiuterinį raštingumą vertina gerai. Kiti atsakymų skirtumai nėra reikšmingi (žr. diagramą Nr. 1.2.).

Diagrama Nr. 1.2. Savo kompiuterinio raštingumo lygmens vertinimas

Absolūti dauguma tiek pradinių klasių mokytojų, tiek ir specialiųjų pedagogų turi pagrindines IKT priemones, reikalingas ugdymo procese. Kompiuterį turi arba gali juo naudotis 99 proc. pradinių klasių mokytojų ir 98 proc. specialiųjų pedagogų (žr. lentelę Nr. 1.1.), internetu gali naudotis 96 proc. mokytojų ir 97 proc. spec. pedagogų. 87 proc. pradinių klasių mokytojų gali naudotis multimedijos projektoriumi, o kabinete jį turi 28 proc. Šiek tiek mažiau (15 proc.) specialiųjų pedagogų turi projektorių savo kabinete, bet galimybę juo naudotis turi net 75 proc. apklaustųjų. Taip pat 39 proc. pradinių klasių mokytojų turi galimybę naudotis interaktyvia lenta. Tarp spec. pedagogų tokių yra beveik 43 proc. Tiesa, reikia atkreipti dėmesį, kad dauguma apklaustųjų interaktyvia lenta gali naudotis ne savo kabinete, o tai, be abejo, sumažina jos panaudojimo situacijų skaičių.

Lentelė Nr. 1.1. Galimybė naudotis IKT priemonėmis

	Pradinių klasių mokytojai		Spec. pedagogai	
	Yra kabinete	Nėra kabinete, bet turiu galimybę naudotis	Yra kabinete	Nėra kabinete, bet turiu galimybę naudotis
Kompiuteris	77.9	21.0	82.5	15.6
Internetas	69.4	26.3	76.3	20.9
Elektroninis paštas	63.9	29.4	73.0	20.4
Spausdintuvas	19.6	72.8	35.1	57.8
Kopijavimo aparatas	8.8	82.6	12.8	77.3
Multimedijos projektorius	27.7	59.1	14.7	59.2
Fotoaparatas	12.0	70.5	7.6	63.0
Skype	34.9	40.3	46.9	26.1
Skeneris	9.1	60.9	11.4	53.6
Video/DVD	26.2	43.7	14.2	52.6

grotuvas				
E-dienynas	42.3	9.4	40.8	13.3
Vaizdo kamera	2.1	37.6	5.7	38.9
Interaktyvi lenta	6.1	33.3	4.3	38.4

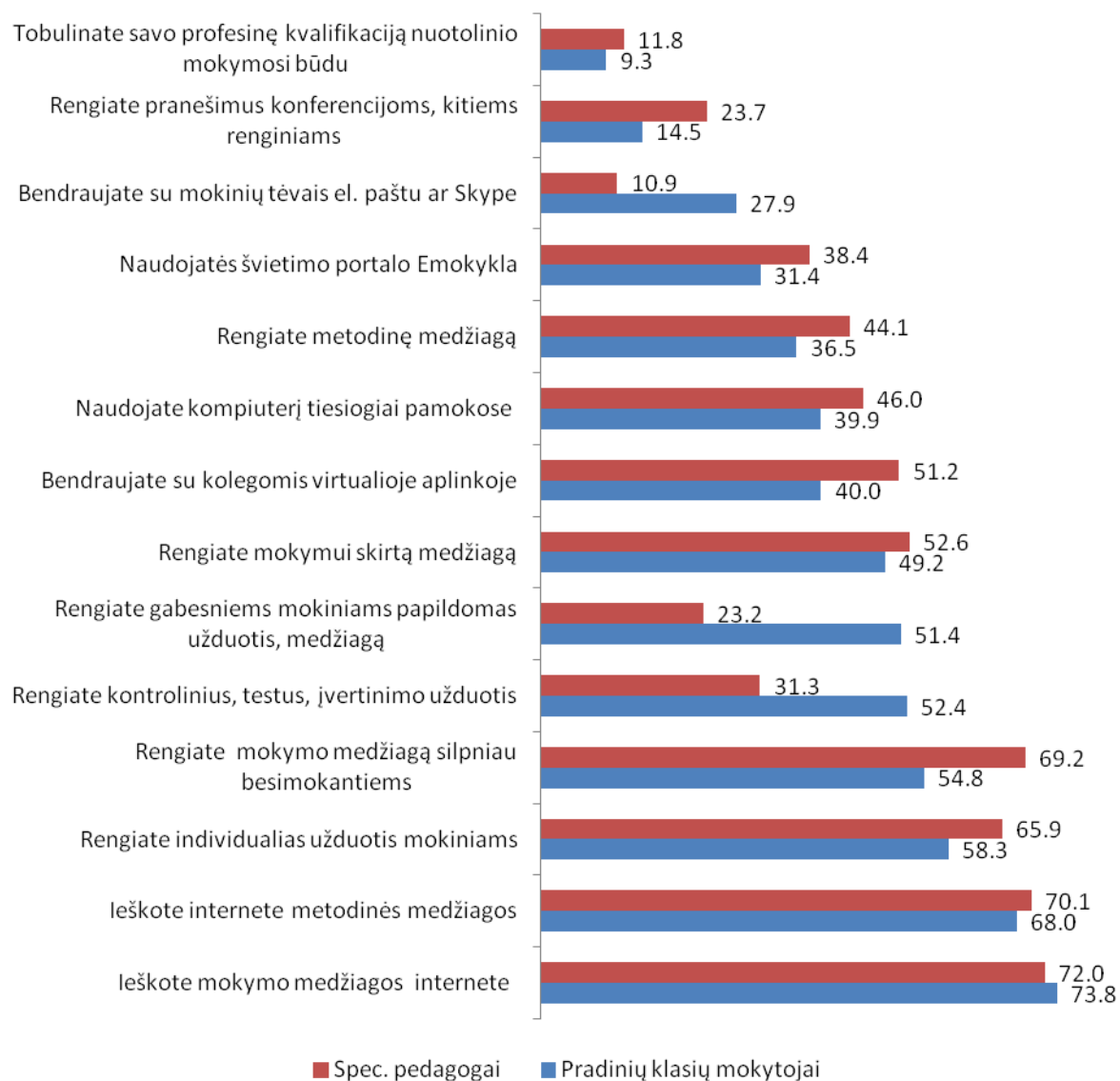
Tiek pradinų klasių mokytojai, tiek specialieji pedagogai dažniausiai naudojami internetu ir kompiuteriu (žr. lentelę Nr. 1.2.). 90 proc. mokytojų ir 87 proc. specialiųjų pedagogų internetu ugdymo tikslais naudojami bent kelis kartus per savaitę. Kompiuteriu analogiškai naudojami 91 proc. mokytojų ir 89 proc. spec. pedagogų. Multimedijos projektorius naudojamas labiau paplitęs tarp pradinų klasių mokytojų (juo bent kelis kartus per savaitę naudojami 34 proc. apklaustųjų). Spec. pedagogai jį naudoja gerokai rečiau: 11 proc. tai daro bent kelis kartus per savaitę. Interaktyviai lenta bent keletą kartų per savaitę naudojami 15 proc. apklaustųjų mokytojų ir 2 proc. spec. pedagogų.

Lentelė Nr. 1.2. Naudojimasis IKT priemonėmis

	Pradinų klasių mokytojai		Spec. pedagogai	
	Kasdien, beveik kasdien	Kelis kartus per savaitę	Kasdien, beveik kasdien	Kelis kartus per savaitę
E-dienynas	81.5	5.0	27.5	7.6
Internetas	75.8	14.0	73.9	12.8
Kompiuteris	73.1	17.8	75.4	13.5
Elektroninis paštas	67.0	17.6	68.2	10.4
Kopijavimo aparatas	48.3	40.4	43.1	37.9
Spausdintuvas	45.1	40.0	45.0	38.4
Skype	32.8	23.9	26.1	12.8
Multimedijos projektorius	15.3	18.9	7.1	3.8
Video/DVD grotuvas	12.0	27.0	4.7	6.6
Skeneris	9.3	18.7	3.8	13.3
Interaktyvi lenta	8.9	6.6	1.4	.5
Fotoaparatas	1.8	16.2	.9	3.8
Vaizdo kamera	.8	3.4	.5	.5

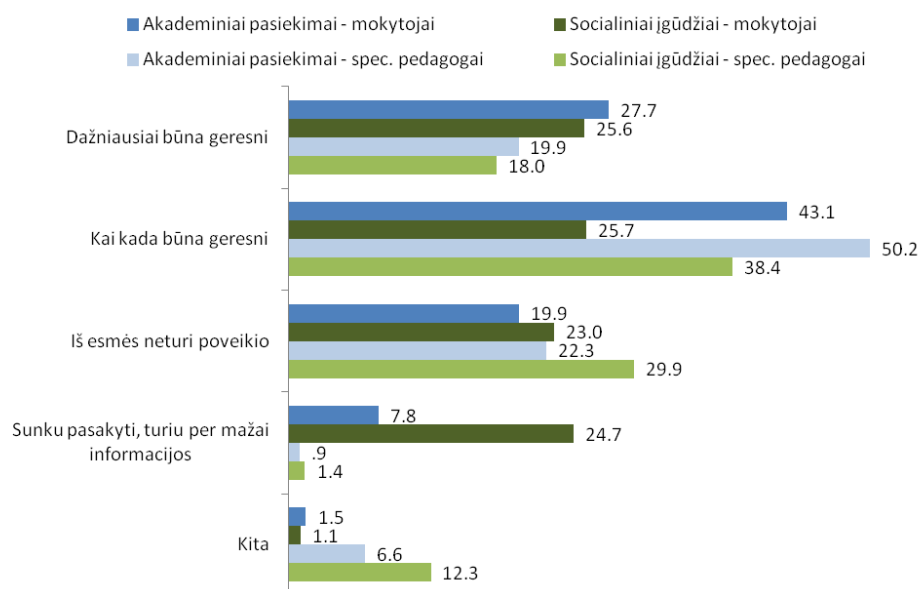
Pradinų klasių mokytojų ir specialiųjų pedagogų kompiuterio panaudojimo ugdymo procese būdas šiek tiek skiriasi (žr. diagramą Nr. 1.3.). Nors tiek vieni, tiek kiti dažniausiai internete ieško metodinės arba mokymo medžiagos (apie 70 proc. apklaustųjų), specialieji pedagogai dažniau atlieka beveik visas kitas veiklas, išskyrus papildomos medžiagos gabesniams mokiniams rengimą ir kontrolinių užduočių rengimą. Taigi, specialieji pedagogai naudoja kompiuterį ir internetą intensyviau nei pradinų klasių mokytojai.

Diagrama Nr. 1.3. Kompiuterio naudojimas ugdymo tikslais (% naudoja dažnai)

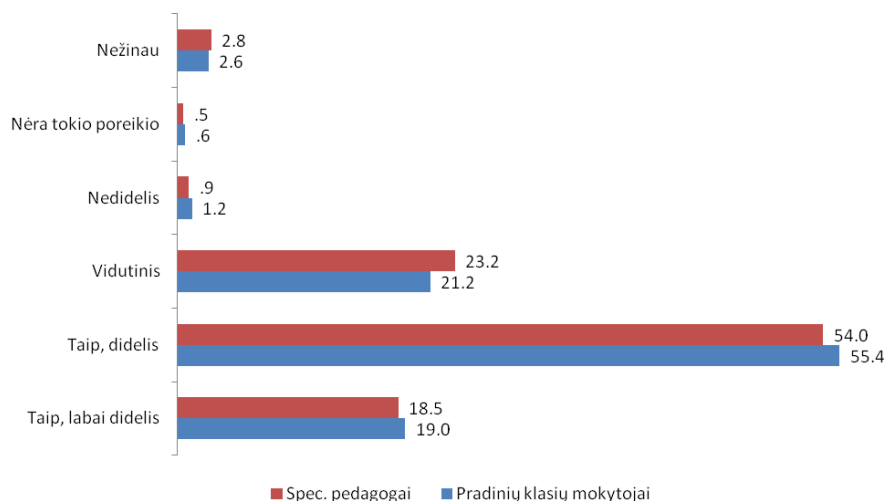
Pradinių klasių mokytojai labiau nei specialieji pedagogai mano, kad turinčiųjų namuose kompiuterius vaikų akademiniai ir socialiniai įgūdžiai dažniausiai būna geresni (žr. diagramą Nr. 1.4.). Maža dalis (apie penktadalis) tiek mokytojų, tiek ir spec. pedagogų mano, kad kompiuterio turėjimas namuose neturi jokie poveikio pradinių klasių mokinių įgūdžiams.

Diagrama Nr. 1.4. Pedagogų nuomonė apie pradinių klasių mokinių pasiekimų priklausomybę nuo kompiuterio namuose turėjimo

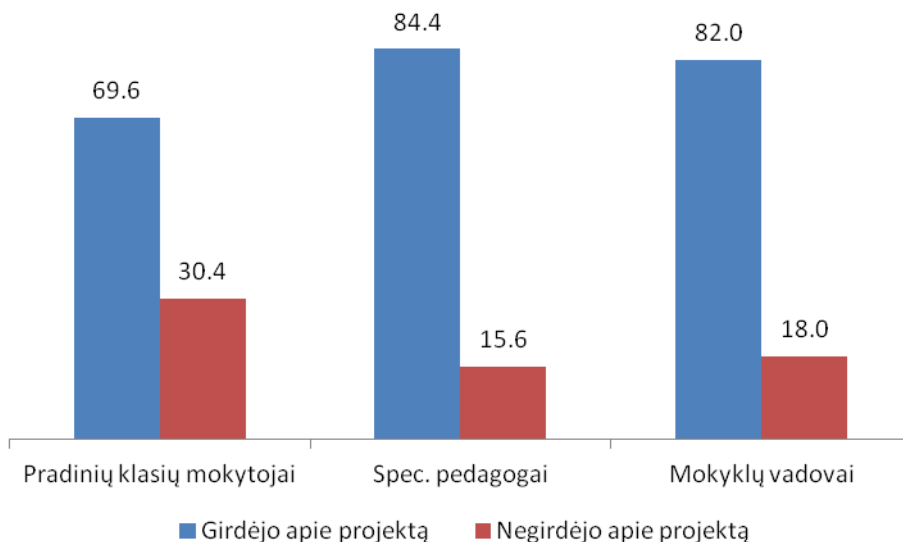
Apklausa atskleidė, kad beveik nėra pedagogų, kurie manytų, jog Lietuvos mokyklose nėra poreikio konsultacijoms apie inovatyvių metodų ir IKT taikymą pradinėse klasėse (žr. diagramą Nr. 1.5.). Dauguma tiek pradinių klasių mokytojų, tiek spec. pedagogų mano, kad toks poreikis yra arba labai didelis arba didelis (beveik trys ketvirtadaliai apklaustųjų). Esminių skirtumų tarp atskirų apklaustųjų grupių nėra.

Diagrama Nr. 1.5. Poreikis konsultacijoms apie inovatyvių metodų ir IKT taikymą pradinėse klasėse

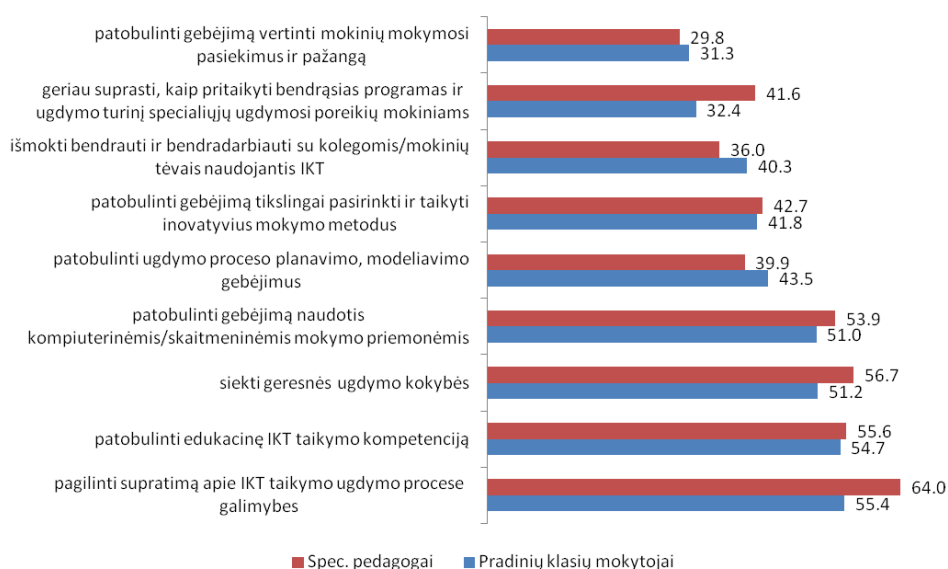
Aštuoni iš dešimties apklaustųjų spec. pedagogų ir mokyklų vadovų yra girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ (žr. diagramą Nr. 1.6.). Tarp pradinių klasių mokytojų tokių respondentų yra 10 proc. punktų mažiau.

Diagrama Nr. 1.6. Žinios apie projektą

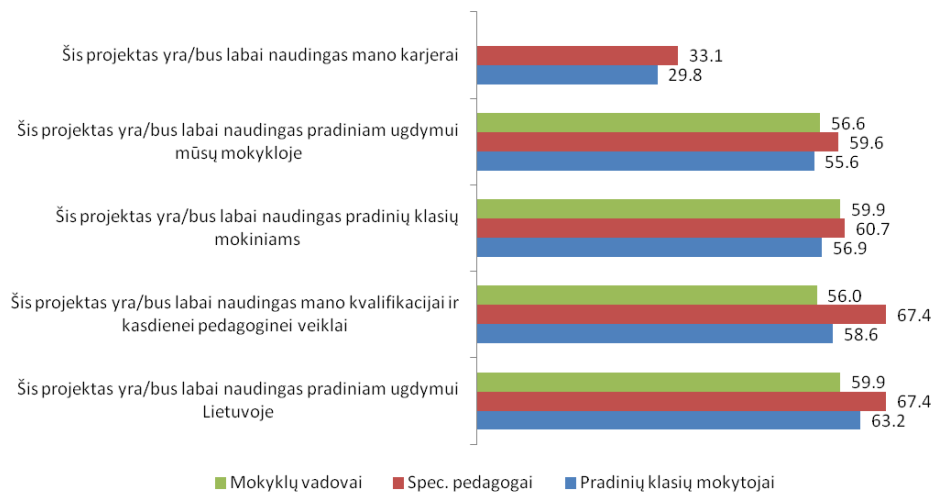
Girdėjusieji apie projektą buvo prašomi išsakyti savo nuomonę apie jį. Daugiausia apklaustųjų mano, kad projektas teikia galimybę pagilinti supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes (žr. diagramą Nr. 1.7.), patobulinti edukacinę IKT taikymo kompetenciją, siekti geresnės ugdymo kokybės, patobulinti gebėjimus naudotis kompiuterinėmis mokymo priemonėmis (visi šie teiginiai sulaukė daugiau nei 50 proc. „tikrai taip“ atsakymų). Pastebėtina, kad specialieji pedagogai yra labiau nei pradinių klasių mokytojai linkę sutikti su beveik visais teiginiais apie projekto naudą.

Diagrama Nr. 1.7. Nuomonė apie projekto teikiamą naudą (% manančių, kad „tikrai taip“)

Specialieji pedagogai taip pat labiau nei kitos apklaustųjų grupės sutinka su teiginiais, kad šis projektas yra/bus naudingas tiek visam ugdymui Lietuvoje, tiek ugdymui jų mokykloje, tiek jų pačių kvalifikacijai bei karjerai (žr. diagramą Nr. 1.8.).

Diagrama Nr. 1.8. Pedagogų nuomonė apie projekto naudą (% sutinkančių su teiginiu)

Beveik du trečdaliai visų apklaustųjų sutinka, kad įgyvendinamas projektas yra arba bus naudingas įvairiais aspektais ir lygiais. Taigi, apibendrinant galima teigti, kad apklaustųjų požiūris į šį projektą, jo teikiamą naudą yra iš esmės labai pozityvus.

Pradinių klasių mokytojai

3. Santrauka

- Dauguma pradinį klasių mokytojų Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybę vertina teigiamai: 22,8% mokytojų mano, jog šiuo metu teikiamas pradinis ugdymas yra tikrai aukštos kokybės. 57,8% mokytojų pradinį ugdymą vertina esant ko gero aukštos kokybės.
- Dauguma mokytojų (77,8%) savo kompiuterinio raštingumo lygį vertina gerai. Dauguma jų turi kompiuterinio raštingumo technologinės / edukologinės dalies kurso pažymėjimą. Projekte dalyvaujančių mokyklų pradinį klasių mokytojai savo kompiuterinį raštingumą vertina geriau nei nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai.

1. IKT priemonių prieinamumas ir naudojimas

Tik nedidelė dalis pradinį klasių mokytojų turi galimybę naudotis interaktyviomis lentomis ugdymo veikloje. Mokytojams daugiausiai trūksta gebėjimų ir žinių kaip naudotis interaktyvia lenta.

- Daugiausiai pradinį klasių mokytojų savo kabinete turi kompiuterius (77,9%), internetą (69,4%) ir elektroninį paštą (63,9%). Spausdintuvu, kopijavimo aparatu, fotoaparatu, skeneriu ir multimedijos projektoriumi turi galimybę naudotis daugiau nei pusė mokytojų, nors savo kabinete šių priemonių neturi. Daugiausiai pradinį klasių mokytojų neturi galimybės naudotis vaizdo kamera (39,5%) ir interaktyvia lenta (40,2%). Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinį klasių mokytojai, dažniau interaktyvią lentą turi savo kabinete, lyginant su mokytojais iš kontrolinės grupės (atitinkamai 8,5% ir 3,7%).
- Dažniausiai - kasdien arba beveik kasdien - ir daugiausiai pradinį klasių mokytojų ugdymo tikslais naudoja e-dienyną, internetą bei kompiuterį. Rečiausiai arba visai nenaudojami ugdymo tikslais yra vaizdo kamera ir interaktyvi lenta. Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinį klasių mokytojai dažniau nei nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai naudoja pamokose interaktyvią lentą, multimedijos projektorių ir e-dienyną.
- Virš 60% mokytojų yra gerai susipažinę ir turi pakankamus įgūdžius naudotis spausdintuvu, internetu, elektroniniu paštu, kopijavimo aparatu, fotoaparatu ir kompiuteriu. Daugiausia įgūdžių ir žinių mokytojams trūksta naudotis interaktyvia lenta (37,1% mokytojų yra daugiau mažiau susipažinę, bet reikėtų daugiau žinių ir įgūdžių kaip naudoti interaktyvią lentą, o 32,3% interaktyvia lenta visai nemoka naudotis). Tarp nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinį klasių mokytojų yra daugiau nemokančių naudotis e-dienynu bei daugiau teigiančių jog yra daugiau mažiau susipažinę kaip naudotis interaktyvia lenta, bet reikia daugiau žinių ir įgūdžių.
- Interaktyvi lenta labiausiai pageidaujama IKT priemonė. 64,5% mokytojų ateityje norėtų ja naudotis ugdymo veikloje.

2. IKT priemonių naudojimo tikslai

- Dažniausiai ir daugiausiai pradinį klasių mokytojai kompiuterį naudoja ieškodami mokymo medžiagos ir metodinės medžiagos internete. Dažnai tai daro 73,8% ir 68% mokytojų.

Daugiau nei pusė pradinių klasių mokytojų taip pat dažnai rengia individualias užduotis mokiniams (58,3%); mokymo medžiagą silpniau besimokantiems (54,8%); kontrolinius, testus ar įvertinimo užduotis (52,4%) bei papildomas užduotis ir medžiagą gabesniems mokiniams (51,4%). Rečiausiai ir mažiausiai pradinių klasių mokytojai tobulina savo profesinę kvalifikaciją nuotolinio mokymo būdu (30% tai daro retai, o 35,9% to nedaro visai).

- Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai dažniau nei mokytojai iš kontrolinės grupės rengia pranešimus konferencijoms ar kitiems renginiams; bendrauja su mokinių tėvais el.paštu ar Skype programomis. Nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai rečiau naudoja kompiuterį tiesiogiai ugdymo procese, nesinaudoja švietimo portalu E-mokykla bei nesitobulina savo profesinės kvalifikacijos nuotolinio mokymosi būdu.
- 44,9% mokytojų teigė, jog jų mokyklose reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti. Taip teigiančių buvo žymiai daugiau tarp mokytojų, dirbančių dalyvaujančiose projekte mokyklose.
- Dažniausiai pradinių klasių mokytojai įvairias IKT priemones naudoja ugdymo procesui pajvairinti (58,6% mokytojų tai daro dažnai) ir norėdami padidinti mokymosi motyvaciją (55,5%). Rečiausiai IKT yra naudojama integruojant kelis mokomuosius dalykus.
- Daugiau nei pusė pradinių klasių mokytojų turi gerą pasirengimą ir galimybes taikant IKT bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, dalintis patirtimi, tobulinti savo kvalifikaciją planuoti ugdymo procesą, bendrauti ir bendradarbiauti su mokinių tėvais, vertinti mokinių pasiekimus ir pažangumą bei skatinti mokinių motyvaciją. Kiek daugiau nei trečdalis mokytojų nurodė, jog jų pasirengimas geras, bet trūksta galimybių taikyti mokymąsi bendradarbiaujant (31,8%), ugdyti mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas (36,1%), individualizuoti mokinių mokymą (si) (40,3%) bei struktūruoti mokinio mokymosi veiklas (40,6%). Dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai dažniau turi geras sąlygas ir pasirengimą bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis bei tobulinti savo kvalifikaciją nei nedalyvaujančių mokyklų mokytojai.

3. Mokymo metodų taikymas

- 72,1% pradinių klasių mokytojų pastebi, jog per paskutinį dešimtmetį pastebimai padaugėjo netradicinių mokymo metodų pradiniam ugdyme. Nepaisant to, vis dar vyrauja tradicinių mokymo metodų tokių kaip aiškinimas, tekstų skaitymas, klausinėjimas ar demonstravimas taikymas pradinėse klasėse. Inovatyvius mokymo metodus, tokius kaip seminarus, mokyklines paskaitas, mokymosi vadovaujant sau, individualų tyrinėjimą, grupės projektus, dramos ir imitacijos metodus pradinių klasių mokytojai vis dar taiko rečiau.
- 59,8% pradinių klasių mokytojų mano, jog padaugėjo IKT taikymu grindžiamų metodų pradiniam ugdyme per paskutinį dešimtmetį.

4. Kompiuterio naudojimo įtaka mokinių pasiekimams

- Aptariant, kokią įtaką socialiniams mokinių įgūdžiams turi faktas, jog mokinys turi namuose kompiuterį ir gali juo naudotis, vieningos nuomonės nebuvo. Pradinių klasių mokytojų atsakymai pasiskirstė beveik po lygiai: 25,6% mokytojų mano, jog kompiuterio turėjimas namuose ir galimybė juo naudotis dažniausiai gali pagerinti socialinius mokinio įgūdžius, 25,7% mano, jog socialiniai įgūdžiai kai kada gali būti geresni, 23% mokytojų mano, jog tai iš esmės neturi poveikio, o 24,7% turi apie tai per mažai informacijos.

- Kalbant apie mokinių akademinis pasiekimus tokio atsakymų išsibarstymo nebuvo. 43,1% mokytojų linkę manyti, jog akademiniai pasiekimai kai kada būna geresni, jeigu mokinys namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis.
- Dauguma pradinių klasių mokytojų, dirbdami su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais, konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais. 72,9% pradinių klasių mokytojų konsultuojasi didaktiniais klausimais (pvz. užduočių individualizavimas, programos pritaikymas ir pan.). 58,9% - konsultuojasi dėl mokinių psichologinės savijautos.
- 54,2% pradinių klasių mokytojų mano, jog kompiuterio naudojimas teigiamai veikia labai gabių mokinių ugdymą (si), 42,9% mano, jog tai turi teigiamos įtakos specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui (si). Mažiausiai, 34,7% mokytojų mano, jog kompiuterio naudojimas teigiamai veikia socialiai apleistų mokinių ugdymą (si). Pradinių klasių mokytojai, dirbantys projekte dalyvaujančiose mokyklose, pastebimai dažniau įžvelgia teigiamą naudą, kurią daro kompiuterio naudojimas tiek labai gabių, tiek socialiai apleistų, tiek specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui (si).
- Kiek daugiau nei pusė pradinių klasių mokytojų, vertindami iš 5 metų perspektyvos, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdyme mato ir teigiamų, ir neigiamų pasekmių. 31,5% pradinių klasių mokytojų mano, jog ugdymas iš esmės yra rezultatyvus.

5. Pradinių klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimas

- 79,5% pradinių klasių mokytojai lankėsi daugiau nei 4 kartus įvairiuose kursuose ar seminaruose per paskutinius 3 metus. 30,9% mokytojų tai darė daugiau nei 10 kartų. Per tą patį laiką 36,5% mokytojų įgijo aukštesnę kvalifikacinę kategoriją. 74,4% pradinių klasių mokytojų mano, jog poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvius mokymo (si) metodus ir IKT priemonių taikymą šalyje yra didelis arba labai didelis. Vienodai dažnai apie didelį poreikį kalbėjo tiek dalyvaujančių, tiek nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai.

6. Projekto vertinimas

- 69,6% apklausoje dalyvavusių pradinių klasių mokytojų yra girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“. Didžioji dalis negirdėjusių apie projektą yra tarp dirbančių mokyklose, kurios nedalyvauja projekte.
- 74,4% pradinių klasių mokytojų, girdėjusių apie vykdomą projektą yra jau dalyvavę kurioje nors projekto vykdomoje veikloje. Daugiausiai pradinių klasių mokytojų dalyvavo pradinių klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (84%) ir kompiuterinio raštingumo (edukacinės IKT taikymo kompetencijos tobulinimo) seminaruose (66,5%).
- Pradinių klasių mokytojai teigiamai vertina projekto vykdomų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose gaunamą naudą. Bent devyni iš dešimties pradinių klasių mokytojų tikrai arba ko gero sutinka, jog kvalifikacijos tobulinimo seminarai padeda pagilinti supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes (93,7%); patobulinti edukacinę IKT taikymo kompetenciją (92,3%); siekti geresnės ugdymo kokybės (93,7%); patobulinti gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis (91,2%); patobulinti ugdymo proceso planavimo, modeliavimo gebėjimus (91,5%); patobulinti gebėjimą tikslingai pasirinkti ir taikyti inovatyvius mokymo metodus (90,8%).

- Didžioji dauguma mokytojų mano, jog projektas yra ar bus naudingais pradiniam ugdymui Lietuvoje (91,5%), jų kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai (91%), pradinių klasių mokiniams (90,6%) bei pradiniam ugdymui mokykloje (90,4%). Pradinių klasių mokytojai, dirbantys mokyklose, dalyvaujančiose projekte, įžvelgia projekto naudą ir savo tolesnei karjerai.

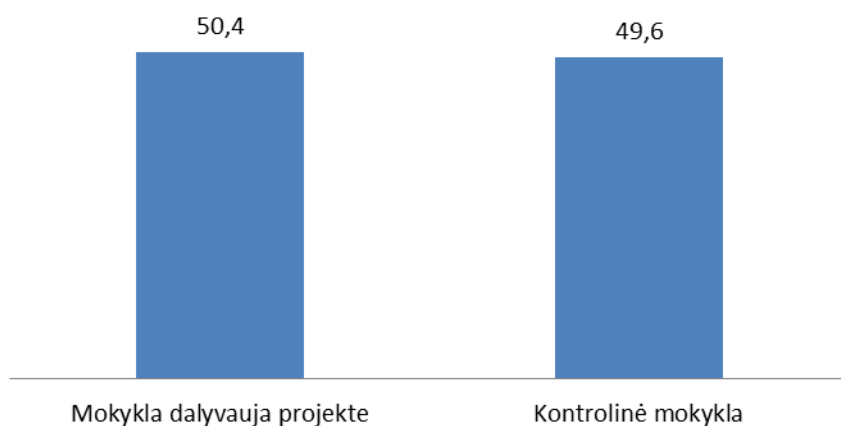
4. Tyrimo rezultatai

4.1 Pradinių klasių mokytojų charakteristikos

4.1.1 Socialinės-demografinės charakteristikos

Pradinių klasių mokytojų, dalyvavusių apklausoje, imtis sudaryta iš dviejų grupių. Pirmoji grupė – tai pradinių klasių mokytojai, kurie dirba mokyklose, dalyvaujančiose projekte „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“. Tyrime buvo apklausta 331 (50,4%) pradinių klasių mokytojas iš šios grupės (diagrama Nr. 1). Antroji – kontrolinė – grupė (tai pradinių klasių mokytojai, kurie dirba mokyklose, nedalyvaujančiose projekte) parinkta tam, kad būtų galima tarp šių grupių lyginti apklausos rezultatus, t.y. stebėti ar skiriasi IKT naudojimo bei ugdymo situacija tarp projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų. Antrąją grupę sudaro 326 (49,6%) pradinių klasių mokytojai.

Diagrama Nr.1. Pradinių klasių mokytojų pasiskirstymas pagal mokyklos dalyvavimą projekte (N=657).

Iš visų apklaustų pradinių klasių mokytojų didžiąją daugumą (98%) sudaro moterys. (Diagrama Nr. 2). Beveik 80% mokytojų yra nuo 36 iki 55 metų. Kiek daugiau nei po 10% sudaro pradinių klasių mokytojai jaunesni nei 35 metų ir vyresni nei 55 metų (Diagrama Nr. 3). Pradinių klasių mokytojų amžiaus vidurkis – 46 metai. Darbo stažo vidurkis tarp apklaustųjų pradinių klasių mokytojų yra apie 23 metai. 80% pradinių klasių mokytojų turi iki 30 metų darbo stažą, kas penktas mokytojas turi didesnę nei 30 metų darbo stažą. (Diagrama Nr. 4).

Diagrama Nr.2. Pradinių klasių mokytojų pasiskirstymas pagal lytį (N=657).

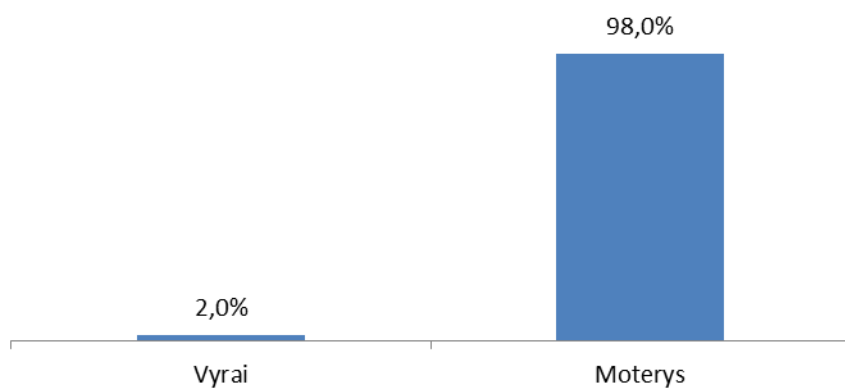

Diagrama Nr.3. Pradinių klasių mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (N=657).

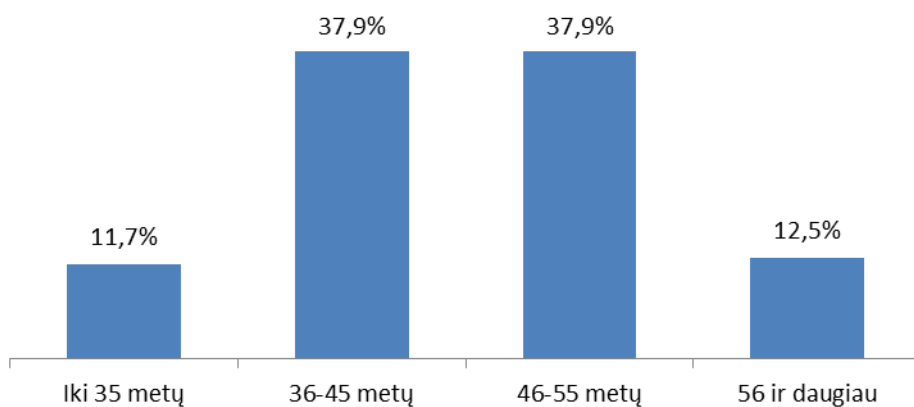
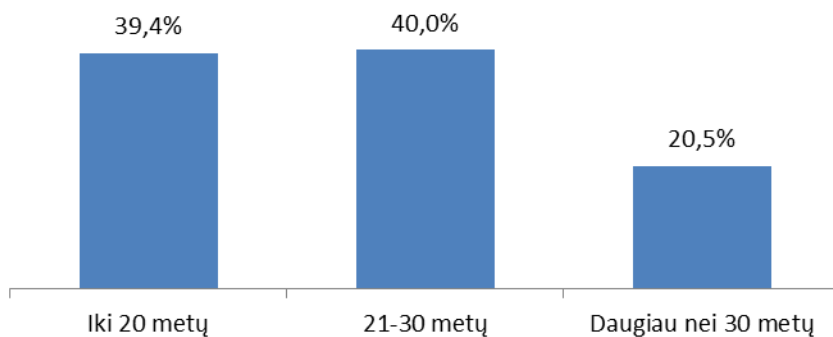

Diagrama Nr.4. Pradinių klasių mokytojų pasiskirstymas pagal darbo stažą (N=657).

4.1.2 Pradinių klasių mokytojų kvalifikacija

92,2% apklaustųjų yra įgiję pradinių klasių mokytojo specialybę (Diagrama Nr.5). 46% turi vyr. mokytojo kvalifikacinę kategoriją, o 45,8% - mokytojo metodininko kvalifikacinę kategoriją (Diagrama Nr.6).

Diagrama Nr.5. Mokytojų įgyta specialybė (N=657).

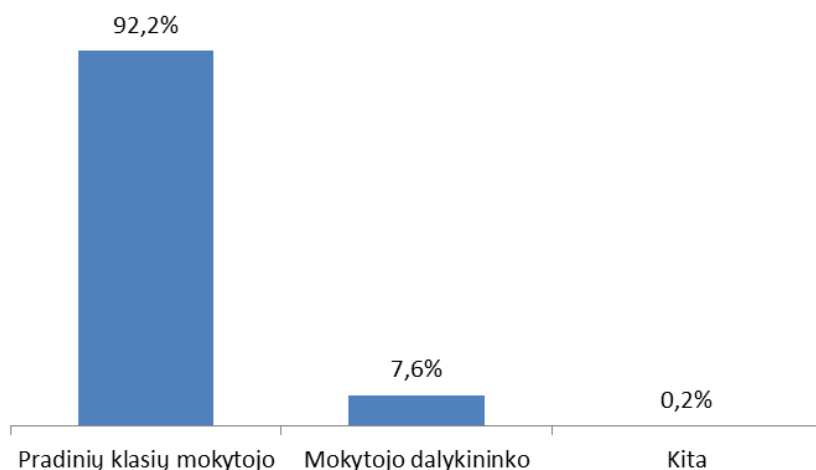
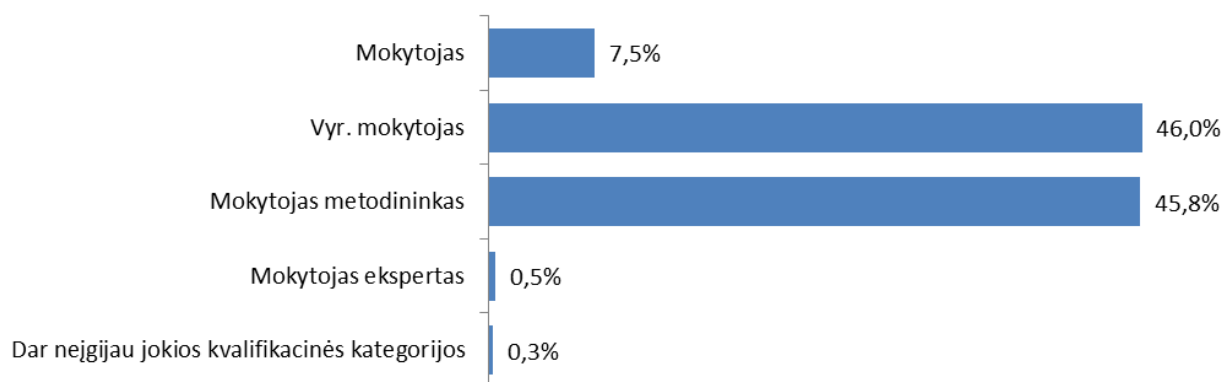
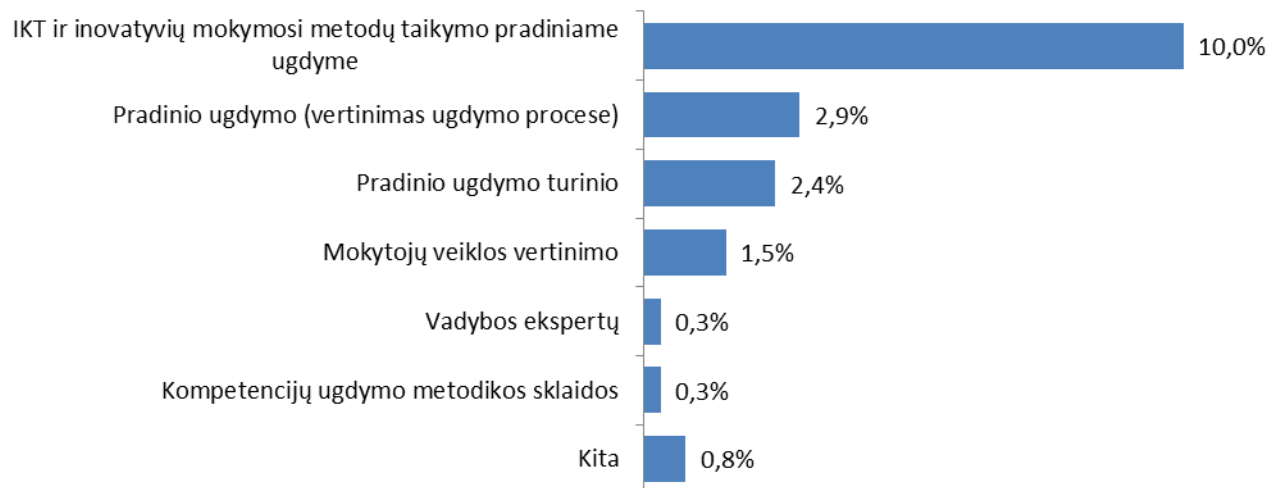

Diagrama Nr.6. Pradinių klasių mokytojų turima kvalifikacinė kategorija (N=657).

14,3% apklaustųjų mokytojų sudaro švietimo konsultantai. Tarp jų daugiausia yra įgijusių IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniam ugdymui kompetenciją (70,2% nuo turinčių švietimo konsultanto kompetenciją ir 10% nuo visų apklaustųjų mokytojų) (Diagrama Nr. 7).

Diagrama Nr.7. Turima švietimo konsultantų kompetencija (nuo visų apklaustųjų) (N=657).

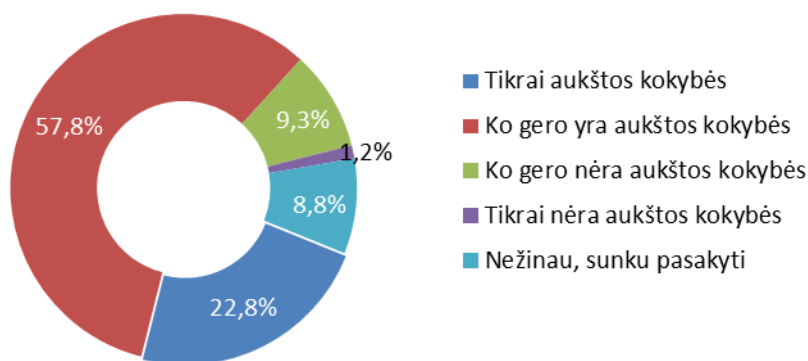
4.2 IKT priemonių turėjimas ir taikymas ugdymo procese

Šioje ataskaitos dalyje apie IKT turėjimą ir taikymą ugdymo procese bus aptarta, kaip pradinė klasių mokytojai vertina Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybę (7 anketos klausimas), kaip jie vertina savo dabartinį kompiuterinio raštingumo lygį (8 anketos klausimas). Šioje dalyje bus nagrinėjama kokiomis IKT priemonėmis mokytojai turi galimybę naudotis pedagoginėje veikloje (9 anketos klausimas), kaip dažnai naudojami turimomis priemonėmis (10 anketos klausimas). Taip pat bus aptarta, kaip pradinė klasių mokytojai vertina savo sugebėjimus naudoti IKT priemones ugdymo veikloje (11 anketos klausimas) bei kuriomis iš priemonių norėtų naudotis ateityje (12 anketos klausimas).

4.2.1 Lietuvoje teikiamo pradinio ugdymo lygio įvertinimas

Pradinė klasių mokytojų buvo prašoma įvertinti, kokio lygio yra šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas. 22,8% mokytojų mano, jog šiuo metu teikiamas pradinis ugdymas yra tikrai aukštos kokybės. 57,8% mokytojų pradinį ugdymą vertino esant ko gero aukštos kokybės (Diagrama Nr.8).

Diagrama Nr.8. Šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybės vertinimas (N=657).

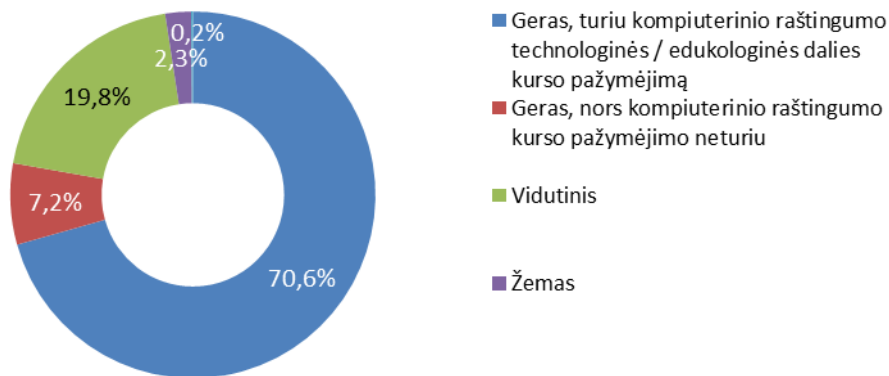
Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinė klasių mokytojų vertinimas nesiskiria nuo nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų. Analizuojant abiejų grupių atsakymų pasiskirstymus statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta.

Mokytojų dalykininkų specialybę turintys mokytojai dažniau sakė, jog pradinis ugdymas Lietuvoje yra tikrai aukšto lygio (36%). Pradinė klasių mokytojai, turintys tik mokytojo kvalifikacinę kategoriją rečiau teigė, jog pradinis ugdymas yra ko gero aukšto lygio (40,8%).

4.2.2 Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas

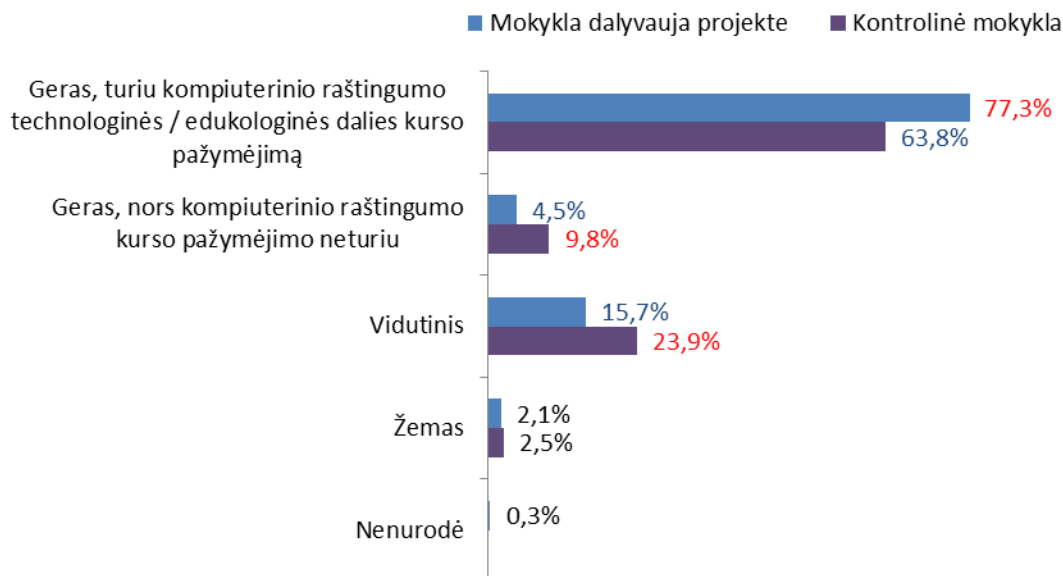
70,6% pradinių klasių mokytojų turi kompiuterinio raštingumo technologinės / edukologinės dalies kurso pažymėjimą ir savo kompiuterinio raštingumo lygį vertina gerai. Dar 7,2% mokytojų savo kompiuterinio raštingumo lygį irgi vertina gerai, nors neturi kompiuterinio raštingumo kursų pažymėjimo, o beveik penktadalis mokytojų savo kompiuterinio raštingumo lygį vertina vidutiniškai (Diagrama Nr. 9).

Diagrama Nr.9. Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas (N=657).

Tarp dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų yra reikšmingai daugiau turinčių kompiuterinio raštingumo technologinės/edukologinės dalies kurso pažymėjimą nei tarp nedalyvaujančių projekte (atitinkamai 77,3% ir 63,8%). Nedalyvaujančių mokyklų mokytojai dažniau vertino savo kompiuterinį raštingumą kaip vidutinį (Diagrama Nr. 10).

Diagrama Nr.10. Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657).

Savo kompiuterinio raštingumo lygį vertina gerai ir turi kompiuterinio raštingumo pažymėjimą dažniau mokytojai metodininkai (79,4%). Rečiau taip savo kompiuterinį raštingumą vertino mokytojai virš 56 metų (53,7%) bei turintys mokytojo arba vyr. mokytojo kvalifikacines kategorijas (atitinkamai 52,1% ir 64,9%).

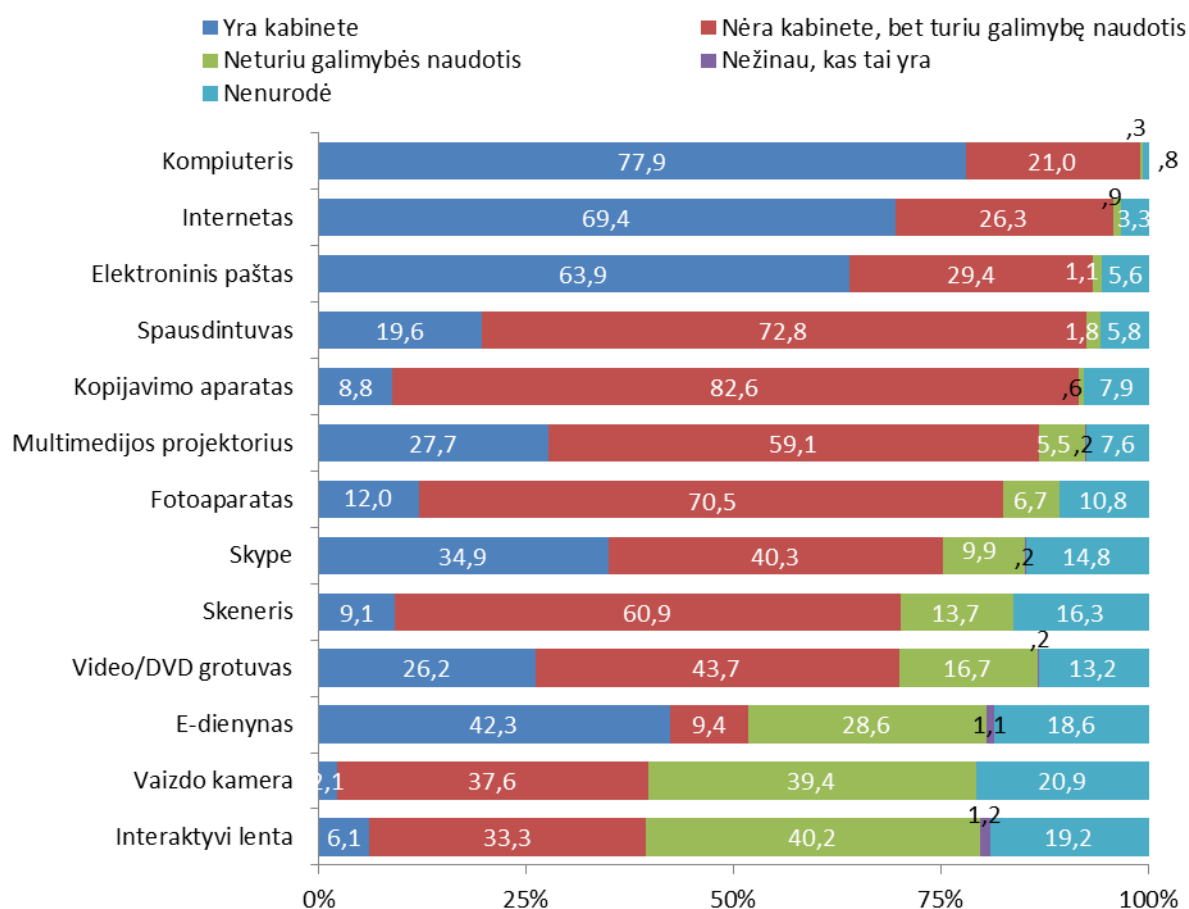
Nors neturėdami kompiuterinio raštingumo technologinės / edukologinės dalies kurso pažymėjimo, tačiau savo kompiuterinio raštingumo lygį gerai dažniau vertina jaunesni nei 35 metų mokytojai (22,1%), bei turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją (28,6%).

Vidutiniškai savo kompiuterinį raštingumą dažniau vertina vyresni nei 56 metų mokytojai (32,9%), vyr. mokytojai (26,5%) ir neturintys švietimo konsultanto kompetencijos (21,1%) pradinėjų klasių mokytojai.

4.2.3 IKT priemonių prieinamumas

Daugiausiai pradinėjų klasių mokytojai – bent 9 iš 10 - savo kabinete ar kitur turi galimybę naudotis kompiuteriu, internetu, elektroniniu paštu, spausdintuvu, kopijavimo aparatu. Daugiausiai savo kabinete mokytojai turi kompiuterį, internetą bei elektroninį paštą. Spausdintuvo, kopijavimo aparato, skenerio ar multimedijos projektoriaus daugiau nei pusė mokytojų neturi savo kabinete, tačiau šiomis priemonėmis jie turi galimybę naudotis kitur. Diagramoje Nr. 11 pateikti rodikliai apie įvairių IKT priemonių prieinamumą ugdymo įstaigoje. Daugiausia pradinėjų klasių mokytojų neturi galimybės naudotis interaktyvia lenta ir vaizdo kamera. Beveik trečdalis mokytojų (28,6%) negali naudotis e-dienynu.

Diagrama Nr. 11 IKT priemonių turėjimas ir galimybė naudotis (N=657)

Vertinant IKT priemonių prieinamumą tarp pradinių klasių mokytojų, dirbančių dalyvaujančiose projekte ir nedalyvaujančiose projekte mokyklose, išsiskyrė tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Projekte dalyvaujančių mokyklų pradinių klasių mokytojai dažniau turi klasėje interaktyvią lentą, nei nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai (atitinkamai 8,5% ir 3,7%);
- ✓ Projekte dalyvaujančių mokyklų mokytojai dažniau neturi klasėje Skype programos, bet turi galimybę ja naudotis (44,4%- tarp dalyvaujančių projekte ir 36,2% - tarp nedalyvaujančių).

Analizuojant turėjimą bei galimybes naudotis IKT priemonėmis pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą ir turimą kvalifikaciją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Kompiuteris: Pradinių klasių mokytojai virš 56 metų rečiau turi kompiuterį savo kabinete (67,1%). Šie mokytojai dažniau minėjo, jog neturi klasėje kompiuterio, bet turi galimybę jį naudotis kitur (29,3%).
- ✓ Vaizdo kamera: Mokytojai, iki 35 metų dažniau, o mokytojai virš 56 metų rečiau neturi kabinete vaizdo kameros, bet turi galimybę ja naudotis (atitinkamai 48,1% ir 24,4%).
- ✓ Video/DVD grotuvas: 46-55 metų mokytojai dažniau turi savo kabinete video ar DVD grotuvą (31,7%). 36-45 metų mokytojai dažniau video ar DVD grotuvo savo kabinete neturi, bet turi galimybę naudotis (49,8%). Vyresni nei 56 metų mokytojai rečiau nurodė, jog jie turi

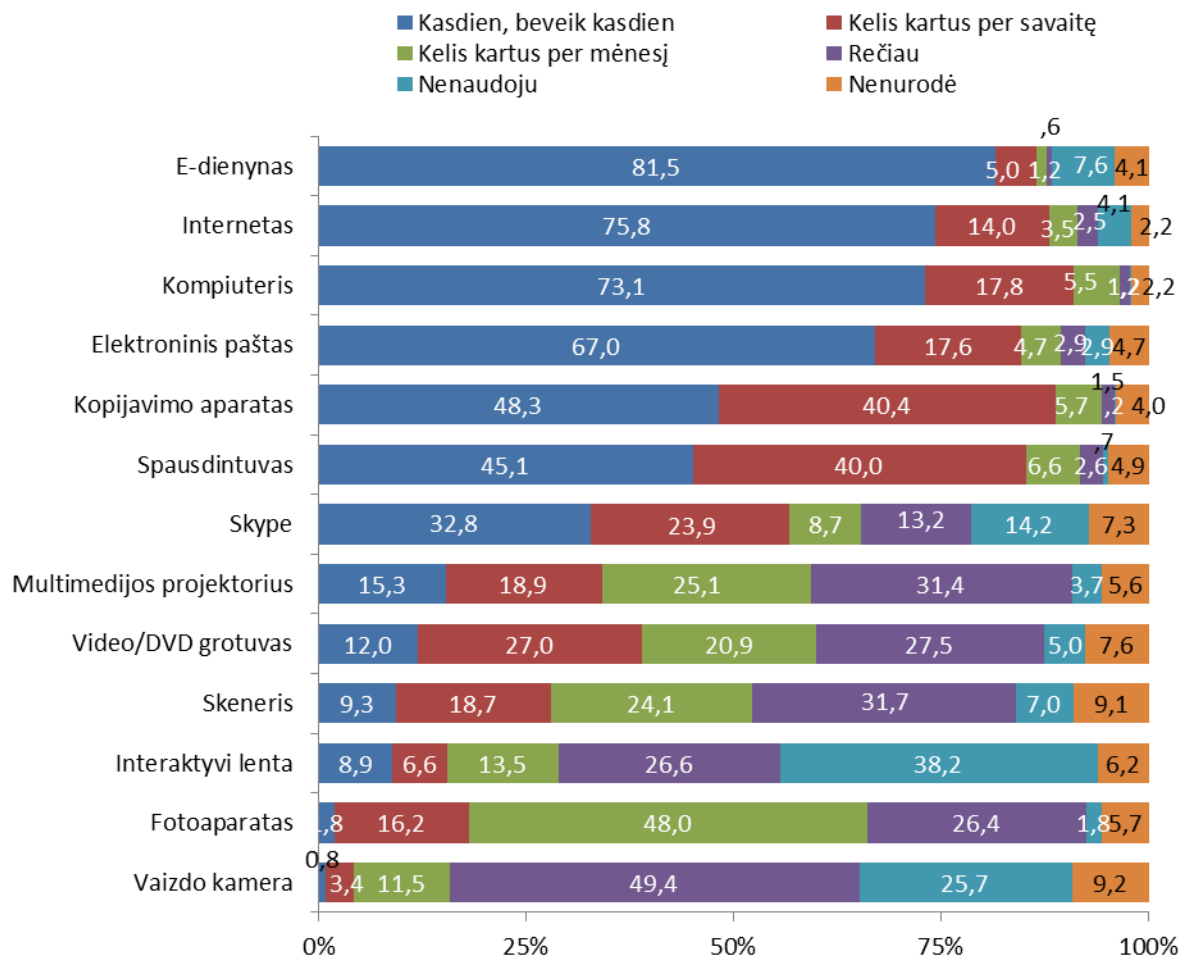
galimybę naudotis video/DVD grotuvu ne savo kabinete (30,5%). Šie pradinių klasių mokytojai dažniau negalėjo pasakyti apie tai, ar jie turi galimybę naudotis video ar DVD grotuvu (29,3%).

- ✓ Internetas: Pradinių klasių mokytojai virš 56 metų amžiaus rečiau nei kiti turi internetą savo klasėje (56,1%).
- ✓ Interaktyvi lenta: 36-45 metų pradinių klasių mokytojai dažniau turi savo kabinete interaktyvią lentą, tačiau šioje grupėje yra daugiau ir tokių, kurie neturi galimybės naudotis šia priemone (atitinkamai 9,2% ir 45,0%). Vyresni nei 46 metai mokytojai dažniau negalėjo nurodyti, ar yra galimybė naudotis interaktyvia lenta (24,1% tarp 46-55 metų mokytojų ir 35,4% - tarp vyresnių nei 56 metai)
- ✓ Multimedijos projektorius: Rečiau savo klasėje multimedijos projektorius turi vyresni nei 56 metų mokytojai (18,3%).
- ✓ Elektroninis paštas: Pradinių klasių mokytojai virš 56 metų rečiau nei kiti turi elektroninį paštą savo kabinete (45,1%).
- ✓ Skype: Vyriausi pradinių klasių mokytojai (virš 56 metų) rečiau nei kiti turi savo kabinete galimybę naudotis Skype programa (22,0%). Šie mokytojai dažniau negalėjo nurodyti, ar turi galimybę naudotis šia programa apskritai (31,7%). Pradinių klasių mokytojai iki 35 metų dažniau neturi Skype programos savo kabinete, bet turi galimybę ja naudotis (50,6%).

4.2.4 IKT priemonių naudojimas ugdymo tikslais

Dažniausiai - kasdien arba beveik kasdien - ir daugiausiai pradinių klasių mokytojai ugdymo tikslais naudoja e-dienyną, internetą bei kompiuterį. Kiek rečiau – kelis kartus per savaitę - yra naudojami spausdintuvas ir kopijavimo aparatas. Rečiausiai arba visai nenaudojami ugdymo tikslais yra vaizdo kamera ir interaktyvi lenta. 12 diagramoje pateikti rodikliai, kaip dažnai yra naudojamos įvairios IKT priemonės ugdymo tikslais. Rodikliai buvo skaičiuojami nuo tų, kurie prieš tai klausime nurodė, jog turi galimybę naudotis IKT priemone.

Diagrama Nr. 12 IKT priemonių naudojimas ugdymo tikslais (nuo turinčių galimybę naudotis) (N=675)

Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai dažniau nei nedalyvaujančių mokyklų naudoja pamokose interaktyvią lentą, multimedijos projektorių ir e-dienyną:

- ✓ Tarp dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų kasdien naudojančių interaktyvią lentą yra 14,8%, o tarp nedalyvaujančių tokių yra tik 1,7%.
- ✓ Pradinių klasių mokytojai, dirbantys dalyvaujančiose projekte mokyklose, dažniau naudoja ir multimedijos projektorių pamokų metu. Kasdien arba beveik kasdien šią priemonę naudoja 18,2% dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai. Palyginimui iš kontrolinės grupės taip dažnai multimedijos projektorių sakė naudojančios 12,2% mokytojų.
- ✓ E-dienyną statistiškai daugiau kiekvieną ar beveik kiekvieną dieną naudoja dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai, palyginus su mokytojais iš kontrolinės grupės (atitinkamai 86,5% ir 75,9%).

Aiškinantis, kaip dažnai pradinių klasių mokytojai naudoja IKT priemones priklausomai nuo to, koks yra jų amžiaus, darbo stažas bei turima kvalifikacinė kategorija, galima paminėti tokius statistiškai reikšmingus skirtumus:

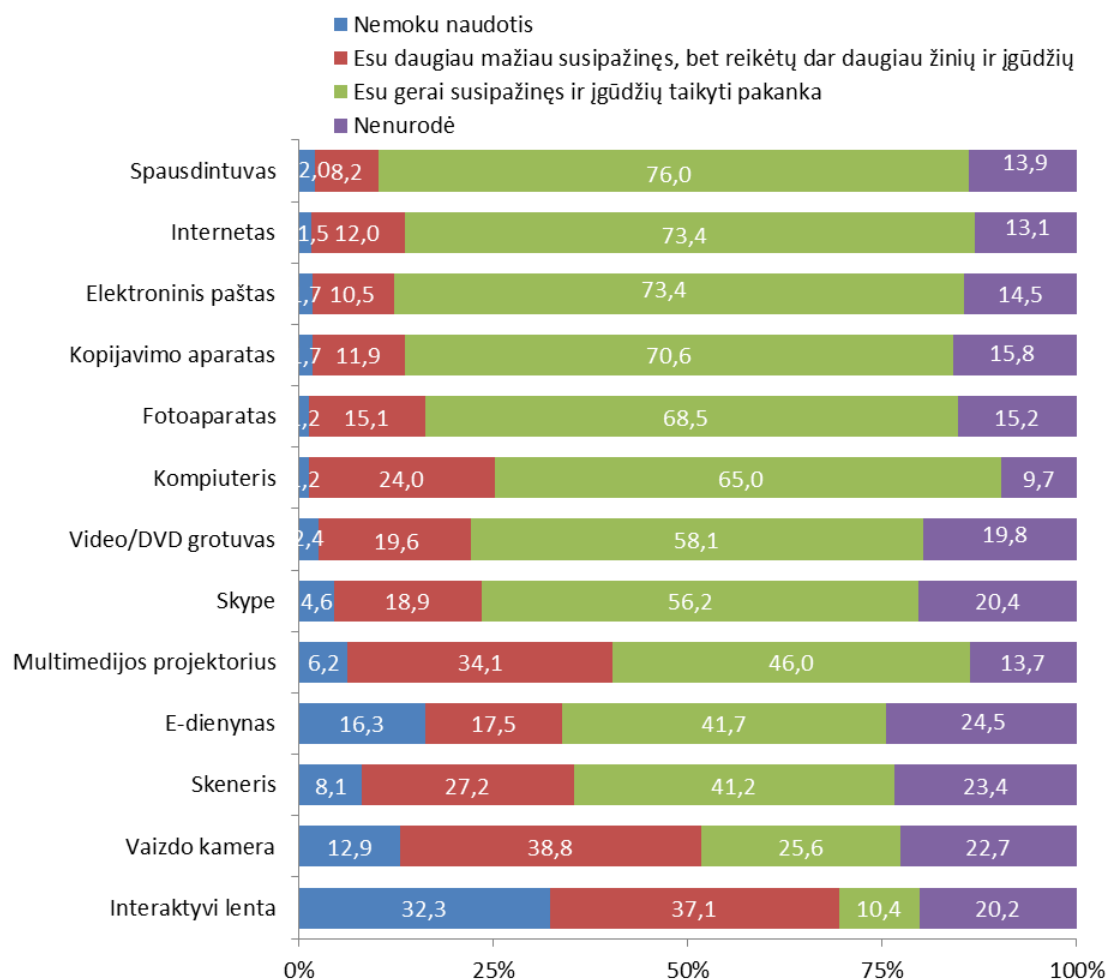
- ✓ Kompiuteris: Vyresni nei 56 metų mokytojai rečiau kompiuterį naudoja kasdien arba beveik kasdien (53,2%). Šie mokytojai dažniau kompiuteriu naudojami kelis kartus per mėnesį (16,5%). Pradinių klasių mokytojai, turintys 21-30 metų darbo stažą, dažniau kompiuterį naudoja kiekvieną ar beveik kiekvieną dieną bet rečiau kelis kartus per savaitę (atitinkamai 78,8% ir 13,8%).
- ✓ Fotoaparatas: Mokytojai iki 35 metų dažniau sakė, jog fotoaparatai jie naudoja rečiau nei kelis kartus per mėnesį (38,2%).
- ✓ Spausdintuvas: Pradinių klasių mokytojai, kurių darbo stažas neviršija 20 metų dažniau naudojami spausdintuvu kasdien arba beveik kasdien (51,4%). Mokytojai, kurių darbo stažas didesnis nei 30 metų, tai daro rečiau (33,6%).
- ✓ Skeneris: Skenerį kelis kartus per savaitę dažniau naudoja 21-30 metų darbo stažą turintys mokytojai (23,4%).
- ✓ Kopijavimo aparatas: Kasdien arba beveik kasdien kopijavimo aparatą naudoja dažniau pradinių klasių specialybę turintys, jaunesni nei 35 metų mokytojai bei dirbantys trumpiau nei 20 metų (atitinkamai 49,6%, 61,3% ir 53,5%).
- ✓ Video/DVD grotuvas: Kelis kartus per savaitę video/DVD grotuvą dažniau naudoja vyresni nei 56 metų mokytojai bei turintys didesnę nei 30 metų darbo stažą (atitinkamai 40,4% ir 37,2%). 36-45 metų mokytojai ir turintys 21-30 metų darbo stažą video ar DVD grotuvą dažniau naudoja rečiau nei kelis kartus per mėnesį (atitinkamai 35,8% ir 33,3%).
- ✓ Internetas: Internetą kasdien ar beveik kasdien dažniau naudoja pradinių klasių mokytojai, turintys 21-30 metų darbo stažą, bei mokytojai metodininkai (atitinkamai 82,0% ir 81,2%). Rečiau taip dažnai internetu naudojami vyresni nei 56 metų mokytojai, turintys didesnę nei 30 metų darbo stažą bei turintys vyr. mokytojo kvalifikaciją (atitinkamai 64,3%, 61,5% ir 71,4%). Kelis kartus per savaitę internetu dažniau naudojami vyr. mokytojai ir dirbantys daugiau nei 30 metų (atitinkamai 17,2% ir 20,5%). Mokytojo kvalifikacinę kategoriją turintys internetu dažniau naudojami kelis kartus per mėnesį (10,6%).
- ✓ Interaktyvi lenta: interaktyvią lentą kasdien ar beveik kasdien daugiau naudoja iki 20 metų dirbantys mokytojai (14,4%). Mokytojai, turintys 21-30m. darbo stažą dažniau nenaudoja interaktyvios lentos (47,6%).
- ✓ Multimedijos projektorius: Mokytojai metodininkai multimedijos projektorių dažniau naudoja kasdien (18,8%). Vyr. mokytojai bei pradinių klasių mokytojai, turintys didesnę nei 30 metų darbo stažą, taip dažnai multimedijos projektorių naudoja rečiau (atitinkamai 11,9% ir 9,0%). Mokytojai, turintys didesnę nei 30 metų darbo stažą, dažniau multimedijos projektorių naudoja rečiau nei kelis kartus per mėnesį (39,6%), o vyr. mokytojai dažniau šios priemonės nenaudoja visai (5,7%).
- ✓ Elektroninis paštas: Elektroninį paštą kasdien daugiau naudoja mokytojai metodininkai (74,3%), o rečiau kasdien naudoja pradinių klasių mokytojai virš 56 metų ir turintys didesnę nei 30 metų darbo stažą (atitinkamai 53,7% ir 59,3%). Vyr. mokytojai elektroninį paštą dažniau naudoja kelis kartus per savaitę (21,1%).

- ✓ **Skype:** Pradinių klasių mokytojai, turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą, ir mokytojo kvalifikacinę kategoriją, dažniau nurodė, jog skype programą naudoja rečiau nei kartą per mėnesį (atitinkamai 25,6% ir 18,4%).

4.2.5 Gebėjimų naudotis IKT priemonės vertinimas

Virš 60% pradinių klasių mokytojų yra gerai susipažinę ir turi pakankamus įgūdžius naudotis spausdintuvu, internetu, elektroniniu paštu, kopijavimo aparatu, fotoaparatu ir kompiuteriu. (Diagrama Nr. 13). Virš trečdalis mokytojų mano, jog reikėtų pagerinti savo žinias ir įgūdžius, kaip naudotis multimedijos projektoriumi, vaizdo kamera bei interaktyviaja lenta. Vienas iš trijų mokytojų visai nemoka naudotis interaktyviaja lenta.

Diagrama Nr. 13 Gebėjimų naudoti IKT priemonės ugdymo veikloje vertinimas (N=657)

Tarp dalyvaujančių projekte mokyklų pradinėse klasių mokytojų ir kontrolinių mokyklų mokytojų yra statistiškai reikšmingų skirtumų vertinant jų gebėjimus naudotis elektroniniu paštu ir e-dienynu :

- ✓ Tarp dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų buvo mažiau sakančių, jog yra daugmaž susipažinę su elektroniniu paštu, bet dar reikia žinių ir įgūdžių. Tarp nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų taip teigiančių buvo daugiau (atitinkamai 8,2% ir 12,9%).
- ✓ Tarp mokytojų iš kontrolinių mokyklų yra daugiau nemokančių naudotis e-dienynu nei tarp dalyvaujančių projekte mokyklų pradinėse klasių mokytojų (atitinkamai 20,6% ir 12,1%).

Gebėjimai naudotis kitomis IKT priemonėmis tarp abiejų grupių apklaustųjų yra panašūs.

Analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal pradinėse klasių mokytojų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją tokie statistiškai reikšmingi skirtumai išryškėja:

- ✓ Kompiuteris: Pradinėse klasių mokytojai iki 35 metų ir nuo 36 iki 45 metų, turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą bei turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją yra dažniau gerai susipažinę ir turi gerus įgūdžius naudotis kompiuteriu (atitinkamai 84,4%, 71,1%, 75,7% ir 85,7%). Vyresni nei 56 metų mokytojai, dirbantys daugiau nei 30 metų ir turintys vyr. mokytojo kvalifikaciją, tokių įgūdžių ir žinių turi rečiau (atitinkamai 36,6%, 42,2% ir 58,6%). Šių grupių mokytojams dažniau reikia dar daugiau žinių ir įgūdžių naudojantis kompiuteriu bei jie dažniau negalėjo nurodyti savo gebėjimų naudotis kompiuteriu.
- ✓ Fotoaparatas: Pradinėse klasių mokytojai iki 35 metų ir nuo 36 iki 45 metų bei turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją yra dažniau gerai susipažinę ir turi gerus įgūdžius naudotis fotoaparatu (atitinkamai 92,2%, 73,9% ir 83,7%). 46-55 metų mokytojai, vyresni nei 56 metų mokytojai ir dirbantys daugiau nei 30 metų yra susipažinę, bet jiems dažniau reikėtų dar daugiau žinių ir įgūdžių kaip naudotis fotoaparatu (atitinkamai 18,9%, 25,6% ir 24,4%).
- ✓ Vaizdo kamera: Jaunesni nei 35 metų bei turintys iki 20 metų darbo stažą pradinėse klasių mokytojai bei turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją dažniau turi geras žinias ir įgūdžius kaip naudotis vaizdo kamera (atitinkamai 42,9%, 34,4% ir 44,9%). Virš 56 metų ir dirbantys daugiau nei 30 metų mokytojai dažniau nemoka naudotis vaizdo kamera (atitinkamai 23,2% ir 21,5%) bei dažniau negali įvertinti savo gebėjimų (atitinkamai 41,5% ir 34,1%).
- ✓ Spausdintuvas: Pakankamų žinių ir įgūdžių kaip naudotis spausdintuvu dažniau turi iki 35 metų mokytojai ir dirbantys mažiau nei 20 metų (atitinkamai 88,3% ir 82,2%). Vyresni nei 56 metų ir turintys daugiau nei 30 metų darbo stažą dažniau teigė, jog jie yra daugiau mažiau susipažinę, bet dar reikėtų žinių ir įgūdžių kaip naudotis spausdintuvu (atitinkamai 19,5% ir 14,8%).
- ✓ Skeneris: Jaunesni nei 35 metų bei turintys iki 20 metų darbo stažą pradinėse klasių mokytojai ir turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją dažniau turi geras žinias ir įgūdžius kaip naudotis skeneriu (atitinkamai 61,0%, 49,0% ir 63,3%). Virš 56 metų, dirbantys daugiau nei 30 metų ir turintys vyr. mokytojo kvalifikaciją pradinėse klasių mokytojai dažniau nemoka naudotis skeneriu (atitinkamai 17,1%, 13,3% ir 10,6%).

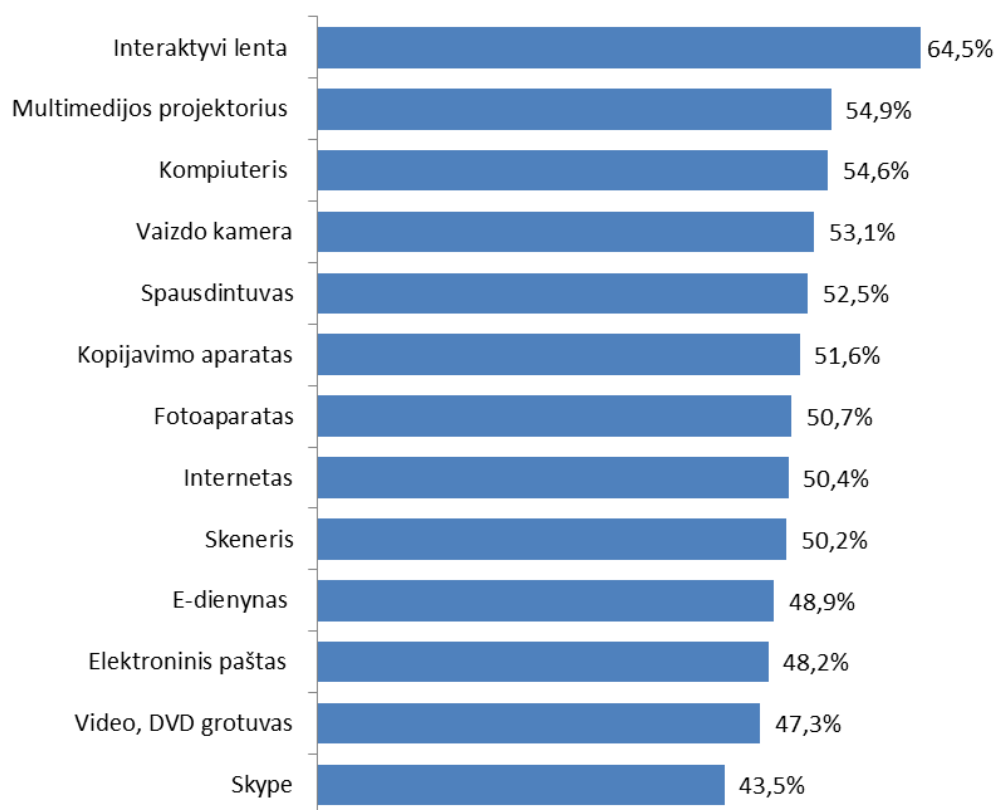
- ✓ Kopijavimo aparatas: Pakankamų žinių ir įgūdžių kaip naudotis kopijavimo aparatu dažniau turi iki 35 metų mokytojai ir dirbantys mažiau nei 20 metų (atitinkamai 85,7% ir 78,8%). Vyresni nei 56 metai bei dirbantys ilgiau nei 30 metų mokytojai dažniau yra susipažinę su tuo kaip naudotis kopijavimo aparatu, tačiau jiems reikėtų dar daugiau žinių (atitinkamai 23,2% ir 18,5%).
- ✓ Video/DVD grotuvas Jaunesni nei 35 metų bei turintys iki 20 metų darbo stažą pradinių klasių mokytojai dažniau turi geras žinias ir įgūdžius kaip naudotis video ar DVD grotuvu (atitinkamai 70,1% ir 63,3%).
- ✓ Internetas: Pradinių klasių mokytojai iki 35 metų ir nuo 36 iki 45 metų bei turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą yra dažniau gerai susipažinę ir turi gerus įgūdžius naudotis internetu (atitinkamai 89,6%, 78,7% ir 81,5%). Vyresni nei 56 metai bei dirbantys ilgiau nei 30 metų mokytojai dažniau yra susipažinę su internetu, tačiau jiems reikėtų dar daugiau žinių (atitinkamai 25,6% ir 23,0%).
- ✓ Interaktyvi lenta: Iki 35 metų mokytojai, turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą, ir turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją dažniau teigė, jog yra gerai susipažinę ir turi gerus įgūdžius naudotis interaktyvia lenta (atitinkamai 22,1%, 15,1% ir 24,5%). Daugiau vyr. mokytojų nemoka naudotis interaktyvia lenta (40,1%). Tarp mokytojų metodininkų buvo daugiau teigiančių, jog yra daugiau mažiau susipažinę su interaktyvios lentos naudojimu, bet dar reikia daugiau žinių ir įgūdžių (42,9%). Vyresni nei 56 metai bei dirbantys ilgiau nei 30 metų mokytojai dažniau negalėjo įvertinti savo gebėjimų (atitinkamai 36,6% ir 31,1%).
- ✓ Multimedijos projektorius: Pradinių klasių mokytojai iki 35 metų ir nuo 36 iki 45 metų, dirbantys mažiau nei 20 metų bei turintys mokytojo metodininko kvalifikacinę kategoriją yra dažniau gerai susipažinę ir turi gerus įgūdžius kaip naudotis multimedijos projektoriumi (atitinkamai 67,5%, 55,8%, 58,7% ir 51,5%). 46-55 metų ir vyresni nei 56 metų pradinių klasių mokytojai, turintys didesnę nei 30 metų darbo stažą bei vyr. mokytojo kvalifikaciją, dažniau yra daugiau mažiau susipažinę su multimedijos projektoriaus naudojimu, bet dar reikia daugiau žinių ir įgūdžių (atitinkamai 40,2%, 47,6%, 48,9% ir 40,1%).
- ✓ Elektroninis paštas: Pradinių klasių mokytojai, jaunesni nei 35 metai ir nuo 36 iki 45 metų bei dirbantys mažiau nei 20 metų, yra dažniau gerai susipažinę ir turi gerus įgūdžius kaip naudotis elektroniniu paštu (atitinkamai 89,6%, 77,9% ir 83,0%). Vyresni nei 56 metų mokytojai ir turintys didesnę nei 30 metų darbo stažą dažniau yra daugiau mažiau susipažinę su elektroniniu paštu, bet dar reikia daugiau žinių ir įgūdžių (atitinkamai 25,6% ir 20,7%).
- ✓ E-dienynas: Su e-dienynu yra gerai susipažinę ir turi pakankamai įgūdžių jį taikyti praktikoje daugiau 46-55 metų pradinių klasių mokytojai ir turintys 21-30 metų darbo stažą (atitinkamai 47,8% ir 49,4%). Jaunesni nei 35 metų mokytojai ir turintys iki 20 metų darbo stažą dažniau yra daugiau mažiau susipažinę su e-dienynu, bet reikėtų dar daugiau žinių ir įgūdžių (atitinkamai 35,1% ir 25,1%).
- ✓ Skype: Iki 35 metų pradinių klasių mokytojai, turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą ir turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją dažniau teigė, jog yra gerai susipažinę ir turi gerus įgūdžius naudotis skype programa (atitinkamai 67,5%, 61,0% ir 71,4%). Vyr. mokytojai

dažniau sakė, jog jie nemoka naudotis Skype programa (6,3%), o vyresni nei 56 metų mokytojai dažniau negalėjo įvertinti savo gebėjimų (32,9%).

4.2.6 Pageidaujamos naudoti ateityje IKT priemonės

Pradinių klasių mokytojų buvo prašoma nurodyti, kuriomis IKT priemonėmis jie norėtų naudotis ateityje ugdymo veikloje. Daugiausia respondentų nurodė, jog jie norėtų ateityje naudotis interaktyvia lenta. Taip nurodė 64,5% mokytojų. (Diagrama Nr.14).

Diagrama Nr. 14 IKT priemonės, kurias norėtų naudoti ugdymo veikloje (N=657)

Vertinant kaip skiriasi atsakymai tarp dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų, reikšmingų skirtumų nepastebėta. Interaktyvi lenta labiausiai pageidaujama IKT priemonė. Mažiausiai pradinių klasių mokytojų norėtų naudoti Skype programą.

Vertinant atsakymų skirtumus pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą, turimą kvalifikaciją pastebėti tokie reikšmingi skirtumai:

- ✓ Pradinių klasių mokytojai 36-45 metų dažniau norėtų naudotis įvairiomis IKT priemonėmis ugdymo procese: fotoaparatu (56,6%), vaizdo kamera (59,4%), spausdintuvu (59%), skeneriu

(57%), internetu (55,4%), interaktyvia lenta (69,9%), multimedijos projektoriumi (60,2%), elektroniniu paštu (53,8%) bei e-dienynu (56,5%).

- ✓ Vyriausi pradinių klasių mokytojai (virš 56 metų) rečiau norėtų ateityje naudotis kokiomis nors IKT priemonėmis: fotoaparatu (37,8%), vaizdo kamera (37,8%), spausdintuvu (39%), skeneriu (36,6%), kopijavimo aparatu (40,2%), video/DVD grotuvu (36,6%), internetu (35,4%), interaktyvia lenta (47,6%), multimedijos projektoriumi (43,9%), elektroniniu paštu (34,1%), e- dienynu (32,9%) ir skype programa (32,9%).

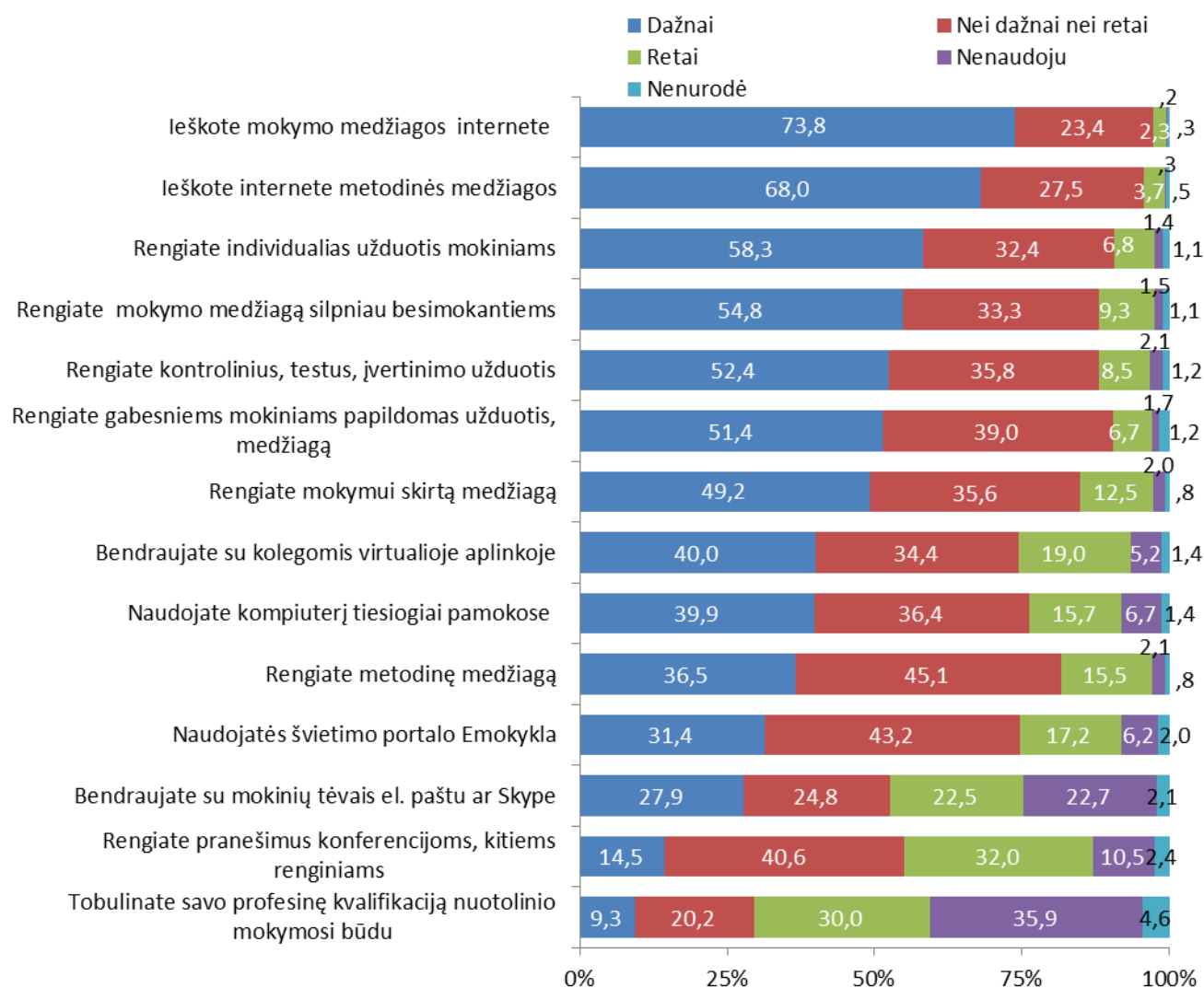
4.3 IKT priemonių naudojimo tikslai

Ataskaitos dalyje apie IKT priemonių naudojimo tikslus bus aptarta ką ir kaip dažnai pradinių klasių mokytojai veikia naudodamiesi kompiuteriu (13 anketos klausimas), koks vyrauja požiūris į kompiuterinį raštingumą mokyklose (14 anketos klausimas), kokiais tikslais yra naudojamos IKT priemonės (15 anketos klausimas). Taip pat bus nagrinėjama, kaip pradinių klasių mokytojai vertina savo pasirengimą ir realias objektyvias galimybes (pvz. ar užtenka kompiuterinės technikos, laiko pamokose ir pan.) naudoti IKT įvairiais ugdymo tikslais (16 anketos klausimas).

4.3.1 Kompiuterio panaudojimas profesiniais tikslais

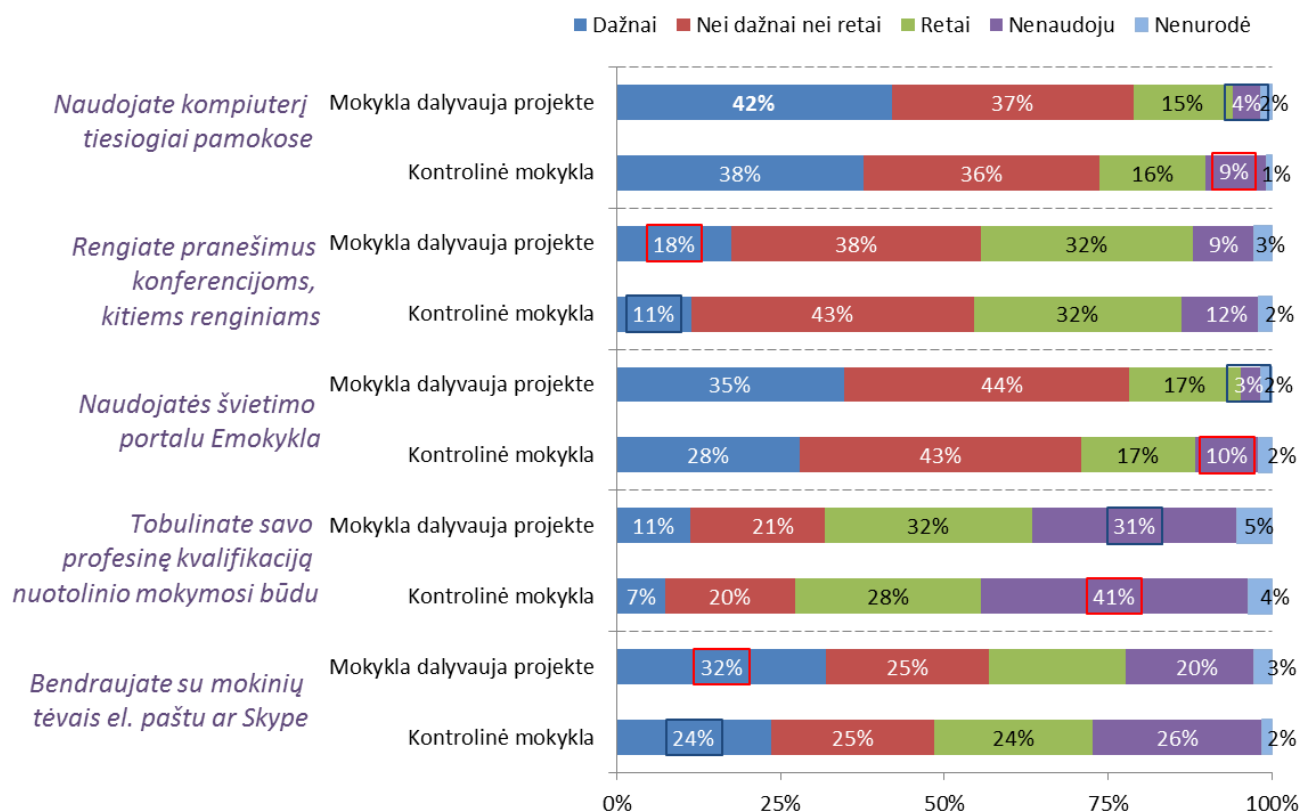
Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, ką pradinių klasių mokytojai veikia kompiuteriu ugdymo tikslais - kokia veikla užsiima ir kaip dažnai tuo užsiima. Apklaustos rezultatai atskleidė, jog dažniausiai ir daugiausiai pradinių klasių mokytojai, naudodamiesi kompiuteriu, ieško mokymo medžiagos internete. Dažnai tai daro 73,8% mokytojų (Diagrama Nr. 15). Kiek mažiau – 68%- dažnai ieško metodinės medžiagos. Daugiau nei pusė pradinių klasių mokytojų taip pat dažnai rengia individualias užduotis mokiniams; mokymo medžiagą silpniau besimokantiems; kontrolinius, testus ar įvertinimo užduotis bei papildomas užduotis ir medžiagą gabesniems mokiniams. Rečiausiai ir mažiausiai pradinių klasių mokytojai tobulina savo profesinę kvalifikaciją nuotolinio mokymo būdu (30% tai daro retai, o 35.9% to nedaro visai).

Diagrama Nr. 15 Ką ir kaip dažnai pradinių klasių mokytojai veikia kompiuteriu ugdomo tikslais (N=657)

Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai dažniau nei iš kontrolinės grupės mokytojai rengia pranešimus konferencijoms ar kitiems renginiams (dažnai tai daro 18% dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai ir 11% - nedalyvaujančių); bendrauja su mokinių tėvais el.paštu ar Skype programomis (32% iš dalyvaujančių projekte ir 24% - iš kontrolinės grupės). Tarp nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų daugiau yra nenaudojančių kompiuterio tiesiogiai pamokose (9%), nesinaudojančių švietimo portalu E-mokykla (10%) bei nesitobulinančių savo profesinės kvalifikacijos nuotolinio mokymosi būdu (41%). Diagramoje Nr. 16 pateiktos tik tos veiklos, kur išryškėja statistiškai reikšmingi skirtumai tarp dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų atsakymų.

Diagrama Nr. 16 Ką ir kaip dažnai pradinių klasių mokytojai veikia kompiuteriu profesiniais tikslais pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

Vertinant atsakymų skirtumus pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Ieško mokymo medžiagos internete: Dažnai ieškančių mokymo medžiagos internete yra daugiau tarp pradinių klasių mokytojų iki 35 metų (85,7%), turinčių mažesnį nei 20 metų darbo stažą (79,9%) bei tarp mokytojų metodininkų (78,7%).
- ✓ Naudoja kompiuterį tiesiogiai pamokose: Daugiau nei kiti nurodė kompiuterį tiesiogiai pamokose dažnai naudojantys pradinių klasių mokytojai iki 35 metų (47,4%), turintys mažesnį nei 20 metų darbo stažą (45,6%) bei mokytojai metodininkai (48,5%). Retai naudojančių kompiuterį tiesiogiai pamokose yra daugiau tarp vyresnio amžiaus mokytojų (virš 56 metų) ir turinčių virš 30 metų darbo stažą (atitinkamai 25,7% ir 27,4%). Vyriausi pradinių klasių mokytojai (virš 56 metų) dažniau nurodė kompiuterio pamokose nenaudojantys (14,6%).
- ✓ Tarp pradinių klasių mokytojų, turinčių 21-30 metų darbo stažą buvo daugiau nurodžiusių, jog dažnai ieško internete metodinės medžiagos, pvz. gerosios pedagoginės patirties pavyzdžių.
- ✓ Rengia mokymui skirtą medžiagą: Daugiau pradinių klasių mokytojų iki 35 metų, turinčių mažesnį nei 20 metų darbo stažą, ir mokytojų metodininkų nurodė, jog naudodamiesi kompiuteriu dažnai rengia mokymui skirtą medžiagą (atitinkamai 64,9%, 54,4% ir 53,5%).

Tarp vyr. mokytojų ir vyresnių nei 56 metų bei turinčių virš 30 metų darbo stažą, taip teigiančių buvo mažiau (atitinkamai 42,1%, 35,4% ir 35,6%).

- ✓ Rengia metodinę medžiagą: Pradinių klasių mokytojai iki 35 metų ir mokytojai metodininkai dažniau rengia metodinę medžiagą. Tai, jog tai daro dažnai nurodė atitinkamai 46,8% ir 41,9% šių grupių mokytojų. Tarp vyr. mokytojų bei vyresnių nei 56 metų mokytojų yra daugiau rengiančių metodinę medžiagą retai (atitinkamai 19,9% ir 26,8%).
- ✓ Rengia pranešimus konferencijoms, kitiems renginiams: Dažniausiai pranešimus konferencijoms ar seminarams rengia mokytojai, turintys mokytojo metodininko kvalifikacinę kategoriją. Tai dažnai daro 17,6% mokytojų metodininkų. Tarp šios grupės mokytojų yra daugiau ir tų, kurie teigė, jog pranešimus rengia nei dažnai nei retai (51,2%). Nei dažnai nei retai pranešimus konferencijoms ar kitiems renginiams rengiančių yra daugiau ir tarp 46-55 metų mokytojų (46,2%). Jaunesni nei 35 metų pradinių klasių mokytojai, 56 metų ir vyresni bei mokytojai, neturintys kitos kvalifikacinės kategorijos, dažniau teigė, jog kompiuterio rengiant pranešimus konferencijoms visai nenaudoja (atitinkamai 19,5%, 17,1% ir 28,6%).
- ✓ Naudojasi švietimo portalu E-mokykla: Vyriausi pradinių klasių mokytojai (virš 56 metų) dažniau nei kiti visai nenaudoja švietimo portalo E-mokykla (13,4%). Daugiau 36-45 metų mokytojų šiuo portalu naudojami nei dažnai nei retai (48,2%).
- ✓ Tobulina savo profesinę kvalifikaciją nuotolinio mokymosi būdu: Kompiuterio dažniau nenaudoja savo profesinės kvalifikacijos tobulinimui nuotolinio mokymo būdu 46-55 metų mokytojai (41,0%), dirbantys daugiau nei 30 metų (46,7%) bei vyr. mokytojai (40,4%).
- ✓ Bendrauja su mokinių tėvais el. paštu ar Skype : Dažniau su mokinių tėvais el.paštu ar Skype bendrauja 46-55 metų pradinių klasių mokytojai ir mokytojai metodininkai (dažnai taip daro atitinkamai 32,5% ir 32,2%). Rečiau tai daro daugiau vyresni nei 56 metų mokytojai ir vyr. mokytojai (atitinkamai 17,1% ir 22,2%). Daugiau 36-45 metų pradinių klasių mokytojų ir turinčių iki 20 metų darbo stažą nurodė, jog su mokinių tėvais el.paštu ir skype bendrauja nei dažnai, nei retai (atitinkamai 30,5% ir 29,3%). Vyriausi mokytojai ir turintys didžiausią darbo stažą dažniau nei kiti nurodė, jog su mokinių tėvais nebendrauja el.paštu ar Skype (atitinkamai 31,7% ir 29,6%)
- ✓ Mokytojai metodininkai dažniau rengia gabesniems mokiniams papildomas užduotis, medžiagą (56,5% - tai daro dažnai). Tarp vyr. mokytojų buvo mažiau teigiančių, jog gabesniems mokiniams papildomas užduotis naudodamiesi kompiuteriu rengia dažnai (46,7%).
- ✓ Rengia kontrolinius, testus, įvertinimo užduotis: Daugiau pradinių klasių mokytojų, turinčių nuo 21 iki 30 metų darbo stažą, nurodė, jog jie dažnai rengia kontrolinius, testus ar įvertinimo užduotis (58,6%); daugiau 36-45 metų mokytojų ir mokytojo kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų, nurodė, jog jie tai daro nei dažnai nei retai (atitinkamai 42,2% ir 49,0%).
- ✓ Rengia individualias užduotis mokiniams: Tai, jog individualias užduotis mokiniams rengia dažnai, nurodė daugiau pradinių klasių mokytojų specialybę turintys mokytojai, iki 35 metų

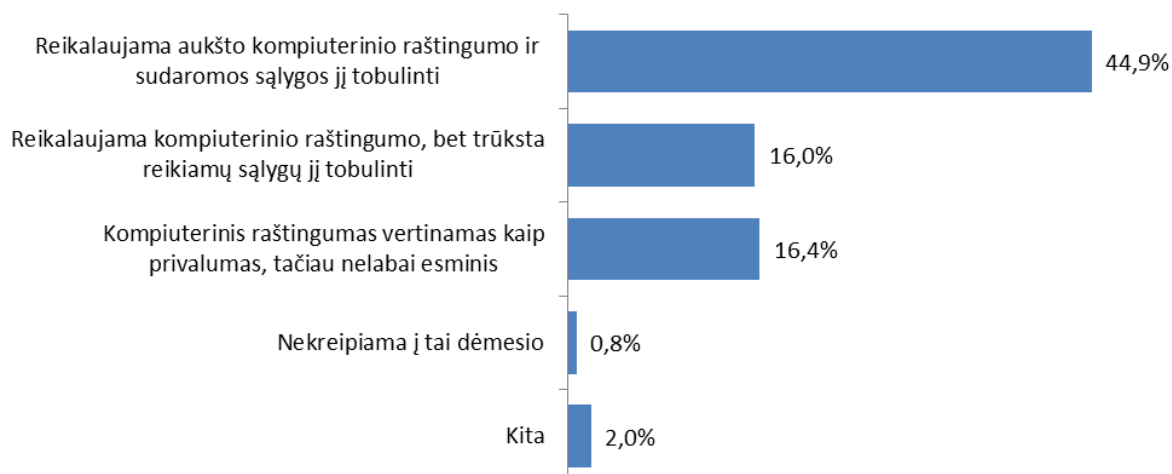
mokytojai bei mokytojai metodininkai (atitinkamai 59,7%, 70,1% ir 63,1%). Nei dažnai, nei retai individualias užduotis mokiniams rengiančių yra daugiau tarp 36-45 metų mokytojų bei tarp vyr.mokytojų (atitinkamai 37,8% ir 36,8%). Retai individualias užduotis mokiniams naudodamiesi kompiuteriu rengiančių yra daugiau tarp vyresnių nei 56 metų mokytojų (12,2%).

- ✓ Rengia mokymo medžiagą silpniau besimokantiems: Daugiau mokytojų, įgijusių pradinių klasių mokytojo specialybę, bei mokytojų metodininkų minėjo, jog jie dažnai rengia mokymo medžiagą silpniau besimokantiems (atitinkamai 55,9% ir 59,1%). Retai rengiančių mokymo medžiagą silpniau besimokantiems mokiniams yra daugiau tarp vyresnių nei 56 metai mokytojų (15,9%).

4.3.2 Požiūris į mokytojų kompiuterinį raštingumą mokykloje

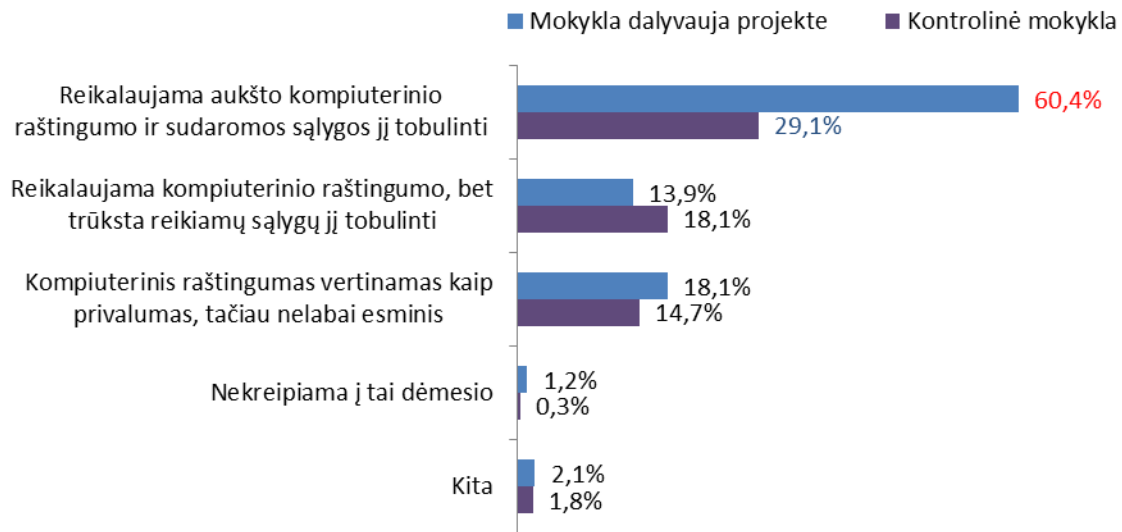
Pradinių klasių mokytojų buvo prašoma įvertinti, kaip jų mokyklose yra žiūrima į kompiuterinį raštingumą ir kokios yra sudaromos sąlygos jį tobulinti. 44,9% mokytojų teigė, jog jų mokyklose reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti. Po 16% mokytojų nurodė, jog jų mokyklose reikalaujama kompiuterinio raštingumo, bet trūksta reikiamų sąlygų jį tobulinti bei tai, jog kompiuterinis raštingumas vertinamas kaip privalumas, tačiau nelabai esminis (Diagrama Nr.17)

Diagrama Nr. 17 Požiūris į mokytojų kompiuterinį raštingumą mokyklose (N=657)

Ženkliai dažniau mokyklose, kurios dalyvauja projekte yra reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti. Taip nurodė 60,4% pradinių klasių mokytojų, dirbančių projekte dalyvaujančiose mokyklose. Palyginimui, taip nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų buvo tik 29,1% taip manančių (Diagrama Nr. 18).

Diagrama Nr. 18 Požiūris į mokytojų kompiuterinį raštingumą mokyklose pagal mokyklosdalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

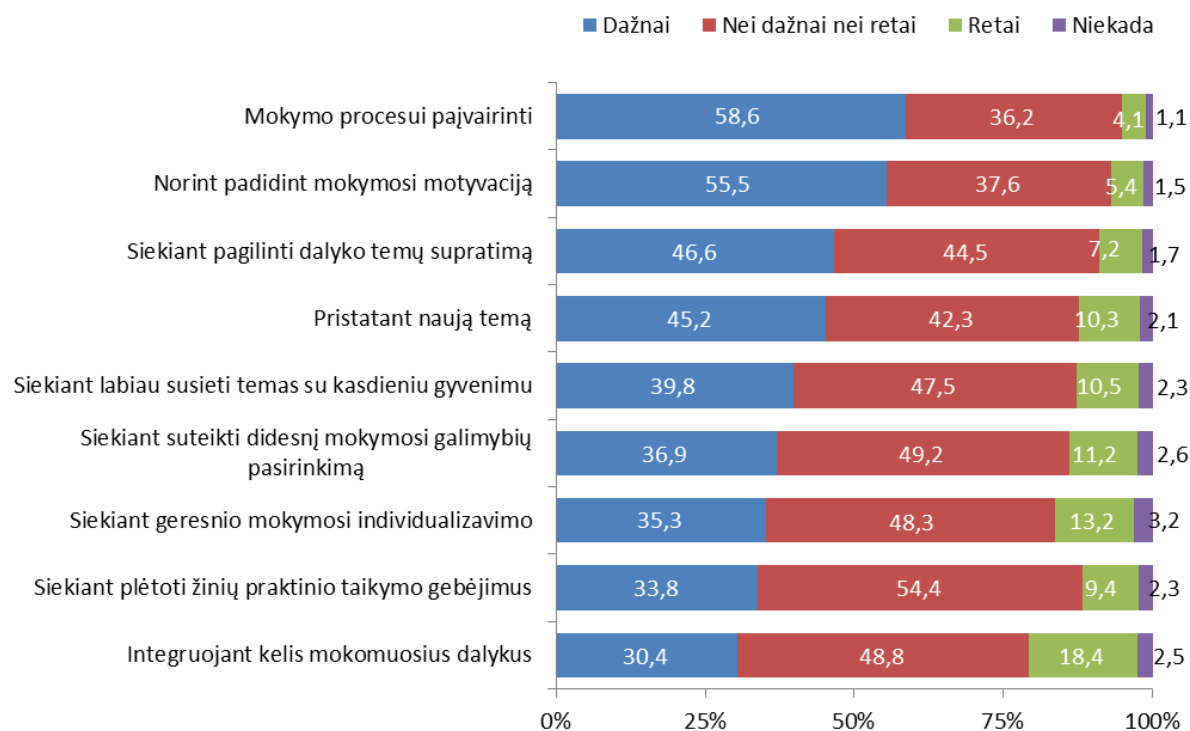

Analizuojant atsakymų skirtumus pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą ar turimą kvalifikaciją išryškėjo, tik tai, jog dažniau mokytojai iki 35 metų teigė, jog mokyklose kompiuterinis raštingumas vertinamas kaip privalumas, tačiau nelabai esminis (26%).

4.3.3 IKT naudojimo tikslai ugdymo procese

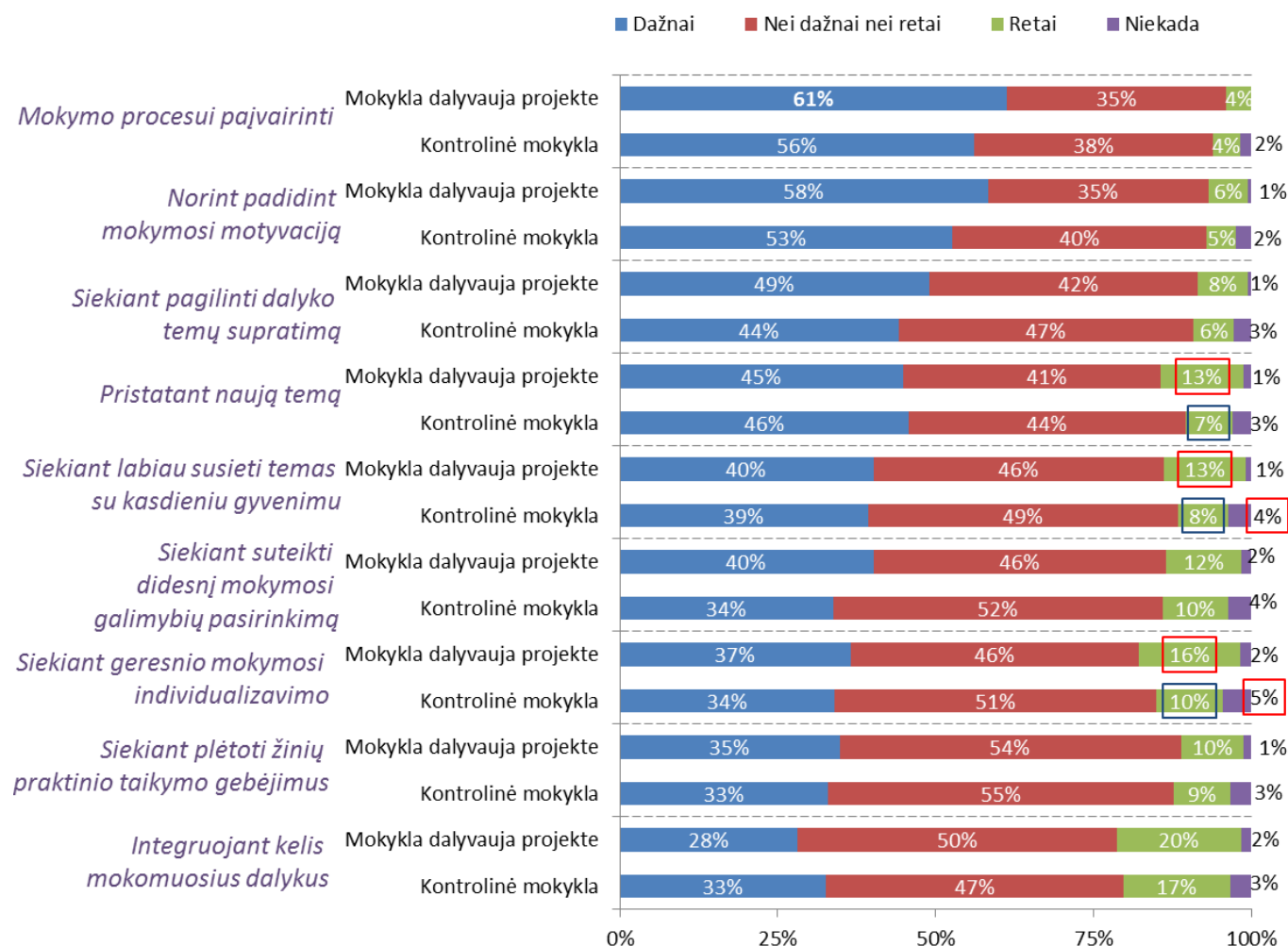
Dažniausiai pradinių klasių mokytojai įvairias IKT priemones naudoja mokymo procesui pajvairinti (58,6% mokytojų tai daro dažnai) ir norėdami padidinti mokymosi motyvaciją (55,5%) (Diagrama Nr.19). Rečiau IKT naudojamos siekiant gilinti dalyko temų supratimą, pristatant naują temą, siekiant labiau susieti temas su kasdieniu gyvenimu, siekiant suteikti didesnį mokymosi galimybių pasirinkimą ar geresnio mokymosi individualizavimo. Rečiausiai IKT yra naudojama integruojant kelis mokomuosius dalykus.

Diagrama Nr. 19 IKT naudojimo tikslai (N=657)

Lyginant kaip skiriasi IKT naudojimas ugdymo procese tarp dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų išryškėja tai, jog tarp dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų yra daugiau tų, kurie bent retai IKT naudoja pristatant naują temą, siekiant labiau susieti temas su kasdieniu gyvenimu bei siekiant geresnio mokymosi individualizavimo. Tarp nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų yra daugiau tų, kurie IKT nenaudoja siekdami susieti temas su kasdieniu gyvenimu ir geresniam mokymosi individualizavimui. Diagramoje Nr.20 pateikti dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų atsakymų pasiskirstymai.

Diagrama Nr. 20 IKT naudojimo tikslai pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

Analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą, turimą kvalifikaciją, išryškėjo tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Daugiau pradinių klasių mokytojų iki 35 metų minėjo, jog jie dažnai naudojami kompiuteriu mokymo procesui pajvairinti (70,1%), siekiant plėtoti žinių praktinio taikymo gebėjimus (48,1%), siekiant suteikti didesnį mokymosi galimybių pasirinkimą (48,1%), integruojant kelis mokomuosius dalykus (40,3%).
- ✓ Tarp mokytojų metodininkų yra daugiau kompiuterį dažnai naudojančių mokymosi procesui pajvairinti (65,8%), siekiant plėtoti žinių praktinio taikymo gebėjimus (38,0%), siekiant pagilinti dalyko temų supratimą (52,0%), norint padidinti mokymosi motyvaciją (60,9%), siekiant suteikti didesnį mokymosi galimybių pasirinkimą (42,8%), pristatant naują temą (50,0%) bei siekiant geresnio mokymosi individualizavimo (40,3%) .
- ✓ Tarp vyresnių nei 56 metų mokytojų buvo daugiau tų, kurie retai kompiuteriu naudojami norėdami pajvairinti mokymosi procesą (11,0%), siekdami plėtoti žinių praktinio taikymo

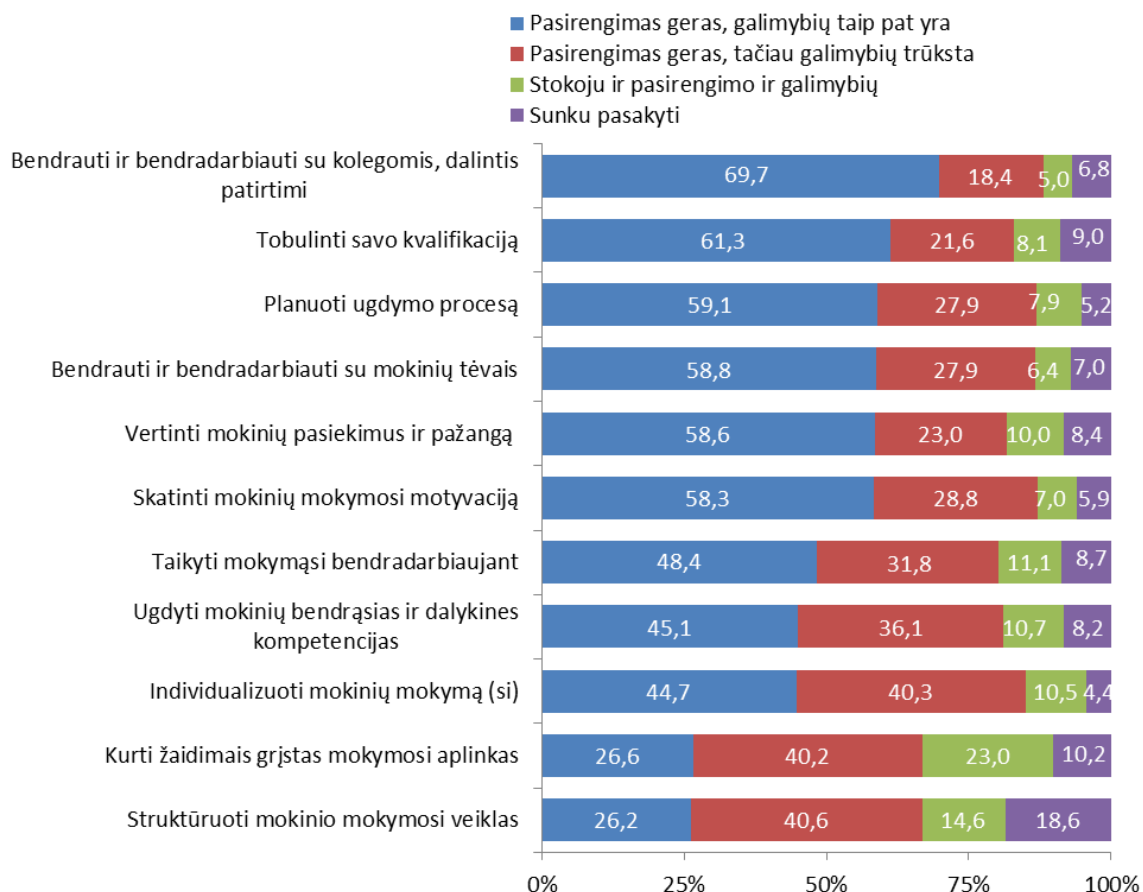
gebėjimus (17,7%), norėdami pagilinti dalyko temų supratimą (12,5%) ir siekdami labiau susieti temas su kasdieniu gyvenimu (17,7%).

- ✓ Tarp vyr. mokytojų yra daugiau tų, kurie kompiuterį nei dažnai nei retai naudoja norėdami pajvairinti mokymo procesą (43,7%), siekdami pagilinti dalyko temų supratimą (49,0%), norėdami padidinti mokymosi motyvaciją (42,8%) ir siekdami suteikti didesnę mokymosi galimybių pasirinkimą (53,8%).

4.3.4 Pasirengimo ir galimybių naudoti IKT įvertinimas

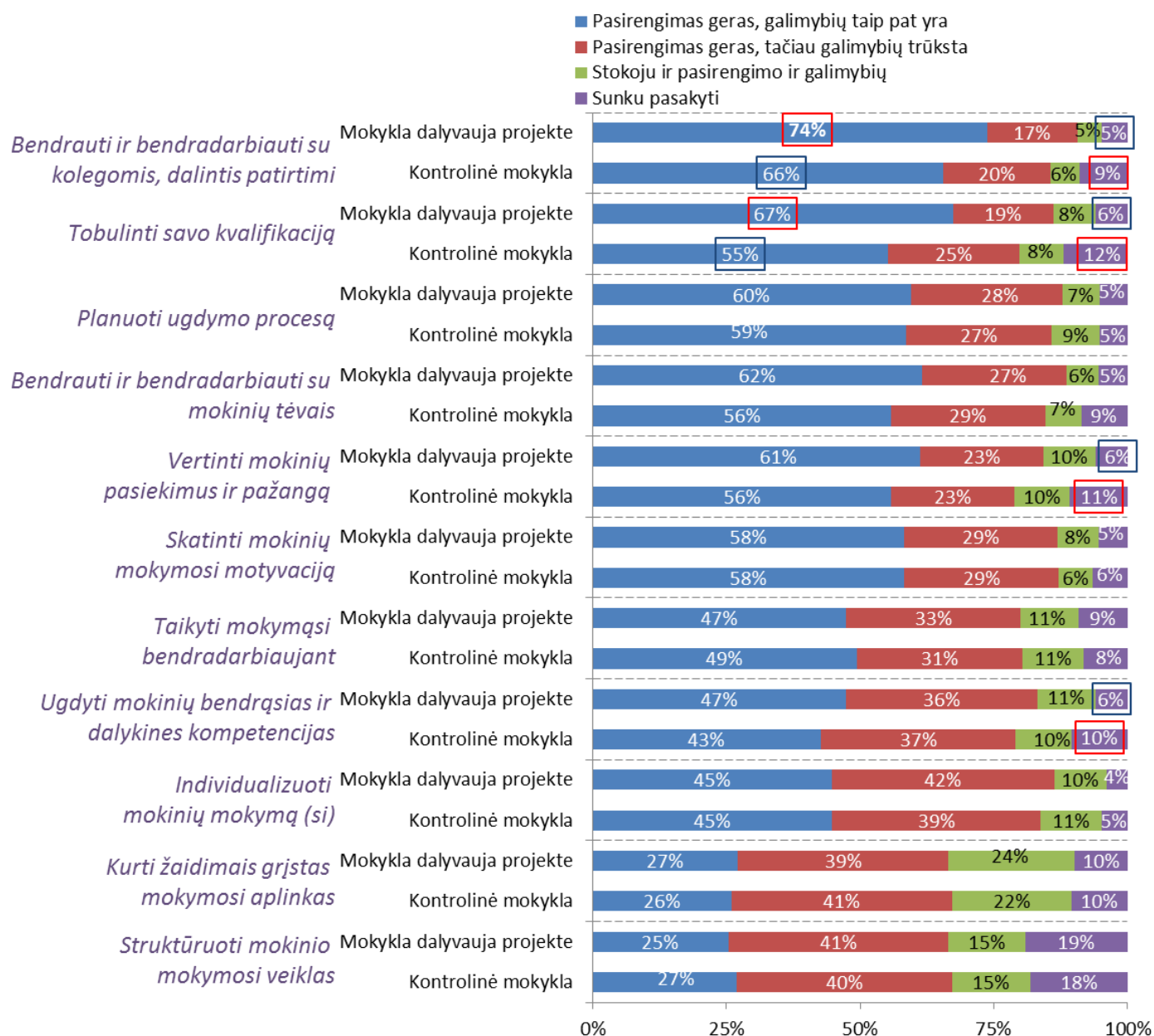
Tyrimo metu pradinių klasių mokytojų buvo prašoma atvirai įvertinti savo pasirengimą ir realias objektyvias galimybes (pvz. ar užtenka kompiuterinės technikos, laiko pamokose ir pan.) naudoti IKT įvairiais ugdymo tikslais. Rezultatai atskleidė, jog daugiausiai mokytojai gerus įgūdžius ir galimybes turi bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, dalintis patirtimi, tobulinti savo kvalifikaciją ir planuoti ugdymo procesą. Taip nurodė apie 60% ir daugiau mokytojų. Kiek daugiau nei trečdalis pradinių klasių mokytojų nurodė, jog jų pasirengimas geras, bet trūksta galimybių taikyti mokymąsi bendradarbiaujant, ugdyti mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas, individualizuoti mokinių mokymą (si) bei struktūruoti mokinio mokymosi veiklas. Kas penktas pradinių klasių mokytojas (23%) stokoja ir pasiruošimo ir galimybių kurti žaidimais grįstas mokymosi aplinkas (Diagrama Nr.21).

Diagrama Nr. 21 Pasirengimo ir galimybių taikyti IKT įvertinimas (N=657)

Daugiau dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų turi gerą pasirengimą ir galimybes naudoti IKT bendravimui ir bendradarbiavimui su kolegomis nei nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai (atitinkamai 74% ir 66%). Dirbantys dalyvaujančiose projekte mokyklose mokytojai taip pat dažniau turi geras sąlygas ir galimybes savo kvalifikacijos tobulinimui, nei mokytojai iš kontrolinės grupės (atitinkamai 67% ir 55%) (Diagrama Nr.22). Nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai, dažniau negalėjo pasakyti, koks yra jų pasirengimas ir galimybės naudoti IKT bendravimui ir bendradarbiavimui su kolegomis, savo kvalifikacijos tobulinimui, vertinant mokinių pasiekimus ir pažangumą, ugdant mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

Diagrama Nr. 22 Pasirengimo ir galimybių taikyti IKT įvertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

Vertinant atsakymų pasiskirstymus pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją galima išskirti tokius statistiškai reikšmingus skirtumus:

- ✓ Vyresni nei 56 metų pradinių klasių mokytojai dažniau stokoja pasirengimo ir galimybių naudoti IKT planuojant ugdymo procesą (18,3%), ugdant mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas (22,0%), individualizuojant mokinių mokymą (si) (23,2%), struktūruojant mokinio mokymosi veiklas (22,0%), taikant mokymąsi bendradarbiaujant (20,7%), skatinant mokinių mokymosi motyvaciją (14,6%), vertinant mokinių pasiekimus ir pažangumą (18,3%), bendraujant ir bendradarbiaujant su mokinių tėvais (14,6%) bei bendraujant ir bendradarbiaujant su kolegomis (12,2%).
- ✓ Mokytojai metodininkai turi dažniau gerą pasirengimą ir galimybes naudoti IKT planuojant ugdymo procesą (64,5%), taikant mokymąsi bendradarbiaujant (52,8%), skatinant mokinių mokymosi motyvaciją (63,1%), vertinant mokinių pasiekimus ir pažangumą (63,5%) ir savo kvalifikacijos tobulinimui (68,8%).
- ✓ 46-55 metų mokytojai dažniau nurodė, jog jie turi gerą pasirengimą, tačiau trūksta galimybių naudoti IKT ugdant mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas (42,6%).
- ✓ Vyr. mokytojai rečiau teigė, jog jie turi gerą pasirengimą bei galimybes naudoti IKT planuojant ugdymo procesą (54,3%), skatinant mokinių mokymosi motyvaciją (52,3%), vertinant mokinių pasiekimus ir pažangumą (53,3%) bei tobulinant savo kvalifikaciją (54,3%).

4.4 Mokymo metodų taikymas

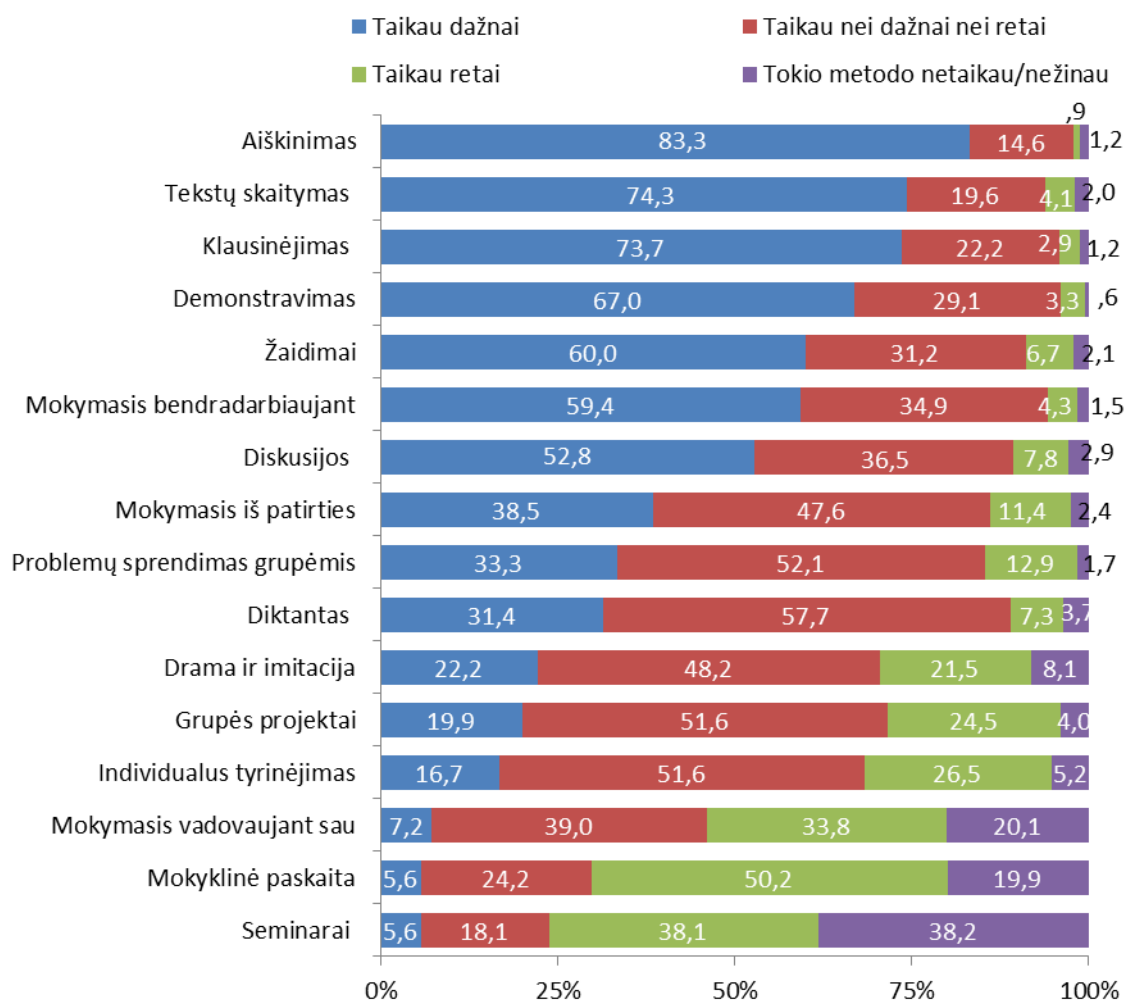
Ataskaitos dalyje apie mokymo metodų taikymą bus aptarta, kokius mokymo metodus ir kaip dažnai taiko pradinių klasių mokytojai toje pačioje klasėje (17 anketos klausimas). Bus aptarta, kaip įvairių mokymų metodų taikymas skiriasi tarp dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų. Taip pat šioje dalyje bus apžvelgta kaip, remdamiesi savo ir kolegų pedagogine patirtimi, mokytojai vertina pradinių klasių mokinių mokymo metodų pokyčius per paskutinį dešimtmetį (20 anketos klausimas)

4.4.1 Įvairių mokymo metodų taikymas klasėje

Dažniausiai ir daugiausiai pradinių klasių mokytojai toje pačioje klasėje taiko labiau tradicinius mokymo metodus tokius kaip aiškinimas, tekstų skaitymas, klausinėjimas, demonstravimas. Daugiau nei 60% pradinių klasių mokytojų šiuos mokymo metodus taiko dažnai (Diagrama Nr.23). Apie pusę pradinių klasių mokytojų nei dažnai nei retai taiko tokius mokymo metodus: problemų sprendimas grupėmis, diktantas, grupės projektai ir individualus tyrinėjimas. Rečiausiai mokytojai taiko

inovatyvius mokymo metodus, pvz. seminarus, mokyklines paskaitas, mokymosi vadovaujant sau metodus. 38,2% mokytojų visai netaiko arba nežino seminario mokymo metodo.

Diagrama Nr. 23 Mokymų metodų taikymas klasėje (N=657)

Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai dažniau nei nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai, ugdymo tikslais toje pačioje klasėje dažnai naudoja grupės projektų mokymo metodą. Dažnai tai daro 23% dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai ir 17% mokytojų iš kontrolinės grupės. Nei dažnai nei retai projekte dalyvaujantys dažniau taiko mokymosi bendradarbiaujant, mokymosi iš patirties metodus. Diagramose Nr.24 ir Nr.25 pateikti projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų pradinių klasių mokytojų atsakymų pasiskirstymai į klausimą kaip dažnai jie naudoja įvairius mokymo metodus klasėje.

Diagrama Nr. 24 Mokymų metodų taikymas klasėje pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

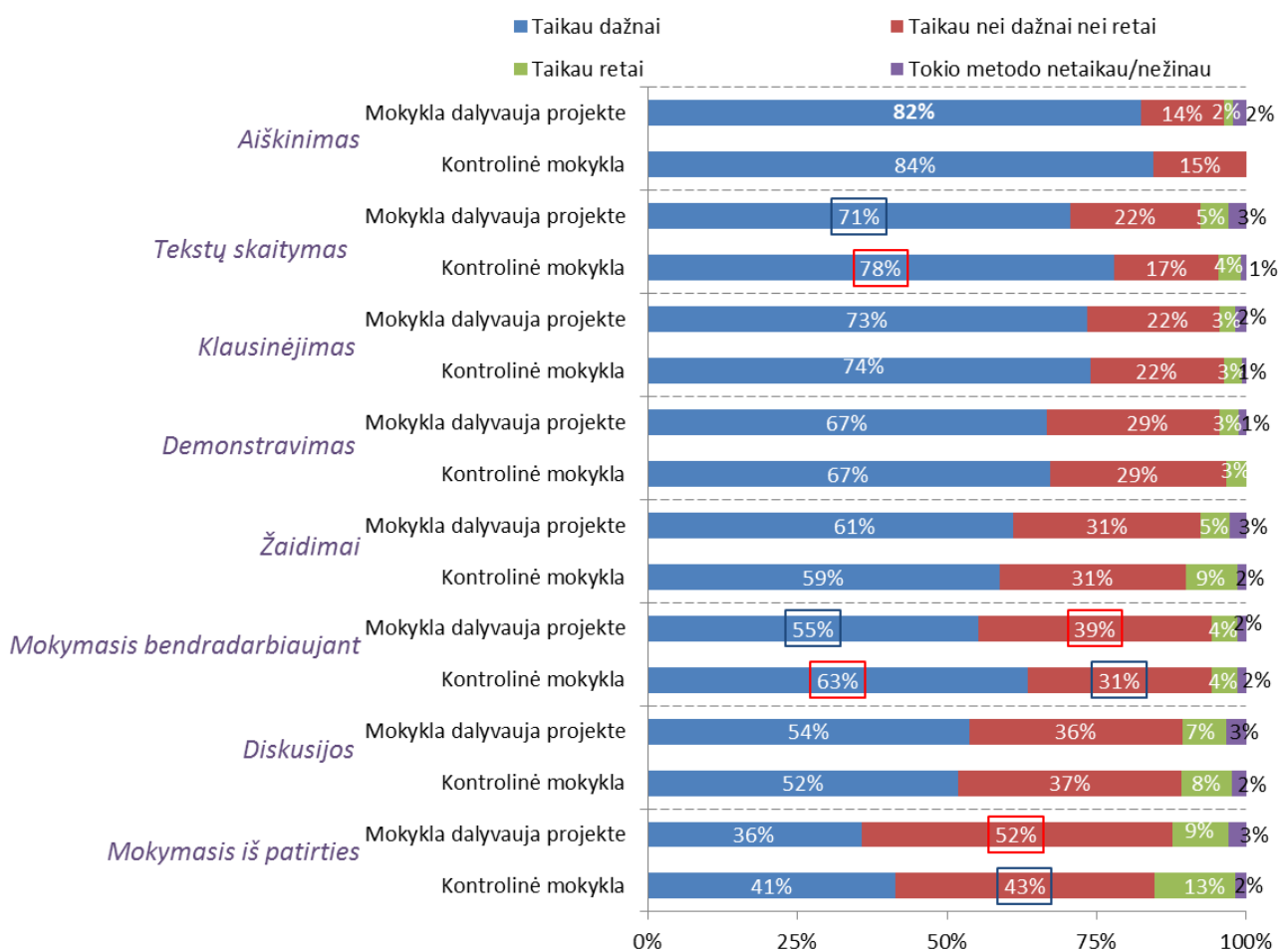
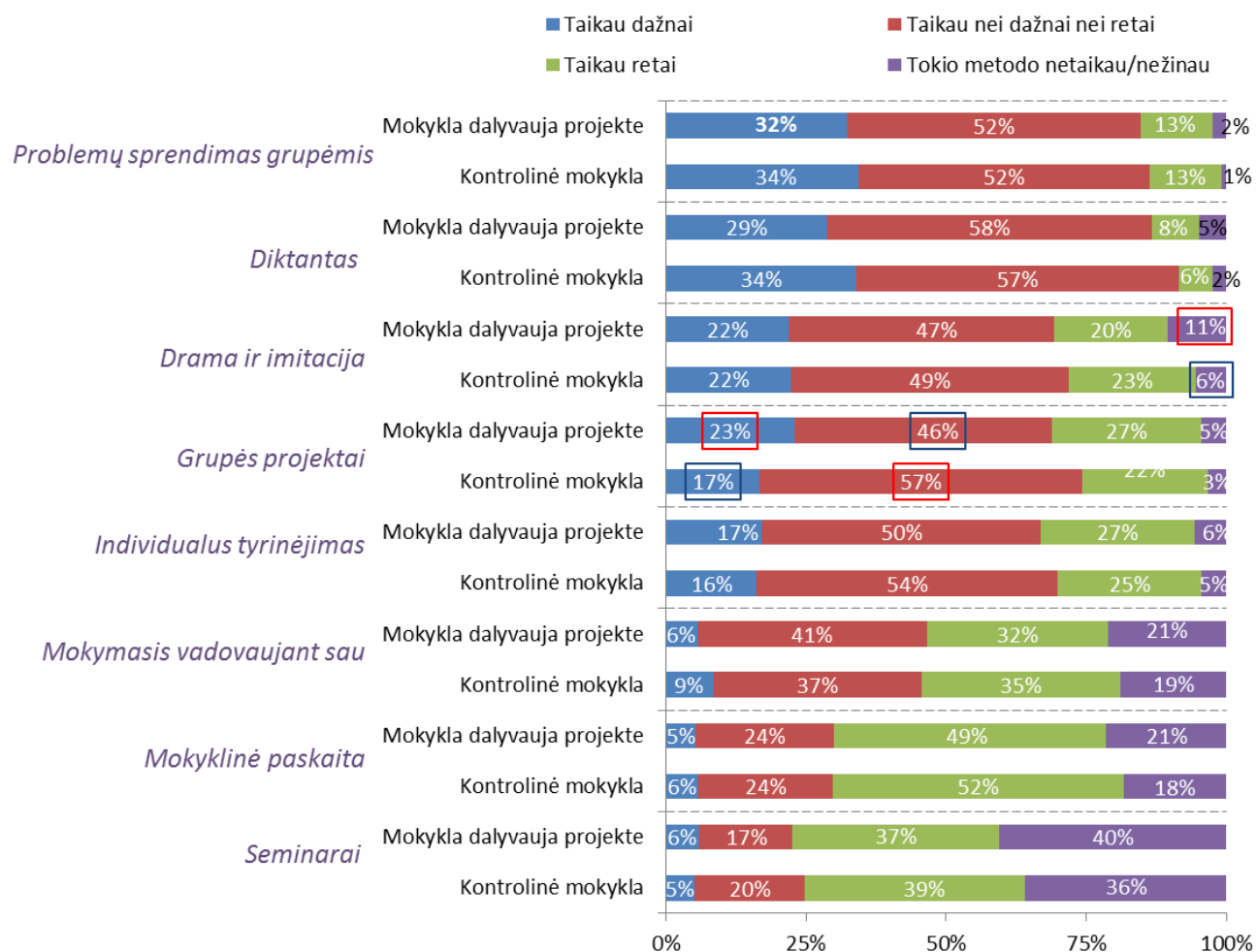

Diagrama Nr. 25 Mokymų metodų taikymas klasėje pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (tęsinys) (N=657)

Analizuojant kuo skiriasi mokymo metodų taikymas pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą ar turimą kvalifikaciją užfiksuoti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

Daugiau mokytojo dalykininko specialybę įgijusių mokytojų (20,0%) ir 36-45 metų mokytojų (10,0%) diktantą taiko retai. Daugiau pradinių klasių mokytojo išsilavinimą turintys mokytojai diktantą taiko nei dažnai nei retai (59,6%).

Aiškinimo metodą nei dažnai nei retai taiko daugiau iki 20 metų darbo stažą turinčių mokytojų(18,1%).

Dažnai tekstų skaitymo metodą taiko daugiau pradinių klasių mokytojo specialybę turintys mokytojai bei 46-55 metų mokytojai (atitinkamai 76,2% ir 78,7%). Nei dažnai nei retai šį metodą daugiau taiko jaunesni nei 35 metų mokytojai ir turintys iki 20 metų darbo stažą (atitinkamai 28,6% ir 23,9%).

Dažnai mokymąsi bendradarbiaujant teigė taikantys daugiau 36-45 metų mokytojai (65,5%). Šioje grupėje buvo mažiau mokytojų šį metodą taikančių nei dažnai nei retai (28,9%).

Diskusijas retai taikančių yra daugiau tarp jaunesnių nei 35 metų mokytojų (15,6%), turinčių mažesnę nei 20 metų darbo stažą (11,6%) bei mokytojo kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų (16,3%). Daugiau pradinių klasių mokytojo specialybę įgijusių mokytojų šį metodą taiko dažnai (54,3%).

Problemų sprendimą grupėse rečiau taiko mokytojo kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai. Retai naudojantys šį metodą nurodė 24,5% mokytojų.

Tarp vyresnių nei 56 metų pradinių klasių mokytojų yra daugjų tų, kurie demonstravimo metodą taiko retai (7,3%) arba nei dažnai nei retai (39,0%).

Mokyklinės paskaitos metodą dažnai taikančių yra daugiau tarp mokytojų iki 35 metų (15,6%), turinčių iki 20 metų darbo stažą (8,1%), mokytojo kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų (14,3%) ir mokytojo dalykininko specialybę turinčių mokytojų (14,0%). Vyresni mokytojai (virš 56 metų) dažniau tokio metodo nežino arba jo netaiko (31,7%).

Vyresni nei 56 metų pradinių klasių mokytojai dažniau nežino ar netaiko mokymosi vadovaujant sau metodo (30,5%).

Tarp vyr. mokytojų yra mažiau naudojančių dažnai individualaus tyrinėjimo metodą (13,2%). Tarp vyresnių nei 56 metų mokytojų yra daugiau šio metodo nežinančių ar nenaudojančių (9,8%).

Grupės projektų metodą dažnai naudojančių yra daugiau tarp jaunesnių nei 35 metų pradinių klasių mokytojų (28,6%), turinčių mažesnę nei 20 metų darbo stažą (23,9%), turinčių mokytojų metodininkų arba mokytojų kvalifikacinę kategoriją (atitinkamai 24,6% ir 34,7%). Nei dažnai nei retai šį metodą daugiau naudoja 46-55 metų mokytojai, turintys nuo 21 iki 30 metų darbo stažą bei vyr. mokytojai (atitinkamai 57,0%, 56,7% ir 56,0%).

Seminarus dažnai naudoja daugiau jaunesni nei 35 metų pradinių klasių mokytojai (11,7%).

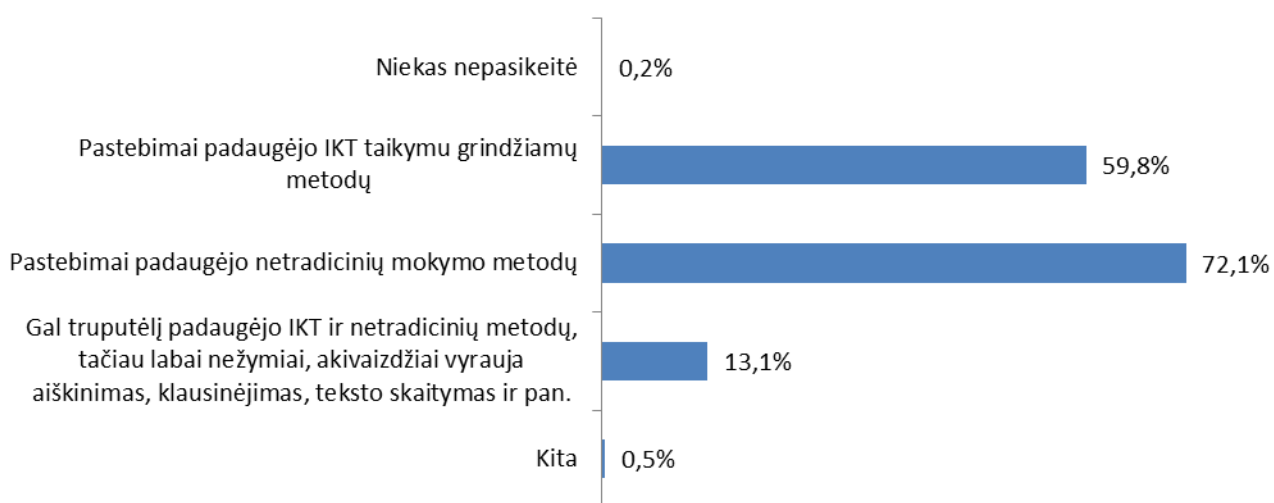
Žaidimus dažnai naudoja daugiausiai mokytojai metodininkai (66,8%). Nei dažnai nei retai šį metodą pamokose daugiau naudoja iki 35 metų mokytojai (41,6%), turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą (37,5%) ir mokytojo kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai (44,9%). Daugiau vyresnių nei 56 metų mokytojų žaidimus naudoja retai arba visai nenaudoja (atitinkamai 13,4% ir 6,1%).

Retai dramos ir imitacijos metodą naudoja daugiau iki 35 metų mokytojai (44,2%), turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą (28,6%) ir mokytojo kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai (42,9%). Tarp mokytojų metodininkų yra daugiau naudojančių šį metodą dažnai (27,9%), o tarp 46-55 metų pradinių klasių mokytojų yra daugiau šio metodo nežinančių ir nenaudojančių (11,2%).

4.4.2 Mokymo metodų taikymo pokyčiai

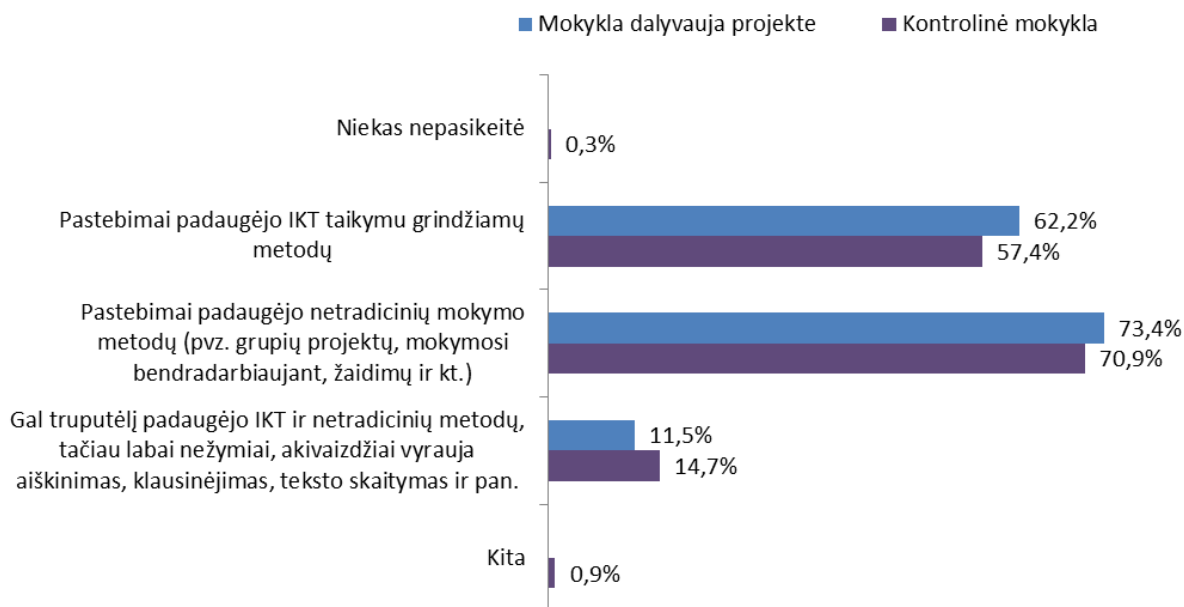
72,1% pradinų klasių mokytojų pastebi, jog per paskutinį dešimtmetį pastebimai padaugėjo netradicinių mokymo metodų pradiniam ugdyme (Diagrama Nr.26). Beveik 60% mokytojų mano, jog padaugėjo IKT taikymu grindžiamų metodų.

Diagrama Nr. 26 Mokymų metodų pokyčiai per paskutinį dešimtmetį (N=657)

Tiek dalyvaujančiose projekte mokyklose, tiek kontrolinėse mokyklose dirbančių pradinų klasių mokytojų nuomonės sutapo vertinant mokymo metodų pokyčius. Kiek dažniau dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai pastebi, jog padaugėjo IKT taikymu grindžiamų metodų bei netradicinių mokymo metodų pradiniam ugdyme per paskutinį dešimtmetį, tačiau šie skirtumai nėra statistiškai reikšmingi (Diagrama Nr.27)

Diagrama Nr. 27. Mokymų metodų pokyčiai per paskutinį dešimtmetį pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

Mokytojai metodininkai, 36-45 metų mokytojai ir pradinį klasių mokytojo specialybę įgiję mokytojai dažniau pastebi, jog padaugėjo IKT taikymu grindžiamų metodų (atitinkamai 65,4%, 64,7% ir 61,1%). Vyresni nei 56 metų pradinį klasių mokytojai dažniau pritarė nuomonei, jog gal truputį padaugėjo IKT ir netradicinių metodų, tačiau labai nežymiai, akivaizdžiai vyrauja tradiciniai mokymo metodai, tokie kaip aiškinimas, klausinėjimas, teksto skaitymas ir pan.

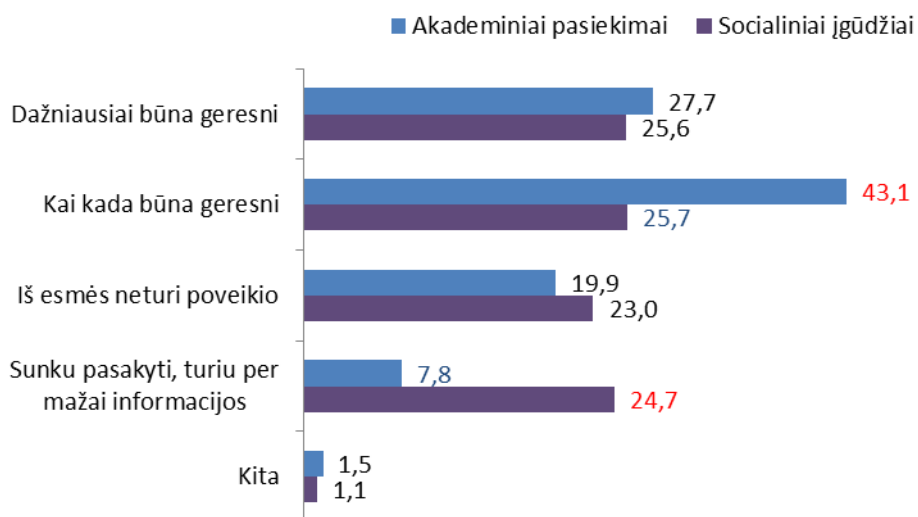
4.5 Kompiuterio naudojimo įtaka mokinių pasiekimams

Šioje ataskaitos dalyje apie kompiuterio naudojimo įtaką mokinių pasiekimams bus atskleista, kaip pradinį klasių mokytojai mano, kokią įtaką kompiuterio turėjimas ir naudojimas turi pradinį klasių mokinių akademiniais pasiekimams ir socialiniams įgūdžiams (18 ir 19 anketos klausimai), ar pradinį klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo(-si) klausimais (21 anketos klausimas), kaip kompiuterio naudojimas veikia specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymą (si) (22 anketos klausimas). Taip pat bus nagrinėjama, kaip pradinį klasių mokytojai vertina specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo pradinėse klasėse veiksmingumą (23 anketos klausimas).

4.5.1 Kompiuterio turėjimo bei naudojimo galima įtaka pradinų klasių mokinių akademiniams pasiekimams bei socialiniams įgūdžiams

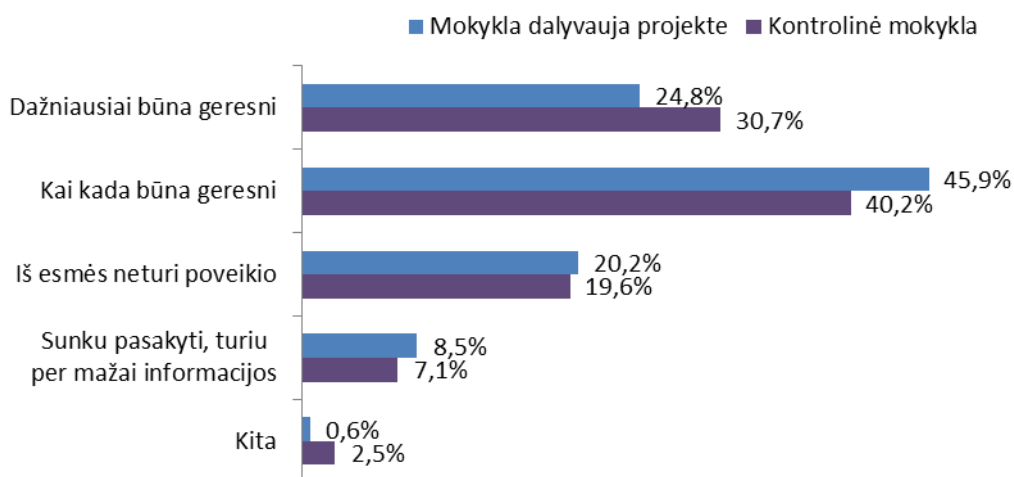
Tyrimo metu pradinų klasių mokytojų, dirbančių tiek projekte dalyvaujančiose, tiek nedalyvaujančiose mokyklose, buvo prašoma pasakyti, kaip jų nuomone, atsižvelgiant į jų turimą patirtį, pradinų klasių mokinių akademiniai pasiekimai bei socialiniai įgūdžiai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir ar gali juo naudotis. Mokytojų nuomonės labiau išsiskyrė aptariant, kokią įtaką turi kompiuterio namuose turėjimas ir galimybė juo naudotis, socialiniams įgūdžiams (pvz. bendravimo, konfliktų sprendimo). 25,6% mokytojų mano, jog socialiniai įgūdžiai dažniausiai būna geresni, jeigu mokinys turi namuose kompiuterį ir gali juo naudotis, 25,7% mano, jog socialiniai įgūdžiai kai kada būna geresni, 23% mano, jog tai iš esmės poveikio neturi, o 24,7% negalėjo tiksliai pasakyti, kokią įtaką kompiuterio turėjimas turi mokinio socialiniams įgūdžiams (Diagrama Nr.28). Kalbėdami apie akademinius pasiekimus 43,1% mokytojų linkę manyti, jog akademiniai pasiekimai kai kada būna geresni, jeigu mokinys namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis.

Diagrama Nr. 28. Pradinų klasių mokytojų nuomonė, kiek pradinų klasių mokinių akademinei pasiekimai ir socialiniai įgūdžiai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis? (N=657)

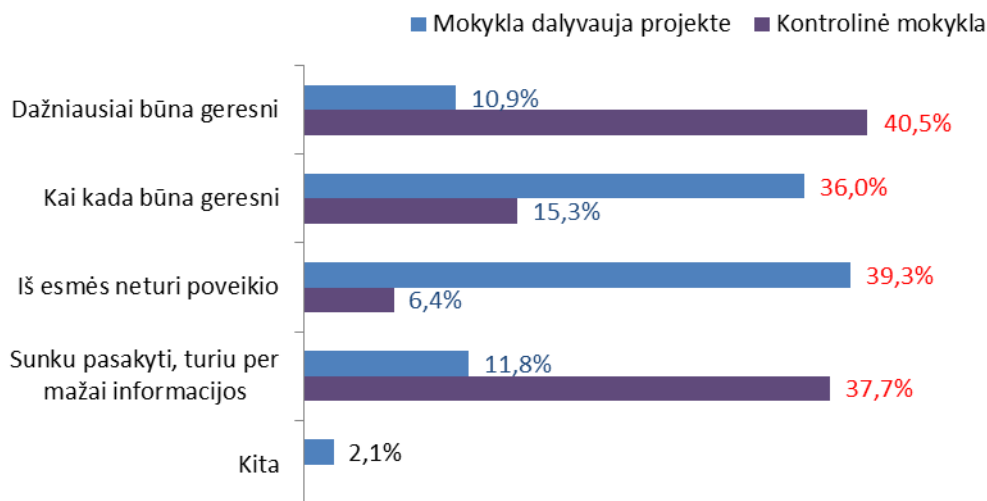
Tarp dalyvaujančių projekte ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinų klasių mokytojų vyrauja panaši nuomonė apie tai, kokią įtaką kompiuterio turėjimas namuose turi mokinio akademiniams pasiekimams. Virš 40% tiek iš vienos, tiek iš kitos grupės apklaustų mokytojų, sakė, jog akademinei pasiekimai kai kada būna geresni (Diagrama Nr. 29).

Diagrama Nr. 29. Pradinių klasių mokytojų nuomonė, kiek pradinių klasių mokinių akademiniai pasiekimai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte? (N=657)

Aptariant kompiuterio naudojimo įtaką socialiniams mokinių įgūdžiams nuomonės tarp dalyvaujančių projekte ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų išsiskyrė. Mokytojai iš kontrolinių mokyklų dažniau sakė, jog jeigu mokinys turi namuose kompiuterį ir turi galimybę juo naudotis, tai mokinio socialiniai įgūdžiai dažniausiai būna geresni. Dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai dažniau yra tos nuomonės, jog mokinių socialiniai įgūdžiai kai kada būna geresni, jeigu yra galimybė namuose naudotis kompiuteriu arba tai iš esmės neturi poveikio (Diagrama Nr.30).

Diagrama Nr. 30 Pradinių klasių mokytojų nuomonė, kiek pradinių klasių mokinių socialiniai įgūdžiai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte? (N=657)

Kalbėdami apie akademinis pasiekimus, 36-45 metų pradinių klasių mokytojai dažniau sakė, jog akademiniai pasiekimai kai kada būna geresni, jeigu mokinys turi namuose kompiuterį ir gali juo naudotis (49,8%).

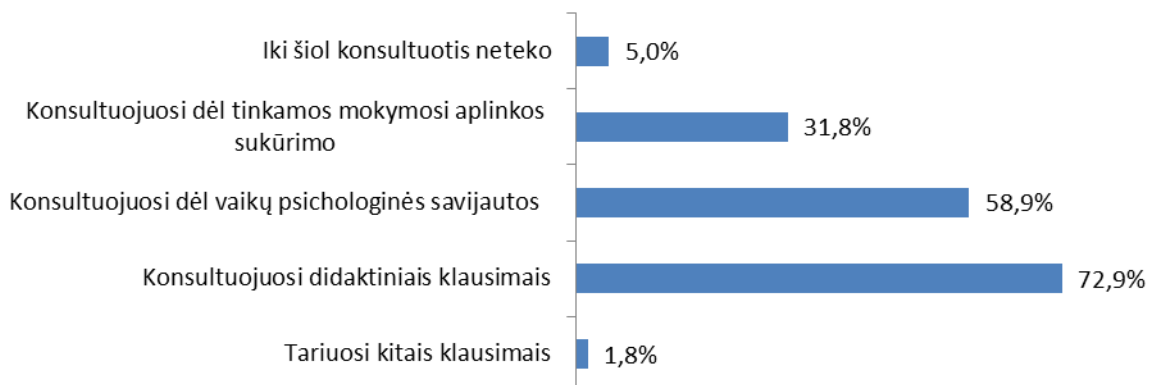
Kalbant apie kompiuterio poveikį socialiniams įgūdžiams pastebėta daugiau skirtumų tarp pradinių klasių mokytojų nuomonių, priklausomai nuo jų amžiaus, darbo stažo ar turimos kvalifikacijos:

- ✓ Daugiau 46-55 metų mokytojų bei turinčių nuo 21 iki 30 metų darbo stažą mano, jog socialiniai įgūdžiai dažniau būna geresni jeigu mokinys turi namuose kompiuterį ir gali juo naudotis (atitinkama 32,1% ir 30,0%).
- ✓ 36-45 metų mokytojai dažniau mano, jog socialiniai įgūdžiai kai kada būna geresni, jeigu mokinys turi galimybę naudotis kompiuteriu namuose arba tai iš esmės neturi jokio poveikio (atitinkamai 30,1% ir 27,7%).
- ✓ Pradinių klasių mokytojai iki 35 metų dažniau neturėjo nuomonės šiuo klausimu (40,3%).

4.5.2 Konsultavimasis su specialiaisiais pedagogais specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(-si) klausimais

Dauguma pradinių klasių mokytojų, dirbdami su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais, konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais. Dažniausiai konsultuojamasi didaktiniais klausimais (pvz. užduočių individualizavimas, programos pritaikymas ir pan.). Taip daro 72,9% pradinių klasių mokytojų (Diagrama Nr.31). Daugiau nei pusė pradinių klasių mokytojų konsultuojasi dėl vaikų psichologinės savijautos.

Diagrama Nr. 31. Klausimai, kuriais pradinių klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo (N=657)

Analizuojant, kiek skiriasi atsakymai apie tai, kokiais klausimais pradinių klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais, priklausomai nuo to, ar jie dirba dalyvaujančioje projekte ar nedalyvaujančioje projekte mokykloje, statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta.

36-45 metų mokytojai dažniau konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais didaktiniais klausimais (77,5%).

4.5.3 Kompiuterio naudojimo poveikis specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui

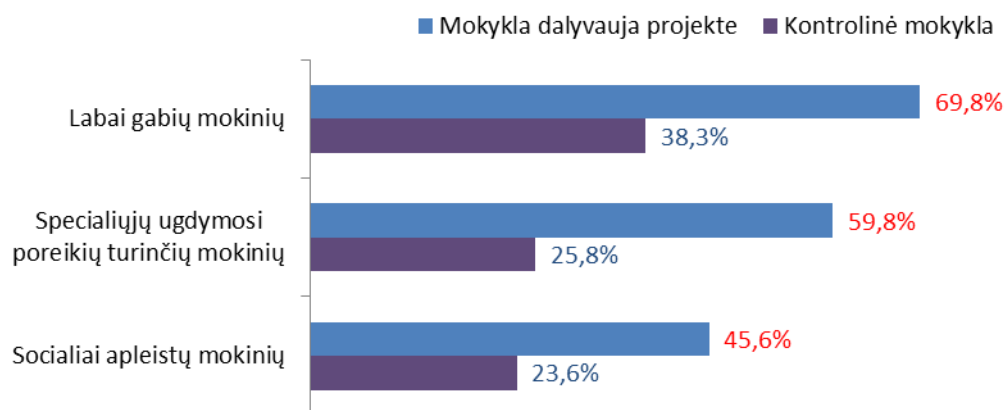
Pradinių klasių mokytojų buvo prašoma pasakyti, ar, jų nuomone, kompiuterio naudojimas teigiamai veikia specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių, labai gabių, socialiai apleistų mokinių ugdymą(si). Kiek daugiau nei pusė mokytojų mano, jog kompiuterio naudojimas teigiamai veikia labai gabių vaikų ugdymą (si). Mažiausiai, 34,7% mokytojų mano, jog kompiuterio naudojimas teigiamai veikia socialiai apleistų mokinių ugdymą (si). (Diagrama Nr.32.)

Diagrama Nr. 32. Pradinių klasių mokytojų nuomonė, ar kompiuterio naudojimas teigiamai veikia specialiųjų ugdymosi poreikių, labai gabių, socialiai apleistų vaikų ugdymą(si) (N=657)

Projekte dalyvaujančių mokyklų pradinėse klasių mokytojai pastebimai dažniau įžvelgia teigiamą naudą, kurią daro kompiuterio naudojimas tiek labai gabių, tiek socialiai apleistų, tiek specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui (si) (Diagrama Nr. 33).

Diagrama Nr. 33. Pradinėse klasių mokytojų nuomonė, ar kompiuterio naudojimas teigiamai veikia specialiųjų ugdymosi poreikių, labai gabių, socialiai apleistų vaikų ugdymą(si) pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

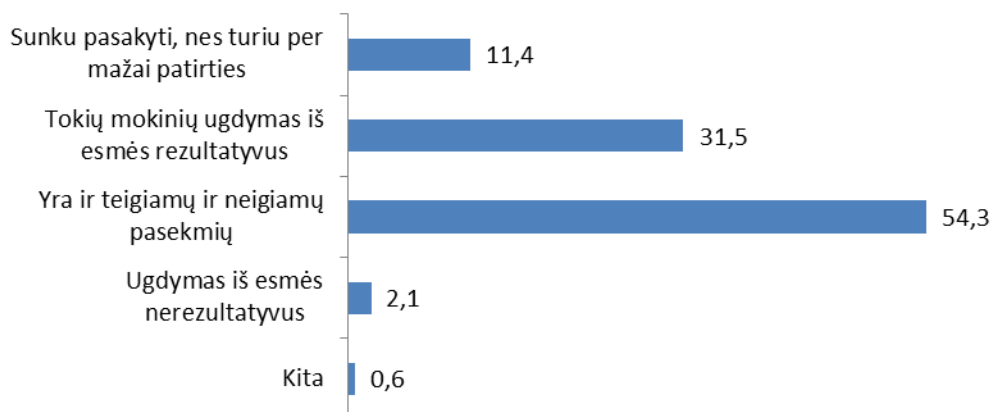

Tai, jog kompiuterio naudojimas turi teigiamos naudos specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams dažniau mano 36-45 metų mokytojai bei turintys mažesnę nei 20 metų darbo stažą (atitinkamai 47,8% ir 47,9%). Nuomonės apie kompiuterio daromą naudą labai gabiems bei socialiai apleistiems mokiniams nepriklauso nuo pradinėse klasių mokytojų amžiaus, darbo stažo ar turimos kvalifikacijos.

4.5.4 Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse veiksmingumo įvertinimas

Vertindami iš 5 metų perspektyvos trečdalis pradinėse klasių mokytojų specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą pradinėse klasėse vertina gerai ir mano, jog ugdymas iš esmės yra veiksmingas. Kiek daugiau nei pusė pradinėse klasių mokytojų (54,3%) tokių mokinių ugdyme mato ir teigiamų, ir neigiamų pasekmių (Diagrama Nr.34)

Diagrama Nr. 34. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse veiksmingumo vertinimas (N=657)

Dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinėse klasių mokytojų nuomonės šiuo klausimu sutapo, jokių statistiškai reikšmingų skirtumų tarp šių grupių atsakymų nėra.

Jaunesni nei 35 metų pradinėse klasių mokytojai, turintys mažiau nei 20 metų darbo stažą bei turintys mokytojo kvalifikacinę kategoriją dažniau turi per mažai patirties apie specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo pradinėse klasėse veiksmingumą (atitinkamai 36,4%, 16,2% ir 53,1%).

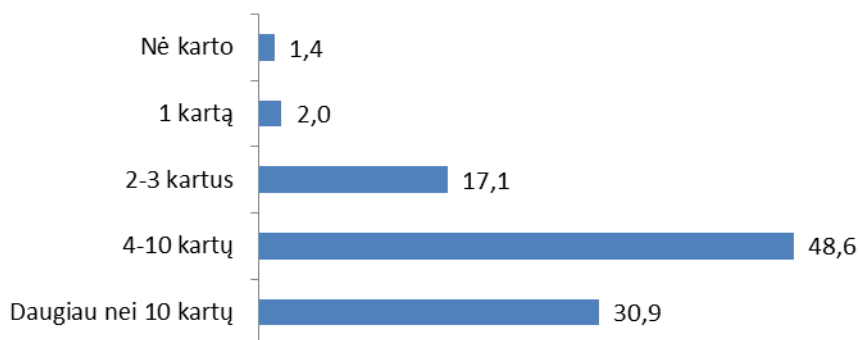
4.6 Pradinėse klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimas

Ataskaitos dalyje apie pradinėse klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimą bus aptarti tokie klausimai: kiek kartų per paskutinius 3 metus mokytojai įvairiuose kursuose (seminaruose) mokėsi bei kitaip tobulino savo pedagoginius gebėjimus ir žinias (24 anketos klausimas), ar per šį laikotarpį pakito formali jų kvalifikacija (25 anketos klausimas) bei kaip pradinėse klasių mokytojai mano, ar šalyje yra poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą pradinėse klasėse (26 anketos klausimas).

4.6.1 Dalyvavimas kursuose/seminaruose ir kvalifikacijos kėlimas

Beveik 8 iš 10 pradinėse klasių mokytojai lankėsi daugiau nei 4 kartus įvairiuose kursuose ar seminaruose per paskutinius 3 metus. Trečdalis mokytojų tai darė daugiau nei 10 kartų (Diagrama Nr. 35).

Diagrama Nr. 35. Kiek kartų per paskutinius 3 metus pradinėse klasių mokytojai įvairiuose kursuose (seminaruose) mokėsi bei kitaip tobulino savo pedagoginius gebėjimus ir žinias (N=657)

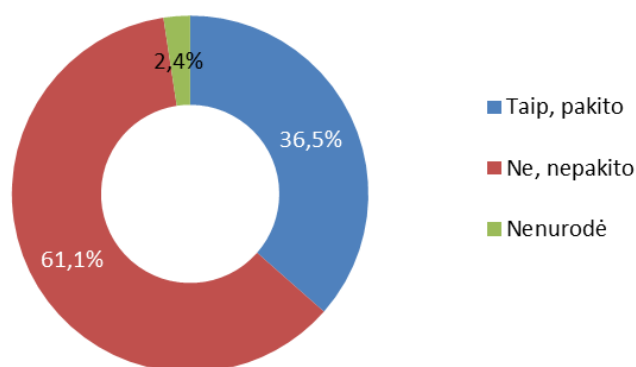

Kiek dažniau seminaruose ar kursuose dalyvauja projekte dalyvaujančių mokyklų pradinių klasių mokytojai. 10 ir daugiau kartų įvairiuose kursuose ar seminaruose lankėsi 32,7% mokytojų, dirbančių dalyvaujančiose projekte mokyklose, ir 29% - iš kontrolinės grupės. Tačiau šis skirtumas nėra statistiškai reikšmingas.

Daugiau nei 10 kartų kursuose ar seminaruose per paskutinius 3 metus yra dažniau buvę mokytojai metodininkai ir pradinių klasių mokytojai, turintys nuo 21 iki 30 metų darbo stažą (atitinkamai 35,3% ir 36,4%).

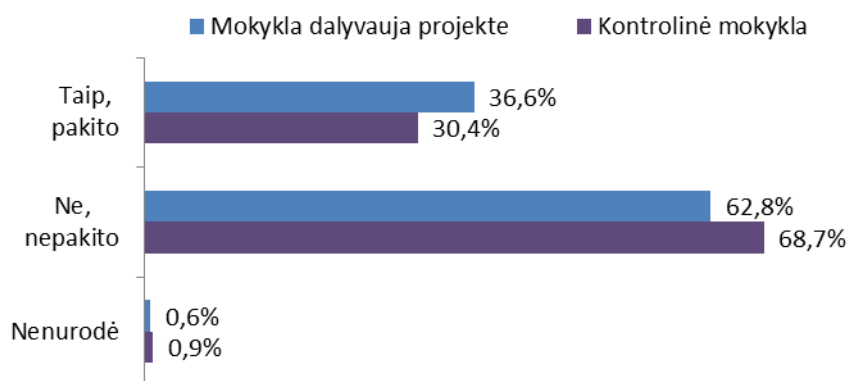
Per paskutinius 3 metus daugiau nei trečdalis pradinių klasių mokytojų pakėlė savo formalią kvalifikaciją, t.y. kvalifikacinę kategoriją (Diagrama Nr.36).

Diagrama Nr. 36. Ar pakito kvalifikacinė kategorija (N=657)

Kvalifikacinę kategoriją pakėlė panašus procentas pradinių klasių mokytojų iš dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų (statistiškai reikšmingų skirtumų nerasta). Kiek daugiau pakėlusių savo kvalifikaciją yra tarp mokytojų, dirbančių dalyvaujančiose projekte mokyklose (Diagrama Nr. 37).

Diagrama Nr. 37. Ar pakito kvalifikacinė kategorija pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=657)

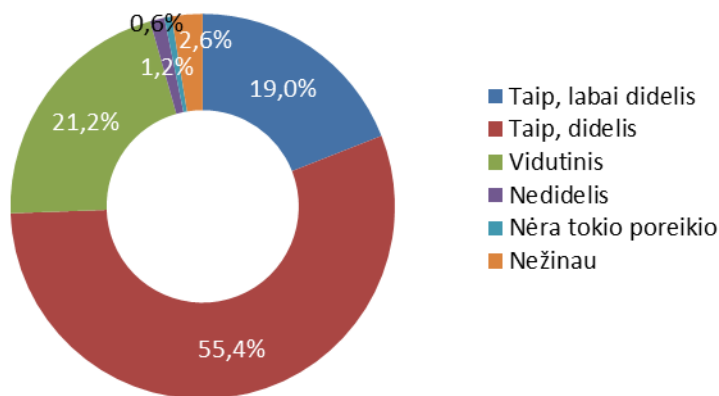

Daugiausiai pakėlusių savo kvalifikacinę kategoriją yra tarp mokytojų metodininkų (38,5%).

4.6.2 Poreikio gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą pradinėse klasėse vertinimas

Pradinių klasių mokytojų buvo prašoma pasakyti savo nuomonę, ar šalyje yra poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą pradinėse klasėse. 74,4% mokytojų mano, jog toks poreikis šalyje yra didelis arba labai didelis. Tik vienetai atsakė, jog tokių mokymų poreikis yra nedidelis ar jo visai nėra (Diagrama Nr. 38). Vienodai dažnai apie didelį poreikį gauti konsultacijas apie inovatyvius mokymo (si) metodus ir IKT priemonių taikymą kalbėjo tiek dalyvaujančių, tiek nedalyvaujančių mokyklų pradinių klasių mokytojai.

Diagrama Nr. 38. Poreikio gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo(si) metodų ir IKT taikymą vertinimas (N=657)

Vertinant atsakymų skirtumus pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą bei kvalifikacinę kategoriją statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta.

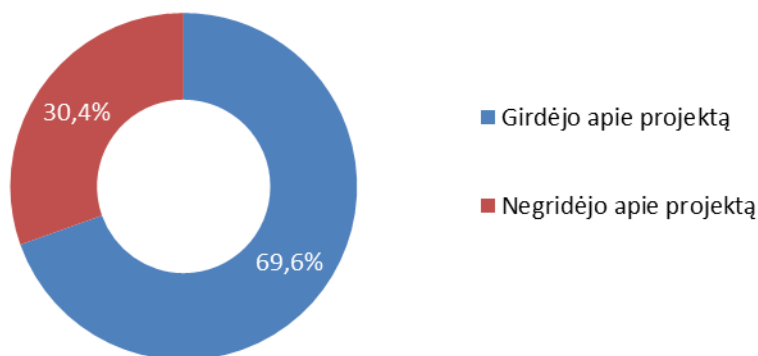
4.7 Projekto vertinimas

Ataskaitos dalyje apie projekto vertinimą bus aptarta, ar pradinių klasių mokytojai yra girdėję apie vykdomą projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ (27 anketos klausimas), ar patys dalyvavo, kokioje nors projekto rėmuose vykdomoje veikloje (28 anketos klausimas) bei kokiuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose mokytojai dalyvavo (29 anketos klausimas). Taip pat bus analizuojama, kokius įgūdžius dalyvavimas seminaruose pradinių klasių mokytojams padėjo patobulinti (30 anketos klausimas) bei kaip pradinių klasių mokytojai vertina projekto naudą pradiniam ugdymui Lietuvoje, jų mokykloje, asmeniškai jų pačių kvalifikacijos tobulinimui, tolesnei karjerai bei pradinių klasių mokiniams (31 anketos klausimas).

4.7.1 Projekto žinomumas

69,6% apklausoje dalyvavusių pradinių klasių mokytojų yra girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ (Diagrama Nr.39).

Diagrama Nr. 39. Ar girdėjo apie projektą (N=657)

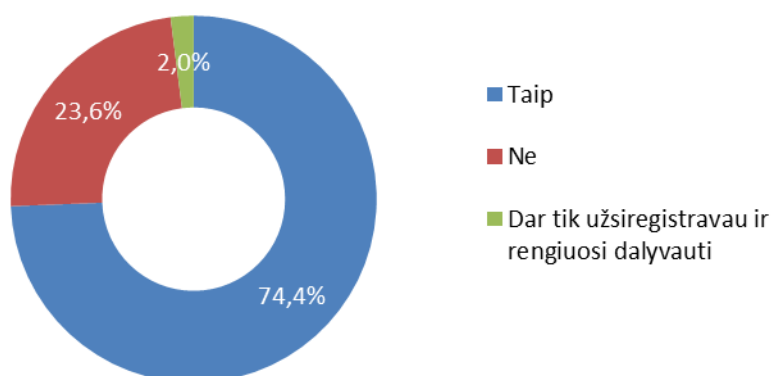

Didžioji dalis pradinių klasių mokytojų, nežinančių apie projektą, buvo iš mokyklų, nedalyvaujančių projekte (64% iš visų negirdėjusių apie projektą).

4.7.2 Dalyvavimas projekte

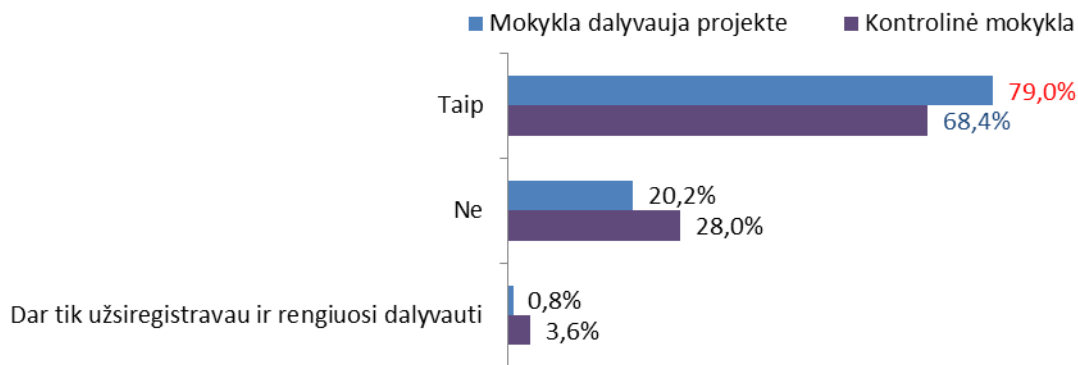
74,4% pradinių klasių mokytojų, girdėjusių apie vykdomą projektą yra jau dalyvavę kurioje nors projekto vykdomoje veikloje (Diagrama Nr.40).

Diagrama Nr. 40. Dalyvavimas kurioje nors projekto veikloje (nuo girdėjusių apie projektą) (N=445)

Tarp dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų yra daugiau nurodžiusių, jog jie dalyvavo kokioje nors veikloje, nei tarp kontrolinei grupei priklausančių mokytojų (atitinkamai 79,0% ir 68,4%) (Diagrama Nr. 41).

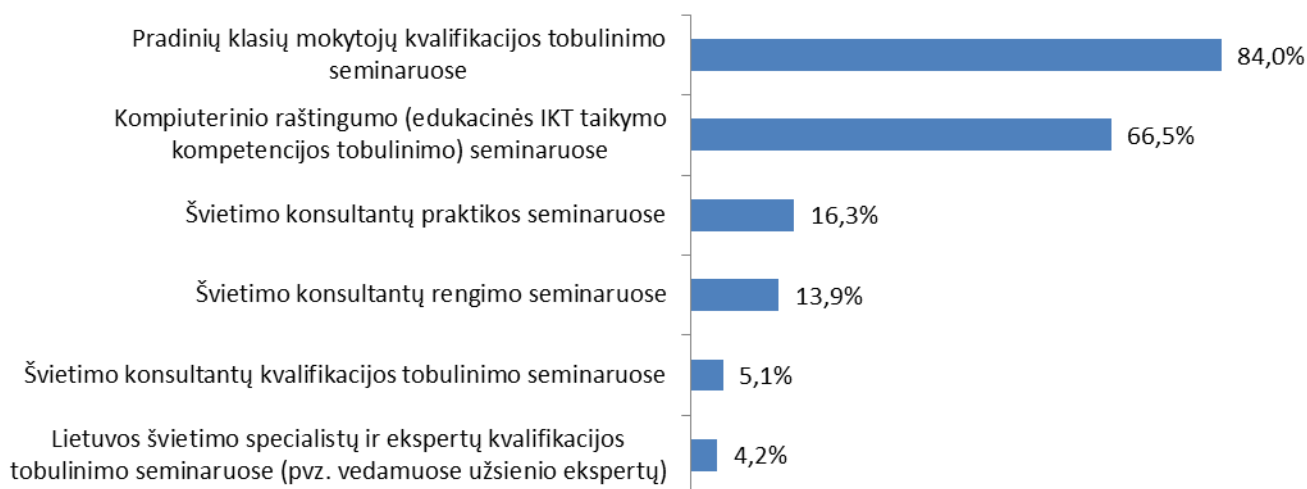
Diagrama Nr. 41. Dalyvavimas kurioje nors projekto veikloje pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (nuo girdėjusių apie projektą) (N=445)

Analizuojant atsakymų pasiskirstymą pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą ar kvalifikaciją, statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta.

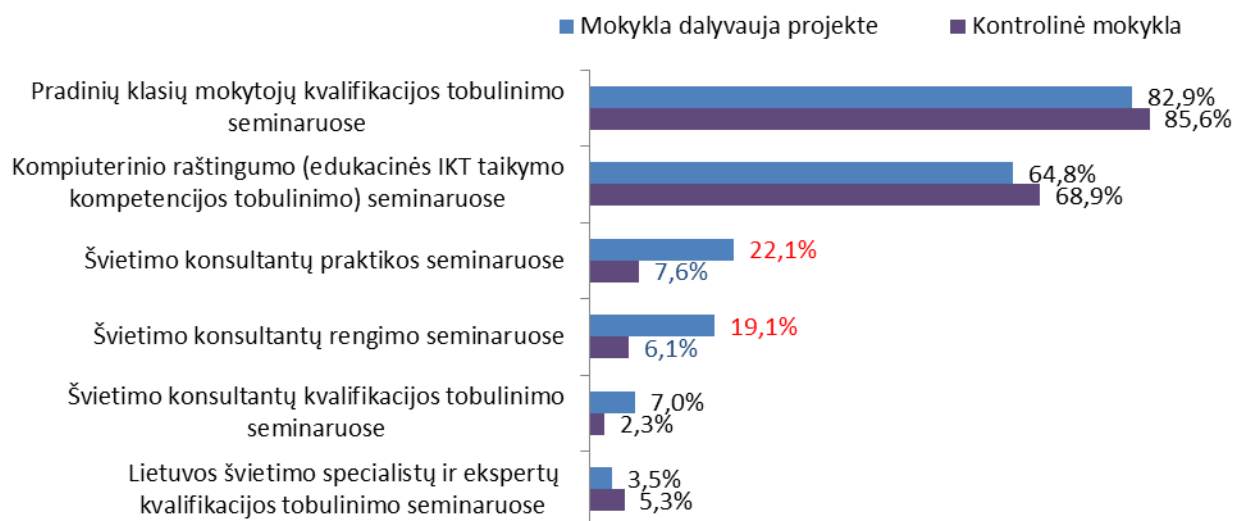
Daugiausiai pradinių klasių mokytojų dalyvavo pradinių klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (84%). Kompiuterinio raštingumo (edukacinės IKT taikymo kompetencijos tobulinimo) seminaruose dalyvavo 66,5% mokytojų, girdėjusių apie projektą (Diagrama Nr.42).

Diagrama Nr. 42. Kuriuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose dalyvavote (girdėję apie projektą) (N=445)

Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai dažniau nei pradinių klasių mokytojai iš kontrolinės grupės lankėsi švietimo konsultantų praktikos seminaruose bei švietimo konsultantų rengimo seminaruose (Diagrama Nr. 43).

Diagrama Nr. 43. Kuriuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose dalyvavote pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (girdėję apie projektą) (N=445)

Analizuojant duomenis pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

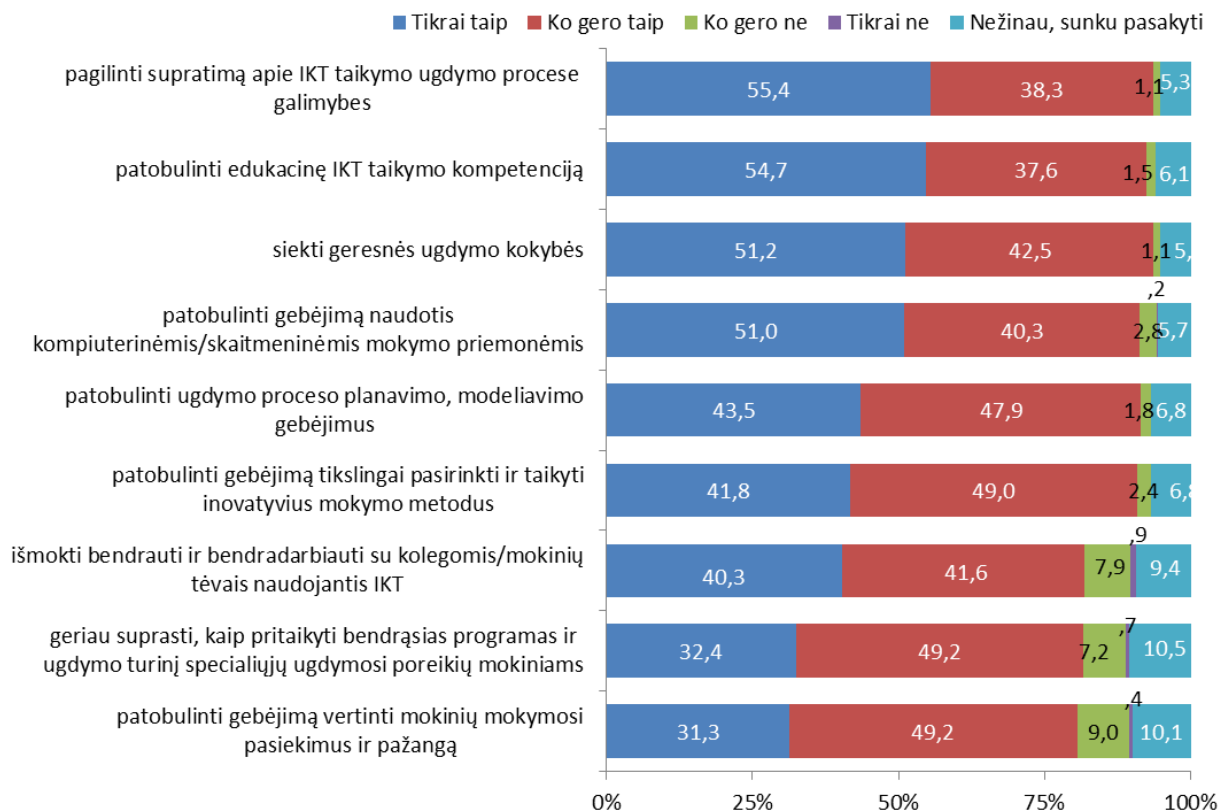
- ✓ 36-45 metų ir 46-55 metų pradinių klasių mokytojai dažniau dalyvavo kompiuterinio raštingumo (edukacinės IKT taikymo kompetencijos tobulinimo) seminaruose (atitinkamai 60,0% ir 73,6%).
- ✓ Švietimo konsultantų rengimo seminaruose dažniau dalyvavo 36-45 metų mokytojai bei mokytojai metodininkai (atitinkamai 19,3% ir 18,3%). Rečiau šiuose seminaruose dalyvavo vyr. mokytojai (8,2%).
- ✓ Pradinių klasių mokytojai, turintys 21-30 metų darbo stažą, bei turintys metodininko kvalifikacinę kategoriją, dažniau dalyvavo švietimo konsultantų praktikos seminaruose (atitinkamai 22,2% ir 23,7%). Rečiau šiuose seminaruose dalyvavo vyr. mokytojai (8,8%).

4.7.3 Kvalifikacijos tobulinimo seminarų nauda pradinių klasių mokytojams

Pradinių klasių mokytojai įžvelgia teigiamą naudą, gaunamą įvairiuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose. Didžioji dauguma (bent devyni iš dešimties) mokytojų tikrai arba ko gero sutinka, jog kvalifikacijos tobulinimo seminarai padeda pagilinti supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes; patobulinti edukacinę IKT taikymo kompetenciją; siekti geresnės ugdymo kokybės; patobulinti gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis; patobulinti

ugdymo proceso planavimo, modeliavimo gebėjimus; patobulinti gebėjimą tikslingai pasirinkti ir taikyti inovatyvius mokymo metodus. (Diagrama Nr.45).

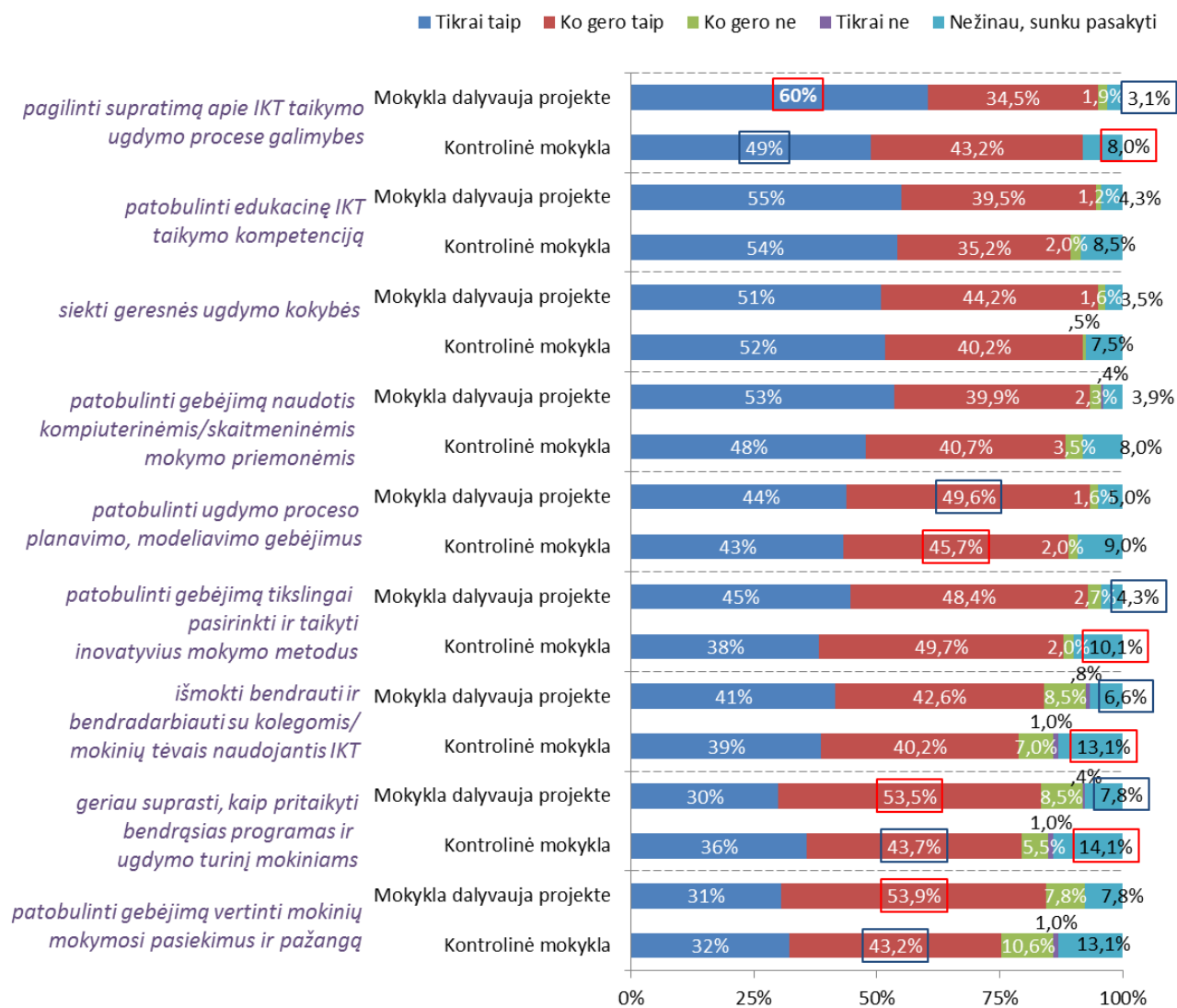
Diagrama Nr. 45. Kuo kvalifikacijos tobulinimo seminarai padėjo pradinių klasių mokytojams (girdėjusiems apie projektą) (N=445)

Mažiausiai pradinių klasių mokytojų nuomone kvalifikacijos tobulinimo seminarai padeda išmokti bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis/mokinių tėvais naudojantis IKT, geriau suprasti, kaip pritaikyti bendrąsias programas ir ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams bei patobulinti gebėjimą vertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą.

Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai dažniau mano, jog kvalifikacijos tobulinimo seminarai tikrai padeda pagilinti supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes (60,5%). Taip pat dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai dažniau nei nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai galvoja, kad seminaruose ko gero galima patobulinti ugdymo proceso planavimo, modeliavimo gebėjimus, geriau suprasti, kaip pritaikyti bendrąsias programas ir ugdymo turinį mokiniams ir patobulinti gebėjimą vertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą. Diagramoje Nr.46 pateiktas grafikas, kuriame galima matyti, kaip skiriasi dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojų nuomonės apie kvalifikacijos tobulinimo seminarų teikiamą naudą.

Diagrama Nr. 46. Kuo kvalifikacijos tobulinimo seminarai padėjo pradinių klasių mokytojams pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (girdėjusiems apie projektą) (N=445)

Analizuojant atsakymų pasiskirstymą pagal pradinių klasių mokytojų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją išryškėjo tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Pradinių klasių mokytojai iki 35 metų dažniau linkę manyti, jog kvalifikacijos tobulinimo seminaruose mokytojai ko gero gali geriau suprasti, kaip pritaikyti bendrąsias programas ir ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams (63,6%).
- ✓ 36-45 metų mokytojai dažniau mano, jog seminarai leidžia tikrai patobulinti ugdymo proceso planavimo, modeliavimo gebėjimus (49,2%), patobulinti edukacinę IKT taikymo

kompetenciją (61,2%) ir patobulinti gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis (57,9%).

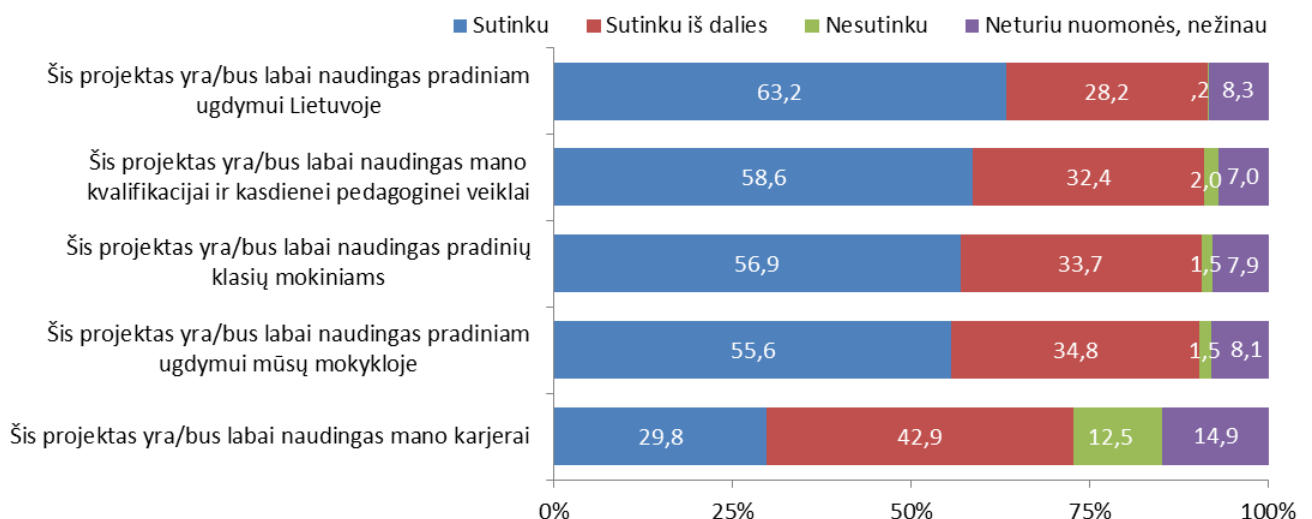
- ✓ 46-55 metų pradinių klasių mokytojai dažniau mano, jog seminaruose ko gero galima pagilinti supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes (44,4%).
- ✓ Vyr. mokytojo kvalifikaciją turintys pradinių klasių mokytojai dažniau sutinka, jog kvalifikacijos tobulinimo seminaruose ko gero galima patobulinti ugdymo proceso planavimo, modeliavimo gebėjimus (53,4%) .

4.7.4 Projekto nauda

Apklausoje pabaigoje pradinių klasių mokytojų, girdėjusių apie vykdomą projektą, buvo prašoma įvertinti, kaip jie mano, kiek projektas yra ar bus naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje, pradiniam ugdymui jų mokyklai, jų pačių kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai, jų karjerai¹ ir pradinių klasių mokiniams.

Didžioji dauguma pradinių klasių mokytojų mano, jog projektas yra ar bus naudingais tiek pradiniam ugdymui Lietuvoje, tiek jų kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai, tiek pradinių klasių mokiniams bei pradiniam ugdymui mokykloje. Mažiausiai pradinių klasių mokytojų projekto naudą mato savo karjerai. 12,5% mokytojų nesutinka, jog šis projektas yra ar bus naudingas jų karjerai ir dar 14,9% negalėjo ataktyti (Diagrama Nr.47).

Diagrama Nr. 47. Suvokiama projekto nauda (girdėjusiems apie projektą) (N=445)

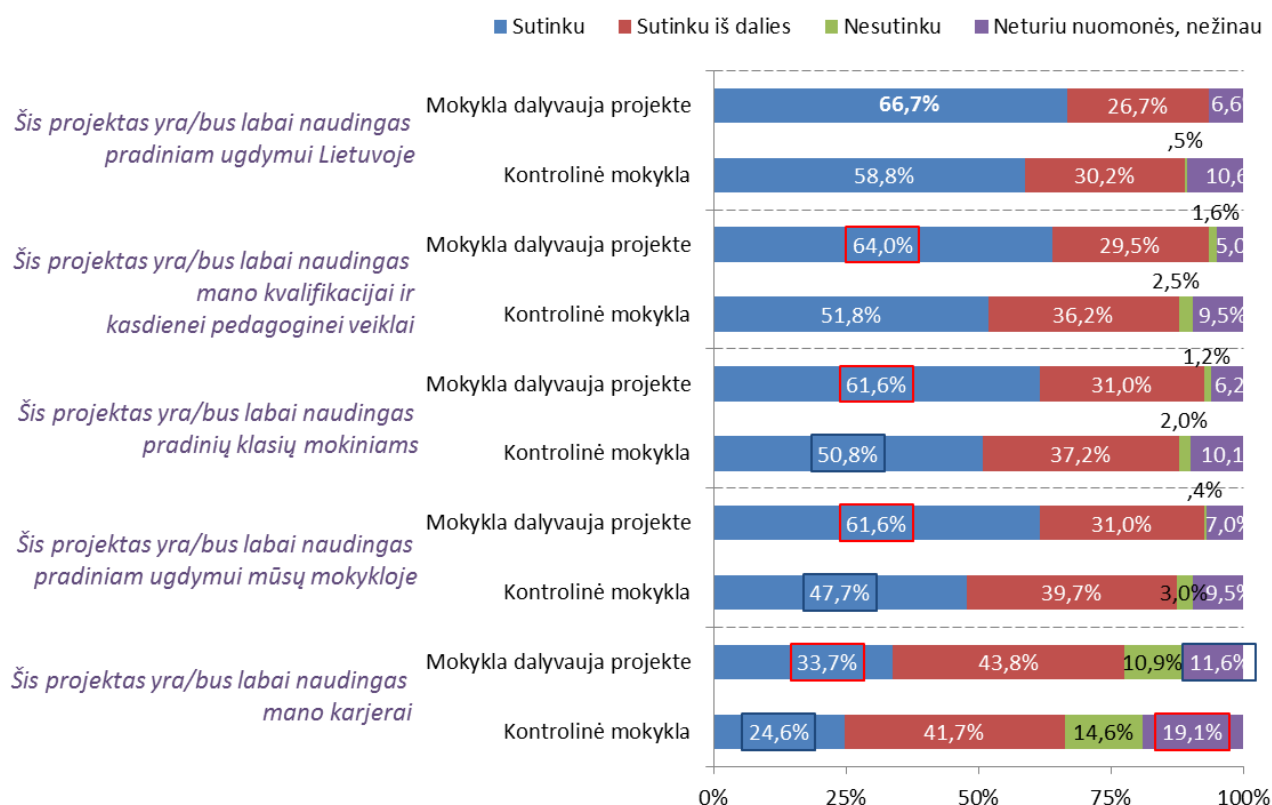

Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokytojai labiau įžvelgia projekto naudą nei nedalyvaujančių projekte mokyklų mokytojai. Daugiau dalyvaujančių projekte mokyklų mokytojų sutinka, jog projektas yra ar bus naudingas jų kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai, pradinių

¹ Būtina turėti omenyje, kad ne visi dalyvavusieji apklausoje dalyvavo projekte

klasių mokiniams, pradiniam ugdymui mokykloje. Tarp pradinų klasių mokytojų, dirbančių dalyvaujančiose projekte mokyklose, yra daugiau, įžvelgiančių projekto naudą ir jų pačių tolesnei karjerai. Diagramoje Nr. 48 galima matyti, kaip skiriasi dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų pradinų klasių mokytojų nuomonės apie projekto naudą

Diagrama Nr. 49. Suvokiama projekto nauda pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (girdėjusiems apie projektą) (N=178)

Vertinant kaip skiriasi projekto naudos suvokimas tarp pradinų klasių mokytojų, priklausomai nuo jų amžiaus, darbo stažo ar kvalifikacinės kategorijos, pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Pradinų klasių mokytojai nuo 36 iki 45 metų dažniau sutinka, jog šis projektas yra ar bus labai naudingas jų karjerai (35,5%). Mokytojai iki 35 metų su šiuo teiginiu dažniau sutinka iš dalies (56,8%), o mokytojai vyresni nei 56 metai dažniau neturi nuomonės šiuo klausimu (23,7%).
- ✓ 46-55 metų mokytojai rečiau visiškai sutinka, jog projektas bus ar yra labai naudingas pradinų klasių mokiniams (49,7%).
- ✓ Pradinų klasių mokytojo specialybę turintys mokytojai dažniau sutinka, jog projektas yra ar bus naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje (64,7%), pradiniam ugdymui mokykloje (57,2%) ir jų pačių kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai (60,0%)

Specialieji pedagogai dirbantys su pradinių klasių mokiniais

5. Santrauka

IKT priemonių turėjimas ir taikymas ugdymo procese

- Didžioji dalis specialiųjų pedagogų savo turimą kompiuterinį raštingumą vertina gerai: 66,4% specialiųjų pedagogų turi kompiuterinio raštingumo technologinės/edukologinės dalies kurso pažymėjimą ir savo kompiuterinį raštingumą vertina gerai. Dar 16% specialiųjų pedagogų neturi pažymėjimų, tačiau savo žinias taip pat vertina teigiamai. Tiek projekte dalyvaujančių mokyklų, tiek kontrolinei grupei priklausantys specialieji pedagogai vienodai gerai vertina savo kompiuterinį raštingumą.
- Kompiuteris, internetas ir elektroninis paštas – tai yra tos IKT priemonės, kurias turi didžiausias skaičius specialiųjų pedagogų savo kabinete (atitinkamai 82,5%, 76,3% ir 73%). Kopijavimo aparato, spausdintuvo, fotoaparato, skenerio, multimedijos projektoriaus bei video grotuvo daugiau nei pusė specialiųjų pedagogų savo kabinetuose neturi, tačiau turi galimybę jais naudotis (atitinkamai 77,3%, 57,8%, 63%, 53,6%, 59,2% ir 52,6%). Trečdalis pedagogų neturi galimybės naudotis interaktyviąja lenta (38,4%) bei vaizdo kamera (31,3%).
- Kasdien arba beveik kasdien ir daugiausia specialieji pedagogai ugdymo tikslais naudoja kompiuterį (75,4%), internetą (74,1%), elektroninį pašta (71,6%) bei e-dienyną (50%). Kiek rečiau – kelis kartus per savaitę – yra naudojami spausdintuvas (39,8%) ir kopijavimo aparatas (41,1%). Rečiausiai arba visai nenaudojami ugdymo tikslais yra vaizdo kamera, fotoaparatas ir interaktyvi lenta. Tiek projekte dalyvaujančių mokyklų, tiek nedalyvaujančių projekte mokyklų, specialieji pedagogai vienodai dažnai naudoja įvairias IKT priemones ugdymo tikslais.
- Virš 60% specialiųjų pedagogų yra gerai susipažinę ir turi pakankamus įgūdžius naudotis spausdintuvu, internetu, elektroniniu paštu, kompiuteriu, kopijavimo aparatu, fotoaparatu ir Skype programa. Virš trečdaliao specialiųjų pedagogų mano, jog jiems reikėtų pagerinti savo žinias ir įgūdžius, kaip naudotis multimedijos projektoriumi ir vaizdo kamera. Dažniausiai specialiesiems pedagogams žinių trūksta, kaip naudotis interaktyviąja lenta. Projekte dalyvaujančių mokyklų specialieji pedagogai turi geresnes žinias kaip naudotis internetu (81,1%) nei nedalyvaujančių projekte mokyklų pedagogai (67,7%).
- Daugiausiai specialiųjų pedagogų norėtų ateityje naudotis interaktyvia lenta (60,2%) ugdymo veikloje.
- Daugiausiai ir dažniausiai kompiuteris yra naudojamas ieškoti mokymo medžiagos, metodinės medžiagos internete, rengiant papildomą medžiagą silpniau besimokantiems, rengiant individualias užduotis mokiniams bei rengiant mokymui skirtą medžiagą. Šiems tikslams dažnai kompiuterį naudoja daugiau nei pusė visų specialiųjų pedagogų. Rečiausiai ir mažiausiai specialieji pedagogai naudoja kompiuterį bendraujant el. paštu ar Skype programa su mokinių tėveliais bei tobulinant savo kvalifikaciją nuotolinio mokymo būdu.
- Projekte dalyvaujančių mokyklų specialieji pedagogai dažniau kompiuterį naudoja: rengiant papildomą medžiagą silpniau besimokantiems (tarp dalyvaujančių – 75%, iš kontrolinės

grupės – 63% tai daro dažnai); naudoja kompiuterį tiesiogiai pamokose (tarp dalyvaujančių – 55%, iš kontrolinės grupės – 37%); naudoja švietimo portalą e-mokykla (tarp dalyvaujančių – 45%, iš kontrolinės grupės – 31%).

- Kiek daugiau nei pusė (55,5%) specialiųjų pedagogų turi pakankamus įgūdžius naudoti IKT priemones ugdymo procese. 38,9% savo įgūdžius įvertino kaip beveik pakankamus. Tik 5,7% specialiųjų pedagogų turi nepakankamus įgūdžius. Tiek specialieji pedagogai, iš dalyvaujančių projekte mokyklų, tiek iš nedalyvaujančių, savo įgūdžius vertina panašiai.

IKT priemonių taikymo įtaka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo procesui

- Specialieji pedagogai mano, jog kompiuterio turėjimas ir naudojimas namuose kai kada gali pagerinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių akademinis pasiekimus, tačiau mažesnę įtaką kompiuterio turėjimas ir naudojimas daro socialiniams šių mokinių įgūdžiams. Pusė specialiųjų pedagogų (50,2%) mano, jog jei mokiniai turi ir naudojami namuose kompiuteriu, jų akademiniai pasiekimai kai kada būna geresni. Apie socialinius įgūdžius taip mano 38,4% specialiųjų pedagogų.
- Pradinių klasių pedagogai linkę konsultuotis su specialiaisiais pedagogais. Dažniausiai (90%) konsultuojamasi didaktiniais klausimais, t.y. dėl individualių programų sudarymo, vertinimo, užduočių individualizavimo, mokymo metodų ir pan. Kiek mažiau specialiųjų pedagogų pradinių klasių mokytojus konsultuoja bendradarbiavimo su tėvais klausimais (48,8%), tariai dėl vaikų psichologinio integravimosi klasėje (45,5%) ir konsultuoja dėl ugdymosi aplinkos pritaikymo (39,3%). Statistiškai daugiau specialiųjų pedagogų, iš projekte dalyvaujančių mokyklų, konsultuoja pradinių klasių mokytojus didaktiniais klausimais bei dėl ugdymosi aplinkos pritaikymo (atitinkamai 97,2% ir 46,2%).

Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse vertinimas

- 53,1% specialiųjų pedagogų, apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę patirtį maždaug 5 metų perspektyvoje, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse veiksmingumą vertina teigiamai ir mano, jog jis iš esmės yra rezultatyvus. 36,5% mano, jog ugdymas turi tiek teigiamų, tiek neigiamų pasekmių.
- 34,1% specialiųjų pedagogų mano, jog sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui pradinėse klasėse trukdo tinkamų mokymo priemonių stoka ar nebuvimas. Kiek mažiau (virš penktadalio) pedagogų mano, jog geresniam vaikų ugdymui trukdo tai, jog nėra mokytojų padėjėjų, jog pedagogai yra nepasirengę ar per menkai pasirengę specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui bei nėra tinkamų poilsio vietų, pritaikytų pvz. vaikams, turintiems sensorinių sutrikimų. 28,4% specialiųjų pedagogų nemato jokių esminių kliūčių sėkmingam mokinių pradiniam ugdymui.
- Paprašius specialiųjų pedagogų įvertinti, kaip, jų manymu, pradinių klasių mokytojai yra pasirengę ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, daugiau nei pusė

specialiųjų pedagogų nurodė, jog pradinė klasių mokytojai turi pakankamą pasirengimą bendradarbiauti su mokykloje dirbančiais švietimo pagalbos specialistais (66,4%), atpažinti specialiuosius ugdymosi poreikius (64,5%) ir bendrauti bei bendradarbiauti su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvais (58,8%). Kiek mažiau specialiųjų pedagogų kaip pakankamus vertino pradinė mokytojų sugebėjimus parinkti ugdymo metodus, tinkančius darbui su skirtingų poreikių vaikais (42,2%), objektyviai vertinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių žinias ir gebėjimus (41,7%), diferencijuotai dirbti su skirtingų gebėjimų vaikais (41,2%) bei panaudoti inovatyvius mokymo metodus dirbant su specialiuoju ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais (31,1%). 25,1% negalėjo įvertinti, koks yra pradinė klasių mokytojų pasirengimas individualizuoti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą.

- 44,1% specialiųjų pedagogų savo darbo sąlygas mokykloje vertina kaip esančias geras ir juos tenkinančias. Beveik trečdalis (29,4%) specialiųjų pedagogų nurodė, jog jų darbo sąlygos yra patekinamos. 18,5% specialiųjų pedagogų savo darbo sąlygomis yra visiškai patenkinti.
- Specialieji pedagogai gana dažnai tobulina savo pedagoginius įgūdžius ir žinias įvairiuose kursuose ar seminaruose. Per paskutinius 3 metus 75,8% specialiųjų pedagogų lankėsi daugiau nei 4 kartus įvairiuose kursuose ar seminaruose. 34,6% tai darė daugiau nei 10 kartų. Projekte dalyvaujančių mokyklų specialieji pedagogai lankėsi tobulinimo kursuose ar seminaruose dažniau. 82,1% projekte dalyvaujančių mokyklų specialiųjų pedagogų savo pedagoginius gebėjimus ir žinias įvairiuose kursuose yra tobulinę daugiau nei keturis kartus. Iš nedalyvaujančių – daugiau nei keturis kartus kursuose ar seminaruose lankėsi 69,5% specialiųjų pedagogų.
- 36,5% specialiųjų pedagogų kvalifikacija per paskutinius 3 metus pakito, t.y. padidėjo kvalifikacinė kategorija. 61,1% pedagogų kvalifikacinė kategorija liko tokia pati.
- 72,5% specialiųjų pedagogų mano, jog šalyje yra didelis arba labai didelis poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui pradinėse klasėse. Tik vienetai atsakė, jog tokių mokymų poreikis yra nedidelis ar jo visai nėra.

Projekto vertinimas

- Didžioji dalis specialiųjų pedagogų (84,4%) yra girdėję apie projektą „Pradinė klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“.
- 83,7% specialiųjų pedagogų yra dalyvavę kurioje nors projekto veikloje.
- Daugiausiai specialiųjų pedagogų dalyvavo kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (75,8%). Kompiuterinio raštingumo (edukacinės IKT taikymo kompetencijos tobulinimo) seminaruose dalyvavo 53,9% pedagogų, girdėjusių apie projektą.

- Didžioji dauguma specialiųjų pedagogų mano, jog kvalifikacijos tobulinimo seminarai padeda patobulinti pedagogų įvairius profesinius įgūdžius bei IKT priemonių taikymą, pvz. pagilina supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes, padeda siekti geresnės ugdymo kokybės, patobulina edukacinę IKT taikymo kompetenciją, patobulina gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis ir kita.
- Dauguma specialiųjų pedagogų sutinka arba iš dalies sutinka, jog projektas yra naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje (91,6%), specialiųjų pedagogų kvalifikacijai bei kasdienei pedagoginei veiklai (89,7%), pradinių klasių mokiniams (91,6%) bei pradiniam ugdymui mokykloje (91,1%).

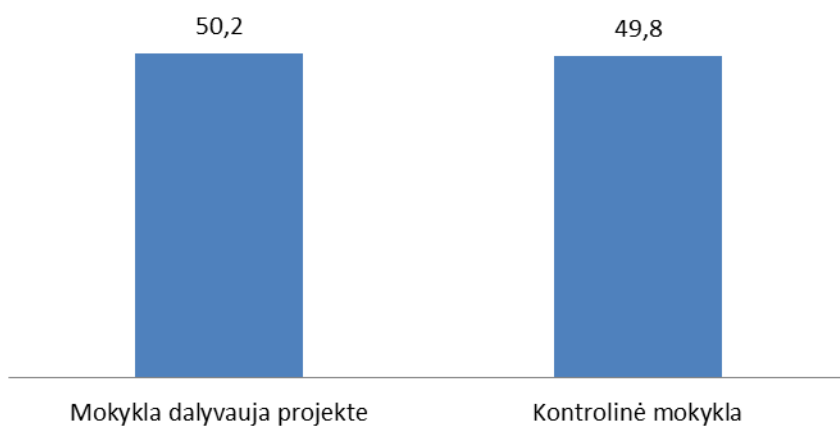
6. Tyrimo rezultatai

6.1 Specialiųjų pedagogų charakteristikos

6.1.1 Socialinės-demografinės charakteristikos

Specialiųjų pedagogų, dalyvavusių apklausoje, imtis sudaryta iš dviejų grupių. Pirmoji grupė – tai specialieji pedagogai, kurie dirba mokyklose, dalyvaujančiose projekte „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“. Realiai tyrime šiai grupei atstovauja 106 (50,2%) respondentai (diagrama Nr. 1). Antroji – kontrolinė – grupė (tai specialieji pedagogai, kurie dirba mokyklose, kurios projekte nedalyvauja) parinkta tam, kad būtų galima tarp šių grupių lyginti apklausos rezultatus, t.y. stebėti ar skiriasi IKT naudojimo bei ugdymo situacija tarp projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų. Antrąją grupę sudaro 105 (49,8%) specialiųjų pedagogų.

Diagrama Nr.1. Specialiųjų pedagogų pasiskirstymas pagal mokyklos, kurioje jie dirba, dalyvavimą projekte (N=211).

Iš visų apklaustų specialiųjų pedagogų dominuoja moterys (98,6%) (Diagrama Nr. 2). Specialiųjų pedagogų amžiaus vidurkis – 43 metai. Kiek daugiau nei trečdalis specialiųjų pedagogų yra iki 40 metų (36,5%) arba tarp 40–49 metų (37,4%) (Diagrama Nr. 3). Likę 26,2% specialiųjų pedagogų yra vyresni nei 50 metų. Darbo stažo vidurkis yra 16 metų. Daugiausiai (41,2%) apklaustųjų nurodė, jog jų darbo stažas yra nuo dešimties iki dvidešimties metų. Vienoda dalis specialiųjų pedagogų (po 29,4%) turi iki dešimties metų arba daugiau nei dvidešimt metų darbo stažą. (Diagrama Nr. 4).

Diagrama Nr.2. Specialiųjų pedagogų pasiskirstymas pagal amžių (N=211).

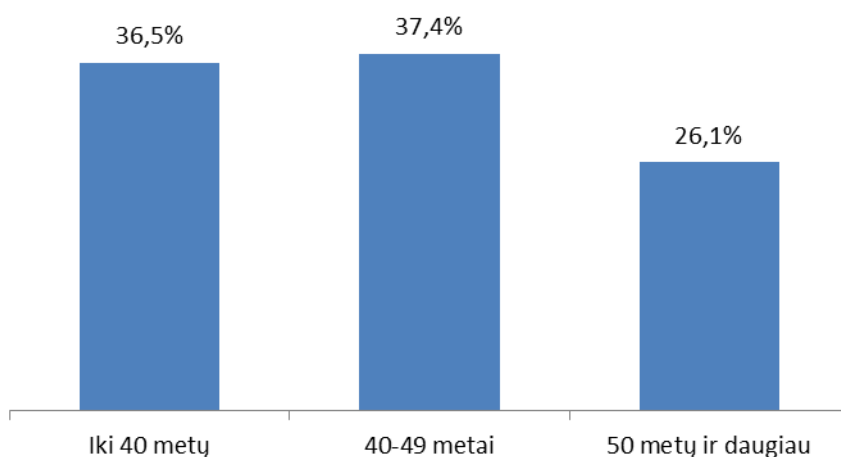
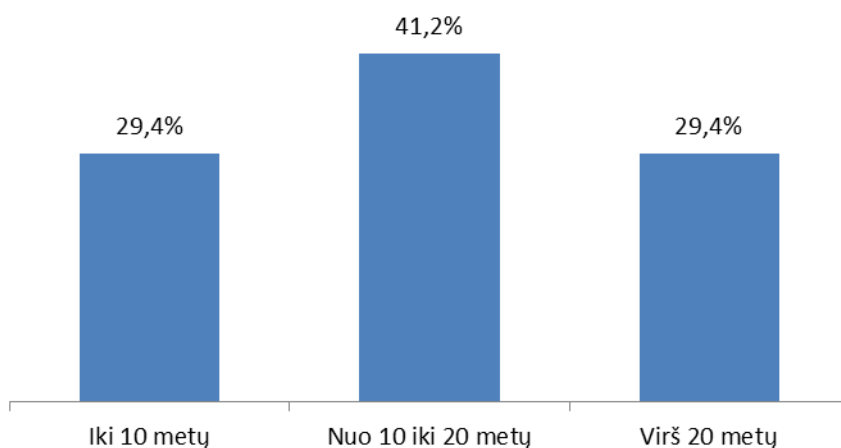

Diagrama Nr.3. Specialiųjų pedagogų pasiskirstymas pagal darbo stažą (N=211).

6.1.2 Specialiųjų pedagogų kvalifikacija

Tyrimo dalyvavo specialieji pedagogai, logopedai, surdopedagogai, tiflopedagogai. 40,8% apklaustųjų turi vyresniojo specialiojo pedagogo (logopedo, surdopedagogo, tiflopedagogo) kvalifikaciją (Diagrama Nr. 4). Daugiau nei penktadalis respondentų turi specialiųjų pedagogų (26,5%) bei specialiųjų pedagogų metodininkų (27%) kvalifikacijas. 18,5% specialiųjų pedagogų yra įgiję IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo specialiajame ugdyme švietimo konsultantų kompetenciją (Diagrama Nr. 5).

Diagrama Nr.4. Specialiųjų pedagogų kvalifikacinė kategorija (N=211).

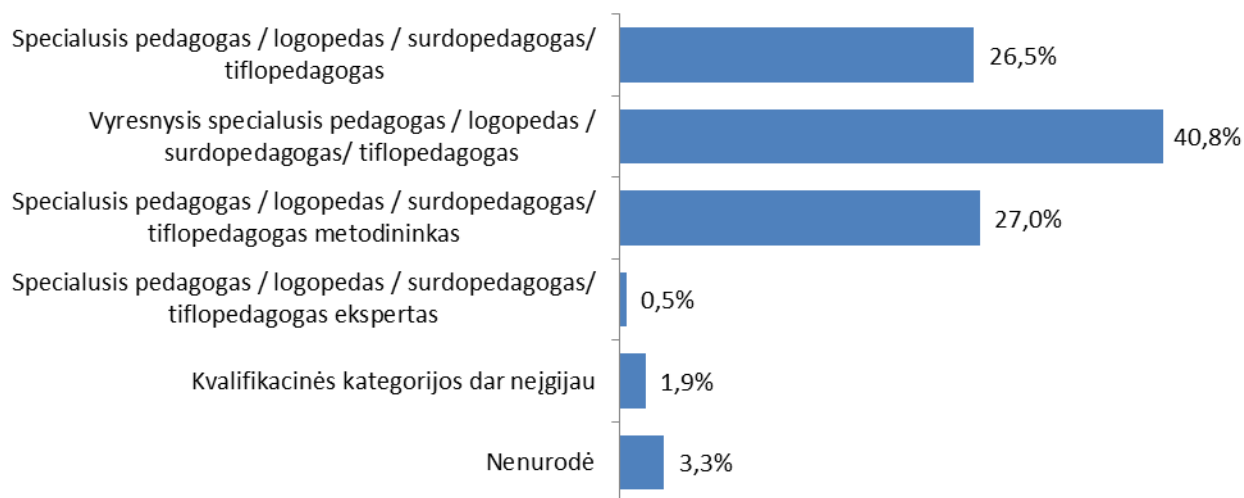
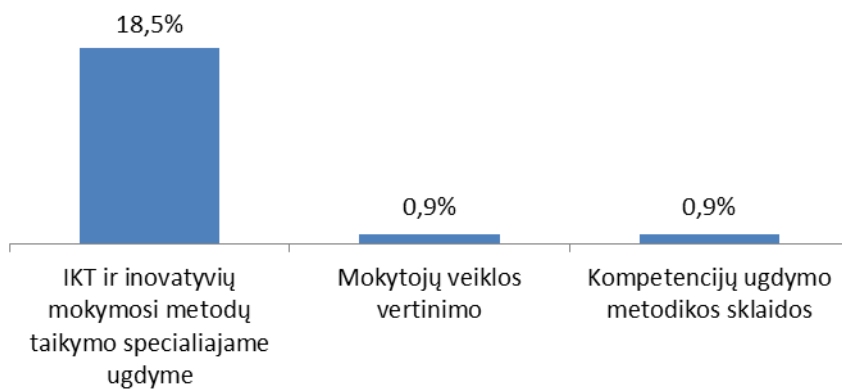

Diagrama Nr.5. Specialiųjų pedagogų turima švietimo konsultanto kompetencija (N=211).

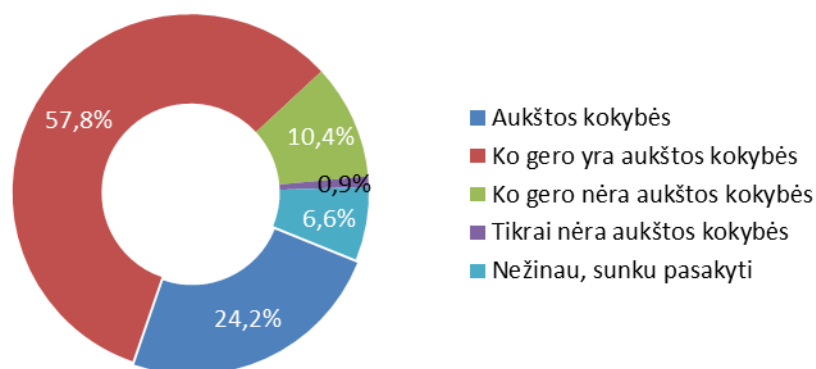

6.2 IKT priemonių turėjimas ir taikymas mokymo procese

Šioje ataskaitos dalyje apie IKT turėjimą ir taikymą mokymo procese bus aptarta, kaip apskritai specialieji pedagogai vertina savo kompiuterinio raštingumo lygį (6 anketos klausimas). Toliau bus nagrinėjama, kokiomis IKT priemonėmis specialieji pedagogai turi galimybę naudotis pedagoginėje veikloje (7 anketos klausimas), kaip dažnai naudojasi turimomis priemonėmis (8 anketos klausimas), kaip vertina savo sugebėjimus naudoti priemones ugdymo veikloje (9 anketos klausimas) bei kuriomis iš priemonių norėtų naudotis ateityje (10 anketos klausimas). Taip pat bus aptarta, ką ir kaip dažnai specialieji pedagogai veikia kompiuteriu profesiniais specialiojo pedagogo tikslais (11 anketos klausimas).

Pradžioje visų tyrime dalyvaujančių specialiųjų pedagogų buvo prašoma įvertinti, kaip jiems atrodo, ar šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas yra aukštos kokybės. 24,2% specialiųjų pedagogų mano, jog šiuo metu teikiamas pradinis ugdymas yra aukštos kokybės. Daugiau nei pusė specialiųjų pedagogų pradinį mokymą įvertino esantį aukštos kokybės, tačiau jų atsakymai nebuvo tokie kategoriški. 57,8% sakė, jog pradinis mokymas – ko gero aukštos kokybės. (Diagrama Nr.6).

Diagrama Nr.6. Šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybės vertinimas (N=211).

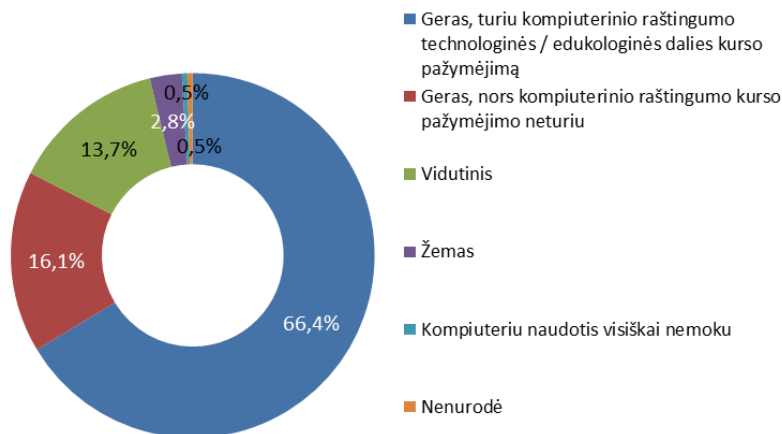

Analizuojant, ar skiriasi specialiųjų pedagogų, dirbančių projekte dalyvaujančiose mokyklose, vertinimas nuo tų, kurie dirba projekte nedalyvaujančiose mokyklose – statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta. Tiek projekto dalyviai, tiek iš kontrolinės grupės specialieji pedagogai Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybę vertina vienodai. Lyginant atsakymų pasiskirstymus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą ar turimą kvalifikaciją statistiškai reikšmingų skirtumų tarp atsakymų taip pat nerasta.

6.2.1 Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas

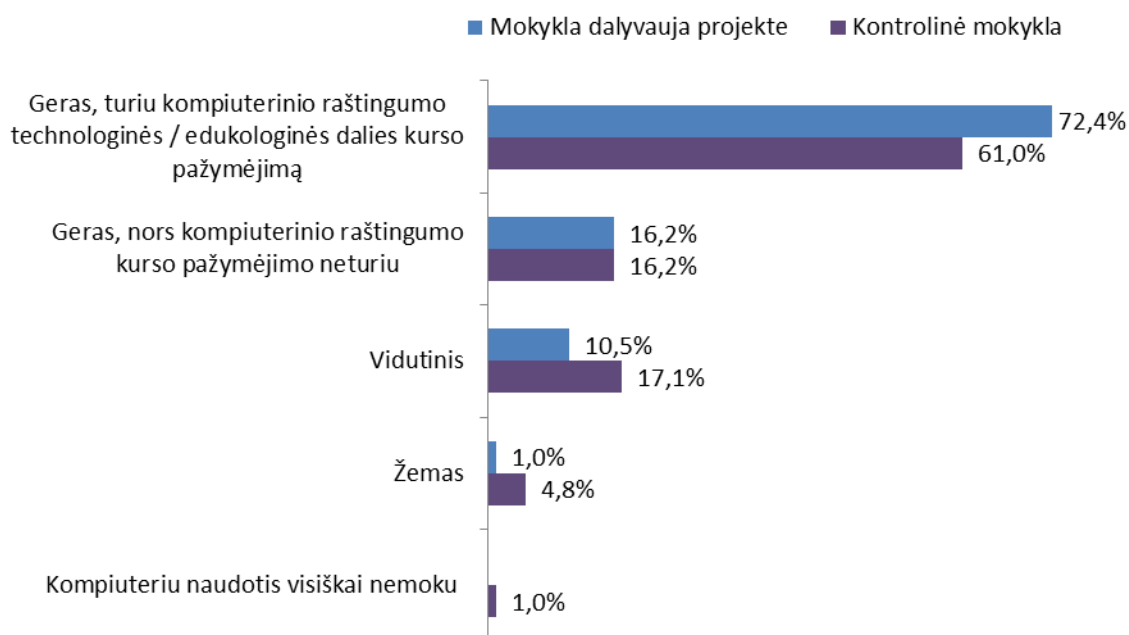
Daugiau nei pusė (66,4%) specialiųjų pedagogų turi kompiuterinio raštingumo technologinės/ edukologinės dalies kurso pažymėjimą ir savo kompiuterinio raštingumo lygį vertina gerai. Dar 16,1% specialiųjų pedagogų savo kompiuterinio raštingumo lygį vertina taip pat gerai, nors ir neturi kompiuterinio raštingumo kursų pažymėjimo (Diagrama Nr. 7).

Diagrama Nr.7. Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas (N=211).

Analizuojant specialiųjų pedagogų, dalyvaujančių projekte ir nedalyvaujančių projekte (kontrolinės grupės) savo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimą galima pastebėti, jog kiek daugiau projekto dalyvių turi kompiuterinio raštingumo technologinės/edukologinės dalies kurso pažymėjimą, tačiau šis skirtumas nėra statistiškai reikšmingas. (Diagrama Nr. 8).

Diagrama Nr.8. Savo turimo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

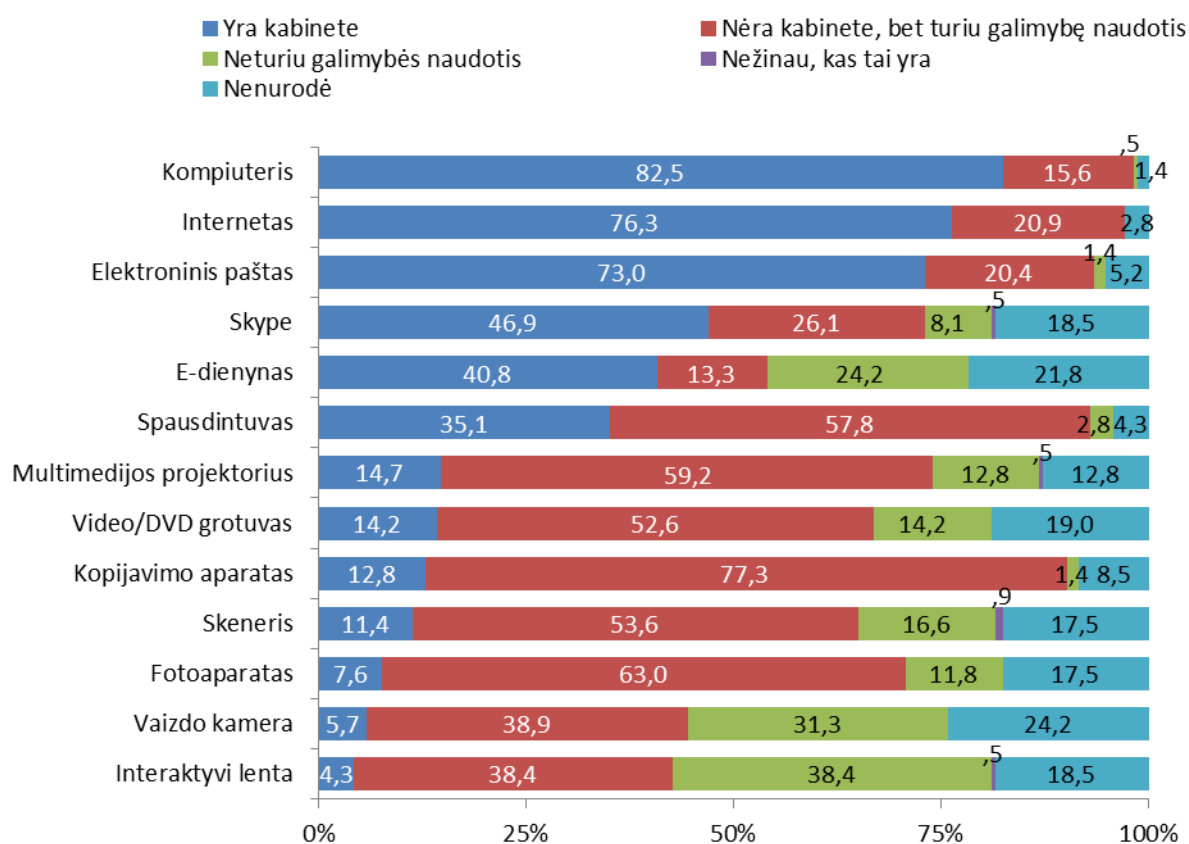
Lyginant, ar skiriasi savo kompiuterinio raštingumo lygio įvertinimas priklausomai nuo amžiaus, darbo stažo bei turimos kvalifikacijos, užfiksuoti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ savo turimo kompiuterinio raštingumo lygį prasčiau vertina vyresnio, t.y. virš 50 metų pedagogai, 23,6% savo kompiuterinį raštingumą vertina kaip vidutinį ir 9,1% – kaip žemą.
- ✓ Specialieji pedagogai, turintys mažiau nei 10 metų darbo stažą, dažniau nei kiti vertina savo kompiuterinio raštingumo lygį kaip gerą, nors neturi kompiuterinio raštingumo kurso pažymėjimo (27,9%).
- ✓ Specialieji pedagogai, turintys metodininkų kvalifikaciją, dažniau nei kiti turi kompiuterinio raštingumo technologinės arba edukologinės dalies kurso pažymėjimą (atitinkamai 84,2%). Vyresnieji specialieji pedagogai rečiau nei kiti turi šių kursų pažymėjimą (59,3%).

6.2.2 IKT priemonių prieinamumas

Specialiųjų pedagogų buvo prašoma pasakyti, kokios IKT priemonės yra prieinamos jų kabinete ar mokykloje. Kompiuteris, internetas ir elektroninis paštas yra tos IKT priemonės, kurias turi didžiausias skaičius specialiųjų pedagogų savo kabinete. Kopijavimo aparato, spausdintuvo, fotoaparato, skenerio, multimedijos projektoriaus bei video grotuvo daugiau nei pusė specialiųjų pedagogų savo kabinetuose neturi, tačiau turi galimybę jais naudotis. Trečdalis pedagogų neturi galimybės naudotis interaktyviaja lenta bei vaizdo kamera. Diagramoje Nr. 9 pateikti detalūs rezultatai apie IKT priemonių prieinamumą. Verta paminėti, jog vienas ketvirtadalis specialiųjų pedagogų negalėjo pasakyti, ar jie turi galimybę naudotis vaizdo kamera bei e-dienynu.

Diagrama Nr. 9 IKT priemonių turėjimas ir galimybė naudotis (N=211)

Vertinant IKT priemonių prieinamumą tarp specialiųjų pedagogų, iš projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų, reikšmingų atsakymų skirtumų neišryškėjo.

Analizuojant turėjimą bei galimybes naudotis IKT priemonėmis pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą ir turimą kvalifikaciją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

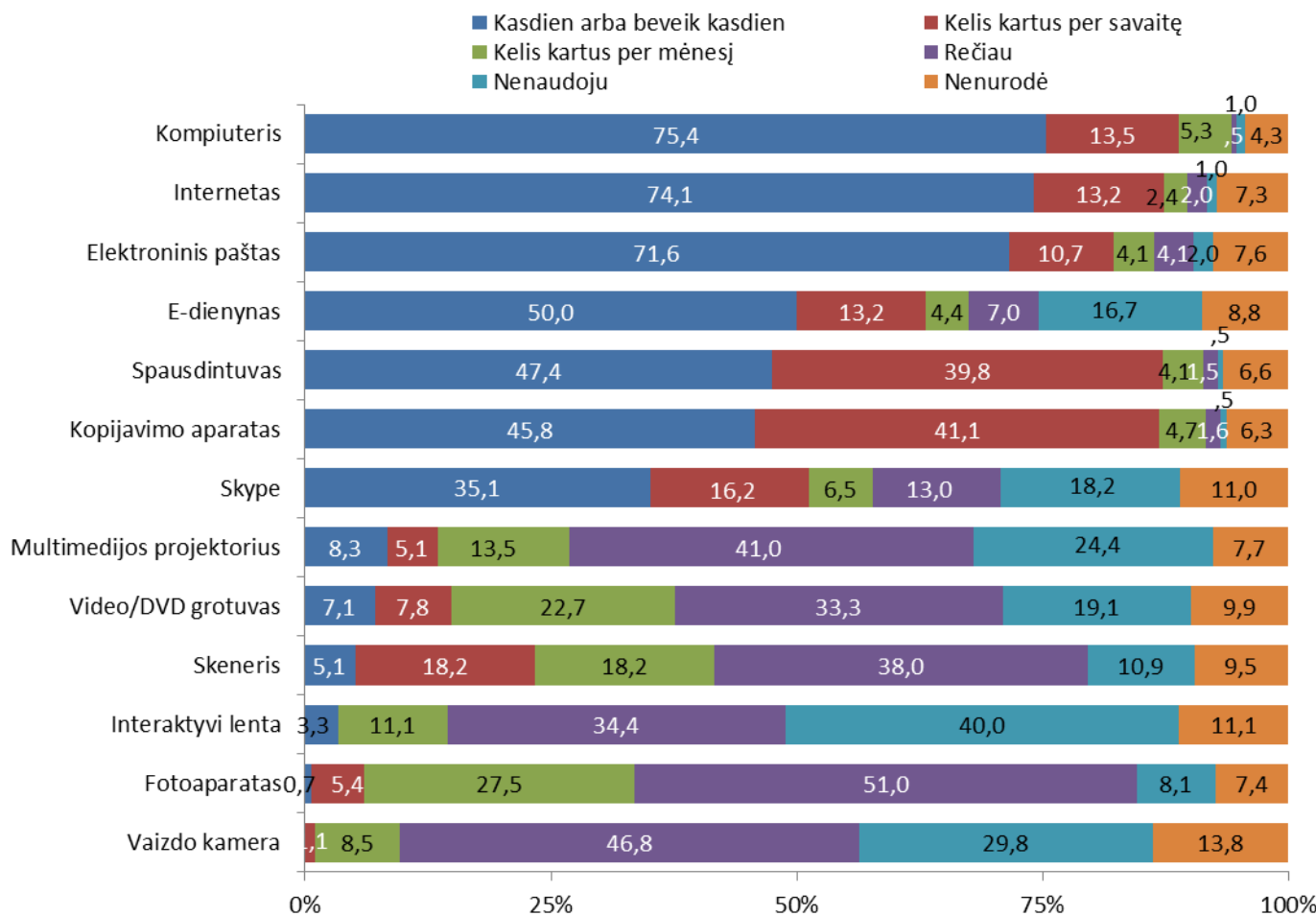
- ✓ **Kompiuteris:** Specialieji pedagogai metodininkai dažniau turi kompiuterį savo kabinete (91,2%).
- ✓ **Internetas:** Specialieji pedagogai virš 50 metų bei specialieji pedagogai, turintys tik specialiojo pedagogo kvalifikacinę kategoriją, rečiau nei kiti turi internetą savo klasėje (atitinkamai 65,5% ir 62,5%). Vyriausi specialistai dažniau nei kiti neturi interneto savo kabinete, tačiau turi galimybę juo naudotis kitur (32,1%). Metodininko kvalifikacinę kategoriją turintys specialieji pedagogai dažniau turi internetą savo kabinete (87,7%).
- ✓ **Elektroninis paštas:** Specialieji pedagogai virš 50 metų amžiaus ir specialieji pedagogai, neturintys papildomos kvalifikacinės kategorijos, rečiau nei kiti turi elektroninį paštą savo kabinete (atitinkamai 60% ir 60,7%) bet dažniau nei kiti turi galimybę juo naudotis ne savo kabinete (atitinkamai 30,9% ir 28,6%).

- ✓ Skype: Vyriausi pedagogai (virš 50 metų) rečiau nei kiti turi savo kabinete galimybę naudotis Skype programa (29,1%). 40–49 metų specialieji pedagogai rečiau nei kiti neturi galimybės naudotis Skype (2,5%).
- ✓ Multimedijos projektorius: Specialieji pedagogai, turintys didesnę nei 20 metų darbo stažą dažniau nežinojo, ar yra galimybė naudotis multimedijos projektoriumi (21%). Specialieji pedagogai, turintys vyresniųjų specialiųjų pedagogų kvalifikaciją, rečiau turi multimedijos projektorių savo kabinete nei kiti (8,1%).
- ✓ Video/DVD grotuvas: Pedagogai su 10–20 metų stažu rečiau turi video ar DVD grotuvą savo kabinete (8%) ir dažniau neturi galimybės naudoti video ar DVD grotuvą (20,7%). Specialieji pedagogai, turintys virš 20 metų darbo stažą dažniau negalėjo pasakyti, ar yra galimybė naudotis video ar DVD grotuvu (27,4%).
- ✓ Kopijavimo aparatas: Turintys mažesnę nei 10 metų darbo stažą, pedagogai dažniau nei kiti neturi kabinete kopijavimo aparato, tačiau turi galimybę juo naudotis (87,1%). Specialieji pedagogai, turintys virš 20 metų darbo stažą, mažiau nei kiti neturi kopijavimo aparato kabinete, bet gali juo naudotis (64,5%) ir dažniau nei kiti negalėjo atsakyti, ar yra galimybė naudotis kopijavimo aparatu (14,5%).
- ✓ Skeneris: Specialieji pedagogai su didžiausiu darbo stažu dažniau negalėjo pasakyti, ar yra galimybė skeneriu naudotis (25,8%). Metodininko kvalifikacinę kategoriją turintys specialieji pedagogai dažniau turi skenerį savo kabinete (19,3%).
- ✓ Fotoaparatas: Specialieji pedagogai, turintys 10–20 metų darbo stažą dažniau neturi galimybės naudotis fotoaparatu (17,2%).
- ✓ Vaizdo kamera: vyresni nei 50 metų specialieji pedagogai ir turintys daugiau nei 20 metų darbo stažą dažniau nei kiti, nežino, ar yra galimybė naudotis vaizdo kamera (atitinkamai 40% ir 35,5%). Tuo tarpu jauniausi pedagogai (iki 40 metų) tai žino dažniau (15,6%).

6.2.3 IKT priemonių naudojimas ugdymo tikslais

Dažniausiai – kasdien arba beveik kasdien – ir daugiausia specialiųjų pedagogų ugdymo tikslais naudoja kompiuterį, internetą, e- dienyną bei elektroninį paštą. Kiek rečiau – kelis kartus per savaitę – yra naudojami spausdintuvas ir kopijavimo aparatas. Rečiausiai arba visai nenaudojami ugdymo tikslais yra vaizdo kamera, fotoaparatas ir interaktyvi lenta. 10 diagramoje pateikti rodikliai, kaip dažnai yra naudojamos įvairios IKT priemonės ugdymo tikslais. Rodikliai buvo skaičiuojami remiantis tų respondentų, kurie prieš tai klausime nurodė, jog turi galimybę naudotis IKT priemone, atsakymais.

Diagrama Nr. 10 IKT priemonių naudojimas ugdymo tikslais (nuo turinčių galimybę naudotis) (N=211)

Tiek dalyvaujantys projekte, tiek kontrolinei grupei priklausantys specialieji pedagogai vienodai dažnai naudoja įvairias IKT priemones ugdymo tikslais.

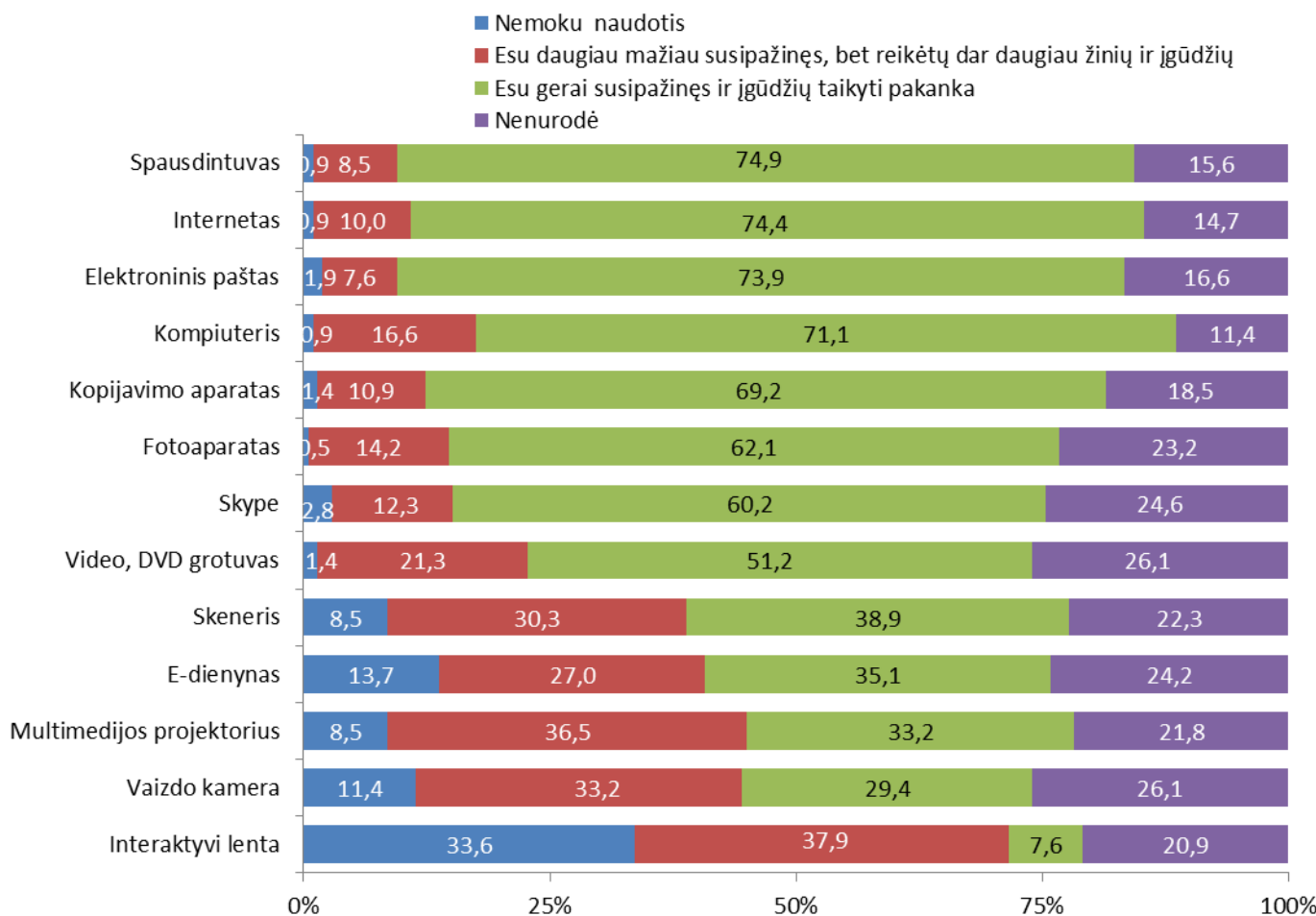
Aiškinantis, ar skiriasi kaip dažnai specialieji pedagogai naudoja IKT priemones nuo to, koks yra jų amžiaus, darbo stažas bei turima kvalifikacinė kategorija, pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Skeneris: Mažiau specialiųjų pedagogų virš 50 metų amžiaus nurodė, jog skenerį naudoja rečiau ugdymo tikslais (22,6%). Pedagogai, turintys trumpesnį nei 10 metų darbo stažą, dažniau nurodė, jog skenerį naudoja rečiau (50%).
- ✓ Elektroninis paštas: Elektroninį paštą kasdien ar beveik kasdien dažniau naudoja 40–49m. amžiaus pedagogai (80,8%). Tarp specialiųjų pedagogų vyresnių nei 50 metų bei turinčių didesnę nei 20 metų darbo stažą yra tų, kurie naudoja elektroninį paštą kasdien ar beveik kasdien rečiau (atitinkamai 54% ir 59,3%).
- ✓ Skype: Kasdien arba kasdien Skype programą ugdymo tikslais naudoja dažniau 10–20 metų darbo stažą turintys specialieji pedagogai (43,9%).
- ✓ Video/DVD grotuvas: Specialieji pedagogai, turintys vyresniojo pedagogo kvalifikaciją dažniau nurodė, jog video ar DVD grotuvą ugdymo tikslais jie naudoja rečiau (42,4%).

6.2.4 Gebėjimų naudotis IKT priemonės vertinimas

Geriausiai susipažinę ir pakankamus įgūdžius specialieji pedagogai turi: naudotis spausdintuvu, internetu, elektroniniu paštu, kompiuteriu, kopijavimo aparatu, fotoaparatu ir Skype programa. Taip savo gebėjimus vertina daugiau nei 60% pedagogų (Diagrama Nr. 11). Virš trečdaliao specialiųjų pedagogų mano, jog reikėtų pagerinti savo žinias ir įgūdžius, kaip naudotis multimedijos projektoriumi, vaizdo kamera bei interaktyviaja lenta. Daugiausiai pedagogų nemoka naudotis interaktyviaja lenta (33,6%).

Diagrama Nr. 11 Gebėjimų naudoti IKT priemones ugdymo veikloje vertinimas (N=211)

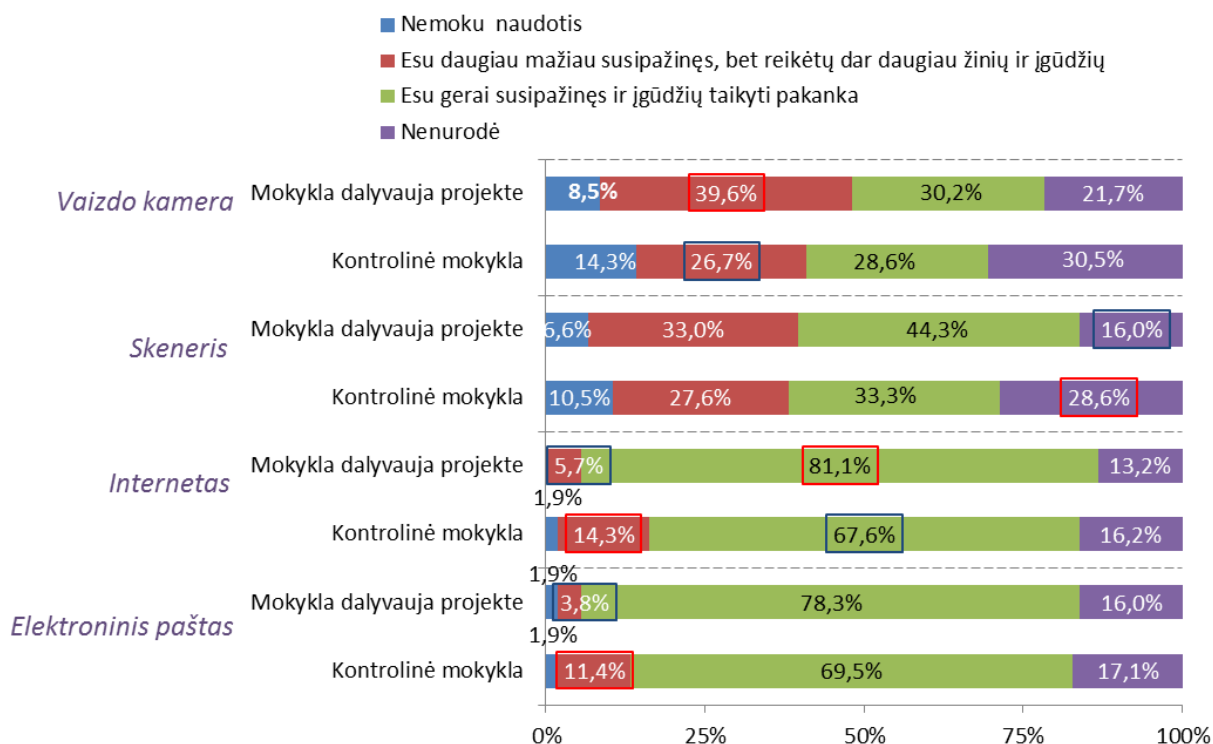

Tarp projekte dalyvaujančių mokyklų ir kontrolinės grupės specialiųjų pedagogų yra statistiškai reikšmingų skirtumų vertinant jų gebėjimus naudotis skeneriu, vaizdo kamera, internetu ir elektroniniu paštu:

- ✓ Dalyvaujančių projekte mokyklų specialieji pedagogai dažniau nurodė, jog jie susipažinę, kaip naudotis vaizdo kamera, bet reikėtų dar daugiau žinių ir įgūdžių (39,6%). Kontrolinei grupei priklausantys pedagogai taip mano rečiau (26,7%).
- ✓ Daugiau kontrolinės grupės atstovų negalėjo apibūdinti savo sugebėjimų naudotis skeneriu (28,6%), projekte dalyvaujančiųjų mažiau nurodė, kokie jų gebėjimai naudotis skeneriu (16%).
- ✓ Dalyvaujančių projekte mokyklų specialieji pedagogai dažniau yra gerai susipažinę, kaip naudotis internetu, ir įgūdžių taikyti internetą jiems pakanka (81,1%). Specialieji pedagogai iš kontrolinės grupės dažniau teigė, jog jie yra susipažinę su naudojimu internetu, bet reikėtų dar daugiau žinių (14,3%). Kontrolinės grupės atstovai dažniau mano, jog jiems reikėtų pagilinti žinias apie elektroninio pašto naudojimą (11,4%).

Esminiai skirtumai pateikti 12 diagramoje.

Diagrama Nr. 12 Gebėjimų naudoti IKT priemones ugdymo veikloje vertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

Abiejų grupių atstovų gebėjimai naudotis kitomis IKT priemonėmis yra panašūs.

Analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją tokie statistiškai reikšmingi skirtumai išryškėja:

- ✓ **Kompiuteris:** Jaunesniems specialiesiems pedagogams (iki 40 metų) dažniau pakanka ir žinių, ir įgūdžių naudotis kompiuteriu (85,7%). Vyresni nei 50 metų pedagogai dažniau yra susipažinę, kaip naudotis kompiuteriu, bet jiems reikėtų dar daugiau žinių ir įgūdžių (32,7%). Pedagogams, turintiems iki 10 metų darbo stažą bei 10–20 metų darbo stažą, dažniau pakanka žinių ir įgūdžių naudotis kompiuteriu (atitinkamai 82,3% ir 80,5%). Didesnį darbo stažą (virš 20 metų) turintys pedagogai dažniau yra susipažinę kaip naudotis kompiuteriu, bet dar reikėtų papildomų žinių ir įgūdžių (30,6%).
- ✓ **Fotoaparatas:** Specialieji pedagogai, jaunesni nei 40 metų ir turintys 10–20 metų darbo stažą dažniau yra gerai susipažinę ir jiems pakanka įgūdžių naudotis fotoaparatu (atitinkamai 75,3% ir 71,3%). Vyriausi specialieji pedagogai (virš 50 metų) bei turintys daugiau nei 20 metų darbo stažą tokių įgūdžių ir žinių turi rečiau (atitinkamai 43,6% ir 41,9%). Šių grupių pedagogai dažniau negalėjo įvertinti savo gebėjimų naudotis fotoaparatu (atitinkamai 40% ir 32,2%). Specialieji pedagogai, turintys 20 ir daugiau metų darbo stažą, dažniau turi žinių, bet jiems reikia dar daugiau įgūdžių naudotis fotoaparatu (25,8%).

- ✓ Vaizdo kamera: Jaunesni nei 40 metų amžiaus bei turintys iki 10 metų darbo stažą specialieji pedagogai dažniau turi gerų žinių ir įgūdžių, kaip naudotis vaizdo kamera (atitinkamai 44,2% ir 40,3%). Virš 50 metų ir dirbantys daugiau nei 20 metų pedagogai rečiau turi pakankamas žinias ir įgūdžius, kaip naudoti vaizdo kamerą (atitinkamai 12,7% ir 9,7%) bei dažniau negali įvertinti savo gebėjimų (atitinkamai 47,3% ir 37,1%). 40–49 metų amžiaus pedagogai dažniau pripažįsta, jog jiems reikėtų pagerinti žinias apie vaizdo kameros naudojimą (43%). Specialieji pedagogai su 20 metų darbo stažu dažniau visai nemoka naudotis vaizdo kamera (21%).
- ✓ Spausdintuvas: Pakankamų žinių ir įgūdžių kaip naudotis spausdintuvu dažniau turi iki 50 metų amžiaus pedagogai (iki 40 metų – 83,1%; 40–49 metų – 83,5%). Vyresni nei 50 metų ir turintys daugiau nei 20 metų darbo stažą rečiau teigė, jog jiems pakanka tokių žinių ir įgūdžių (atitinkamai 50,9% ir 56,5%). Dirbantys 10-20 metų dažniau yra gerai susipažinę ir turi pakankamai žinių ir įgūdžių naudotis spausdintuvu (83,9%).
- ✓ Skeneris: Iki 40 metų specialieji pedagogai dažniau turi pakankamų žinių ir įgūdžių kaip naudotis skeneriu (48,1%). Vyresni nei 50 metų ir dirbantys daugiau nei 20 metų pedagogai turi mažiau tokių žinių ir įgūdžių (atitinkamai 16,4% ir 22,6%). Šių grupių specialieji pedagogai dažniau neturi nuomonės apie savo gebėjimus naudotis skeneriu (atitinkamai 40% ir 35,5%). Specialieji pedagogai, turintys vyresniojo specialisto kvalifikaciją, rečiau turi pakankamai žinių ir įgūdžių apie skenerį (30,2%).
- ✓ Kopijavimo aparatas: Mažiau vyresnio amžiaus (virš 50 metų) pedagogų ir turinčių virš 20 metų darbo stažą nurodė, jog jiems pakanka žinių ir įgūdžių naudotis kopijavimo aparatu (atitinkamai 49,1% ir 54,8%). Specialieji pedagogai, dirbantys 10–20 metų, dažniau turi pakankamai žinių ir įgūdžių apie kopijavimo aparatą (77%).
- ✓ Video/DVD grotuvas: Jaunesni nei 40 metų specialieji pedagogai dažniau turi geras žinias ir įgūdžius, kaip naudotis video ar DVD grotuvu (61%). Vyresni nei 50 metų pedagogai dažniau negalėjo nurodyti savo gebėjimų naudotis video ar DVD grotuvu (40%). Šie pedagogai, o taip pat tie, kurie turi virš 20 metų darbo stažą rečiau teigė, jog turi pakankamai žinių ir įgūdžių naudotis šiomis priemonėmis (atitinkamai 34,5% ir 35,5%). Specialieji pedagogai, turintys vyresniojo specialisto kvalifikaciją rečiau turi pakankamai žinių ir įgūdžių apie video ar DVD grotuvus (43%).
- ✓ Internetas: Jauniausi specialieji pedagogai (iki 40 metų) ir turintys iki 10 metų darbo stažą dažniau turi geras žinias ir pakankamus įgūdžius naudotis internetu (atitinkamai 85,7% ir 83,9%). Pedagogai, vyresni nei 50 metų ir turintys darbo stažą virš 20 metų, rečiau turi pakankamus įgūdžius ir žinias naudotis internetu (atitinkamai 50,9% ir 58,1%). Šių grupių pedagogai dažniau yra susipažinę, kaip naudotis internetu, tačiau jiems reikėtų dar daugiau žinių ir įgūdžių (atitinkamai 21,8% ir 17,7%). Specialieji pedagogai, turintys virš 20 metų darbo stažą taip pat negalėjo tiksliai nurodyti savo gebėjimų naudotis internetu (22,6%).
- ✓ Interaktyvi lenta: Jaunesni nei 40 metų pedagogai dažniau teigė, jog jie nemoka naudotis interaktyvia lenta (42,9%). Vyriausi pedagogai (virš 50 metų) ir dirbantys ilgiau nei 20 metų dažniau negalėjo įvertinti savo gebėjimų (atitinkamai 34,5% ir 32,3%).

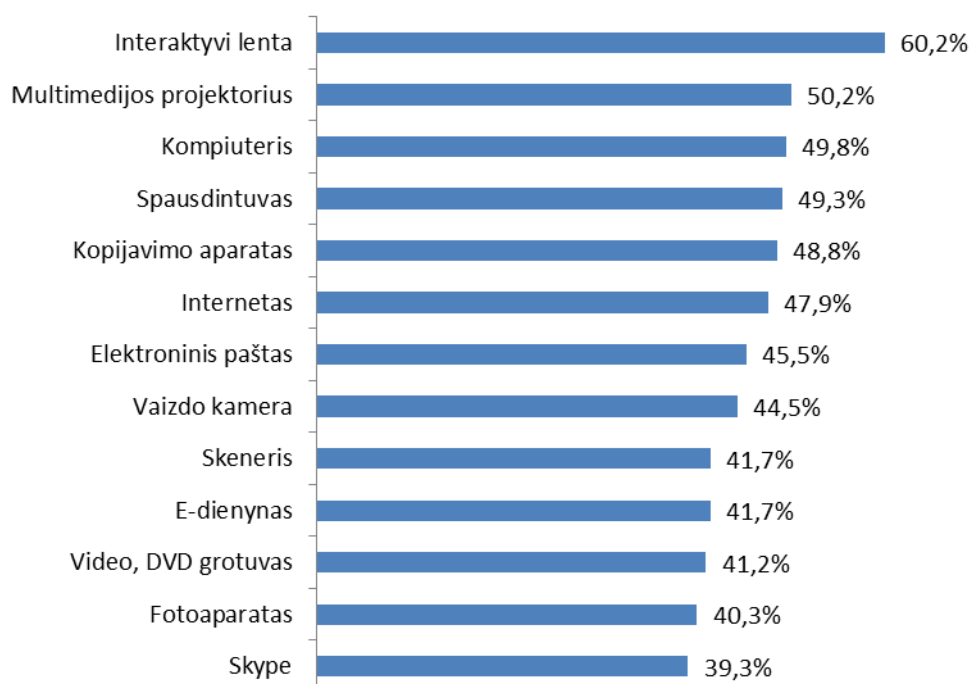
- ✓ Multimedijos projektorius: Pedagogai, vyresni nei 50 metų ir dirbantys ilgiau nei 20 metų, rečiau turi pakankamus įgūdžius ir žinias naudotis multimedijos projektoriumi (atitinkamai 18,2% ir 22,6%). Specialieji pedagogai, turintys iki 10 metų darbo stažą yra susipažinę su multimedijos projektorium, bet jiems dažniau reikia dar daugiau žinių (50%). Pedagogai, dirbantys nuo 10 iki 20 metų, dažniau turi geras žinias ir įgūdžius naudotis multimedijos projektoriumi (42,5%). Turintys vyresniojo specialiojo pedagogo kvalifikaciją dažniau nemoka naudotis multimedijos projektoriumi (17,4%).
- ✓ Elektroninis paštas: Specialieji pedagogai iki 40 metų ir 40–49 metų dažniau turi pakankamai žinių ir įgūdžių naudoti elektroninį paštą (atitinkamai 81,8% ir 82,3%). Vyresni nei 50 metų bei dirbantys ilgiau nei 20 metų, pedagogai rečiau teigė turintys pakankamai žinių ir įgūdžių naudotis elektroniniu paštu (atitinkamai 50,9% ir 62,9%).
- ✓ E-dienynas: 50 metų ir vyresni specialieji pedagogai ir turintys daugiau nei 20 metų darbo stažą rečiau teigė turintys pakankamai žinių ir įgūdžių naudotis e-dienynu (atitinkamai 20% ir 24,2%). Specialieji pedagogai, dirbantys ilgiau nei 20 metų dažniau negalėjo nurodyti savo gebėjimų (35,5%).
- ✓ Skype: Jaunesni nei 40 metų pedagogai dažniau turi pakankamai žinių ir įgūdžių naudotis Skype programa (71,4%) ir rečiau teigė, jog jie yra susipažinę su šia programa, tačiau reikėtų dar daugiau žinių (6,5%). Vyresni nei 50 metų ir dirbantys ilgiau nei 20 metų, specialieji pedagogai rečiau yra susipažinę ir turi pakankamai žinių ir įgūdžių naudotis Skype programa (atitinkamai 32,7% ir 41,9%). Šie pedagogai dažniau teigė, jog jiems reikėtų dar daugiau žinių apie Skype (atitinkamai 23,6% ir 19,4%) bei dažniau negalėjo įvardinti savo gebėjimų. (atitinkamai 38,2% ir 33,9%).

Apibendrinant, galima sakyti, jog jaunesni nei 40 metų specialieji pedagogai yra geriau susipažinę ir dažniau turi pakankamus įgūdžius naudotis kompiuteriu, fotoaparatu, vaizdo kamera, spausdintuvu, skeneriu, video/DVD grotuvu, internetu, elektroniniu paštu ir skype programa nei vyresni specialieji pedagogai.

6.2.5 Norimos IKT priemonės

Specialiųjų pedagogų buvo prašoma nurodyti, kuriomis IKT priemonėmis jie norėtų naudotis ateityje ugdymo veikloje. Daugiausia respondentų nurodė, jog jie norėtų ateityje naudotis interaktyvia lenta (60,2%). Pusė specialiųjų pedagogų pageidautų naudoti ir multimedijos projektorių. (Diagrama Nr.13).

Diagrama Nr. 13 IKT priemonės, kurias norėtų naudoti ugdymo veikloje (N=211)

Vertinant, kiek skiriasi dalyvaujančių projekte ir nedalyvaujančių projekte specialiųjų pedagogų atsakymai, kokias IKT priemones jie norėtų naudoti ateityje, reikšmingų skirtumų nepastebėta. Interaktyvi lenta labiausiai pageidaujama IKT priemonė. Mažiausiai specialiųjų pedagogų norėtų naudoti Skype programą.

Vertinant atsakymų skirtumus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją pastebėti tokie reikšmingi skirtumai:

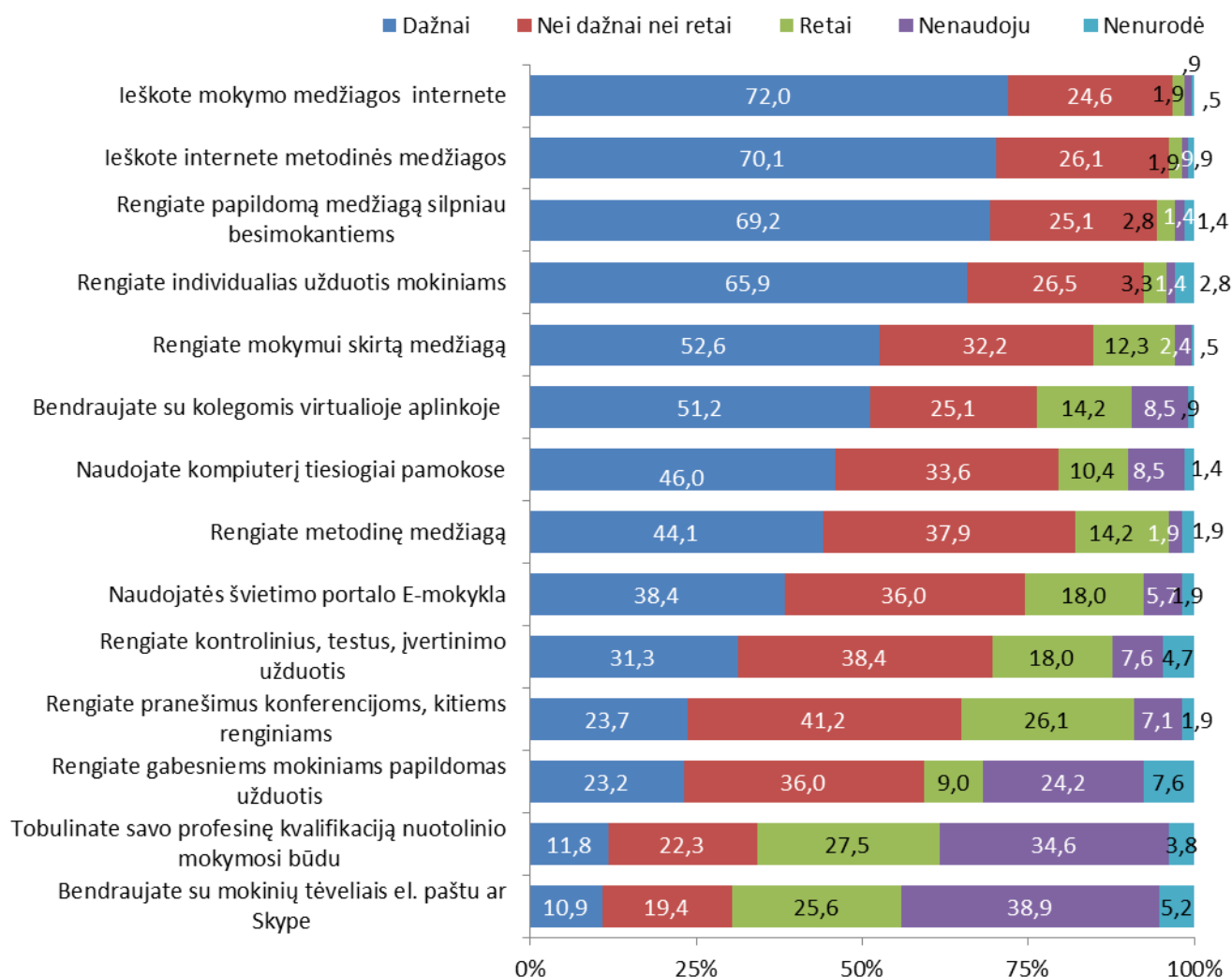
- ✓ Kompiuteris: Specialieji pedagogai iki 40 metų, taip pat vyresnieji specialieji pedagogai dažniau nurodė, jog norėtų naudotis kompiuteriu ir ateityje (atitinkamai 59,7% ir 58,1%).
- ✓ Spausdintuvas: Spausdintuvu labiau norėtų ateityje naudotis jaunesni pedagogai (iki 40 metų) (61%).
- ✓ Kopijavimo aparatas: Specialieji pedagogai, turintys vyriausiojo specialisto kvalifikacijos kategoriją, dažniau norėtų naudoti ateityje kopijavimo aparatą (58,1%).
- ✓ Internetas: Internetu dažniau ateityje norėtų naudotis specialieji pedagogai, turintys vyresniojo specialiojo pedagogo kvalifikacijos kategoriją (55,8%).

- ✓ Elektroninis paštas: Elektroniniu paštu norėtų naudotis ateityje daugiau vyresnieji specialieji pedagogai (54,7%).

6.2.6 Kompiuterio panaudojimas profesiniais tikslais

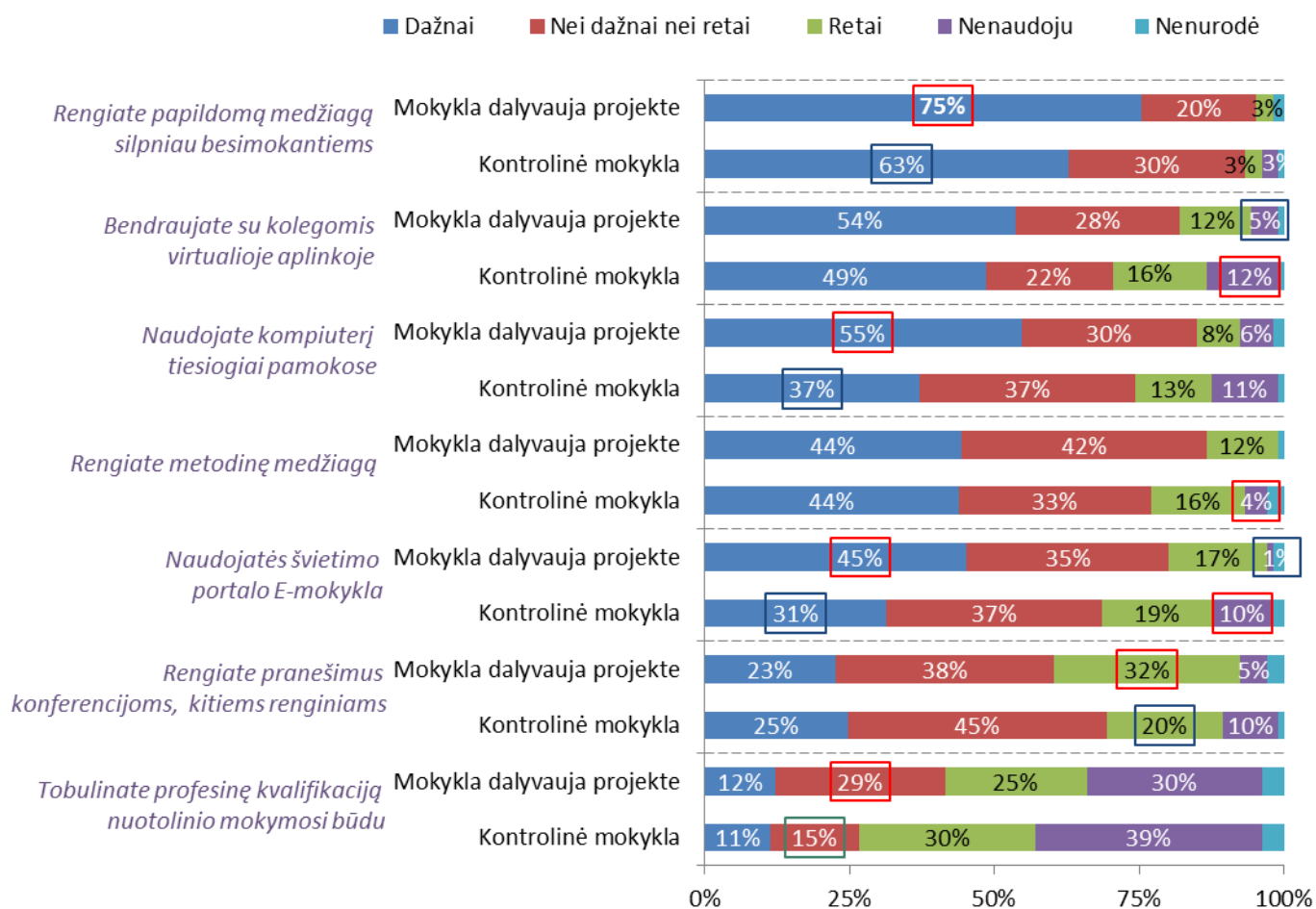
Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, ką specialieji pedagogai veikia kompiuteriu profesiniais specialiojo pedagogo tikslais, kokia veikla užsiima ir kaip dažnai tuo užsiima. Apklausos rezultatai atskleidė ir tai pateikta diagramoje Nr.14, jog daugiausiai ir dažniausiai kompiuteris yra naudojamas ieškoti mokymo medžiagos bei metodinės medžiagos internete, rengiant papildomą medžiagą silpniau besimokantiems, rengiant individualias užduotis mokiniams bei rengiant mokymui skirtą medžiagą. Šiems tikslams dažnai kompiuterį naudoja daugiau nei pusė visų specialiųjų pedagogų. Rečiausiai ir mažiausiai specialieji pedagogai naudoja kompiuterį bendraujant el. paštu ar Skype programa su mokinių tėveliais bei tobulina savo kvalifikaciją nuotolinio mokymo būdu. Dažnai tai daro dešimtadalis pedagogų, o daugiau nei trečdalis to nedaro visai.

Diagrama Nr. 14. Ką ir kaip dažnai specialieji pedagogai veikia kompiuteriu profesiniais tikslais (N=211)

Vertinant, ar skiriasi dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų specialiųjų pedagogų naudojimas kompiuteriu tam tikroms veikloms atlikti, išryškėja, jog specialieji pedagogai, dalyvaujantys projekte dažniau nei nedalyvaujantys kompiuteriu naudojami rengdami papildomą medžiagą silpniau besimokantiems mokiniams: 75% dalyvaujančių projekte pedagogų ir 63% nedalyvaujančių nurodė, jog tai atlieka dažnai. Dalyvaujantys projekte pedagogai kompiuterį dažniau naudoja tiesiog pamokose nei specialieji pedagogai iš kontrolinės grupės (atitinkamai 55% ir 37%) (Diagrama Nr. 15). E-mokyklos portalu dažniau naudojami taip pat dalyvaujantys projekte pedagogai. Tarp projekto dalyvių e-mokyklos portalu nesinaudoja tik 1% spec pedagogų. Palyginimui, tarp nedalyvaujančių projekte specialiųjų pedagogų visai nesinaudoja e-mokyklos portalu 10%. Diagramoje Nr. 15 pateiktos tik tos veiklos, kur išryškėja statistiškai reikšmingi dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte specialiųjų pedagogų atsakymų skirtumai.

Diagrama Nr. 15 Ką ir kaip dažnai specialieji pedagogai veikia kompiuteriu profesiniais tikslais pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

Vertinant atsakymų skirtumus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją pastebėti tokie reikšmingi skirtumai:

- ✓ Naudoja kompiuterį tiesiogiai pamokose: daugiau vyriausio amžiaus (virš 50 metų) specialiųjų pedagogų naudoja kompiuterį tiesiogiai pamokose nei dažnai nei retai (49,1%) ir mažiau jų naudoja kompiuterį pamokose dažnai (30,9%). Dažnai kompiuterį tiesiogiai pamokose naudojančių yra daugiau tarp specialiųjų pedagogų, turinčių metodinio kvalifikaciją (57,9%).
- ✓ Bendrauja su kolegomis virtualioje aplinkoje el.paštu, Skype: Specialieji pedagogai iki 40 metų bei pedagogai turintys iki 10 metų darbo stažą dažniau nei kiti bendrauja su kolegomis virtualioje aplinkoje nei dažnai nei retai (atitinkamai 36,4% ir 37,1%). Tai, jog bendrauja su kolegomis virtualioje aplinkoje nei dažnai nei retai rečiau nurodė specialieji pedagogai, turintys virš 20 metų darbo stažą (14%). Tarp 40–49 metų specialiųjų pedagogų, pedagogų

kurių darbo stažas yra nuo 10 iki 20 metų bei turinčių metodininko kvalifikaciją, yra daugiau tų, kurie kompiuterį bendravimui su kolegomis virtualioje aplinkoje naudoja dažnai (atitinkamai 60,8%, 59,8% ir 63,2%). Mažiau kompiuterį dažnam bendravimui su kolegomis virtualioje aplinkoje naudoja iki 10 metų darbo stažą turintys pedagogai bei specialieji pedagogai, neturintys kitos kvalifikacinės kategorijos (atitinkamai 35,5% ir 37,5%). Vyriausi specialieji pedagogai (virš 50 metų) dažniau visai nenaudoja kompiuterio bendravimui su kolegomis virtualioje aplinkoje (16,4%).

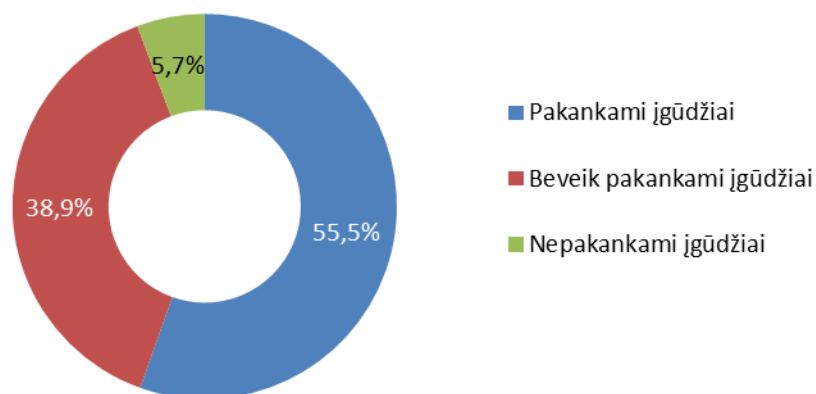
- ✓ Rengia metodinę medžiagą: Daugiau specialiųjų pedagogų, turinčių metodininko kvalifikaciją, kompiuteriu rengia metodinę medžiagą dažnai (61,4%) Tarp vyresniųjų specialiųjų pedagogų yra mažiau teigiančių, jog jie dažnai rengia metodinę medžiagą (34,9%).
- ✓ Rengia pranešimus konferencijoms, kitiems renginiams: Specialieji pedagogai metodininkai dažniau nei kiti rengia pranešimus konferencijoms, kitiems renginiams. 35,1% jų nurodė, jog šia veikla užsiima dažnai. Tarp specialiųjų pedagogų, neturinčių kitos kvalifikacijos, buvo mažiau tų, kurie dažnai rengia pranešimus konferencijoms (10,7%).
- ✓ Tobulina savo profesinę kvalifikaciją nuotolinio mokymo būdu: Specialieji pedagogai, turintys 10–20 metų darbo stažą dažniau nei kiti nurodė, jog jie nei dažnai nei retai tobulina savo profesinę kvalifikaciją nuotolinio mokymo būdu (31%); o specialieji pedagogai, kurių darbo stažas virš 20 metų, taip atsakė rečiau nei kiti (12,9%).
- ✓ Bendrauja su mokinių tėveliais el. paštu, Skype: Daugiau 40–49 metų pedagogų retai bendrauja su mokinių tėveliais el.paštu, Skype (34,2%). Specialieji pedagogai, kurių darbo stažas yra 10–20 metų, dažniau teigė, jog jie nei dažnai nei retai bendrauja su mokinių tėveliais el. paštu, Skype (32,2%), o pedagogai su 20 ir daugiau metų darbo stažu taip teigė rečiau (6,5%).
- ✓ Rengia gabesniems mokiniams papildomas užduotis: 40–49 metų specialieji pedagogai dažniau nei kiti nerengia papildomų užduočių gabesniems mokiniams kompiuteriu (31,6%). Specialieji pedagogai, kurių darbo stažas yra mažesnis nei 10 metų bei neturintys papildomos kvalifikacinės kategorijos, dažniau teigė, jog jie dažnai rengia gabesniems mokiniams papildomas užduotis naudodamiesi kompiuteriu (atitinkamai 33,9% ir 39,3%). Tarp vyresniojo pedagogo kvalifikacijos turinčių specialistų buvo mažiau tokių, kurie teigtų, jog jie dažnai rengia gabesniems mokiniams papildomas užduotis (16,3%).
- ✓ Rengia kontrolinius, testus, įvertinimo užduotis: Tik 2,6% specialiųjų pedagogų vyresnių nei 40 metų nesinaudoja kompiuteriu rengdami kontrolinius, testus ar įvertinimo užduotis. Tai yra ženkliai mažiau lyginant su vyresniųjų specialiųjų pedagogų atsakymais. Tarp specialiųjų pedagogų, turinčių 10–20 metų darbo stažą, yra daugiau teigiančių, jog kontrolinius, testus ir įvertinimo užduotis kompiuteriu jie rengia nei dažnai, nei retai (50,6%). Specialieji pedagogai, turintys didžiausią darbo stažą (virš 20 metų), dažniau visai nerengia kontrolinių, testų ar įvertinimo užduočių kompiuteriu (16,1%) bei mažiau tai daro nei dažnai, nei retai (27,4%). Specialieji pedagogai, neturintys papildomos kvalifikacinės kategorijos dažniau nei kiti teigė, jog rengia kontrolinius, testus, įvertinimo užduotis dažnai (44,6%), o pedagogai, turintys vyresniojo specialaus pedagogo kvalifikaciją, taip teigė rečiau (22,1%).

- ✓ Rengia individualias užduotis mokiniams: Tarp vyresnių nei 50 metų specialiųjų pedagogų yra mažiau tų, kurie nei dažnai nei retai naudojami kompiuteriu rengdami individualias užduotis mokiniams (30,9%). Daugiau specialiųjų pedagogų metodininkų sakė, jog jie dažnai rengia individualias užduotis mokiniams (77,2%) ir mažiau jų teigė, jog tai daro nei dažnai, nei retai (15,8%).
- ✓ Naudojais švietimo portalu e-mokykla: Specialieji pedagogai, turintys virš 20 metų darbo stažą dažniau visai nesinaudoja švietimo portalu e-mokykla (11,3%).

6.2.7 Savo įgūdžių naudotis IKT priemonėmis ugdymo procese vertinimas

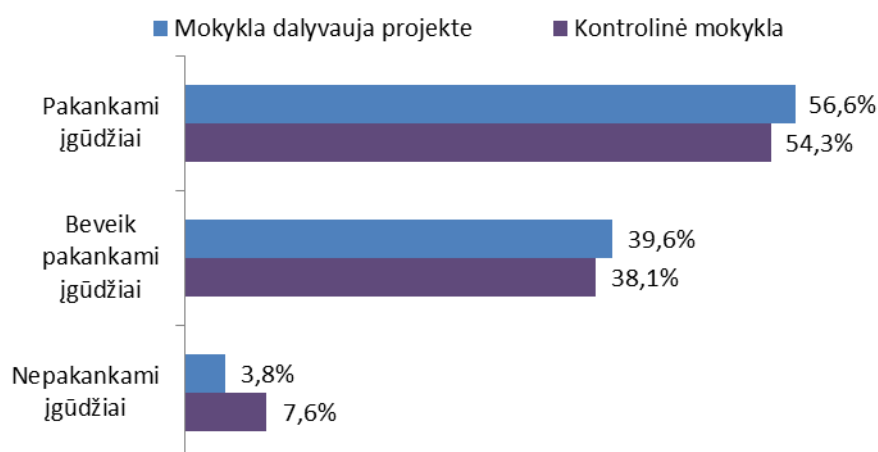
Specialiųjų konsultantų buvo prašoma pasakyti, kaip jie apskritai vertina savo gebėjimus naudoti IKT darbui su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais. Tyrimas atskleidė, jog kiek daugiau nei pusė specialiųjų pedagogų turi pakankamus įgūdžius naudotis IKT priemonėmis ugdymo procese. Tik 5,7% pedagogų turi nepakankamus įgūdžius (Diagrama Nr.16)

Diagrama Nr. 16 Savo įgūdžių naudotis IKT priemonėmis ugdymo procese vertinimas (N=211)

Specialieji pedagogai, dirbantys tiek projekte dalyvaujančiose, tiek nedalyvaujančiose mokyklose, panašiai vertina savo įgūdžius. Vertinant šių dviejų grupių atsakymus, reikšmingų skirtumų nerasta (Diagrama Nr. 17).

Diagrama Nr. 17 Savo įgūdžių naudotis IKT priemonėmis ugdymo procese vertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

Vertinant atsakymų skirtumus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją pastebėta, jog specialieji pedagogai iki 40 metų ženkliai dažniau vertina savo įgūdžius naudotis IKT priemonėmis kaip pakankamus (66,2%), o vyriausi pedagogai (virš 50 metų) dažniau savo įgūdžius vertina kaip nepakankamus (12,7%).

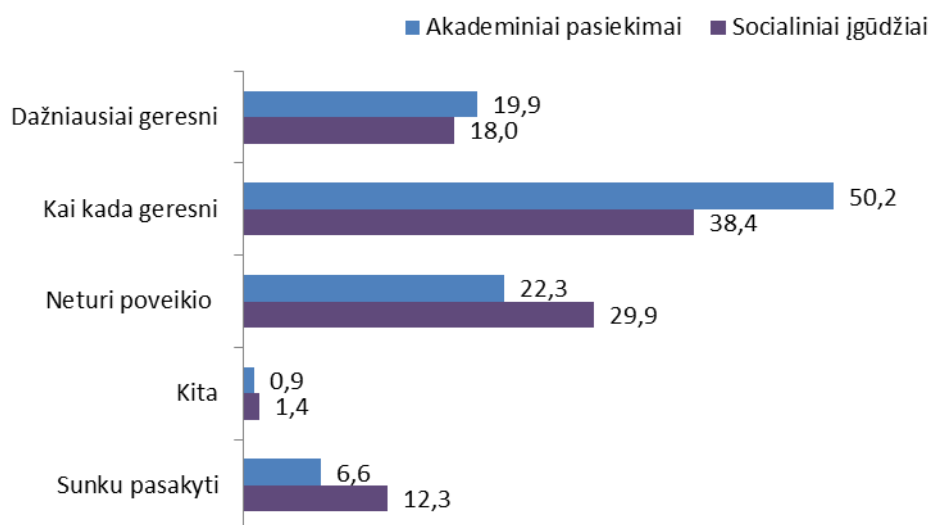
6.3 IKT priemonių taikymo įtaka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo procesui

Šioje dalyje apie IKT priemonių taikymo įtaką specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo procesui bus aptarta, ką specialieji pedagogai mano, kokią įtaką daro kompiuterio turėjimas namuose bei jo naudojimas specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių akademiniam pasiekimams bei socialiniams įgūdžiams (13 ir 14 anketos klausimai). Taip pat bus nagrinėjama, ar ir kokiomis formomis pradinė klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo (15 anketos klausimas).

6.3.1 Kompiuterio turėjimo bei naudojimo galima įtaka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių akademiniam pasiekimams bei socialiniams įgūdžiams

Tyrimo metu specialiųjų pedagogų, iš projekte dalyvaujančių mokyklų ir iš projekte nedalyvaujančių mokyklų buvo prašoma pasakyti, kaip jų nuomone, remiantis turima patirtimi, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių akademiniai pasiekimai bei socialiniai įgūdžiai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir ar gali juo naudotis. Kalbant apie akademinis pasiekimus ir socialinius įgūdžius specialiųjų pedagogų nuomonės kiek išsiskyrė. Specialieji pedagogai mano, jog kompiuterio turėjimas ir naudojimas namuose kai kada pagerina akademinis pasiekimus, tačiau mažesnę įtaką daro socialiniams įgūdžiams. Jeigu pusė specialiųjų pedagogų (50,2%) mano, jog jei mokiniai turi ir naudojami namuose kompiuteriu, jų akademiniai pasiekimai kai kada būna geresni, taip pat apie socialinius įgūdžius mano 38,4% specialiųjų pedagogų (diagrama Nr. 18).

Diagrama Nr. 18. Kiek specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių akademiniai pasiekimai ir socialiniai įgūdžiai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis? (N=211)

Kaip galima pastebėti iš 18 diagramoje pateiktų duomenų, trečdalis specialiųjų pedagogų mano, jog kompiuterio turėjimas ir naudojimas neturi poveikio socialiniams įgūdžiams, o kiek mažiau 22,3% mano, jog kompiuterio turėjimas ir naudojimas neturi poveikio ir akademiniam pasiekimams. Bendrai vertinant atsakymus apie kompiuterio naudojimo ir turėjimo įtaką mokinių akademiniam pasiekimams ir poveikį socialiniams įgūdžiams, nustatyta tiesioginė koreliacija tarp atsakymų. Tie pedagogai, kurie mano, jog kompiuterio turėjimas lemia geresnius akademinis pasiekimus, dažniau nurodė, jog tai gerina ir socialinius mokinių įgūdžius, o pedagogai, kurie mano, jog kompiuterio turėjimas ar jo naudojimas neturi jokio poveikio mokinių akademiniam pasiekimams, tą patį dažniau galvoja ir apie poveikį socialiniams įgūdžiams.

Analizuojant, ar skiriasi projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų specialiųjų pedagogų nuomonės, reikšmingų skirtumų nepastebėta. Tiek vieni, tiek kiti panašiai vertina kompiuterio turėjimo ir naudojimo poveikį akademiniam pasiekimams ir socialiniams įgūdžiams.

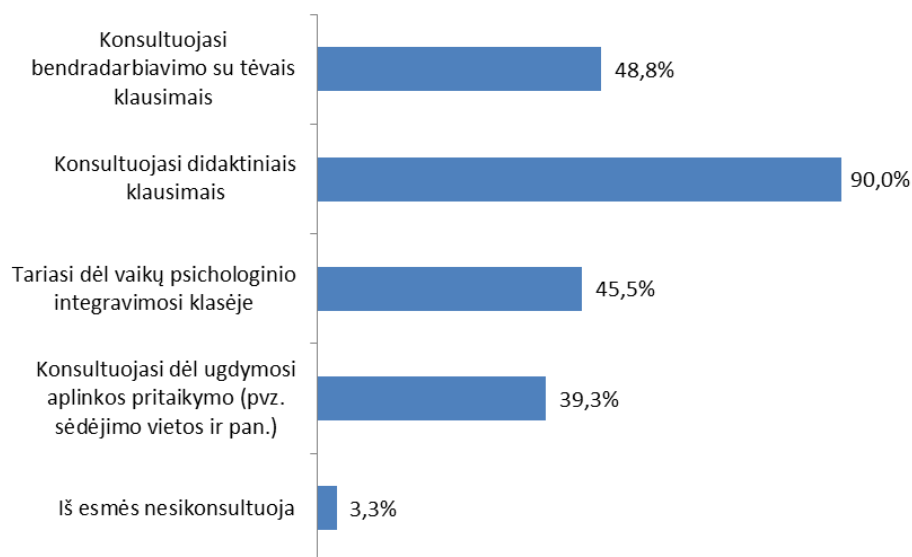
Statistiškai reikšmingi skirtumai analizuojant atsakymų skirtumus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją pastebėti tik kalbant apie kompiuterio turėjimo ir naudojimo poveikį socialiniams įgūdžiams:

- ✓ Specialieji pedagogai iki 40 metų dažniau nei kiti sakė, jog jeigu mokinys turi kompiuterį namuose ir juo naudojasi, tai jo socialiniai įgūdžiai kai kada būna geresni (48,1%);
- ✓ Specialieji pedagogai, kurių darbo stažas yra mažesnis nei 10 metų rečiau nei kiti mano, jog kompiuterio turėjimas neturi jokio poveikio mokinių socialiniams įgūdžiams (19,4%).

6.3.2 Formos, kuriomis pradinė klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais

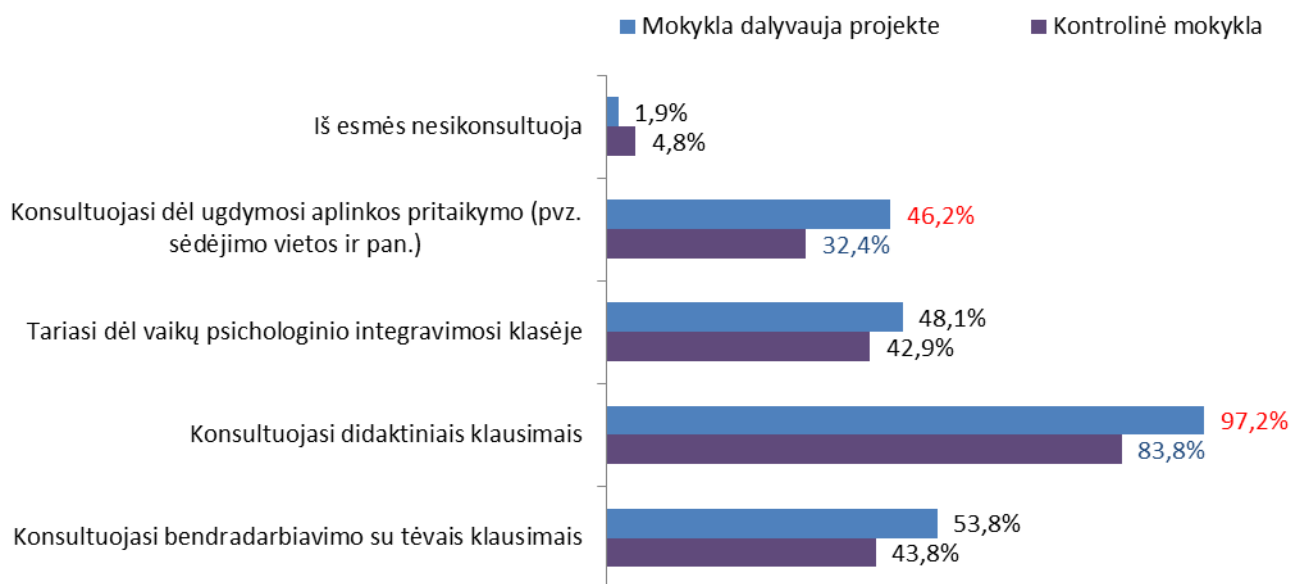
Specialiųjų pedagogų buvo klausama, ar ir kokiomis formomis pradinė klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo. Tyrimas atskleidė, jog tik su 3,3% specialiųjų pedagogų pradinė klasių mokytojai iš esmės nesikonsultuoja. Dažniausiai (90%) pradinė klasių mokytojai su specialiaisiais pedagogais konsultuojasi didaktiniais klausimais, t.y. dėl individualių programų sudarymo, vertinimo, užduočių individualizavimo, mokymo metodų ir pan. Taip pat pradinė klasių mokytojai konsultuojasi bendradarbiavimo su tėvais klausimais bei tariasi dėl vaikų psichologinio integravimo klasėje (Diagrama Nr.19).

Diagrama Nr. 19. Formos, kuriomis pradinųjų klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais dėl specialiųjų poreikių vaikų ugdymo (N=211)

Analizuojant atsakymų pasiskirstymus tarp projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų specialiųjų pedagogų pastebima, jog statistiškai daugiau specialiųjų pedagogų, dirbančių dalyvaujančiose projekte mokyklose, konsultuoja pradinųjų klasių mokytojus didaktiniais klausimais bei dėl ugdymosi aplinkos pritaikymo (pvz. sėdėjimo vietos ir pan.) (atitinkamai 97,2% ir 46,2%). Specialieji pedagogai, dirbantys mokyklose, kurios nedalyvauja projekte, didaktiniais klausimais ir dėl ugdymosi aplinkos pritaikymo pradinųjų klasių pedagogus konsultuoja rečiau (atitinkamai 83,8% ir 32,4%) (Diagrama Nr.20). Vienodai dažnai ir projekto dalyviai, ir ne dalyviai pradinųjų klasių mokytojus konsultuoja dėl vaikų psichologinio integravimosi klasėje bei bendradarbiavimo su tėvais klausimais.

Diagrama Nr. 20. Formos, kuriomis pradinė klasių mokytojai konsultuojasi su specialiaisiais pedagogais dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

Analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją išryškėjo tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Specialieji pedagogai iki 40 metų rečiau nei kiti konsultuoja pradinė klasių mokytojus dėl vaikų psichologinio integravimosi klasėje (36,4%);
- ✓ Didaktiniais klausimais dažniau konsultuoja specialieji pedagogai, turintys metodinio kvalifikacinę kategoriją, ir rečiau specialieji pedagogai, neturintys papildomos kvalifikacinės kategorijos (atitinkamai 100% ir 83,9%).

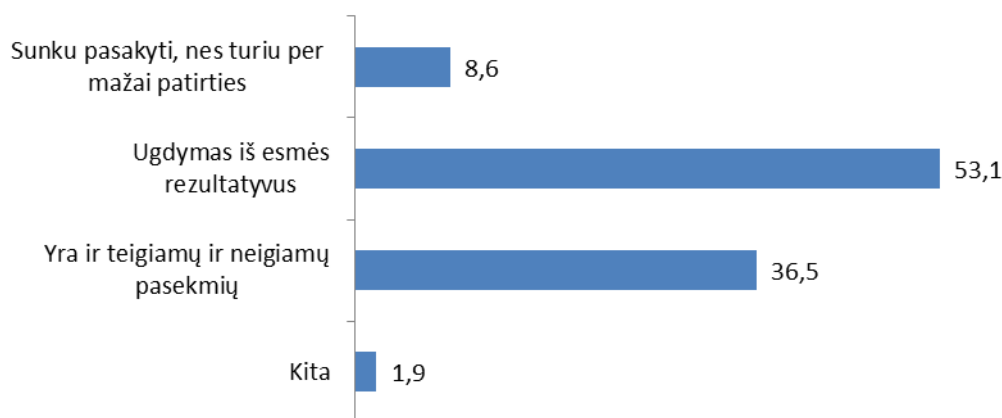
6.4 Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse vertinimas

Tyrimo ataskaitos dalyje apie specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo bendrojo ugdymo mokyklose, o konkrečiai pradinėse klasėse, vertinimą bus aptarta, kaip specialieji pedagogai vertina specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumą (16 anketos klausimas), kokias specialieji pedagogai mato pagrindines priežastis, trukdančias mokinių sėkmingam ugdymui (17 anketos klausimas). Be to šioje dalyje bus nagrinėjama, kaip specialieji pedagogai, dirbantys tiek dalyvaujančiose projekte, tiek nedalyvaujančiose projekte mokyklose, vertina pradinėse klasių mokytojų pasirengimą ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius (18 anketos klausimas), kaip vertina savo darbo sąlygas mokykloje (19 anketos klausimas), o taip pat kaip vertina savo kvalifikaciją bei jos tobulinimą (20 ir 21 anketos klausimai). Tai, kaip specialieji pedagogai mano, ar šalyje yra poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui pradinėse klasėse, taip pat bus aptarta šioje ataskaitos dalyje (22 anketos klausimas).

6.4.1 Specialiųjų poreikių vaikų ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumo vertinimas

Kiek daugiau nei pusė specialiųjų pedagogų, apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę patirtį maždaug 5 metų perspektyvoje, specialiųjų poreikių vaikų ugdymo pradinėse klasėse veiksmingumą vertina teigiamai ir mano, jog jis iš esmės yra rezultatyvus. 36,5% specialiųjų pedagogų yra atsargesni savo vertinimu ir mano, jog ugdymas turi tiek teigiamų, tiek neigiamų pasekmių (Diagrama Nr.21).

Diagrama Nr. 21. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumo vertinimas (N=211)

Vertinant specialiųjų pedagogų nuomonę apie mokinių ugdymo veiksmingumą pagal tai, ar pedagogas dirba dalyvaujančioje projekte, ar nedalyvaujančioje projekte mokykloje, statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta. Abiejų grupių pedagogų vertinimas iš esmės yra vienodas.

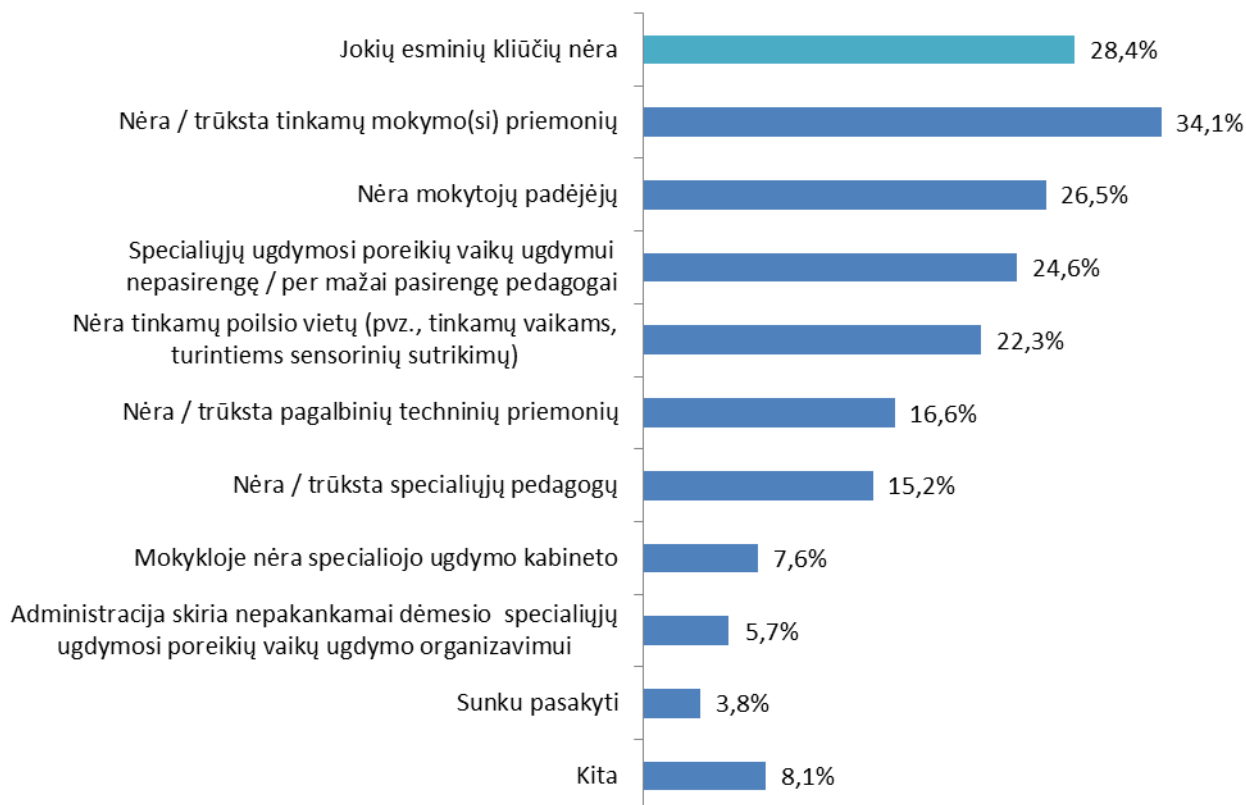
Analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei kvalifikacinę kategoriją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Jaunesni pedagogai (iki 40 metų), turintys trumpiausią darbo stažą (iki 10 metų) bei neturintys papildomos kvalifikacinės kategorijos dažniau turi per mažai patirties ir negali pasakyti, ar specialiųjų poreikių vaikų ugdymas pradinėse klasėse yra rezultatyvus ar ne (atitinkamai 15,6%, 23% ir 25%);
- ✓ Specialieji pedagogai metodininkai dažniau vertina ugdymą kaip rezultatyvų (68,4%), o specialieji pedagogai, turintys vyresniojo pedagogo kvalifikaciją, dažniau mano, jog ugdymas turi ir teigiamų, ir neigiamų pasekmių (44,2%).

6.4.2 Pagrindinės priežastys, trukdančios sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui pradinėse klasėse

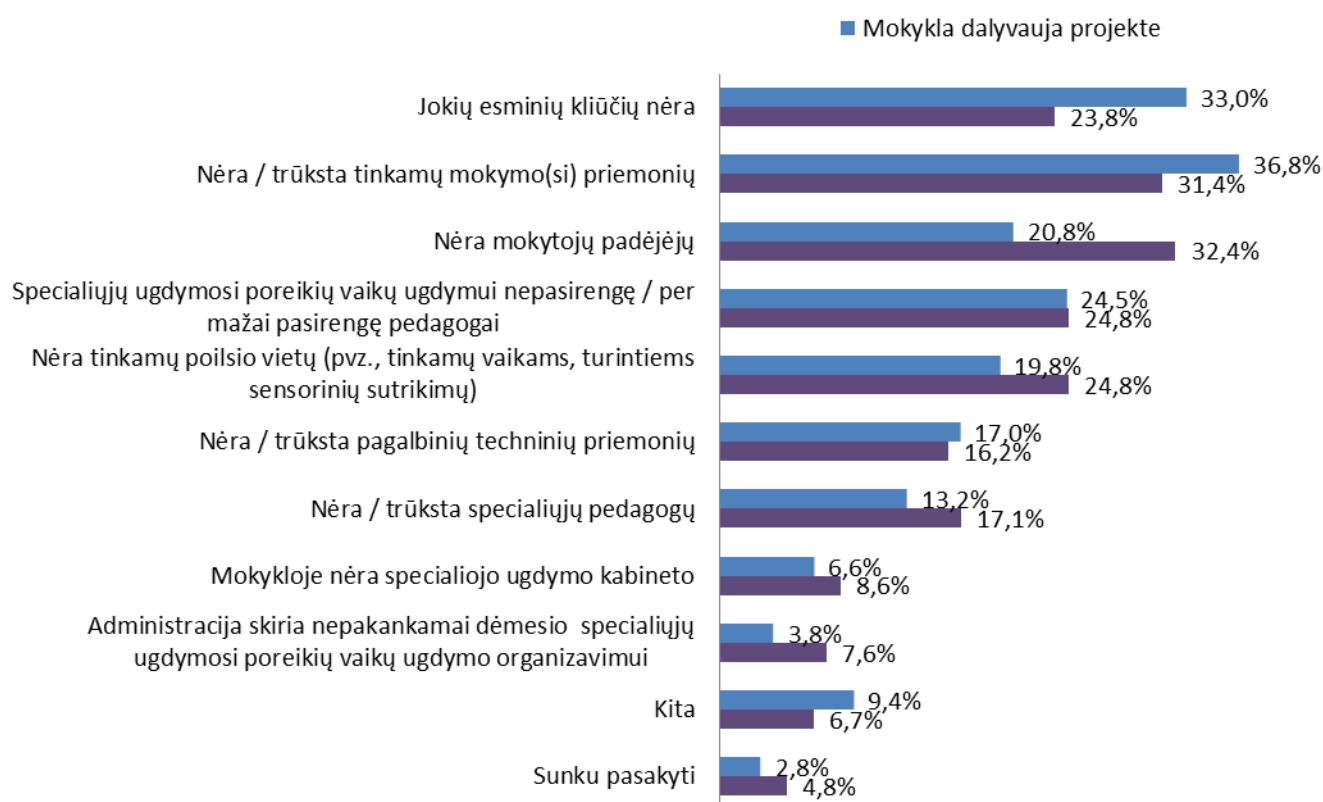
Viena iš priežasčių, kuri trukdo sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui bendrojo ugdymo mokyklose, konkrečiai pradinėse klasėse, yra tinkamų mokymo priemonių trūkumas ar nebuvimas. Taip mano 34,1% specialiųjų pedagogų (Diagrama Nr.22). Virš penktadalio pedagogų taip pat mano, jog sėkmingesniai mokinių ugdymui trukdo tai, jog nėra mokytojų padėjėjų, jog pedagogai yra nepasirengę ar per menkai pasirengę specialiųjų poreikių mokinių ugdymui, kad nėra tinkamų poilsio vietų, pritaikytų pvz. vaikams, turintiems sensorinių sutrikimų. Beveik trečdalis specialiųjų pedagogų nemato jokių esminių kliūčių sėkmingam mokinių pradiniam ugdymui.

Diagrama Nr. 22. Pagrindinės priežastys, trukdančios sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pradiniam ugdymui (N=211)

Lyginat projekte dalyvaujančių mokyklų ir kontrolinės grupės specialiųjų pedagogų nuomonę, statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta. Galima tik atkreipti dėmesį, jog projekte dalyvaujančių mokyklų specialieji pedagogai kiek dažniau nei nedalyvaujančių projekte mokyklų pedagogai atkreipė dėmesį, jog mokinių sėkmingam ugdymui pradiniam mokyme trukdo tinkamų mokymo (si) priemonių trūkumas ar nebuvimas (taip pat ir kompiuterio) (36,8%). Tačiau šios grupės pedagogai kiek dažniau linkę ir manyti, jog jokių esminių trukdžių mokinių ugdymui nėra (33%). Nereikšmingai daugiau specialieji pedagogai iš kontrolinės grupės teigė, jog sėkmingam mokinių ugdymui trukdo tai, jog nėra mokytojų padėjėjų (32,4%). (Diagrama Nr. 23).

Diagrama Nr. 23. Pagrindinės priežastys, trukdančios sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pradiniam ugdymui pagal mokyklos dalyvavimą projekte arba nedalyvavimą (N=211)

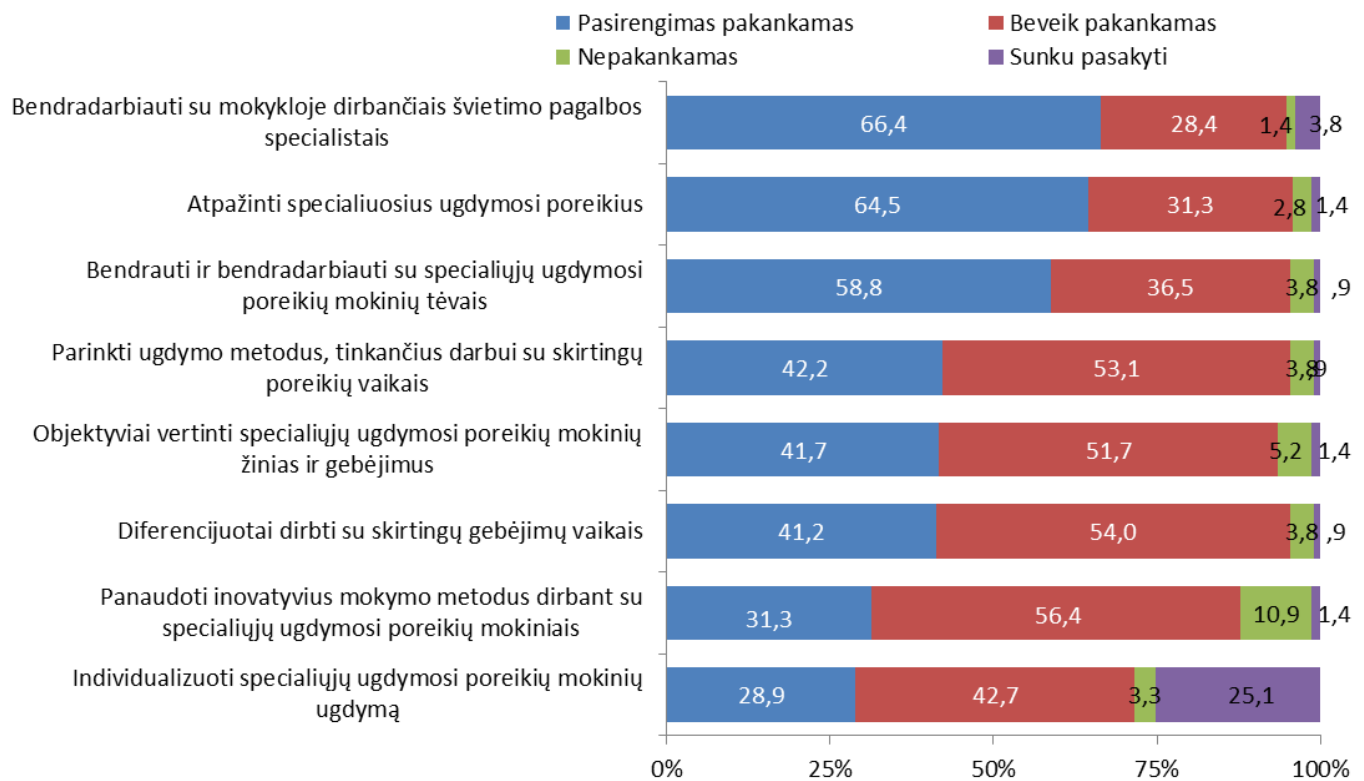
Analizuojant, ar skiriasi specialiųjų pedagogų nuomonė apie priežastis, trukdančias sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pradiniam ugdymui pagal pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Specialieji pedagogai iki 40 metų dažniau mano, jog sėkmingam mokinių pradiniam ugdymui trukdo tinkamų mokymo (si) priemonių stoka (45,5%). Rečiau tokios nuomonės yra 40–49 metų pedagogai (25,3%);
- ✓ Specialieji pedagogai virš 50 metų dažniau mano, jog mokytojų padėjėjų nebuvimas trukdo sėkmingam mokinių ugdymui (38,2%);
- ✓ Specialieji pedagogai, kurie turi trumpesnę nei 10 metų darbo stažą, rečiau mano, jog jokių esminių kliūčių sėkmingam mokinių ugdymui nėra (17,7%);
- ✓ Specialieji pedagogai, turintys vyresniojo pedagogo kvalifikaciją, rečiau mano, jog nepasirengę ar per mažai pasirengę pedagogai yra priežastis, trukdanti sėkmingam specialiųjų poreikių mokinių pradiniam ugdymui (16,3%).

6.4.3 Pradinių klasių mokytojų pasirengimo ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinius vertinimas

Specialiųjų pedagogų buvo prašoma įvertinti, kaip jų manymu, pradinių klasių mokytojai yra pasirengę ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius. Daugiau nei pusė specialiųjų pedagogų mano, jog pradinių klasių mokytojai turi pakankamą pasirengimą bendradarbiauti su mokykloje dirbančiais švietimo pagalbos specialistais (66,4%), atpažinti specialiuosius ugdymosi poreikius (64,5%) ir bendrauti bei bendradarbiauti su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvais (58,8%) (Diagrama Nr.24). Pradinių klasių mokytojų sugebėjimus parinkti ugdymo metodus, tinkančius darbui su skirtingų poreikių vaikais, objektyviai vertinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių žinias ir gebėjimus, diferencijuotai dirbti su skirtingų gebėjimų vaikais bei panaudoti inovatyvius mokymo metodus dirbant su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais specialieji pedagogai vertina kiek prasčiau. Sunkiausiai specialiesiems pedagogams buvo įvertinti pradinių klasių mokytojų pasirengimą individualizuoti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą: 25,1% negalėjo įvertinti, koks yra pradinių klasių mokytojų pasirengimas šiuo klausimu.

Diagrama Nr. 24. Pradinių klasių mokytojų pasirengimo ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius vertinimas (N=211)

Tiek dalyvaujantys projekte, tiek nedalyvaujantys specialieji pedagogai panašiai vertina pradinių klasių mokytojų pasirengimą. Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant dviejų grupių atsakymus, nerasta.

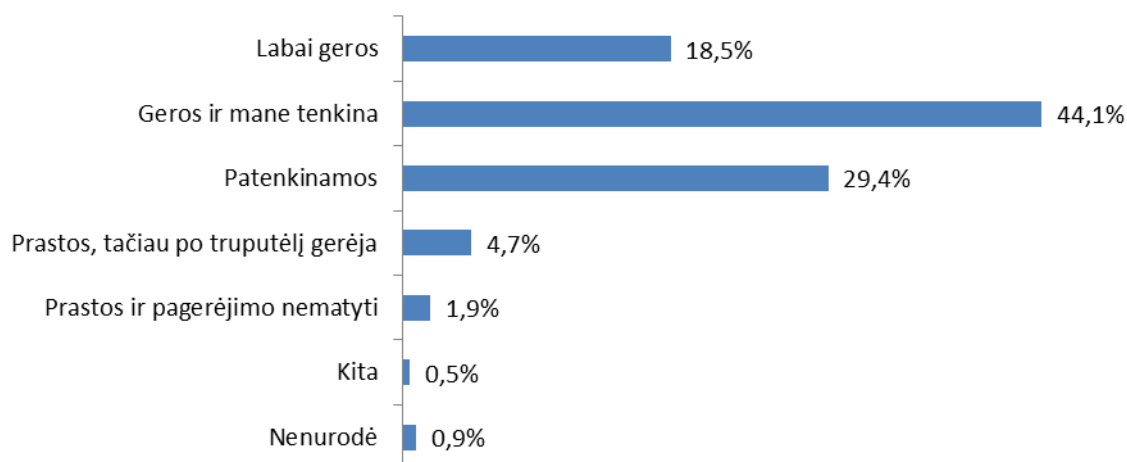
Analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją, pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Tarp 40–49 metų specialiųjų pedagogų yra mažiau manančių, jog pradinių klasių mokytojai yra pakankamai pasirengę atpažinti specialiuosius ugdymo poreikius (54,4%), parinkti ugdymo metodus, tinkančius darbui su skirtingų poreikių vaikais (30,4%), panaudoti inovatyvius mokymo metodus dirbant specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais (22,8%). Šios amžiaus grupės specialieji pedagogai dažniau linkę manyti, jog pradinių klasių mokytojai beveik pakankamai pasirengę parinkti ugdymo metodus, tinkančius darbui su skirtingų poreikių vaikais (64,6%) ir panaudoti inovatyvius mokymo metodus dirbant specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais (67,1%).
- ✓ Jaunesni nei 40 metų specialieji pedagogai rečiau linkę manyti, jog pradinių klasių mokytojai beveik pakankamai pasirengę parinkti ugdymo metodus, tinkančius darbui su skirtingų poreikių vaikais (44,2%).

6.4.4 Darbo sąlygų mokykloje specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo požiūriu įvertinimas

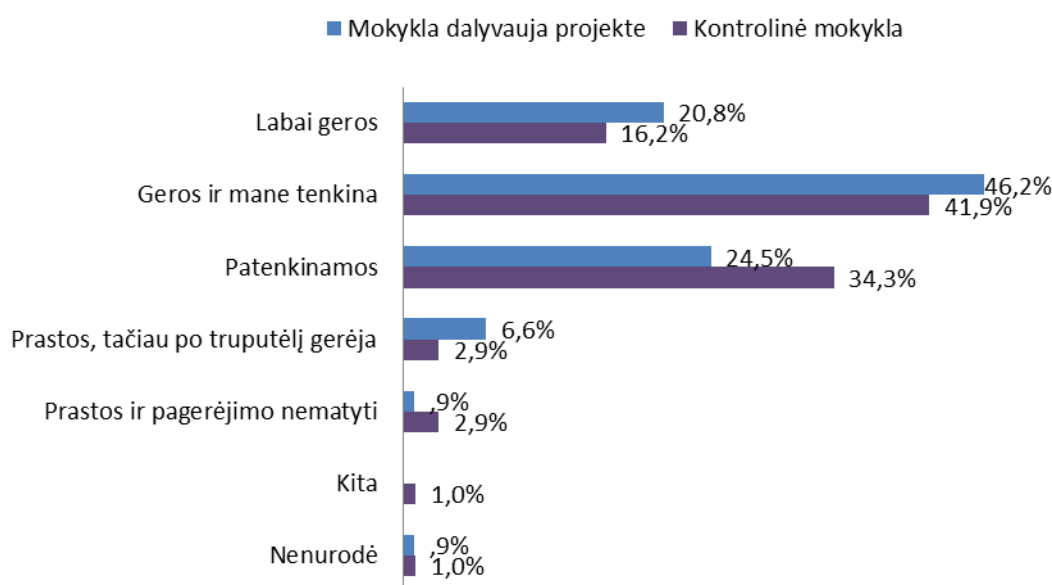
Tik kas penktas specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pedagogų, dalyvavusių tyrime, savo darbo sąlygas mokykloje, tokias kaip darbo vieta ar tinkamos darbo priemonės, vertina labai gerai. 44,1% – savo darbo sąlygas mokykloje vertina kaip geras, juos tenkinančias. Beveik trečdalis pedagogų nurodė, jog jų darbo sąlygos yra patekinamos. (Diagrama Nr. 25).

Diagrama Nr. 25. Darbo sąlygų įvertinimas (N=211)

Analizuojant, kaip savo darbo vietą vertina dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų specialieji pedagogai, reikia pastebėti, jog abiejų grupių pedagogai savo darbo vietas vertina panašiai (statistiškai reikšmingų skirtumų nerasta). Galima būtų atkreipti dėmesį, jog nors nežymiai, tačiau projekte dalyvaujančių mokyklų pedagogai kiek geriau vertina savo darbo vietą, nei pedagogai iš kontrolinės grupės (Diagrama Nr. 26).

Diagrama Nr. 26. Darbo sąlygų įvertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

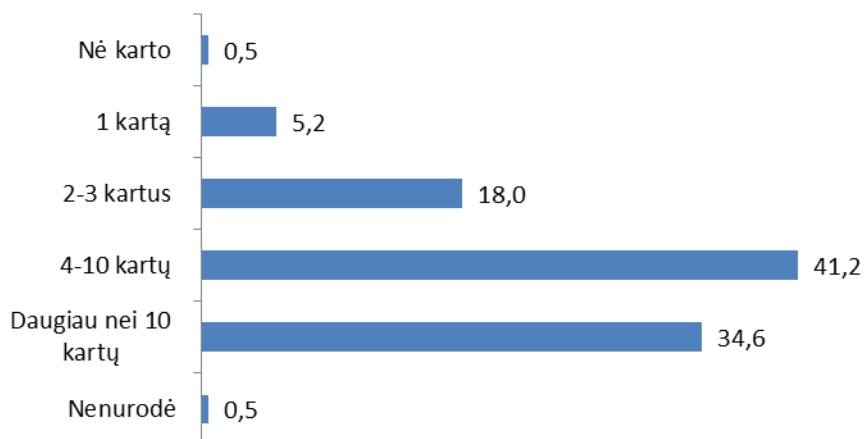
Analizuojant, kaip savo darbo vietą vertina specialieji pedagogai priklausomai nuo jų amžiaus, darbo stažo bei turimos kvalifikacinės kategorijos, pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Specialieji pedagogai, turintys nuo 10 iki 20 metų darbo stažą bei specialieji pedagogai, turintys metodininko kvalifikaciją, dažniau savo darbo sąlygas vertina kaip labai geras (atitinkamai 26,4% ir 31,6%).

6.4.5 Specialiųjų pedagogų kvalifikacijos tobulinimas

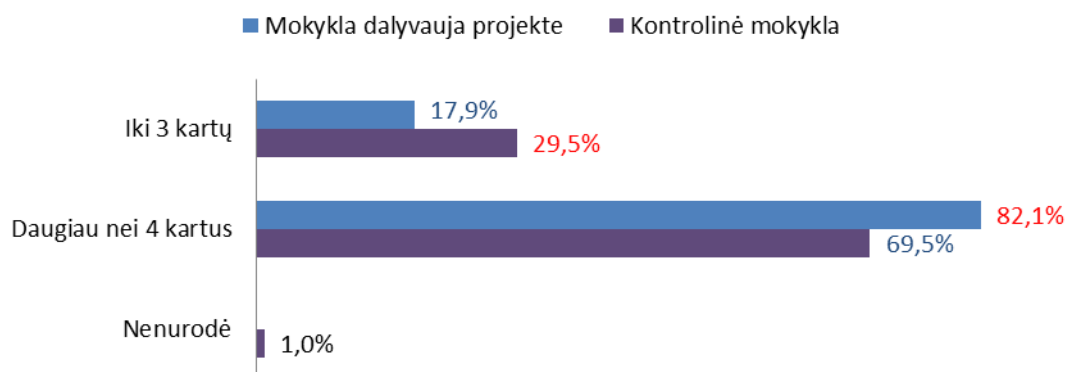
Specialieji pedagogai gana dažnai tobulina savo pedagoginius įgūdžius ir žinias įvairiuose kursuose ar seminaruose. Per paskutinius 3 metus 75,8% specialiųjų pedagogų lankėsi daugiau nei 4 kartus įvairiuose kursuose ar seminaruose. Beveik trečdalis tai darė daugiau nei 10 kartų (Diagrama Nr. 27).

Diagrama Nr. 27. Kiek kartų per paskutinius 3 metus įvairiuose kursuose (seminaruose) mokėsi bei kitaip tobulino savo pedagoginius gebėjimus ir žinias (N=211)

Dirbantys dalyvaujančiose projekte mokyklose specialieji pedagogai lankosi tobulinimo kursuose ar seminaruose dažniau nei nedalyvaujančių projekte mokyklų pedagogai. 82,1% iš dalyvaujančių projekte mokyklų pedagogų per paskutinius 3 metus yra tobulinę savo pedagoginius gebėjimus ir žinias įvairiuose kursuose daugiau nei keturis kartus. Iš nedalyvaujančių projekte mokyklų daugiau nei keturis kartus kursuose ar seminaruose lankėsi 69,5% pedagogų (Diagrama Nr. 28).

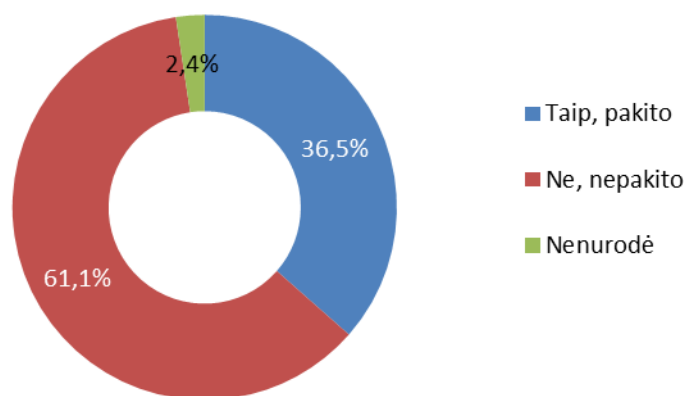
Diagrama Nr. 28. Kiek kartų per paskutinius 3 metus įvairiuose kursuose (seminaruose) mokėsi bei kitaip tobulino savo pedagoginius gebėjimus ir žinias pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

Vertinant, kiek kartų specialieji pedagogai dalyvavo pedagoginių gebėjimų ir žinių tobulinimo kursuose ar seminaruose pagal jų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikaciją, jokių statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta. Įvairaus amžiaus, turintys skirtingą darbo stažą bei kvalifikacinę kategoriją specialieji pedagogai taip pat dažnai tobulina savo pedagoginius gebėjimus ir žinias.

Daugiau nei trečdalis specialiųjų pedagogų (36,5%) kvalifikacija per paskutinius 3 metus pakito, t.y. padidėjo kvalifikacinė kategorija. 61,1% pedagogų kvalifikacinė kategorija liko tokia pati (Diagrama Nr. 29).

Diagrama Nr. 29. Ar pakito kvalifikacinė kategorija (N=211)

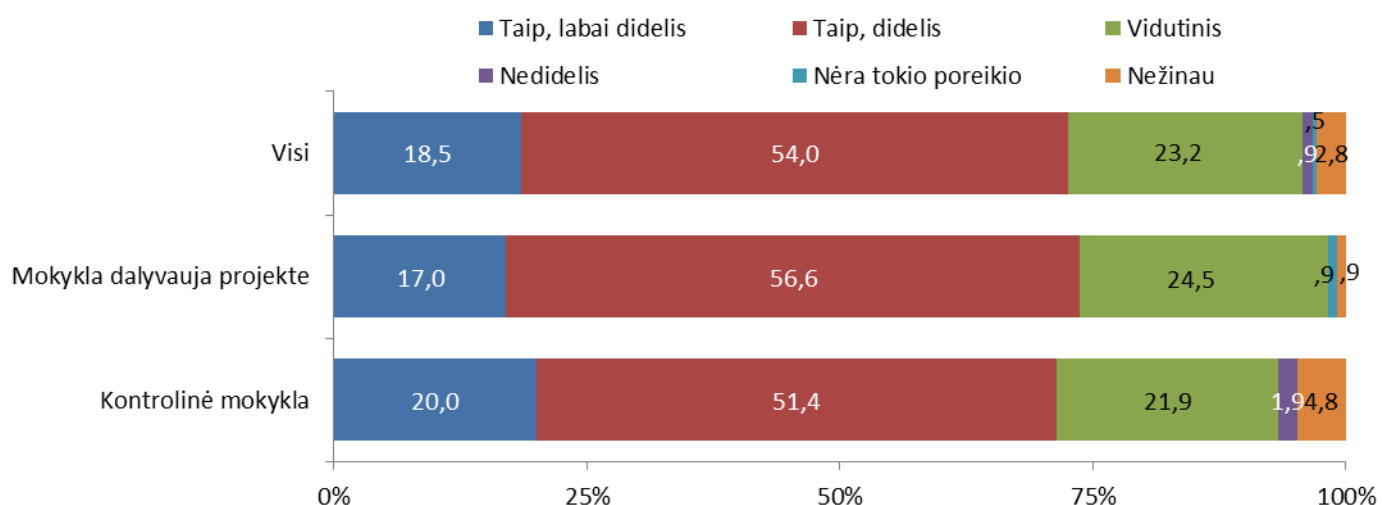

Kvalifikacinė kategorija daugiausiai pasikeitė vyresnių nei 50 metų specialiųjų pedagogų bei turinčių metodinio kvalifikacinę kategoriją (atitinkamai 49,1% ir 50,9%). Nuo to, ar specialieji pedagogai dirba dalyvaujančiose ar nedalyvaujančiose projekt mokyklose, kvalifikacinės kategorijos pakitimas nepriklausė (statistiškai reikšmingų skirtumų nėra).

6.4.6 Poreikio gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą specialiųjų poreikių mokinių ugdymui pradinėse klasėse vertinimas

Tyrimo metu specialiųjų pedagogų buvo klausiama, ar jų manymu, šalyje yra poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui pradinėse klasėse. 72,5% pedagogų mano, jog toks poreikis šalyje yra didelis arba labai didelis. Tik vienetai atsakė, jog tokių mokymų poreikis yra nedidelis ar jo visai nėra (Diagrama Nr. 30). Vienodai dažnai apie didelį poreikį gauti konsultacijas apie inovatyvius mokymo (si) metodus ir IKT priemonių taikymą kalbėjo tiek dalyvaujančių, tiek nedalyvaujančių projekte mokyklų specialieji pedagogai.

Diagrama Nr. 30. Poreikio gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo(si) metodų ir IKT taikymą vertinimas tarp visų specialiųjų pedagogų bei pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

Vertinant atsakymų skirtumus pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei kvalifikacinę kategoriją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Pedagogai, turintys 10–20 metų darbo stažą, rečiau linkę manyti, jog poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymą (si) bei IKT priemonių taikymą yra didelis (46%).

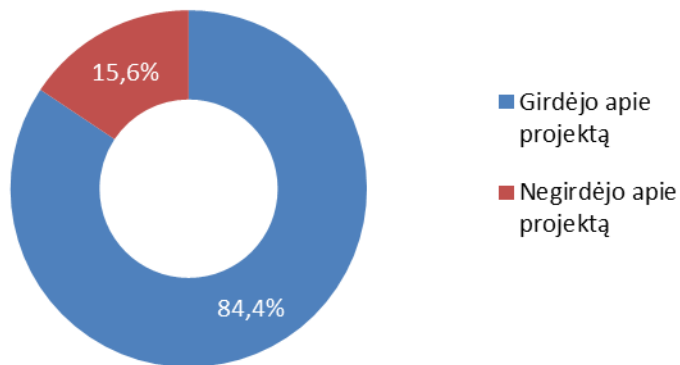
6.5 Projekto vertinimas

Ataskaitos dalyje apie projekto vertinimą bus aptarta, ar specialieji pedagogai yra girdėję apie vykdomą projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ (23 anketos klausimas), ar patys dalyvavo kokioje nors projekto vykdomoje veikloje (24 anketos klausimas) bei kokiuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose pedagogai dalyvavo (25 anketos klausimas). Taip pat bus analizuojama, kokius įgūdžius dalyvavimas seminaruose pedagogams padėjo patobulinti (26 anketos klausimas) bei kaip specialieji pedagogai vertina projekto naudingumą bendrai pradiniam ugdymui Lietuvoje, jų mokykloje, asmeniškai jų pačių kvalifikacijos tobulinimui, tolesnei karjerai bei pradinių klasių mokiniams (27 anketos klausimas).

6.5.1 Projekto žinomumas

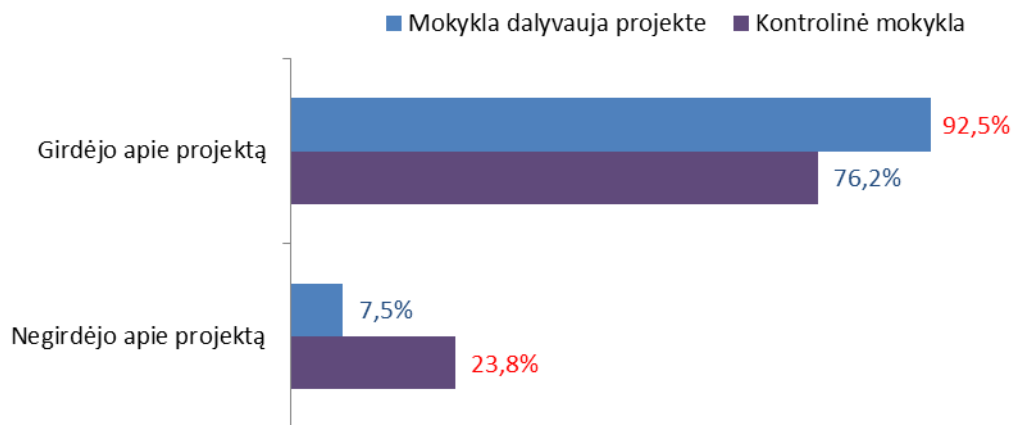
84,4% apklaustų specialiųjų pedagogų yra girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ (Diagrama Nr.31).

Diagrama Nr. 31. Ar girdėjo apie projektą (N=211)

Ženkliai dažniau apie projektą girdėjo specialieji pedagogai, dirbantys dalyvaujančiose projekte mokylose, lyginant su kontroline grupe (atitinkamai 92,5% ir 76,2%) (Diagrama Nr. 32)

Diagrama Nr. 32. Ar girdėjo apie projektą pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=211)

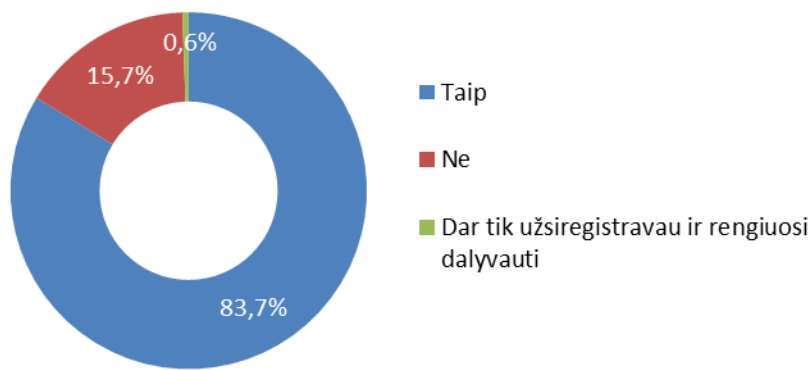

Analizuojant projekto žinomumą išryškėjo, jog statistiškai daugiau specialiųjų pedagogų, turinčių metodininkų kvalifikacinę kategoriją, žino apie projekto vykdymą (96,5%), specialieji pedagogai, neturintys aukštesnės kvalifikacinės kategorijos, mažiau yra girdėję apie projektą (76,8%). Statistiškai reikšmingų skirtumų, analizuojant atsakymus tarp skirtingų amžiaus grupių specialiųjų pedagogų bei pagal darbo stažą, nėra.

6.5.2 Dalyvavimas projekte

Specialiųjų pedagogų, girdėjusių apie projektą "Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas", buvo klausama, ar jie yra dalyvavę kokiose nors šio projekto veiklose bei kuriuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose dalyvavo. 83,7% specialiųjų pedagogų yra dalyvavę kurioje nors projekto veikloje (Diagrama Nr.33).

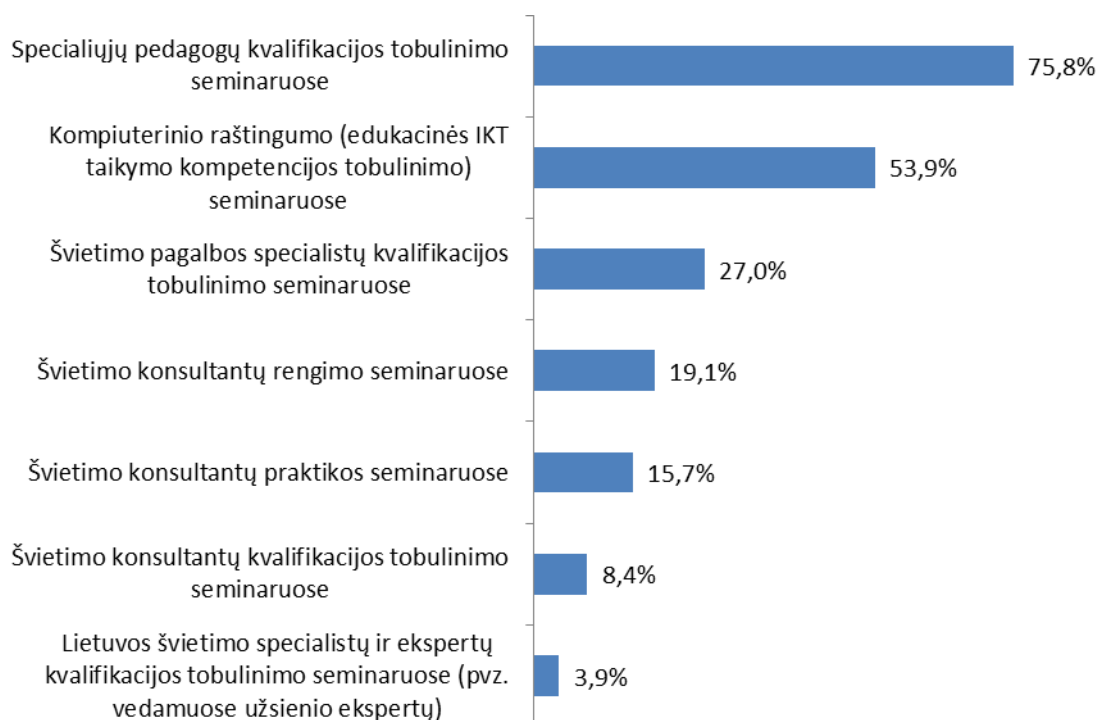
Diagrama Nr. 33. Dalyvavimas kurioje nors projekto veikloje (nuo girdėjusių apie projektą) (N=178)

Beveik vienodas skaičius pedagogų dalyvavo kurioje nors projekto veikloje tiek iš dalyvaujančių, tiek iš nedalyvaujančių projekte mokyklų. Tarp jaunesnių nei 40 metų pedagogų yra daugiau nedalyvavusių projekto veiklose (23,8%).

Daugiausiai specialiųjų pedagogų dalyvavo kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (75,8%). Kompiuterinio raštingumo (edukacinės IKT taikymo kompetencijos tobulinimo) seminaruose dalyvavo 53,9% pedagogų, girdėjusių apie projektą (Diagrama Nr.34).

Diagrama Nr. 34. Kuriuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose dalyvavote (nuo girdėjusių apie projektą) (N=178)

Projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų specialieji pedagogai vienodai dažnai lankėsi kvalifikacijos tobulinimo seminaruose ar kursuose.

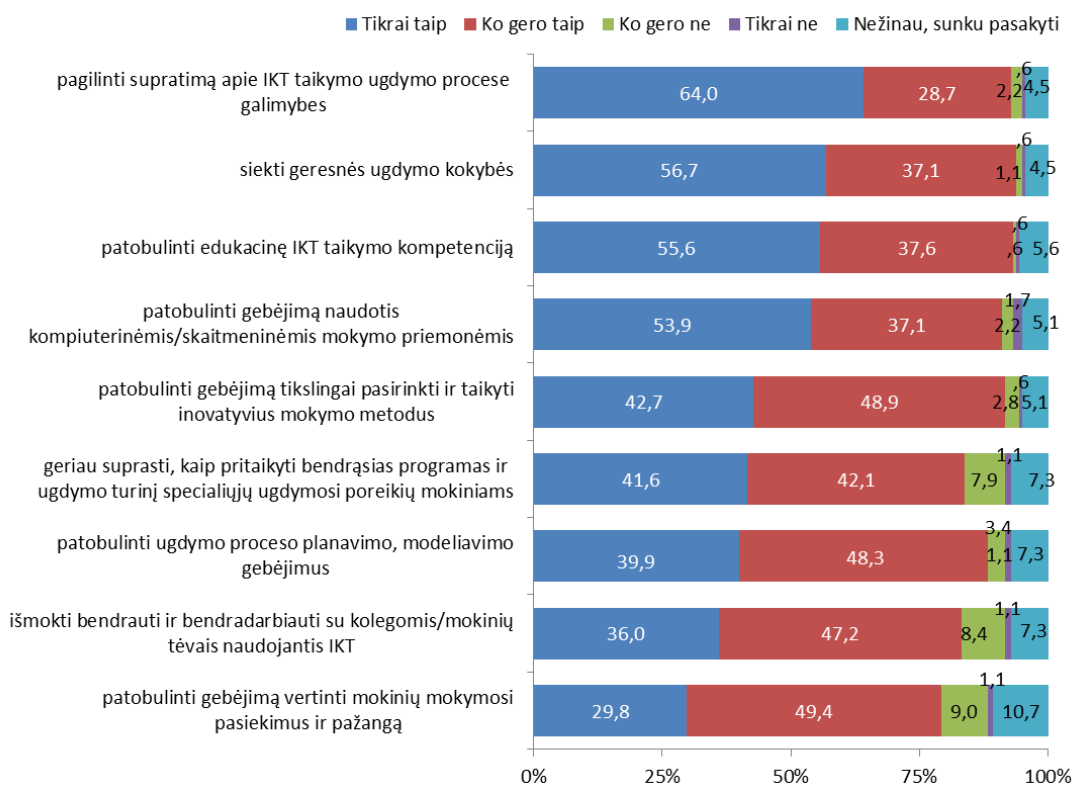
Analizuojant duomenis pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ 40–49 metų specialieji pedagogai dažniau dalyvavo švietimo konsultantų rengimo bei švietimo konsultantų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (atitinkamai 27,1% ir 15,7%). Pedagogai iki 40 metų šiuose seminaruose dalyvavo rečiau (atitinkamai 9,6% ir 1,6%).
- ✓ Švietimo konsultantų seminaruose rečiau dalyvavo ir pedagogai, dirbantys trumpiau nei 10 metų (5,9%), o pedagogai dirbantys daugiau nei 20 metų šiuose seminaruose bei švietimo konsultantų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose lankėsi dažniau (atitinkamai 31,4% ir 15,7%).
- ✓ Specialieji pedagogai, turintys virš 20 metų darbo stažą bei turintys metodininko kvalifikacinę kategoriją, rečiau dalyvavo specialiųjų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (atitinkamai 60,8% ir 67,3%). Specialieji pedagogai, kurių darbo stažas yra nuo 10 iki 20 metų bei turintys vyresniojo specialiojo pedagogo kvalifikaciją, šiuos seminaruose dalyvavo dažniau (atitinkamai 85,5% ir 86,3%).

6.5.3 Kvalifikacijos tobulinimo seminarų nauda pedagogams

Dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo seminaruose specialieji pedagogai vertina teigiamai. Kaip galima matyti diagramoje Nr. 35, didžioji dauguma pedagogų mano, jog kvalifikacijos tobulinimo seminarai padeda patobulinti pedagogų įvairius profesinius įgūdžius bei IKT priemonių taikymą, pvz. pagilina supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes; padeda siekti geresnės ugdymo kokybės; patobulina edukacinę IKT taikymo kompetenciją; padeda patobulinti gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis ir kita.

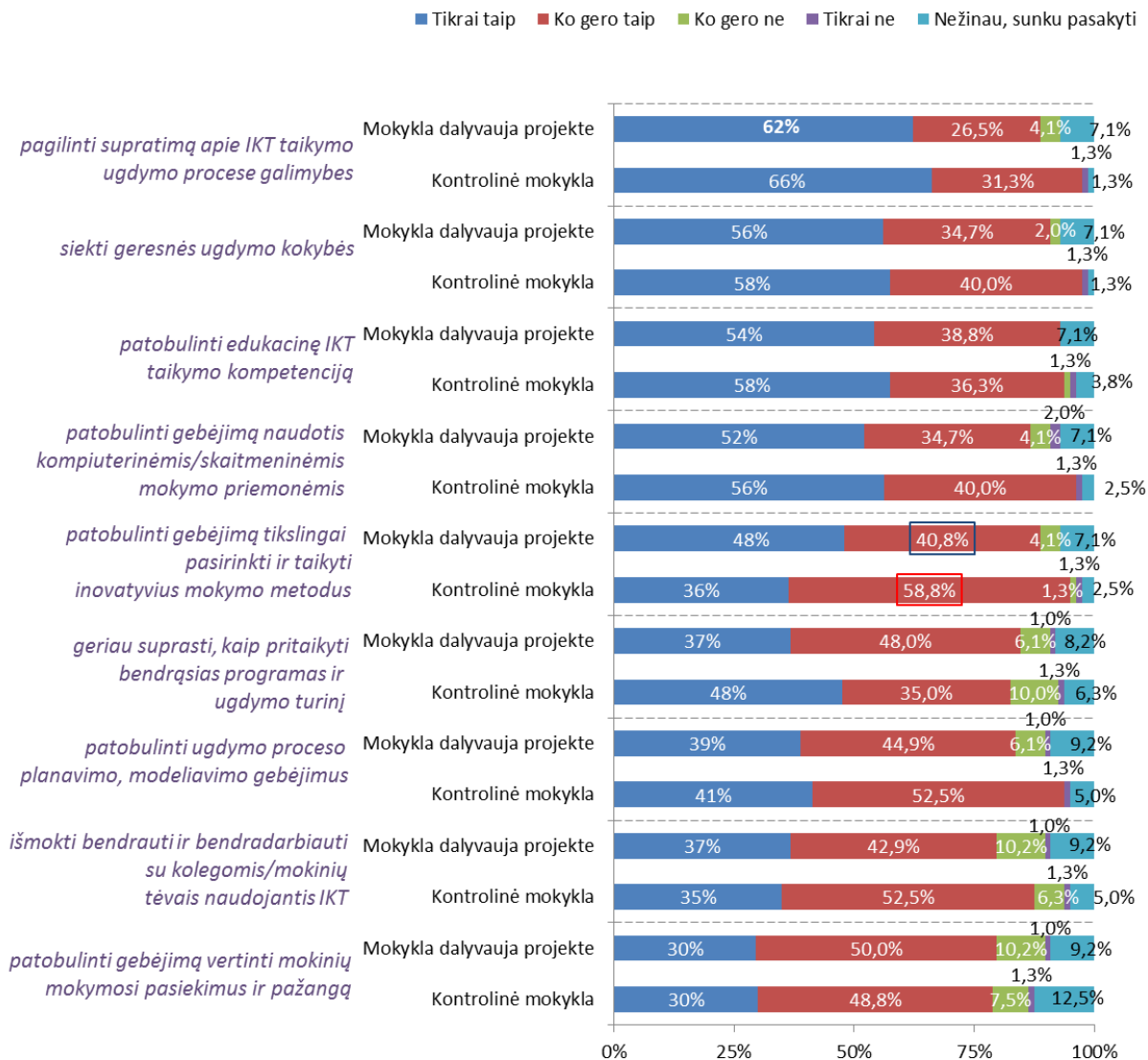
Diagrama Nr. 35. Kuo kvalifikacijos tobulinimo seminarai padėjo pedagogams (girdėjusiems apie projektą) (N=178)

Mažiausiai, specialiųjų pedagogų nuomone, kvalifikacijos tobulinimo seminarai padeda išmokti bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, mokinių tėvais naudojantis IKT bei patobulinti gebėjimą vertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą.

Tarp projekte dalyvaujančių mokyklų specialiųjų pedagogų yra daugiau manančių, jog seminaruose pedagogai ko gero gali geriau suprasti, kaip pritaikyti bendrąsias programas ir ugdymo turinį. Diagramoje Nr.36 pateiktas grafikas, kuriame galima matyti, kaip skiriasi projekte dalyvaujančių ir nedalyvaujančių mokyklų specialiųjų pedagogų nuomonės apie kvalifikacijos tobulinimo seminarų teikiamą naudą pedagogams.

Diagrama Nr. 36. Kuo kvalifikacijos tobulinimo seminarai padėjo pedagogams pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (girdėjusiems apie projektą) (N=178)

Analizuojant atsakymų pasiskirstymą pagal specialiųjų pedagogų amžių, darbo stažą bei turimą kvalifikacinę kategoriją išryškėjo tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Specialieji pedagogai iki 40 metų dažniau linkę manyti, jog kvalifikacijos tobulinimo seminaruose pedagogai ko gero gali patobulinti ugdymo proceso planavimo ir modeliavimo gebėjimus (58,7%).
- ✓ 50 metų ir vyresni pedagogai mano, jog seminaruose tikrai galima: patobulinti ugdymo proceso planavimo ir modeliavimo gebėjimus (55,6%); geriau suprasti, kaip pritaikyti bendrąsias programas ir ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams (64,4%); siekti geresnės ugdymo kokybės (73,3%); išmokti bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis/mokinių tėvais naudojantis IKT (53,3%).

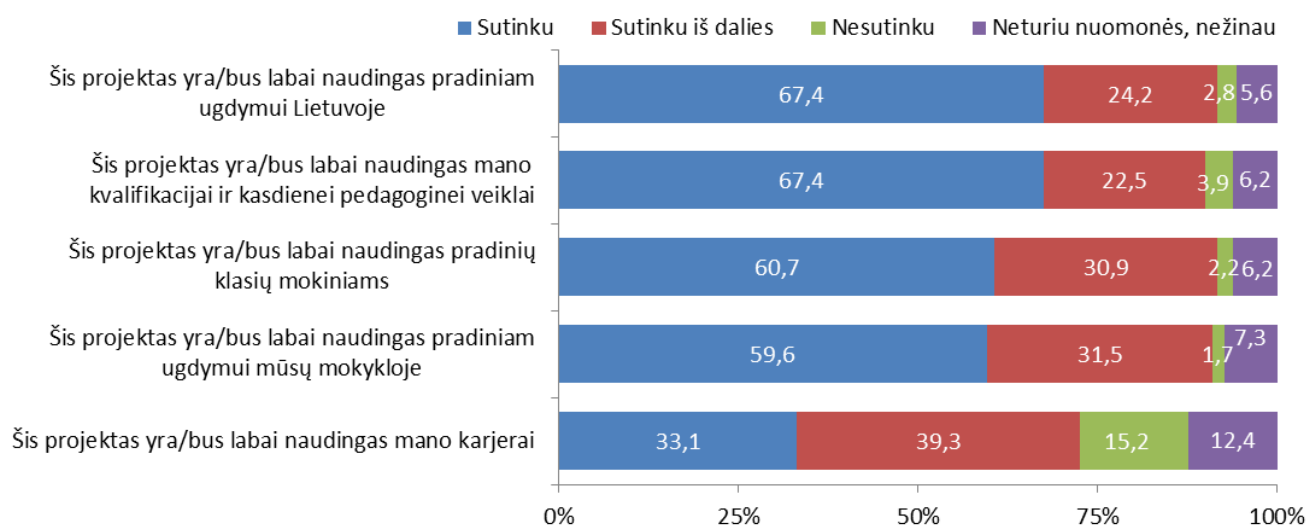
- ✓ Specialieji pedagogai, turintys 10–20 metų darbo stažą, rečiau mano, jog kvalifikacijos tobulinimo seminaruose tikrai galima patobulinti ugdymo proceso planavimo ir modeliavimo gebėjimus (31,6%).
- ✓ Specialieji pedagogai, turintys virš 20 metų darbo stažą dažniau nei kiti linkę manyti, jog seminaruose pedagogai tikrai gali geriau suprasti, kaip pritaikyti bendrąsias programas ir ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams (54,9%) bei siekti geresnės ugdymo kokybės (70,6%). Specialieji pedagogai, kurių darbo stažas nuo 10 iki 20 metų, mano rečiau, jog kursai tikrai padeda siekti geresnės ugdymo kokybės (34,2%).
- ✓ Specialieji pedagogai, turintys vyresniojo pedagogo kvalifikacinę kategoriją, rečiau teigė, jog kvalifikacijos tobulinimo seminaruose pedagogai tikrai gali patobulinti gebėjimą tikslingai pasirinkti ir taikyti inovatyvius mokymo metodus (32,9%).
- ✓ Metodininko kvalifikacinę kategoriją turintys specialieji pedagogai dažniau mano, jog seminaruose tikrai galima patobulinti gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis (65,5%).
- ✓ Vyresniojo specialiojo pedagogo kvalifikaciją turintys pedagogai dažniau linkę manyti, jog seminarai ko gero padeda pedagogams išmokti bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis ar mokinių tėvais naudojantis IKT (58,9%). Metodininkai specialieji pedagogai taip mano rečiau (34,5%).

6.5.4 Projekto nauda

Tyrimo pabaigoje specialiųjų pedagogų buvo prašoma įvertinti, kaip jie mano, kiek projektas yra ar bus naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje, pradiniam ugdymui jų mokyklai, jų pačių kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai, jų karjerai ir pradinių klasių mokiniams.

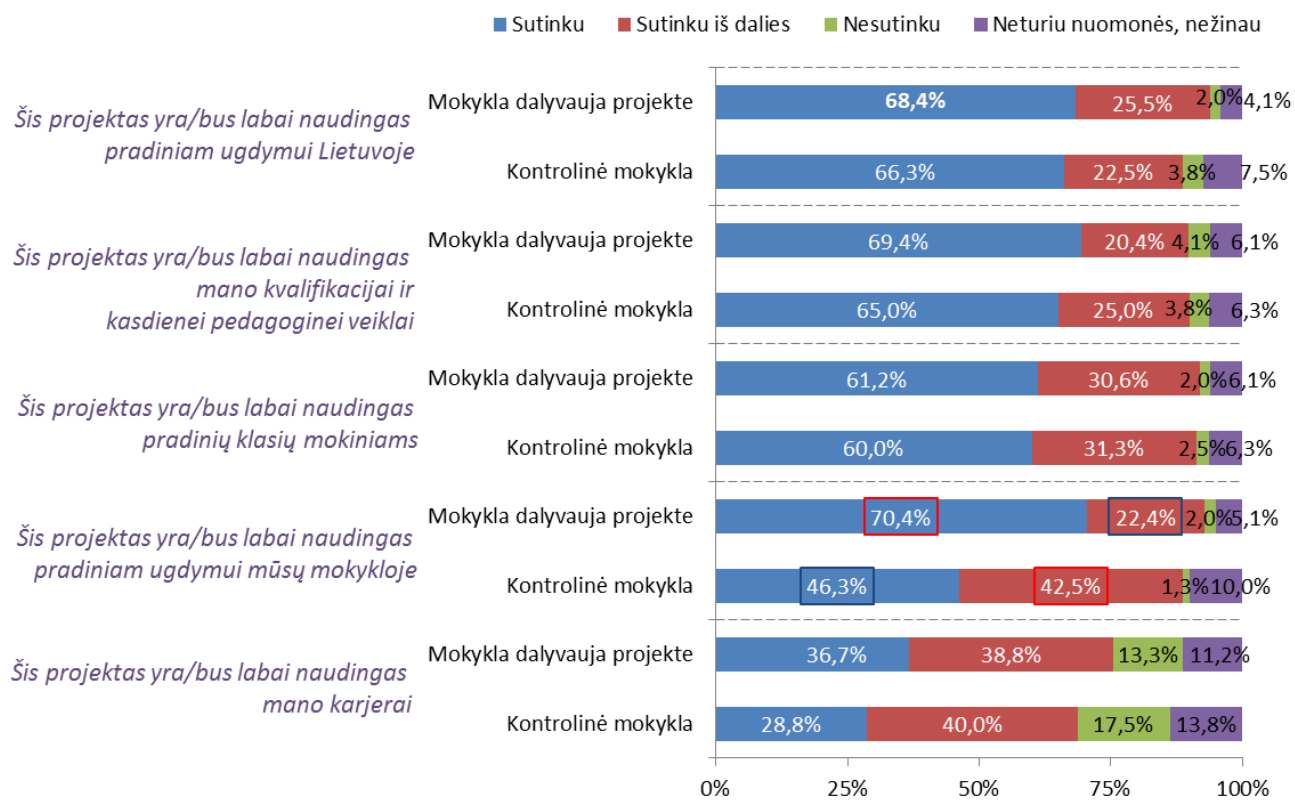
Didžioji dauguma specialiųjų pedagogų mano, jog projektas yra ar bus naudingais visais atžvilgiais. Mažiausiai pedagogai projekto naudą mato savo karjerai. 15,2% pedagogų nesutinka, jog šis projektas yra ar bus naudingas jų karjerai (Diagrama Nr.37).

Diagrama Nr. 37. Suvokiama projekto nauda (girdėjusiems apie projektą) (N=178)

Tiek projekte dalyvaujančių, tiek nedalyvaujančių mokyklų specialieji pedagogai vienodai teigiamai vertina projekto naudą. Dalyvaujantys projekte pedagogai ženkliai dažniau visiškai sutinka, jog projektas yra ar bus naudingas pradiniam ugdymui jų mokykloje (70,4%). 42,5% nedalyvaujančių projekte specialiųjų pedagogų su tuo sutinka iš dalies (42,5%) (Diagrama Nr. 38)

Diagrama Nr. 38. Suvokiama projekto nauda pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (girdėjusiems apie projektą) (N=178)

Vertinant kaip skiriasi projekto naudos suvokimas tarp specialiųjų pedagogų priklausomai nuo jų amžiaus, darbo stažo ar kvalifikacinės kategorijos, pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ 40–49 metų specialieji pedagogai dažniau iš dalies sutinka, jog šis projektas yra ar bus labai naudingas pradiniam ugdymui jų mokykloje (40%), bet mažiau yra visiškai sutinkančių su šiuo teiginiu (50%).

Švietimo konsultantai

7. Santrauka

65,5% apklaustųjų švietimo konsultantų yra įgiję IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniame ugdyme kompetenciją, o 34,5% konsultantų yra įgiję IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo specialiame ugdyme kompetenciją.

Bendras projekto vertinimas – dalyvavimo projekte naudingumas:

Švietimo konsultantai, dalyvavimą projekte „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ vertina labai teigiamai:

- 85,2% švietimo konsultantų dalyvauti projekte labai patiko, 13,4% – ko gero patiko. Tik 0,7% konsultantų ko gero nepatiko dalyvauti projekte ir tiek pat 0,7% neturėjo aiškios nuomonės, ar jiems patiko dalyvauti projekte.
- 98,6% švietimo konsultantų mano, jog jų dalyvavimas projekte buvo naudingas jų mokyklai: 65,6% nurodė, jog dalyvavimas buvo labai naudingas, 33,1% – ko gero naudingas. 0,7% konsultantų mano, jog dalyvavimas ko gero nebuvo naudingas mokyklai ir 0,7% – jog visai nenaudingas mokyklai.
- 98,6% švietimo konsultantų mano, jog jų dalyvavimas projekte buvo naudingas mokiniams: 67,6% nurodė, jog dalyvavimas buvo labai naudingas, 33,0% – ko gero naudingas. 0,7% konsultantų mano, jog dalyvavimas ko gero nebuvo naudingas mokiniams. 0,7% konsultantų negalėjo tiksliai nurodyti, ar jų dalyvavimas projekte buvo naudingas mokiniams.
- 85,9% švietimo konsultantų projekto metu tikrai įgijo jų pedagoginei veiklai naudingų žinių. 12% nėra tokie tikri, dėl įgytų žinių, tačiau irgi nurodė, jog ko gero įgijo naudingų žinių. Tik 1,4% ko gero neįgijo naudingų žinių ir 0,7% konsultantų negalėjo tiksliai pasakyti, ar įgijo pedagoginei veiklai naudingų žinių, ar ne.
- 92,3% pradėjo geriau dirbti dalyvaudami projekte: 47,9% – tikrai pradėjo geriau dirbti, 44,4% – ko gero pradėjo geriau dirbti dalyvaudami projekte. 4,9% švietimo konsultantų ko gero nepradėjo dirbti geriau. 2,8% – negalėjo atsakyti, ar dalyvavimas projekte turėjo įtakos jų darbo kokybei.

Konsultacinės veiklos vykdymas ir jos vertinimas:

- 42,3% švietimo konsultantų 2009–2011m. dalyvaudami projekte koku nors būdu nuolat vykdė konsultacinę veiklą, 53,5% – konsultacinę veiklą vykdė kai kada. 2,1% konsultantų konsultacinės veiklos beveik nevykdė, 0,7% – nevykdė visai.
- Dažniausiai ir daugiausiai savo konsultacijas švietimo konsultantai projekto metu teikė mokyklos pradinių klasių mokytojams. Šiai grupei konsultacijas labai dažnai teikė 30,3% konsultantų, dažnai teikė – 53,3%. Kiek rečiau konsultacijos buvo teikiamos kitų mokyklų pradinių klasių mokytojams (5,6% konsultantų konsultacijas teikė labai dažnai, 29,6% – dažnai, o 49,3% – retai), bei mokyklos mokinių tėvams (4,2% – labai dažnai, 38,7% – dažnai,

40,1% – retai). Rečiausiai švietimo konsultantai teikė konsultacijas kitų mokyklų vadovams ir kitų mokyklų mokiniams

- Vertinant, kokiomis temomis ir kaip dažnai teko konsultuoti kitus pedagogus, kolegas ar mokinių tėvus, 83,1% konsultantų labai dažnai arba dažnai tiesiog dalinosi savo žiniomis apie IKT taikymo pradiniam ugdymui galimybes. Vienodai dažnai ir vienodu mastu konsultantai konsultavo kitomis temomis, pvz. kaip naudotis įvairiomis IKT pradinėse klasėse, kur ieškoti informacijos ir kaip naudotis interneto šaltiniais, kur ieškoti ir kaip naudotis metodine medžiaga, kaip naudotis programine įranga, kompiuterinėmis mokymo(si) priemonėmis, skirtomis pradinių klasių mokinių ugdymui pradinėse klasėse.
- Daugiausiai švietimo konsultantų (63,4%) gerai įvertino tiek savo pasirengimą, tiek realias galimybes konsultuoti kitus pedagogus šiomis temomis: kaip tobulinti savo kvalifikaciją ir kaip bendrauti ar bendradarbiauti su kolegomis, dalintis patirtimi. Daugiausiai konsultantų stokoja tiek pasirengimo, tiek realių galimybių konsultuoti tokiais klausimais: kaip kurti žaidimais grįstas mokymosi aplinkas (15,5%), kaip struktūruoti mokinio mokymosi veiklas (14,1%) bei kaip vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą (10,6%).
- Kiek daugiau nei pusė švietimo konsultantų mano, jog konsultacinės veiklos poreikis jų mokykloje yra vidutinis (53,3%). 42,9% išreiškė nuomonę, jog konsultacinės veiklos poreikis yra labai didelis ar didelis. Tik 3,5% konsultantų mano, jog tokios veiklos poreikis jų mokyklai yra mažas.
- 35,9% švietimo konsultantų mano, jog kitose mokyklose konsultacinės veiklos poreikis yra labai didelis arba didelis, 55,6% – nurodė, jog poreikis yra vidutinis, 7,7% – jog mažas. 0,7% konsultantų mano, jog konsultacinės veiklos poreikio kitose mokyklose visai nėra.
- 86,7% švietimo konsultantų, dirbančių projekte dalyvaujančiose mokyklose, iki šiol bendrauja su mokytojų švietimo centrais ir kitomis mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijoms: 28,2% bendradarbiauja nuolat ir 58,5% – kai kada. Kiek daugiau nei dešimtadalis konsultantų (12,7%) beveik nebendradarbiauja su šiomis institucijomis.
- Naudojimosi IKT gebėjimai bei IKT praktinis pritaikymas darbe – tai dažniausiai spontaniškas konsultantų minėtas pasikeitimas, kuris įvyko jų profesinėje ar pedagoginėje veikloje. Taip pat buvo minimi įgyti nauji įgūdžiai tokie, kaip „įvaldymas ir pritaikymas ugdymui įvairių kompiuterinių programų“, „gebėjimas tikslingai ieškoti įvairių reikalingų mokymo ir mokymosi priemonių ir jų taikymas ugdymo praktikoje“, „gebėjimas geriau atliepti įvairius mokinių poreikius, veiksmingiau individualizuoti ugdymo procesą, labiau motyvuoti mokinius“, „gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti su su kūrybingais ir iniciatyviais kolegomis įvairiose virtualiose aplinkose“ ir kita.

IKT taikymas ugdymo procese:

- 98,6% švietimo konsultantų turi kompiuterį savo darbo vietoje. 74,5% konsultantų turimas kompiuteris visiškai tenkina jų poreikius, tačiau 24,1% - tik iš dalies. Virš 90% konsultantų savo darbo vietoje turi elektroninį paštą (94,4%) ir internetą (92,9%) Mažiausiai švietimo konsultantų turi vaizdo kamerą (22,7%) ir interaktyvią lentą (29,8%).

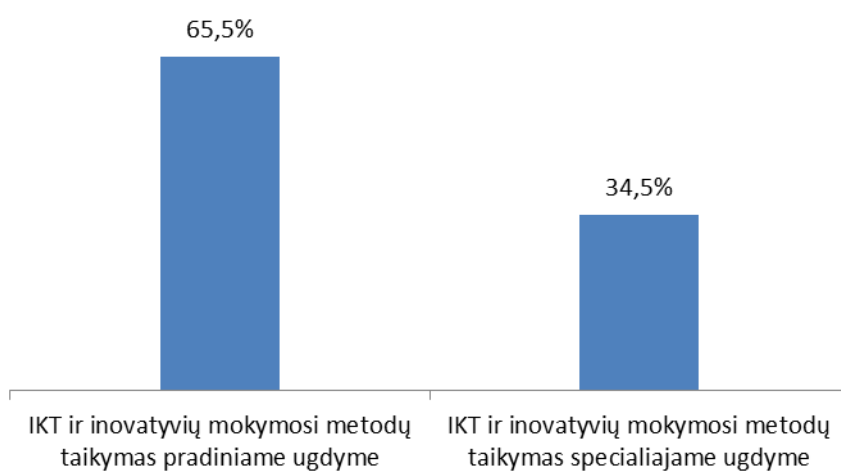
- 50,7% švietimo konsultantų, dirbančių projekte dalyvaujančiose mokyklose, kompiuterį naudoja ugdymui kasdien arba beveik kasdien, 23,2% naudosi beveik kiekvieną pamoką, 21,8% konsultantų - bent kartą per savaitę. Tik 4,2% konsultantų naudojami kompiuteriu rečiau nei kartą per mėnesį.
- Kasdien arba beveik kasdien konsultantai rašo elektroninius laiškus (73,2%), ieško informacijos (72,5%) mokymo medžiagos (60,6%) internete. Kiek rečiau – bent kartą per savaitę ar bent kartą per mėnesį konsultantai rengia įvairius dokumentus, internete ieško metodinės medžiagos, bendrauja su kolegomis virtualioje aplinkoje ir rengia mokymui skirtą medžiagą. Rečiausiai konsultantai rengia pranešimus konferencijoms ar kitiems renginiams (42,3% tai daro bent kartą per metus).
- Daugiausiai ir dažniausiai konsultantai naudodamiesi kompiuteriu rengia papildomą medžiagą mokiniams, kuriems sunkiau sekasi mokytis. 37,6% tai daro kasdien arba kasdien, 48,2% – bent kartą per savaitę. Rečiau konsultantai rengia savarankiškų darbų, individualias užduotis (bent kartą per savaitę ar dar dažniau tai daro 75,2%).
- Dažniausiai konsultantai IKT naudojo savo ugdymo procesui pajvairinti: 50% tai darė labai dažnai, 40,8% dažnai. Tai pat dažnai konsultantai IKT naudoja siekdami pagilinti tam tikros dalyko temos supratimą, siekdami geresnio ugdymo individualizavimo, norėdami mokomuosius dalykus per atitinkamus pavyzdžius sieti su kasdieniu gyvenimu, siekdami padidinti įvairių gabumų ir ugdymosi poreikių mokinių įsitraukimą į mokymosi procesą. Rečiausiai IKT konsultantai naudoja integruojant kelis mokomuosius dalykus (28,2% tai daro retai, 6,3% – to nedarė niekada).
- Paprašius nurodyti, kas šiuo metu labiausiai trukdo taikyti IKT ugdymo procese taip, kaip jie norėtų, 31,7% konsultantų nurodė, jog IKT taikyti jiems trukdo dabartinis klasės/darbo vietos įrengimo ir aprūpinimo reikiama technika lygis (23,2% tai trukdo, o 8,5% – labai trukdo).
- „Mano darbeliai“ – tai integruota lokalizuojama kompiuterinė mokymo priemonė, kurią daugiausiai konsultantai naudojo projekto metu: 12% naudojo keletą kartų per savaitę, 38%– keletą kartų per mėnesį, 12% – keletą kartų per metus. „Vaikų žaidimus“ kartą per savaitę naudojo 18,3% konsultantų, 22,5% šią priemonę naudojo keletą kartų per mėnesį, 13,4% – keletą kartų per metus. Mažiausiai konsultantų ir rečiausiai naudoja „Mažojo Mocarto“ priemonę (38% – tik išbandė, 25,4% – nenaudojo nė karto). „Užburtąjį mišką“ naudojo 50% konsultantų (11,3% – naudojo keletą kartų per savaitę, 15,5% – keletą kartų per mėnesį ir 23,2% – keletą kartų per metus).

8. Tyrimo rezultatai

8.1 Švietimo konsultantų kompetencija

Tyrimė dalyvavo švietimo konsultantai, įgiję IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniam bei specialiajam ugdymė. Kiek daugiau nei pusė (65,5%) (diagrama Nr. 1) apklaustųjų yra įgiję IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniam ugdymė kompetenciją, o likę 34,5% konsultantų yra įgiję IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo specialiam ugdymė kompetenciją.

Diagrama Nr.1. Švietimo konsultantų įgyta kompetencija (N=142).

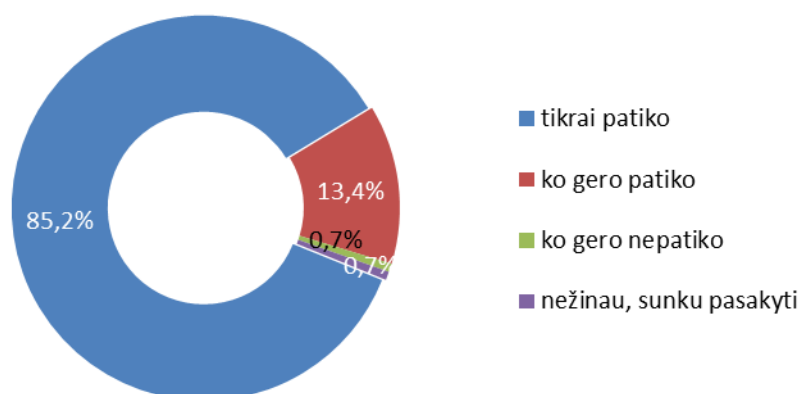
8.2 Bendras projekto vertinimas

Šioje dalyje bus aptarta, kaip švietimo konsultantai vertina dalyvavimą projekte (1 anketos klausimas), kokia jų nuomonė apie projekto naudingumą mokyklai (2 anketos klausimas) bei mokiniams (5 anketos klausimas), ar dalyvavimas projekte suteikė naudingų žinių pedagoginei veiklai (3 anketos klausimas). Taip pat šioje ataskaitos dalyje bus aptarta, kaip švietimo konsultantai vertina savo dalyvavimo projekte įtaką profesinei veiklai ir darbo kokybei (4 anketos klausimas).

8.2.1 Dalyvavimo projekte vertinimas

Tyrimo metu švietimo konsultantų buvo klausama, ar jiems patiko dalyvauti projekte. Beveik visi (98,6%) apklaustųjų nurodė, jog jiems patiko dalyvauti projekte. 85,2% konsultantų nurodė, kad jiems tikrai patiko ir 13,4% – kad , ko gero, patiko dalyvauti vykdomame projekte (diagrama Nr. 2).

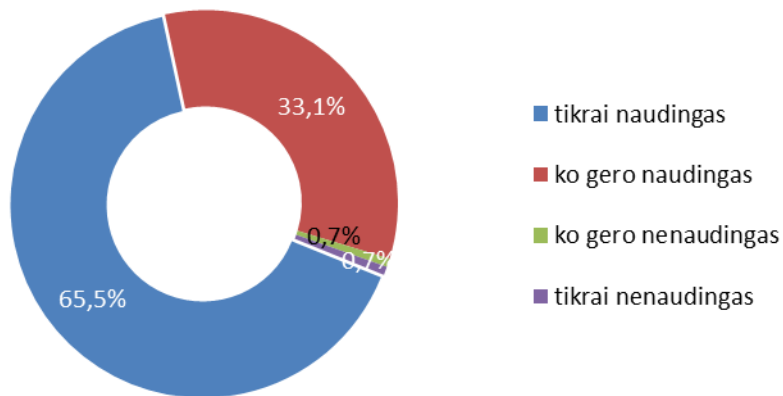
Diagrama Nr.2. Kiek patiko dalyvauti projekte (N=142).

8.2.2 Dalyvavimo projekte naudingumas mokyklai bei mokiniams

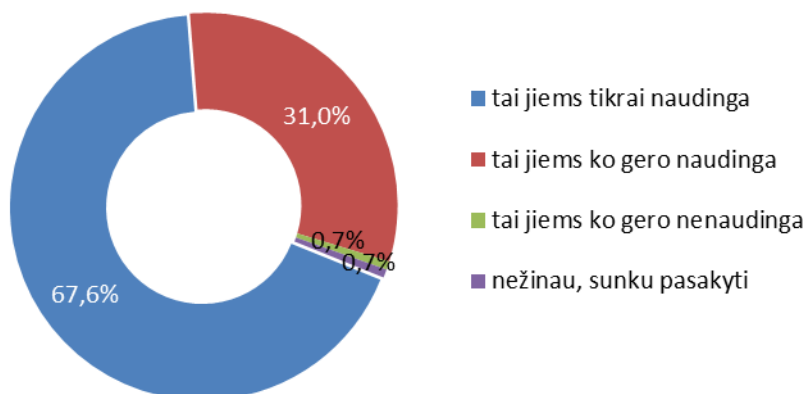
Dauguma apklausoje dalyvavusių švietimo konsultantų mano, jog jų dalyvavimas projekte buvo naudingas mokyklai. 65,5% apklaustųjų teigė, kad jų dalyvavimas projekte buvo tikrai naudingas mokyklai (diagrama Nr. 3) ir 33,1% – kad , ko gero, naudingas mokyklai. Tik 1,4% apklaustųjų nurodė, kad dalyvavimas projekte buvo ko gero ar visai nenaudingas mokyklai.

Diagrama Nr.3. Švietimo konsultantų dalyvavimo projekte naudingumas mokyklai (N=142).

Didžioji dauguma apklaustų respondentų teigė, kad jų dalyvavimas projekte buvo naudingas ir jų mokiniams. Taip įvertino 98,6% apklaustųjų (67,6% nurodė, kad mokiniams jų dalyvavimas projekte buvo tikrai naudingas, o 31% teigė –kad ko gero buvo naudingas) (diagrama Nr. 4).

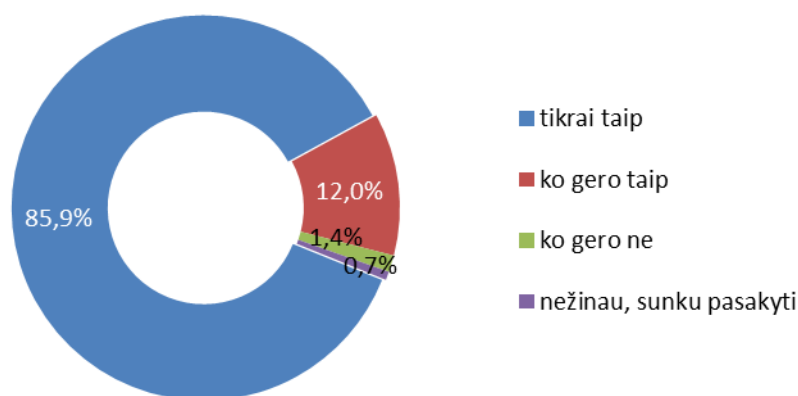
Diagrama Nr.4. Švietimo konsultantų dalyvavimo projekte naudingumas jų mokiniams (N=142).

8.2.3 Naudingų žinių gavimas dalyvaujant projekte

Tyrimo duomenimis, didžioji dauguma konsultantų dalyvaudami projekte įgavo pedagoginei veiklai naudingų žinių. Taip nurodė 97,9% apklaustųjų švietimo konsultantų (diagrama Nr.5). 1,4% konsultantų ko gero neįgijo pedagoginei veiklai naudingų žinių.

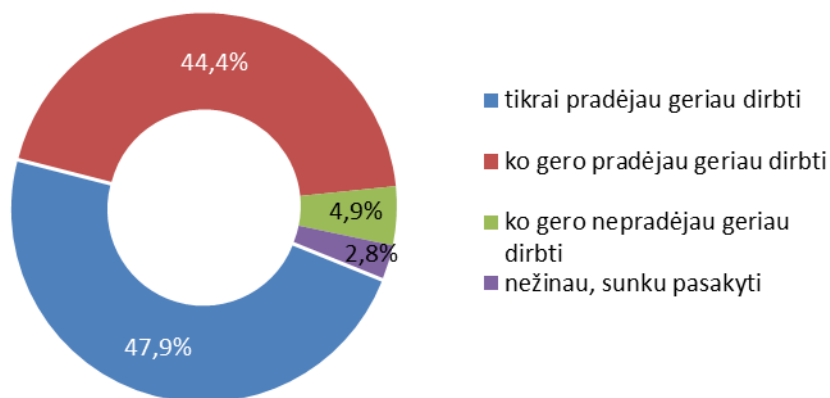
Diagrama Nr.5. Pedagoginei veiklai naudingų žinių įgijimas dalyvaujant projekte (N=142).

8.2.4 Dalyvavimo projekte įtaka darbo kokybei

Tyrimo metu respondentų buvo klausama „Ar dalyvaudama(s) projekte, Jūsų pačių vertinimu, pradėjote geriau dirbti?“. 92,3% apklaustųjų vertinimu, jie pradėjo geriau dirbti, dalyvaudami projekte. Tik 7,7% apklausos dalyvių nurodė, jog dalyvavimas projekte neturėjo įtakos jų darbo kokybei (diagrama Nr. 6).

Diagrama Nr.6. Dalyvavimo projekte įtaka darbo kokybei (N=142).

Apibendrinant galima būtų teigti, jog švietimo konsultantai labai teigiamai vertina dalyvavimą projekte. Daugumai apklausos dalyvių patiko dalyvauti projekte, jie įgijo naujų pedagoginių žinių.. Didžioji dauguma konsultantų mano, jog jų dalyvavimas projekte buvo naudingas tiek mokyklai, tiek jų mokiniams. Virš 80% apklaustųjų nurodė, jog dalyvavimas projekte pagerino jų darbo kokybę, paskatino profesinį tobulėjimą?

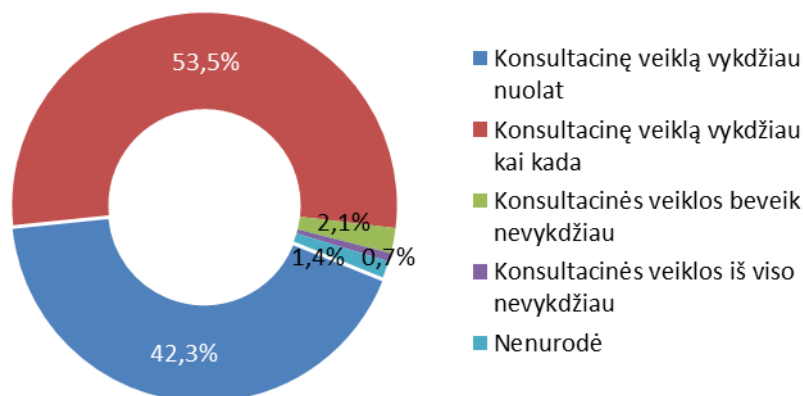
8.3 Konsultacinės veiklos vykdymas ir jos vertinimas

Šioje dalyje apie konsultacinės veiklos vykdymą bei jos vertinimą bus nagrinėjama, kam dažniausiai padėdavo švietimo konsultantai vykdydami konsultacinę veiklą (7 anketos klausimas), kokiomis temomis ir kaip dažnai teko konsultuoti pedagogus, kolegas ar mokinių tėvus (8 anketos klausimas). Atskiroje potemėje bus aptarta, kaip švietimo konsultantai vertina savo pasirengimą konsultuoti įvairiais klausimais (9 anketos klausimas). Taip pat bus pateikta konsultantų nuomonė, koks yra tokių konsultacijų poreikis (10 anketos klausimas) bei aptarta, kaip dažnai švietimo konsultantai bendrauja su mokytojų švietimo centrais, kitomis mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijomis (11 anketos klausimas) bei kokią asmeninę naudą jiems suteikia dalyvavimas projekte (12 klausimas).

8.3.1 Konsultacinės veiklos vykdymo reguliarumas bei tikslinės grupės, kurioms buvo skirtos konsultacijos

42,3% švietimo konsultantų 2009–2011m., dirbančių mokyklose dalyvaujančiose projekte, koku nors būdu nuolat vykdė konsultacinę veiklą. Kiek daugiau nei pusė apklaustųjų (53,5%) konsultacinę veiklą vykdė nereguliariai. (diagrama Nr. 6).

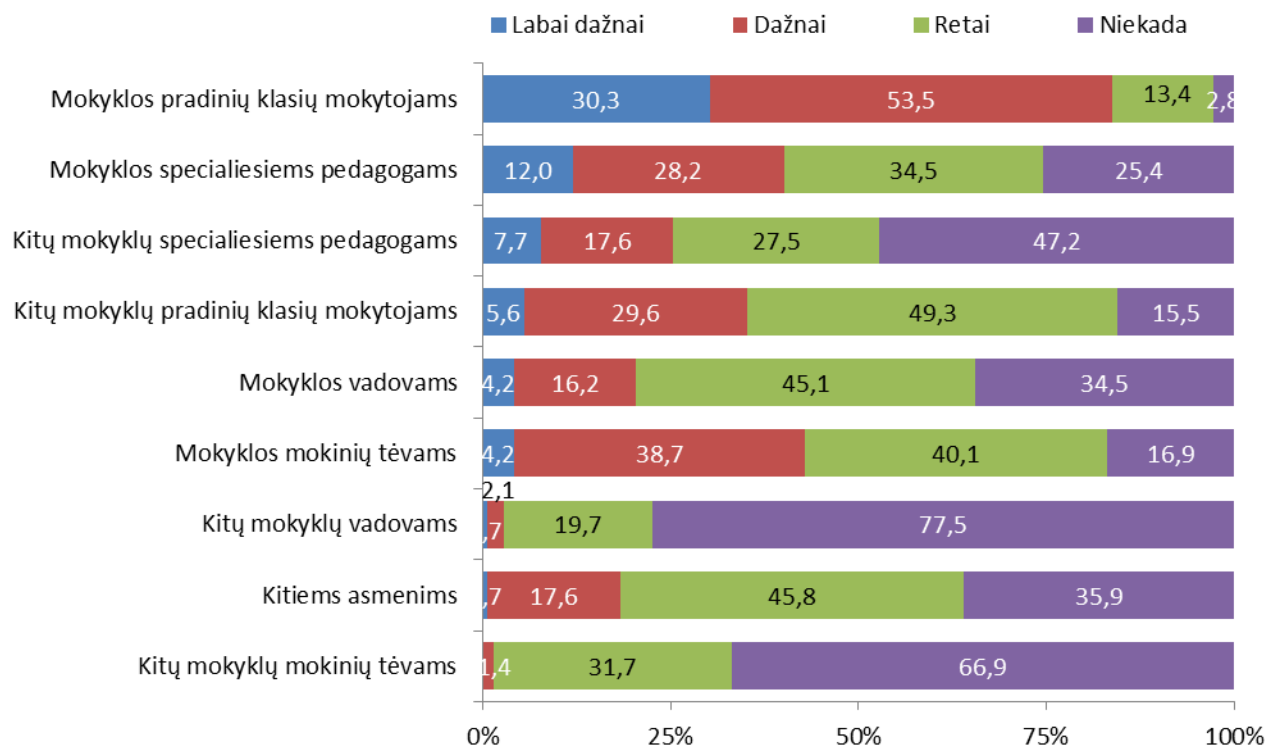
Diagrama Nr.6. Konsultacinės veiklos vykdymo reguliarumas projekto metu (N=142).

Dažniausiai konsultacijos buvo teikiamos pradinėjų klasių mokytojams, specialiesiems pedagogams, mokinių tėvams bei kitų mokyklų pradinėjų klasių mokytojams. Vienas trečdalis (30,3%) švietimo konsultantų labai dažnai teikė konsultacijas savo mokyklos pradinėjų klasių mokytojams, 12% – specialiesiems pedagogams. Konsultantai (53,5%) dažnai konsultacijas teikė savo mokyklų pradinėjų klasių mokytojams, mokinių tėvams (38,7%), beveik trečdalis jų (29,6%) – kitų mokyklų pradinėjų

klasių mokytojams (diagrama Nr. 7). Daugiau nei pusė švietimo konsultantų, dirbuančių projekte dalyvaujančiose mokyklose, niekada neteikė konsultacijų kitų mokyklų vadovams (77,5%) ir kitų mokyklų mokinių tėvams (66,9%).

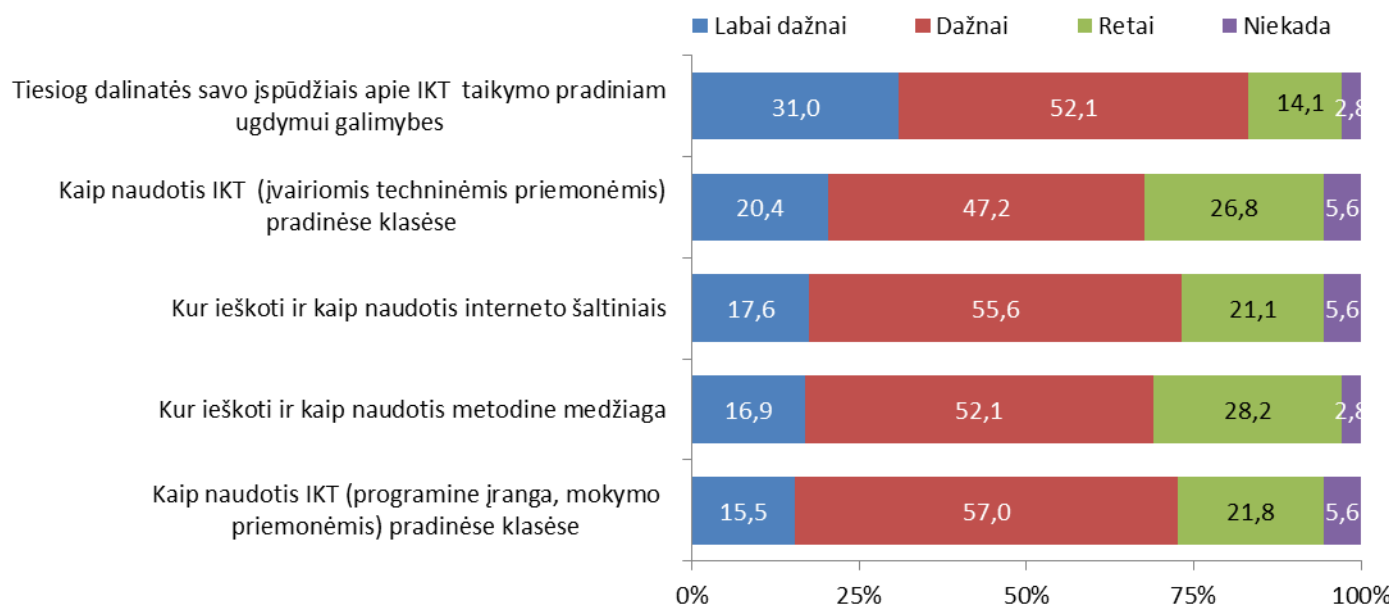
Diagrama Nr.7. Tikslinės grupės, kurioms buvo skirtos konsultacijos ir jų dažnumas (N=142).

8.3.2 Dažniausios temos konsultacijoms

Vertinant, kokiomis temomis ir kaip dažnai teko konsultuoti kitus pedagogus, kolegas ar mokinių tėvus, 83,1% švietimo konsultantų labai dažnai arba dažnai tiesiog dalinosi savo žiniomis apie IKT taikymo pradiniam ugdymui galimybes, 77,3% labai dažnai ar dažnai konsultavo kur ieškoti ir kaip naudotis interneto šaltiniais, 72,5% labai dažnai ar dažnai mokė, kaip naudotis IKT (programine įranga, mokymo priemonėmis) pradinėse klasėse, kur ieškoti ir kaip naudotis interneto šaltiniais (73,2%), kur ieškoti ir kaip naudotis metodine medžiaga (69%) (diagrama Nr.8). Apibendrinant, švietimo konsultantai konsultavo vienodai dažnai įvairiomis temomis.

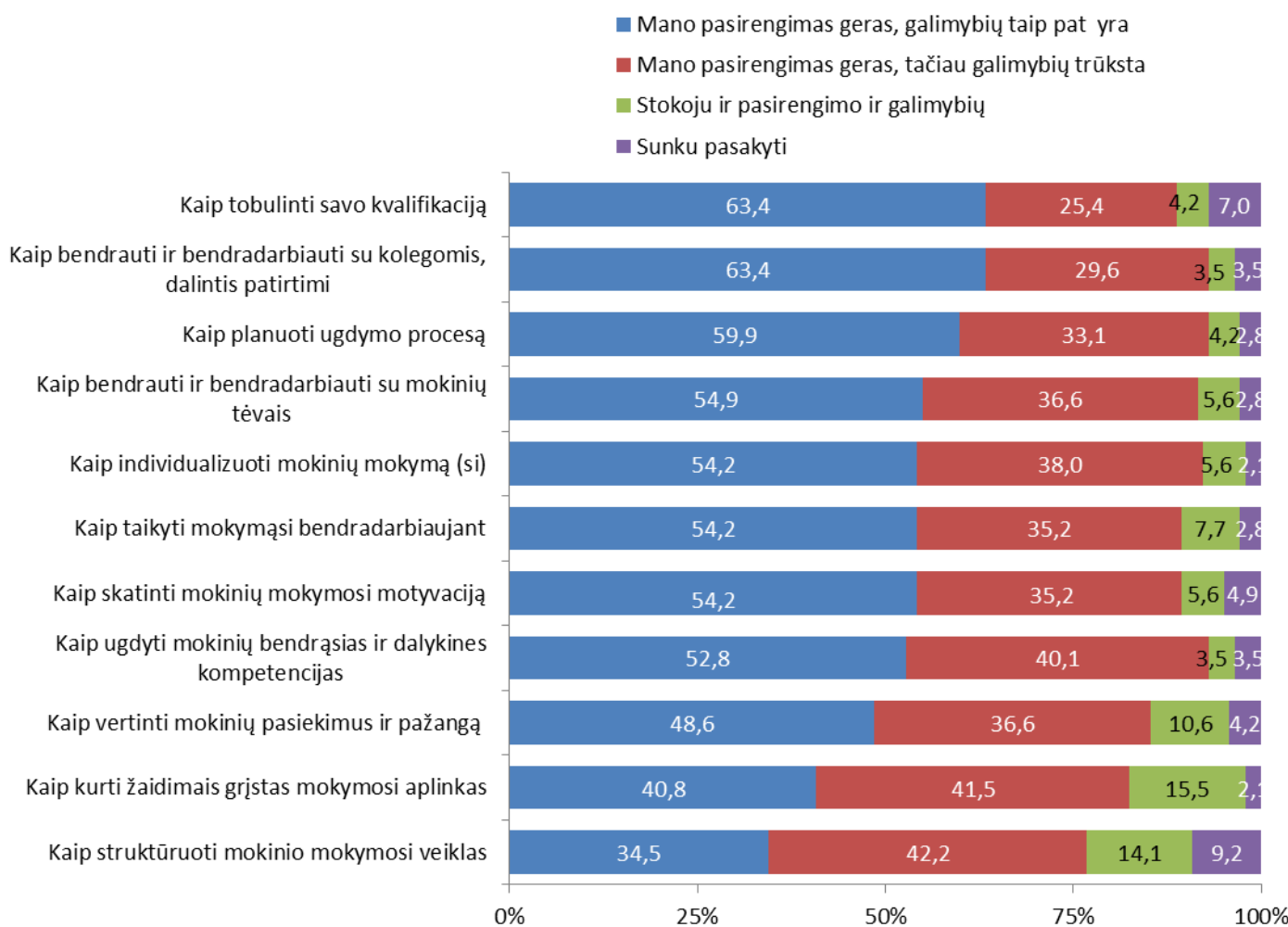
Diagrama Nr.8. Temos, kuriomis buvo konsultuojami pedagogai, kolegos bei tėveliai (N=142).

8.3.3 Pasirengimo bei galimybių konsultuoti vertinimas

Švietimo konsultantų, dirbančių projekte dalyvaujančiose mokyklose, tyrimo metu, buvo prašoma atvirai įvertinti savo pasirengimą bei realias galimybes konsultuoti tokiais klausimais: kaip planuoti ugdymo procesą, kaip ugdyti mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas, kaip individualizuoti mokinių mokymąsi ir kitais klausimais. Daugiausiai (64,3%) konsultantų tiek savo pasirengimą, tiek galimybes gerai konsultuoti įvertino šiais klausimais – kaip tobulinti savo kvalifikaciją bei kaip bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, dalintis patirtimi. Daugiau nei pusė apklaustųjų turi gerą pasirengimą bei galimybes konsultuoti apie tai, kaip planuoti ugdymo procesą (59,9%), kaip bendrauti ir bendradarbiauti su mokinių tėvais (54,9%), kaip individualizuoti mokinių mokymą(si) (54,2%), kaip taikyti mokymosi bendradarbiaujant metodus (54,2%), kaip skatinti mokinių mokymosi motyvą (54,2%) bei kaip ugdyti mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas (52,8%) (diagrama Nr.9). Prasčiausiai buvo įvertinti klausimai: kaip struktūruoti mokinio mokymosi veiklas (14,1% švietimo konsultantų stokoja tiek pasirengimo, tiek galimybių konsultuoti šiuo klausimu), kaip kurti žaidimais grįstas mokymosi aplinkas (15,5% – stokoja pasirengimo bei galimybių) bei kaip vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą (10,6%).

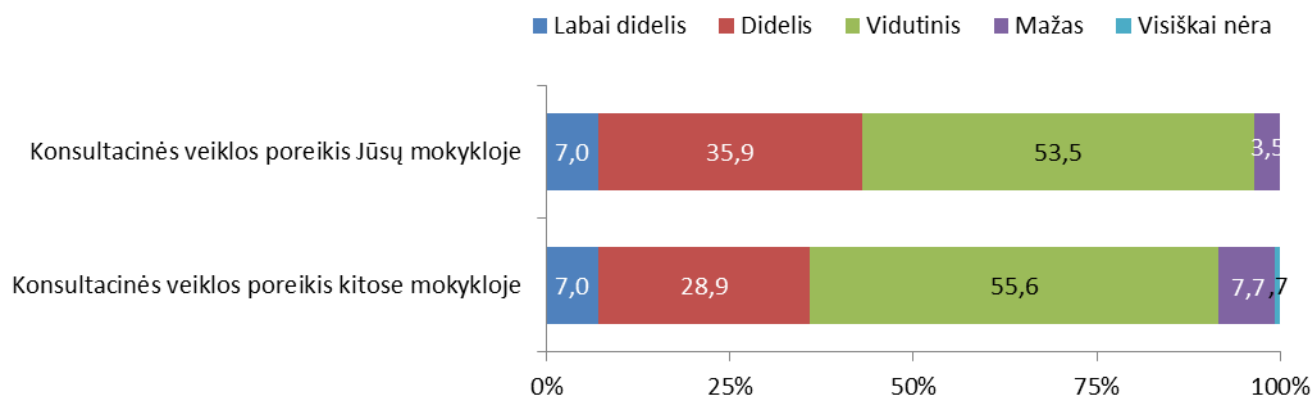
Diagrama Nr.9. Konsultantų pasirengimo bei galimybių konsultavimo tam tikrai klausimais vertinimas (N=142).

8.3.4 Konsultacinės veiklos poreikio įvertinimas

43% švietimo konsultantų mano, kad konsultacinės veiklos poreikis jų mokyklai yra didelis, 53,5% mano, kad poreikis jų mokyklai yra vidutinis (diagrama Nr. 10). Panašus poreikio vertinimas yra ir kalbant apie kitas mokyklas. Nebuvo nė vieno konsultanto, kuris būtų teigęs, kad tokių konsultacijų poreikio jų mokyklai visai nėra.

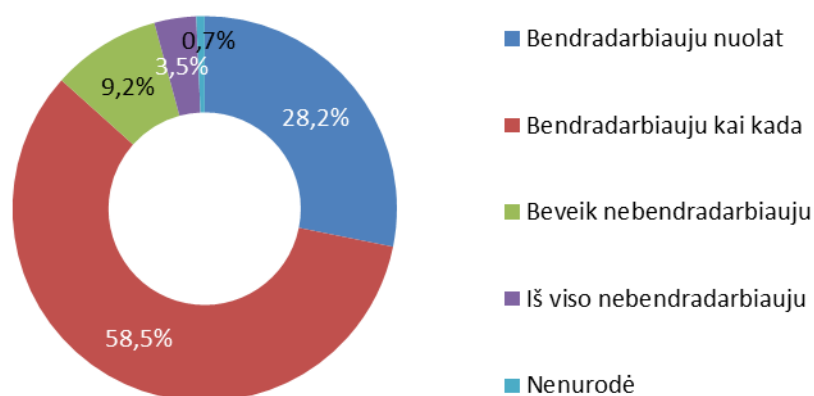
Diagrama Nr.10. Konsultacinės veiklos poreikio įvertinimas (N=142).

8.3.5 Švietimo konsultantų bendradarbiavimas su mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijomis

Švietimo konsultantų, dirbančių projekte dalyvaujančiose mokyklose, bendradarbiavimas su mokytojų švietimo centrais, kitomis mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijomis yra nepastovus, 28,2% bendradarbiauja nuolat ir 58,5% – kai kada. (diagram Nr. 11). Kiek daugiau nei dešimtadalis švietimo konsultantų (12,7%) beveik nebendradarbiauja su mokytojų švietimo centrais ir kitomis mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijomis.

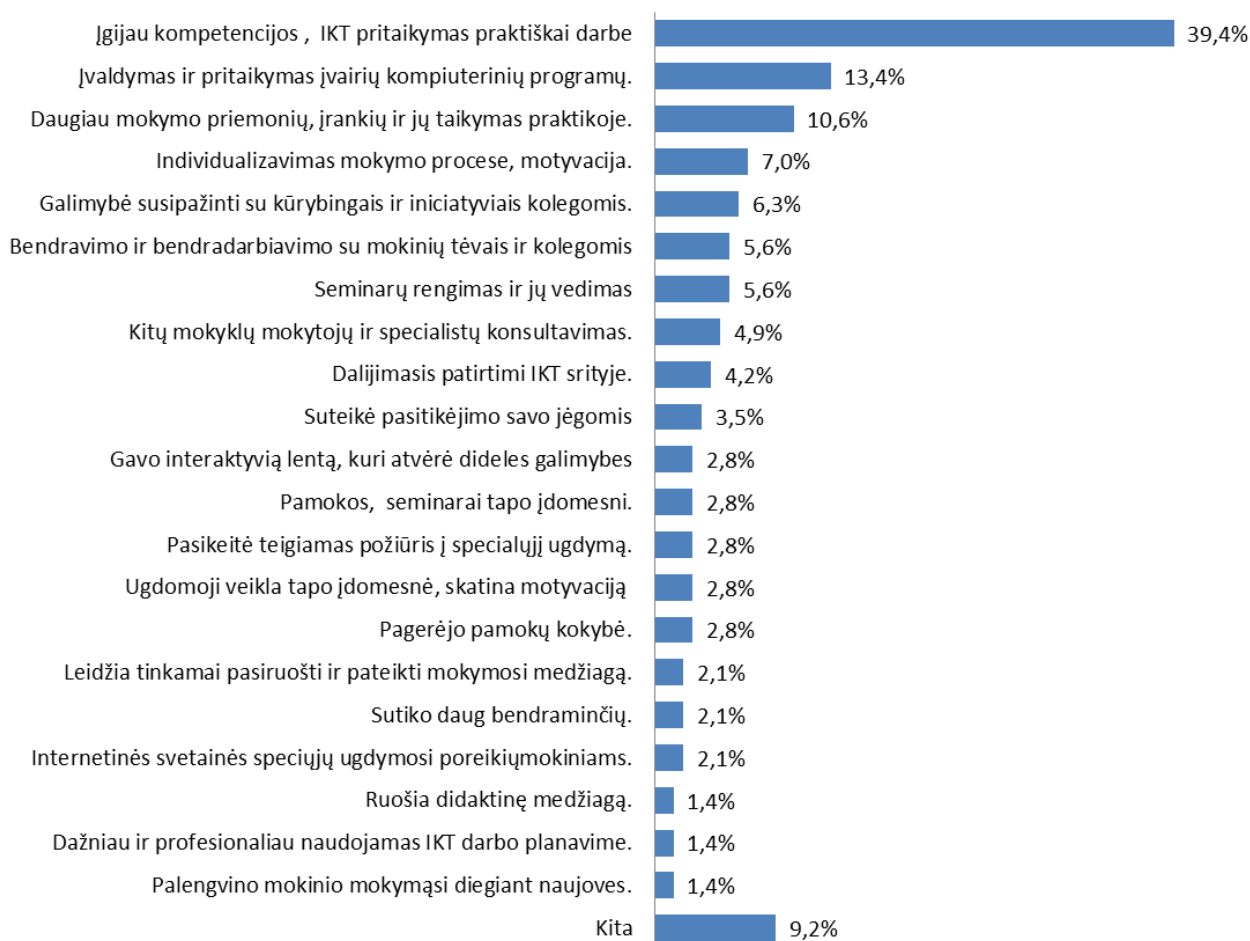
Diagrama Nr.11. Bendradarbiavimas su mokytojų švietimo centrais ir kitomis mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijomis (N=142).

8.3.6 Pasikeitimai profesinėje ar pedagoginėje veikloje, susiję su mokyklos dalyvavimu projekte

Švietimo konsultantų buvo prašoma pasakyti (nepateikiant galimų atsakymo variantų), kokius įvykius pasikeitimus savo profesinėje ar pedagoginėje veikloje, jie sieja su savo dalyvavimu projekte. 39,4% švietimo konsultantų paminėjo, jog jie įgijo kompetencijos kaip IKT praktiškai pritaikyti darbe. Daugiau nei vienas iš dešimties konsultantų įvaldė ir pritaikė įvairias kompiuterines programas (13,4%) bei įgavo daugiau mokymo priemonių, įrankių bei jų taikymo praktikoje patirties (10,6%) (diagrama Nr. 12). Diagramoje 12 pateikti visi išvardinti švietimo konsultantų pasikeitimai profesinėje ar pedagoginėje veikloje, susiję su tuo, jog jų mokykla dalyvauja projekte.

Diagrama Nr.12. Pasikeitimai, susiję su mokyklos dalyvavimu projekte (N=142).

Prie „kita“ yra priskirti tokie paminėjimai kaip „išsiplėtė galimybių ratas kaip pajvairinti savo darbą“, „tarptautiniai projektai, seminarai“, „dalyvavimas respublikos konferencijose“, „dalijimasis patirtimi

interneinėje erdvėje“, „pagerėjo mokymosi kokybė dirbant su specialiųjų poreikių mokiniais“, „atsirado galimybės įdomiau vesti pamokas“, „skatinu mokinius bendravimo ir bendradarbiavimo“, „aktyviai dalyvaujame įvairiuose konkursuose“, „pakeitė mano požiūrį į mokymąsi ir mąstymo būdus“, „padėjo pakelti kvalifikacinę kategoriją“, „susiformavo lyderystės taikymo įgūdžiai“ bei „sukūriau savo klasės internetinę svetainę“.

Taigi, dažniausiai švietimo konsultantai, dirbantys projekte dalyvaujančiose mokyklose, savo konsultacijas apie IKT taikymą teikė savo mokyklų pradinių klasių mokytojams bei mokyklos mokinių tėveliams. Dažniausiai buvo konsultuojama bendrais klausimais dalijantis savo įspūdžiais apie IKT taikymo pradiniam ugdyme galimybes. Švietimo konsultantai savo pasirengimą teikti konsultacijas įvairiais klausimais vertina gerai. Verta paminėti, jog daugiausiai pasirengimo ir galimybių stokojama konsultuoti apie tai, kaip struktūruoti mokinio mokymosi veiklas bei kaip kurti žaidimais grįstas mokymosi aplinkas. 43% konsultantų mano, jog tokios konsultacinės veiklos poreikis jų mokyklai yra didelis. Beveik 30% konsultantų nuolat bendradarbiauja su mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijoms. 39,4% konsultantų įgijo kompetencijos bei išmoko pritaikyti IKT praktiškai savo darbe.

8.4 IKT taikymas ugdymo procese

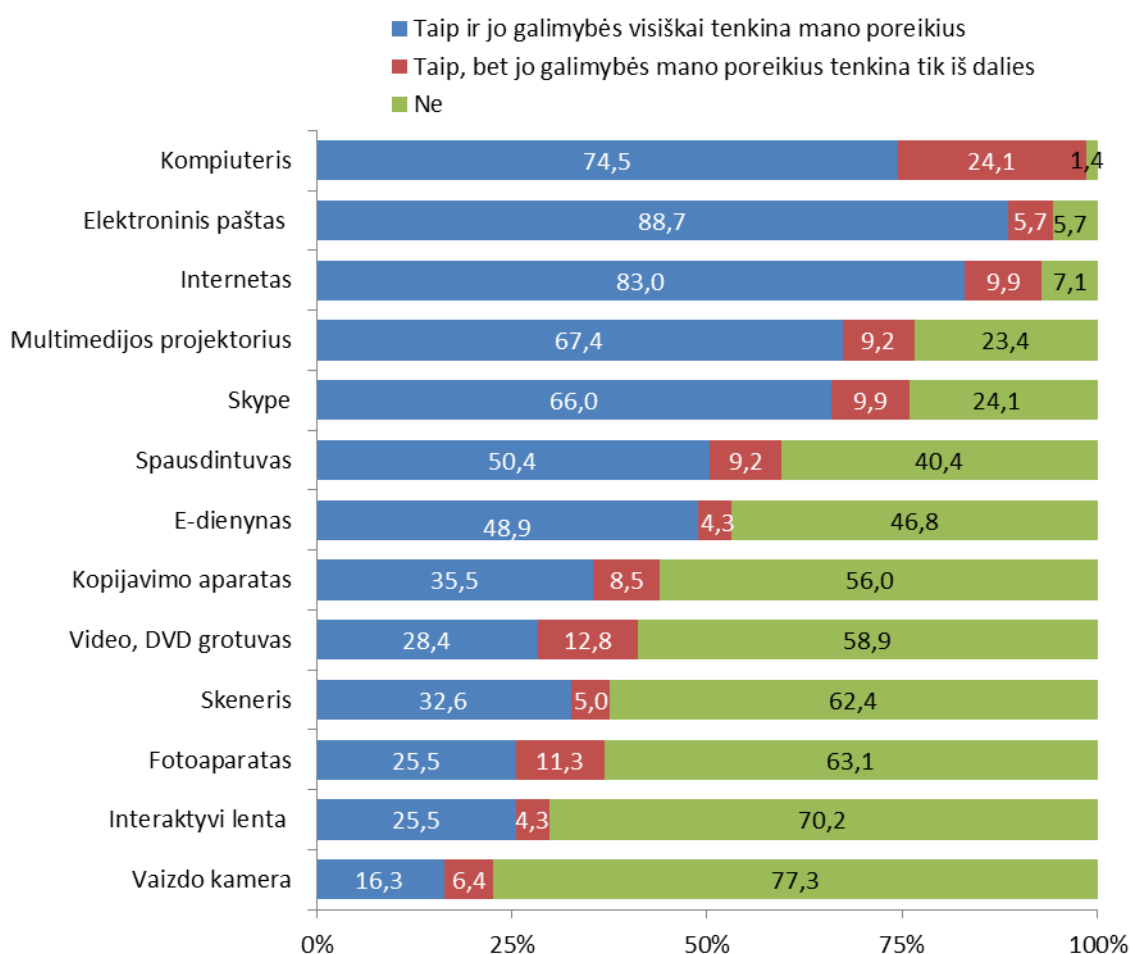
Šioje dalyje bus aptarta, kokias švietimo konsultantai, dirbantys projekte dalyvaujančiose mokyklose, turi galimybes taikyti informacines komunikacines technologijas ugdymo procese. Atskiroje potemėje bus nagrinėjama, kokias informacines komunikacines technologijas turi mokymo įstaiga ir kaip jos tenkina konsultantų poreikius (13 anketos klausimas). Taip pat bus pateikti duomenys apie tai, kaip dažnai švietimo konsultantai naudoja kompiuterį ugdymo procese (16 anketos klausimas), kokias veiklas ir kaip dažnai atlieka naudodamiesi kompiuteriu profesiniais/ugdymo tikslais (14 ir 15 anketos klausimai). Potemėje „IKT naudojimas ugdymo procese“ bus aptarta, kokias tikslais 2012–2011m. ugdymo procese buvo naudojamos IKT (17 anketos klausimas). Ataskaitos pabaigoje bus pateikti duomenys apie, kaip švietimo konsultantai mano, kas šiuo metu jiems labiausiai trukdo taikyti IKT ugdymo procese taip, kaip jie norėtų (18 anketos klausimas) bei ar konsultantai naudojo lokalizuojamas mokymo priemones, tokias kaip „Mano darbeliai“, „Užburtas miškas“ ir kt. ugdymo procese (19 anketos klausimas).

8.4.1 IKT turėjimas ir jų galimybių išnaudojimas tenkinant švietimo konsultantų poreikius

Švietimo konsultantų, dalyvavusių projekte buvo prašoma pasakyti, kokias IKT priemones (kompiuterį, fotoaparata, vaizdo kamera, spausdintuvą, skype'ą ir kt.) turi savo darbo vietoje ir kiek jos tenkina jų poreikius.

Beveik visi švietimo konsultantai, dirbantys projekte dalyvaujančiose mokyklose, (98,6%) turi kompiuterį savo darbo vietoje. 74,5% konsultantų turimas kompiuteris visiškai tenkina jų poreikius. Reikėtų atkreipti dėmesį, jog 24,1% konsultantų turimo kompiuterio galimybės tenkina jų poreikius tik iš (diagrama Nr. 13). Elektroninį paštą ir internetą turi bent 9 iš 10 konsultantų (atitinkamai 94,4% ir 92,9%) ir bent 8 iš 10 šių programų galimybės visiškai tenkina jų poreikius. Mažiausiai konsultantų turi galimybę naudotis vaizdo kamera bei interaktyvia lenta (atitinkamai 22,7% ir 29,8%). Apie dešimtadaliui konsultantų turimo fotoaparato (11,3%) bei Video, DVD grotuvo(12,8%) galimybės tik iš dalies tenkina jų poreikius

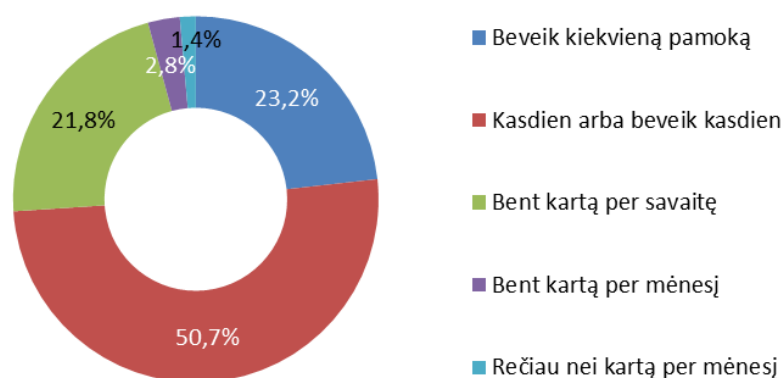
Diagrama Nr.13. Turimos IKT priemonės ir jų galimybių atitikimas švietimo konsultantų poreikiams (N=142).

8.4.2 Kompiuteriu atliekama veikla

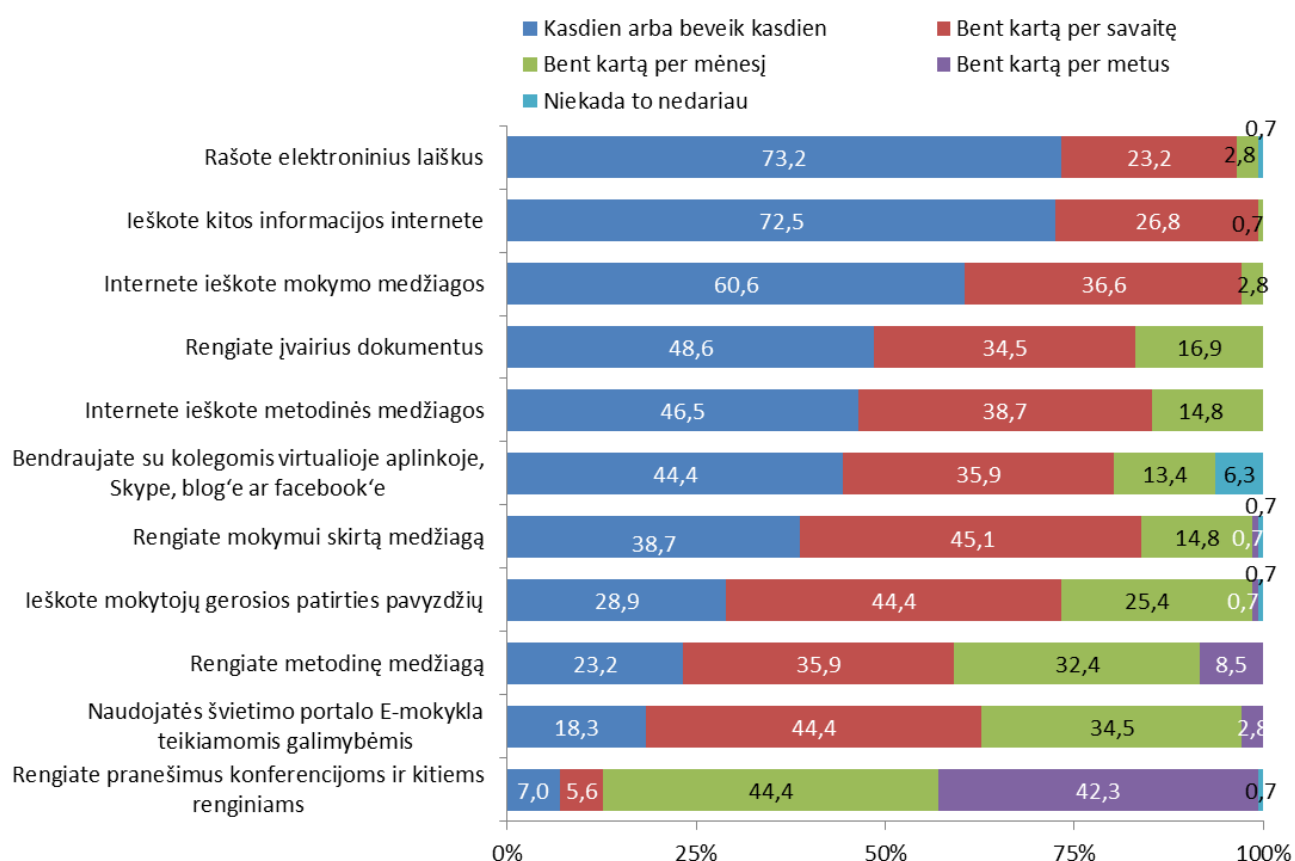
Švietimo konsultantai gana dažnai naudoja kompiuterį ugdymo procese. 50,7% konsultantų kompiuteriu naudojasi kasdien arba beveik kasdien, 23,2% naudosi beveik kiekvieną pamoką, 21,8% konsultantų kompiuteriu naudojasi bent kartą per savaitę. Tik 4,2% konsultantų naudojami kompiuteriu rečiau nei kartą per mėnesį (diagrama Nr. 14).

Diagrama Nr.14. Kompiuterio naudojimas ugdymo procese (N=142).

Elektroninių laiškų rašymas, bei įvairios informacijos ieškojimas internete – tai dažniausiai atliekamos veiklos kompiuteriu. Jas atlieka bent 7 iš 10 švietimo konsultantų kasdien arba bent kartą per savaitę. 60,6% konsultantų kasdien ieško mokymo medžiagos internete, 36,6% konsultantų tai daro kiek rečiau – bent kartą per savaitę. Virš 40% konsultantų kiekvieną dieną naudodamiesi kompiuteriu rengia įvairius dokumentus (48,6%), internete ieško metodinės medžiagos (46,5%) bei bendrauja su kolegomis virtualioje aplinkoje (Skype, blog'e ar facebook'e) (44,4%). Rečiausiai švietimo konsultantai rengia pranešimus konferencijoms. 44,4% tai daro bent kartą per mėnesį, o 42,3% – bent kartą per metus (diagrama Nr. 15).

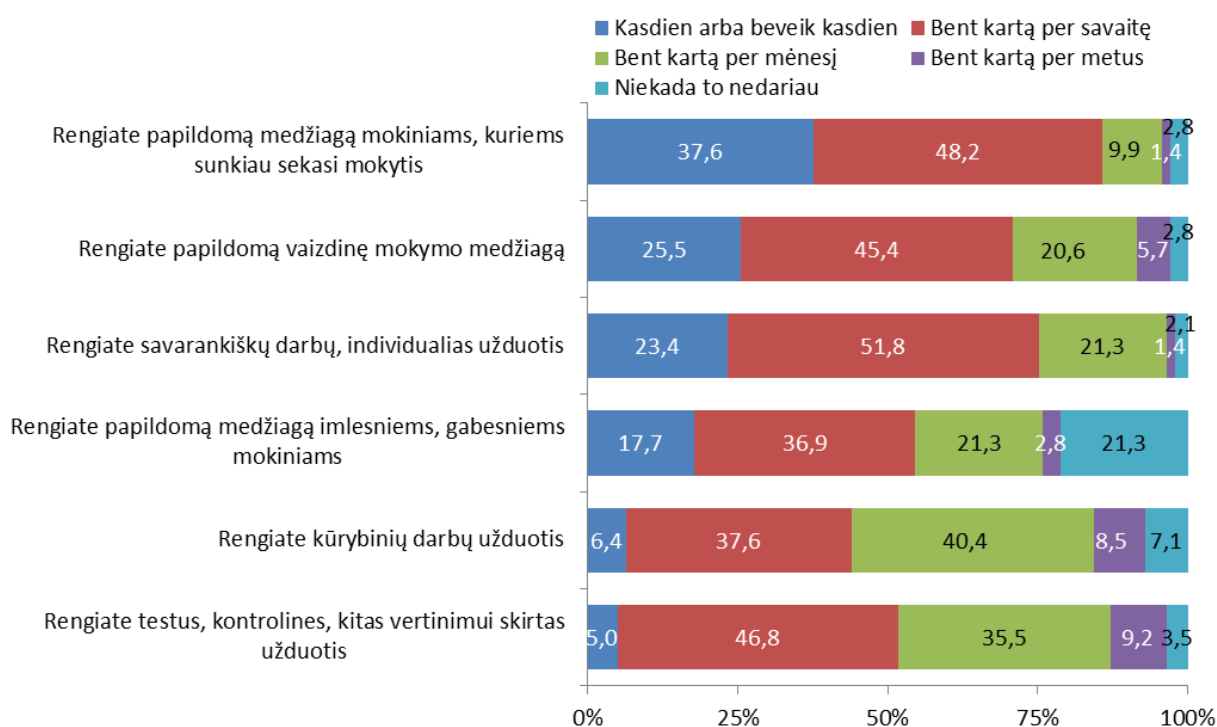
Diagrama Nr.15. Veikla, atliekama naudojantis kompiuteriu profesiniais/ugdymo tikslais (N=142).

Švietimo konsultantai kompiuteriu taip pat naudojami ruošdami papildomą medžiagą mokiniams, kuriems sunkiau mokytis. 37,6% tai atlieka kiekvieną arba beveik kiekvieną dieną, o 48,2% – bent kartą per savaitę. 1 iš 5 konsultantų kiekvieną ar kiekvieną dieną rengia papildomą vaizdinę mokymo

85,8% švietimo konsultantų kartą per savaitę ar dažniau rengia papildomą medžiagą mokiniams, kuriems sunkiau sekasi mokytis (37,6% konsultantų tai daro kasdien arba beveik kasdien, 48,2% - bent kartą per savaitę). Ketvirtadalis konsultantų kiekvieną dieną rengia papildomą vaizdinę mokymo medžiagą, o 45,4% tai daro bent kartą per savaitę. 23,4% konsultantų kiekvieną dieną rengia savarankiškų darbų, individualias užduotis, o pusė konsultantų (51,8%) tai daro bent kartą per savaitę (diagrama Nr. 16). Galima paminėti, jog daugiausia – 21,3% konsultantų visai nerengia papildomos medžiagos imlesniems, gabesniems mokiniams.

Diagrama Nr.16. Įvairūs darbai, atliekami naudojantis kompiuteriu (N=142).

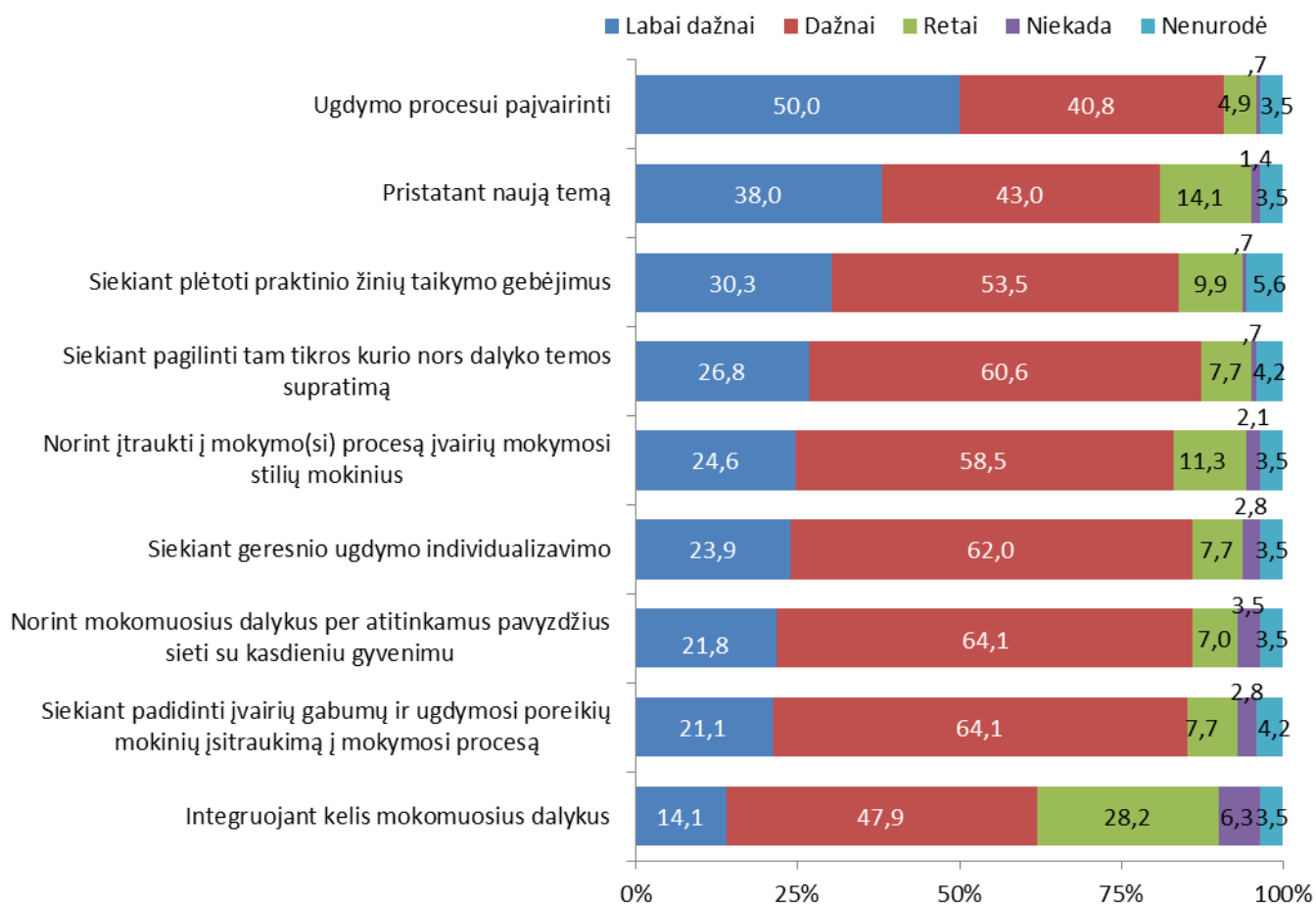

Galima paminėti, jog tiek švietimo konsultantai, įgiję IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniame, tiek specialiajame ugdyme vienodai dažnai atlieka įvairius darbus, naudodamiesi kompiuteriu. Švietimo konsultantai, kurie naudojami kompiuteriu beveik kiekvieną pamoką dažniau nei kiti konsultantai kasdien ar beveik kasdien rengia papildomą medžiagą mokiniams, kuriems sunkiau sekasi mokytis (57,6%), rengia savarankiškų darbų, individualias užduotis (39,4%) bei rengia papildomą vaizdinę mokymo medžiagą (39,4%). Kitas veiklas konsultantai atlieka vienodai dažnai nepriklausomai nuo to, kaip dažnai jie naudojami kompiuteriu ugdymo procese.

8.4.3 IKT naudojimo ugdymo procese tikslai

Tyrimo metu švietimo konsultantų buvo prašoma pasakyti, kokiais tikslais 2010–2011m.m. ugdymo procese jie naudojo IKT. Daugiausia konsultantų (90,8%) IKT naudojo ugdymo procesui pajvairinti. Taip pat dažnai konsultantai IKT naudojami pristatant naują temą, siekiant plėtoti praktinio žinių taikymo gebėjimus, siekiant pagilinti tam tikros, kurio nors dalyko temos supratimą, norint įtraukti į mokymo(si) procesą įvairių mokymosi stilių mokinius, siekiant geresnio ugdymo individualizavimo, norint mokomuosius dalykus per atitinkamus pavyzdžius sieti su kasdieniu gyvenimu, siekiant padidinti įvairių gabumų ir ugdymosi poreikių mokinių įsitraukimą į mokymosi procesą. Šiems tikslams IKT labai dažnai arba dažnai naudojo virš 80% konsultantų (diagrama Nr. 17). Rečiausiai IKT buvo naudojami integruojant kelis mokomuosius dalykus.

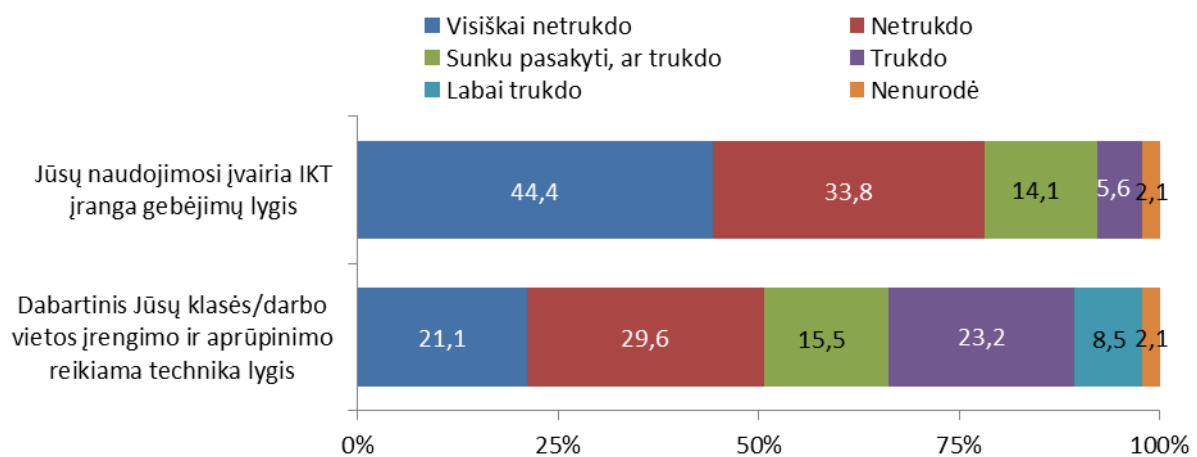
Diagrama Nr.17. Tikslai, kuriems buvo naudojama IKT ugdymo procese (N=142).

8.4.4 IKT taikymo ugdymo procese trukdžiai

Švietimo konsultantų, dirbančių projekte dalyvaujančiose mokyklose, buvo prašoma nurodyti, kas šiuo metu jiems labiausiai trukdo taikyti IKT ugdymo procese taip, kaip jie norėtų. 31,7% konsultantų nurodė, jog IKT taikyti ugdymo procese jiems trukdo dabartinis klasės/darbo vietos įrengimo ir aprūpinimo reikiama technika lygis. Savo gebėjimu naudotis įvairia IKT įranga švietimo konsultantai yra patenkinti ir dauguma jų (78,2%) nemano, jog tai trukdo IKT naudojimui (diagrama Nr. 18).

Diagrama Nr.18. Sąlygos, trukdančios taikyti IKT ugdymo procese (N=142).

8.4.5 Lokalizuojamų kompiuterinių mokymo priemonių naudojimas ugdymo procese

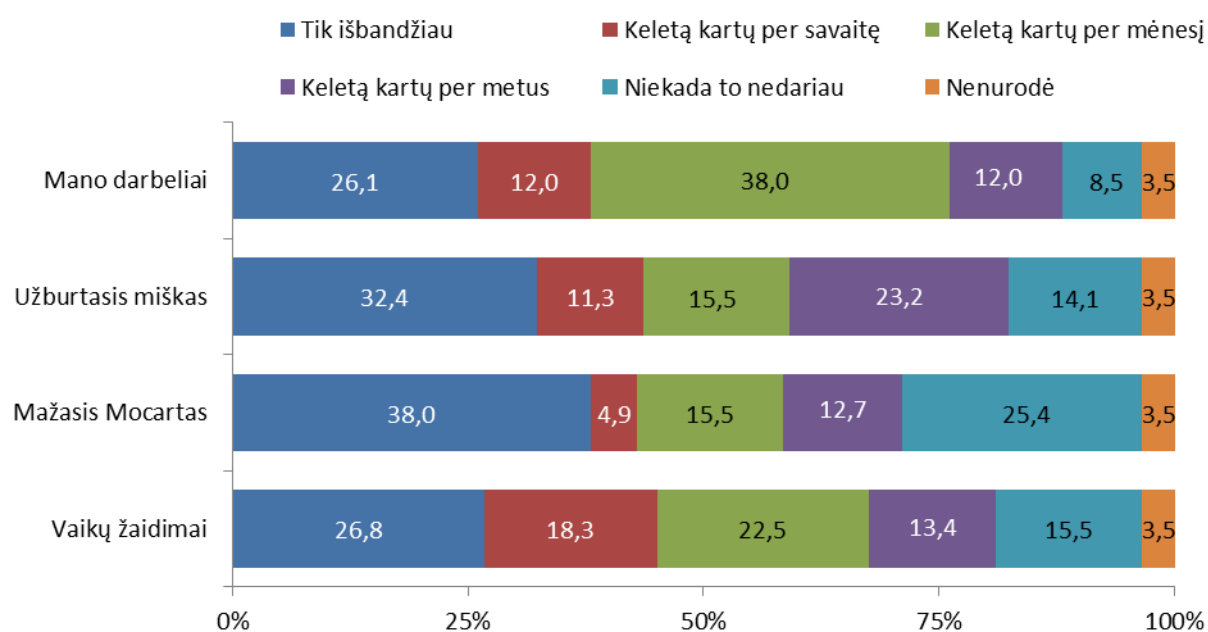
Tyrimo pabaigoje buvo siekiama išsiaiškinti, ar (ir kaip dažnai) švietimo konsultantai ugdymo procese naudoja lokalizuojamas kompiuterines mokymo priemones, tokias kaip „Mano darbeliai“, „Užburtas miškas“, „Mažasis Mocartas“ bei „Vaikų žaidimai“.

Diagramoje Nr.19 matyti, kaip švietimo konsultantai ugdymo procese naudojo lokalizuojamas kompiuterines priemones:

- ✓ „Mano darbelių“ programą išbandė tik 26,1% konsultantų, 12% konsultantų šią priemonę naudojo keletą kartų per savaitę, o 38% – keletą kartų per mėnesį. 8,5% konsultantų šios priemonės nenaudojo visai.
- ✓ „Užburtojo miško“ priemonę išbandė tik 32,4% konsultantų, 14,1% šios programos visai nenaudojo. 11,3% konsultantų priemonę naudojo keletą kartų per savaitę, 15,5% – keletą kartų per mėnesį, o 23,2% – keletą kartų per metus.

- ✓ Priemonė „Mažasis Mocartas“ buvo naudojama rečiau nei kitos priemonės. 33,1% konsultantų šią programą naudoja bent kartą per metus (4,9% – naudojo keletą kartų per savaitę, 15,5% – keletą kartą per mėnesį, 12,7% – keletą kartų per metus). 38% konsultantų tik išbandė „Mažąjį Mocartą“ programą, o 25,4% šios programos niekada nebandė.
- ✓ „Vaikų žaidimus“ bent kartą per savaitę naudojo 18,3%, bent kartą per mėnesį – 22,5%, bent kartą per metus – 13,4% konsultantų. 26,8% konsultantų šią mokymo priemonę teigia tik išbandę, o 15,5% – visai nenaudoję.

Diagrama Nr.19. Lokalizuojamų kompiuterinių mokymo priemonių naudojimas ugdymo procese (N=142).

Mokyklų vadovai

9. Santrauka

Pasiruošimas diegti inovatyvius mokymo metodus ir IKT priemones pradiniam ugdyme

- Lietuvos mokyklų administracijos darbuotojai – direktoriai, direktorių pavaduotojai šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybę vertina gerai. 85,6% mokyklų vadovų pradinio ugdymo kokybę įvertinimo kaip tikrai aukštą arba ko gero aukštą.
- Didžioji dauguma mokyklų administracijos darbuotojų mano, jog informacinių komunikacinių technologijų taikymas pradiniam ugdyme yra būtinas arba tikrai būtinas. Taip nurodė 97,3% mokyklų valdovų. Labiau IKT taikymo pradinėse klasėse būtinumu įsitikinę mokyklų, dalyvaujančių projekte, vadovai.
- 47,7% vadovų nuomone, visų pradinių klasių pedagogų kompetencijos IKT taikymo srityje yra geros arba pakankamos. 46,4% linkę manyti, jog pakankamai geros kompetencijos yra tik dalies mokyklos pedagogų. Statistiškai daugiau vadovų iš dalyvaujančių projekte mokyklų nurodė, jog jų mokyklose gerą kompetenciją turi visi pedagogai.
- Daugiau nei pusė vadovų mano, jog tiek pradinių klasių pedagogai, tiek specialieji pedagogai yra pakankamai motyvuoti taikyti inovatyvius mokymo metodus bei IKT priemones pradiniam ugdyme. Reikia atkreipti dėmesį, jog vis tik mokyklų vadovai mato didesnę specialiųjų pedagogų motyvaciją taikyti IKT pradinio ugdymo procese. Pradinių klasių mokytojų motyvaciją vertina kiek prasčiau. 41,9% vadovų teigia, jog pradinių klasių mokytojai galėtų turėti ir daugiau motyvacijos. 25,2% vadovų taip vertino pradinių klasių pedagogų motyvaciją.

IKT taikymas ugdymo įstaigoje

- Beveik 70% mokyklų IKT diegimas vyksta jau senokai ir gana sėkmingai. 64,4% mokyklų palyginus sėkmingai ir rezultatyviai taiko įvairius inovatyvius mokymo metodus. IKT taikymas mokyklų vadovų nuomone padeda aiškiau ir įdomiau perteikti ugdymo turinį mokiniams. Taip nurodė daugiausiai mokyklų vadovų – 82%. IKT naudojimas taip pat skatina pačius pedagogus „pasitempti“, tai gerina ir akademinis pasiekimus, didina mokymosi motyvaciją, o taip pat padeda individualizuoti mokymą (-si), atsižvelgiant į mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius.
- Daugumoje mokyklų (76,1%) yra reikalaujama turėti aukštą kompiuterinio raštingumo lygį ir sudaromos sąlygos jį tobulinti.
- Apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę bei vadybinę patirtį daugiau nei pusė (56,8%) mokyklos vadovų specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą pradinėse klasėse vertina kaip rezultatų. Kiek daugiau nei trečdalis vadovų mano, jog mokinių ugdyme yra tiek teigiamų, tiek neigiamų pasekmių (35,6%).

- Tinkamų mokymo (-si) priemonių trūkumas bei mokytojų padėjėjų nebuvimas – tai dažniausiai minimos priežastys, kurios trukdo specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių veiksmingam ugdymui. 35,6% mokyklų vadovų linkę manyti, jog jokių esminių kliūčių šių mokinių ugdymui nėra. Taip dažniausiai teigė tie vadovai, kurie specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą vertino kaip esantį iš esmės rezultatyvų.
- Didžioji dauguma mokyklų vadovų sutiko (visiškai sutiko arba sutiko) su tuo, jog mokyklose, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, mokiniai yra labiau motyvuoti mokytis (90,8%), tokios mokyklos turi didesnį prestižą (74,3%), jos pritraukia daugiau mokinių (77%), tokiose mokyklose mokinių pasiekimai yra aukštesni (81,1%) bei tai, jog mokyklose, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, mokytojai yra labiau motyvuoti dirbti (81,5%).

Projekto žinomumas ir vertinimas

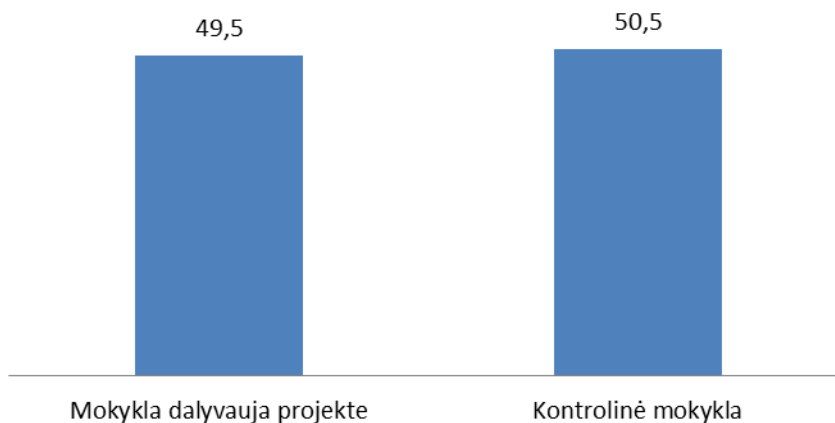
- 82% apklaustų mokyklų vadovų yra girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymosi metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“. Žymiai geriau apie vykdomą projektą žino dalyvaujančių projekte mokyklų vadovai, nei vadovai iš kontrolinės grupės (atitinkamai 90,9% ir 73,2%).
- Didžioji dauguma mokyklų vadovų sutinka arba iš dalies sutinka, jog projektas yra ar bus naudingas tiek pradiniam ugdymui Lietuvoje (92,9%), pradinių klasių mokiniams (92,9%), pradiniam ugdymui jų mokykloje (91,2%), pedagogų kvalifikacijai ir tolesnei karjerai (89%) bei mokyklos pedagogų kasdienei veiklai (87,9%).
- Projekte dalyvaujančių mokyklų vadovai labiau įžvelgia projekto naudą. Jie dažniau sutiko su visais išvardintais aspektais, kai tuo tarpu mokyklų vadovai, iš nedalyvaujančių projekte mokyklų, atsargiau vertino projekto naudą ir dažniau sakė, jog su teiginiais jie sutinka iš dalies.

10. Tyrimo rezultatai

10.1 Administracijos darbuotojų charakteristikos

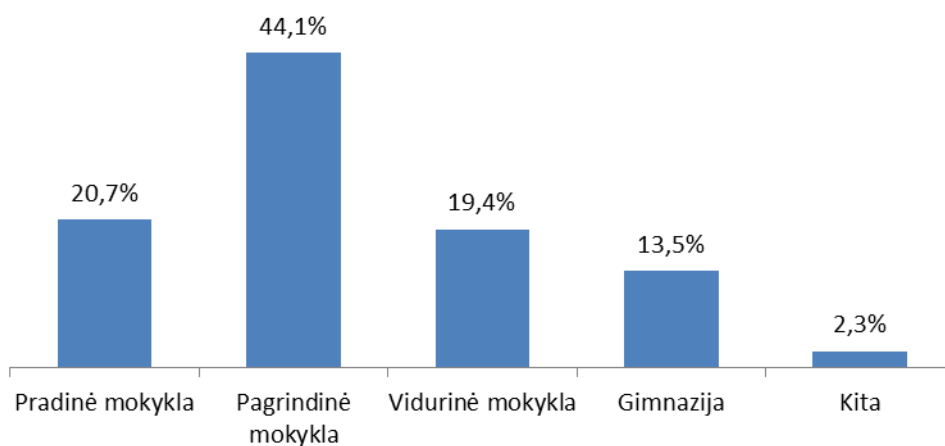
Administracijos darbuotojų, dalyvavusių apklausoje, imtis sudaryta iš dviejų grupių. Pirmoji grupė – tai administracijos darbuotojai, kurių mokyklos dalyvauja projekte „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“. Šiai grupei atstovauja 110 (49,5%) respondentų (diagrama Nr. 1). Antroji – kontrolinė – grupė (tai administracijos darbuotojai, kurių mokyklos projekte nedalyvauja) parinkta tam, kad būtų galima lyginti šių grupių apklausos rezultatus, t.y. stebėti kiek skiriasi mokyklų vadovų nuomonė apie inovatyvių mokymosi metodų ir IKT priemonių taikymą ugdymo įstaigose, jų naudą, priklausomai nuo to, ar jų mokyklos dalyvauja ar nedalyvauja projekte. Antrąją grupę sudaro 112 (50,5%) administracijos darbuotojų.

Diagrama Nr.1. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal mokyklos dalyvavimą projekte (N=222).

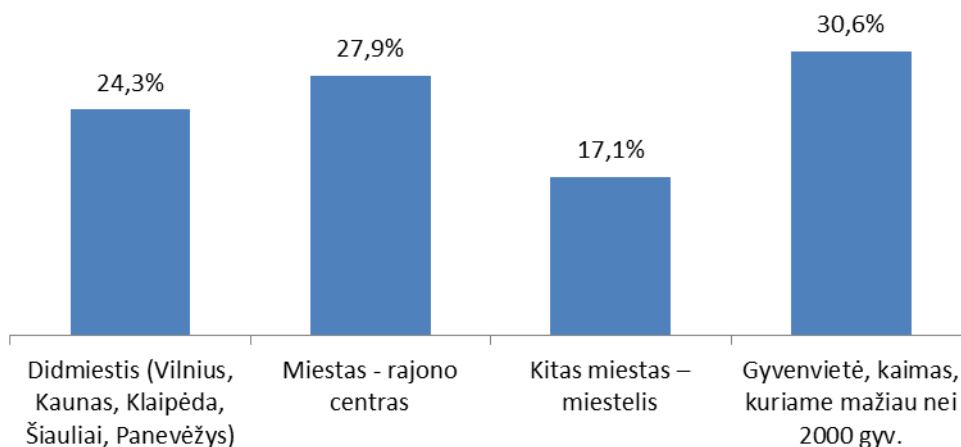
Tyrimo dalyvavo 44,1% administracijos darbuotojų iš Lietuvos pagrindinių mokyklų, beveik po penktadalį sudaro pradinių mokyklų ir vidurinių mokyklų vadovai. 13,5% buvo apklausta gimnazijų vadovų (Diagrama Nr.2).

Diagrama Nr.2. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal mokyklos tipą (N=222).

24,3% mokyklų, kurių administracijų vadovai buvo apklausti, yra Lietuvos didmiesčiuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Šiauliuose), 27,9% – rajonų centruose, 17,1% – mažesniuose miesteliuose ir 30,6% – kaimo vietovėse (Diagrama Nr.3)

Diagrama Nr.3. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal vietovės, kurioje yra ugdymo įstaiga, dydį (N=222).

Tyrimė dalyvavo daugiausiai direktorių pavaduotojai (66,2%) (Diagrama Nr. 4) ir 32% mokyklų direktorių. Dauguma jų šalia vadybinio darbo dar turi ir pamokų (78,8%) (Diagrama Nr. 5).

Diagrama Nr.4. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigas (N=222).

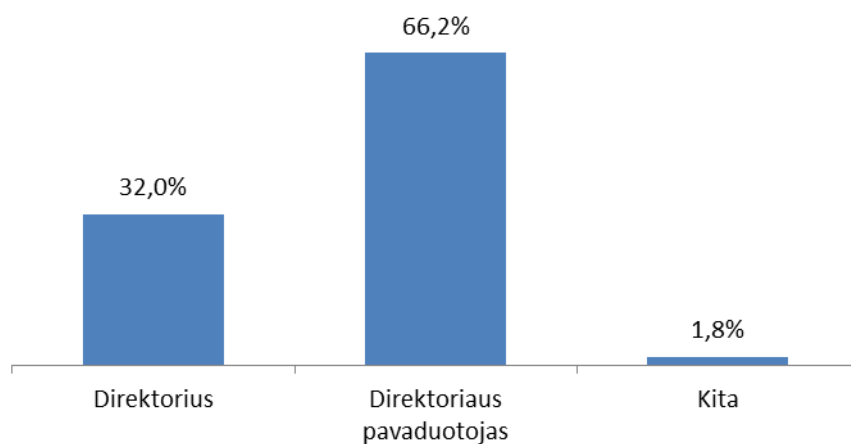
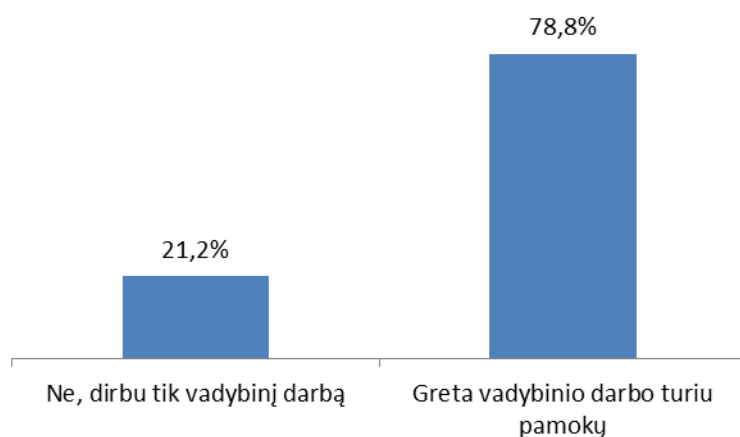

Diagrama Nr.5. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal tai, ar šalia vadybinio darbo turi ir pamokų (N=222).

Vidutinis administracijos darbuotojų amžius – 48 metai. Trečdalis administracijos darbuotojų yra jaunesni nei 45 metų (32%), o 25,2% sudaro vadovai vyresni nei 55 metai. (Diagrama Nr. 6). Darbo stažo vidurkis apklaustųjų administracijos darbuotojų yra 15 metų. Beveik po lygiai pasiskirstė administracijos darbuotojų dalis, kurių darbo stažas yra iki 15 metų ir virš 15 metų.

Diagrama Nr.6. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių (N=222).

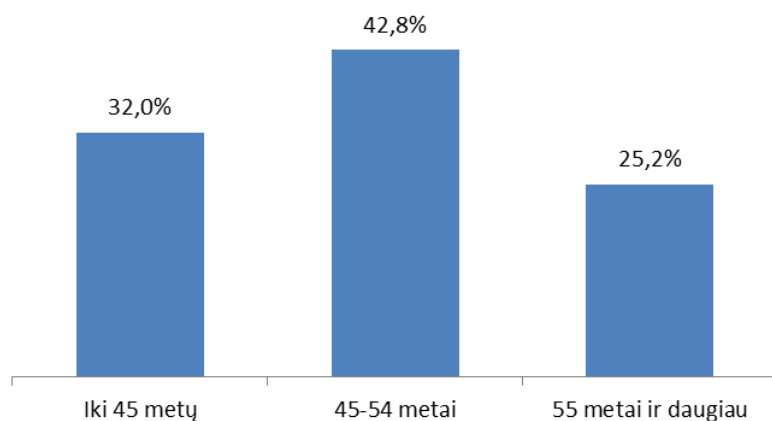
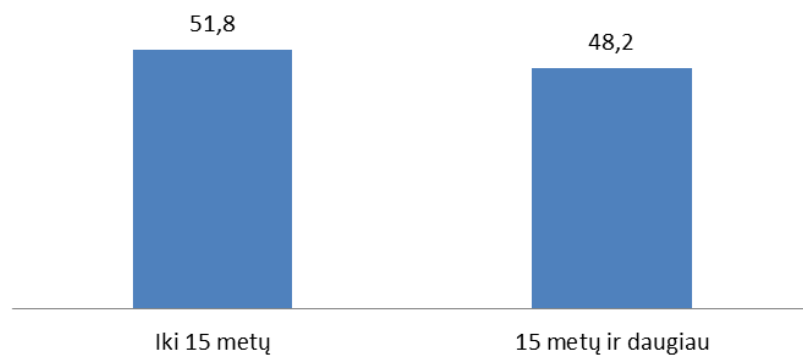

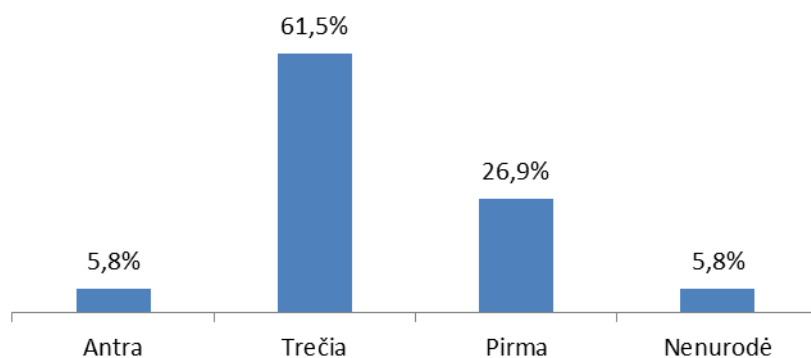
Diagrama Nr.7. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą (N=222).

10.1.1 Administracijos vadovų kvalifikacija

61,5% apklaustų administracijos vadovų turi trečią vadybinę kategoriją. (Diagrama Nr. 8), 26,9% – turi pirmą – aukščiausią - kategoriją ir 5,8% – antrą vadybinę kategoriją.

Diagrama Nr.8. Administracijos darbuotojų turima vadybinė kategorija (N=222).

Dauguma, tyrime dalyvavusių administracijos darbuotojų neturi švietimo konsultantų kompetencijos (76,6%) (Diagrama Nr.9). Tarp 23,4% turinčių šią kompetenciją daugiausia yra turinčių IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniam ugdomo kompetenciją, mokytojų veiklos vertinimo bei vadybos eksperto kompetenciją (diagrama Nr. 9.1).

Diagrama Nr.9. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal tai, ar turi švietimo konsultantų kompetenciją (N=222).

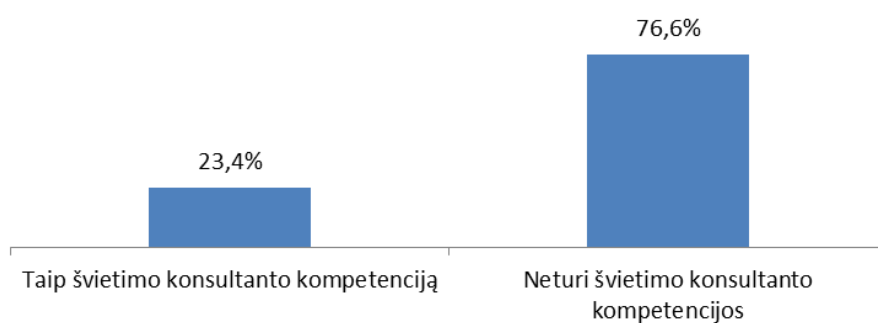
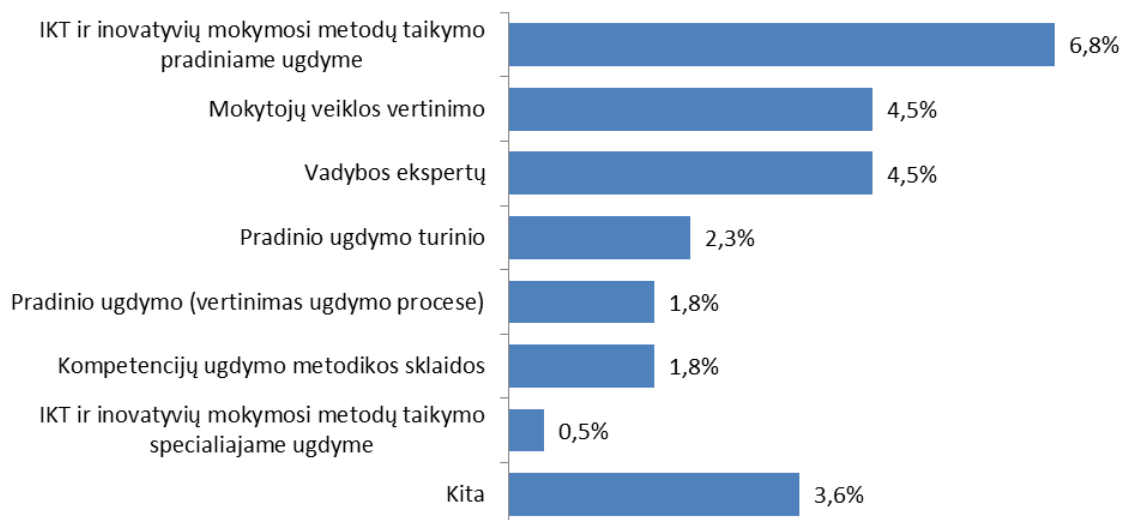

Diagrama Nr.9.1. Administracijos darbuotojų pasiskirstymas pagal turimą švietimo konsultantų kompetenciją (% lyginant su visais apklausoje dalyvavusiais) (N=222).

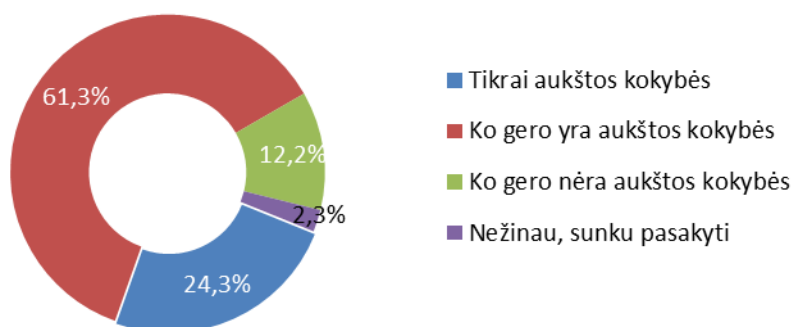
10.2 Mokyklų pasiruošimas diegti inovatyvius mokymosi metodus bei IKT pradiniam ugdyme

Šioje ataskaitos dalyje apie mokyklų pasiruošimą diegti inovatyvius mokymosi metodus bei IKT pradiniam ugdyme visų pirma bus aptarta, kaip bendrai administracijos darbuotojai vertina šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybę (8 anketos klausimas). Toliau bus analizuojama, kaip ugdymo įstaigų vadovai vertina IKT priemonių taikymo būtinumą pradiniam ugdyme bei jų vadovaujamoje įstaigoje: kiek, jų manymu, būtina naudoti IKT pradinėse klasėse (9 anketos klausimas), kaip vertina savo mokyklos pradinių klasių mokytojų kompetencijas, reikalingas diegiant IKT (10 anketos klausimas). Taip pat bus aptartas, kaip administracijos darbuotojai vertina pradinių klasių mokytojų bei specialiųjų pedagogų motyvaciją taikyti inovatyvius mokymo (-si) metodus ir IKT ugdymo procese (11 anketos klausimas), veikloje (7 anketos klausimas), kaip dažnai naudojasi turimomis priemonėmis (8 anketos klausimas), kaip vertina savo gebėjimus naudoti priemones ugdymo procese (9 anketos klausimas) bei kuriomis iš priemonių norėtų naudotis ateityje (10 anketos klausimas). Taip pat bus aptarta, ką ir kaip dažnai specialieji pedagogai veikia kompiuteriu profesiniais specialiojo pedagogo tikslais (11 anketos klausimas).

10.2.1 Pradinio ugdymo, teikiamo Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose, vertinimas

Tyrimo dalyvaujančių vadovų buvo prašoma įvertinti, kokio lygio, jų manymu, yra šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas. Daugiau nei pusė vadovų nuomone šiuo metu pradinis ugdymas yra ko gero aukštos kokybės. Taip įvertino 61,3% administracijos darbuotojų. 24,3% vadovų mano, jog šiuo metu teikiamas pradinis ugdymas yra tikrai aukštos kokybės. (Diagrama Nr.10).

Diagrama Nr.10. Šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose teikiamo pradinio ugdymo kokybės vertinimas (N=222).

Tiek administracijos vadovai iš dalyvaujančių projekte mokyklų, tiek iš kontrolinės grupės – nedalyvaujančių projekte, vienodai vertina dabartinį pradinį ugdymą Lietuvoje.

Administracijos vadovai jaunesni nei 45 metų amžiaus pradinio ugdymo lygį vertina geriau: jie dažniau teigė, jog dabartinis pradinis ugdymas Lietuvoje yra tikrai aukštos kokybės.

10.2.2 IKT naudojimo pradinėse klasėse būtinybė

Didžioji dauguma apklaustų ugdymo įstaigų vadovų mano, jog pradinėse klasėse pamokose bei popamokinėje veikloje tikrai būtina naudoti IKT priemones. Taip nurodė 70,3% vadovų (Diagrama Nr. 11). Projekte dalyvaujančių mokyklų vadovai labiau suvokia IKT priemonių naudojimo svarbą pradiniam ugdyme. Jie dažniau nei projekte nedalyvaujančių mokyklų vadovai, sakė, jog IKT priemonių taikymas pradiniam ugdyme tikrai būtinas (atitinkamai 77,3% ir 63,4%) (Diagrama Nr. 12).

Diagrama Nr.11. IKT naudojimo pradinėse klasėse būtinybė (N=222).

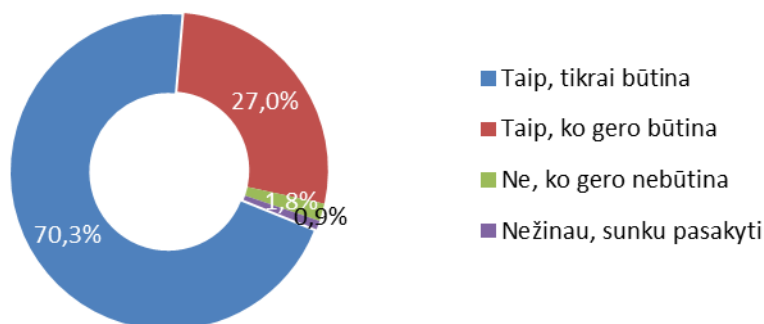
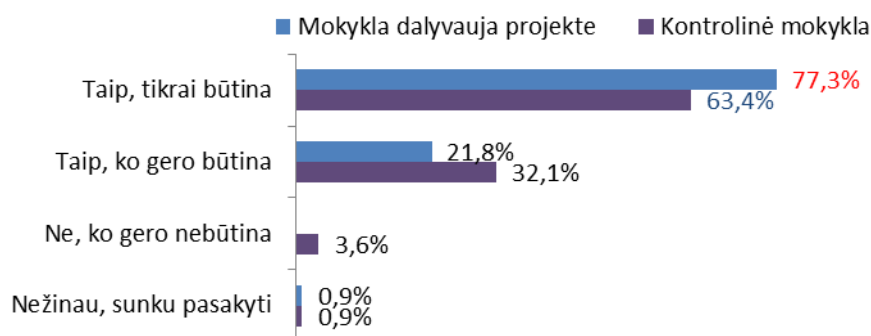

Diagrama Nr.12. IKT naudojimo pradinėse klasėse būtinybė pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=222).

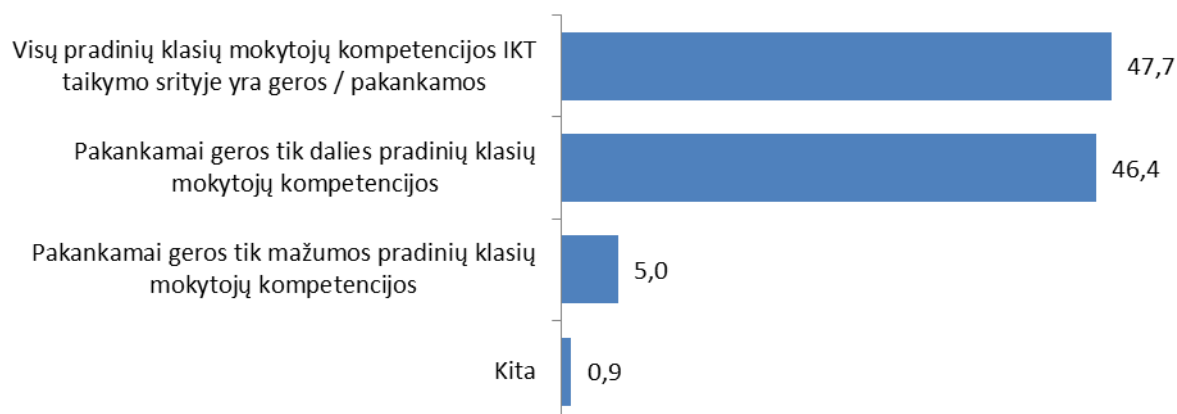

58,8% kaimo vietovių mokyklų vadovai teigė, jog IKT naudojimas pradinėse klasėse tiek pamokose, tiek popamokinėje veikloje yra tikrai būtinas; 38,2% -linkę manyti, jog tai yra ko gero būtina.

10.2.3 Pradinių klasių mokytojų IKT taikymo kompetencijų, reikalingų diegiant IKT pradinėse klasėse įvertinimas

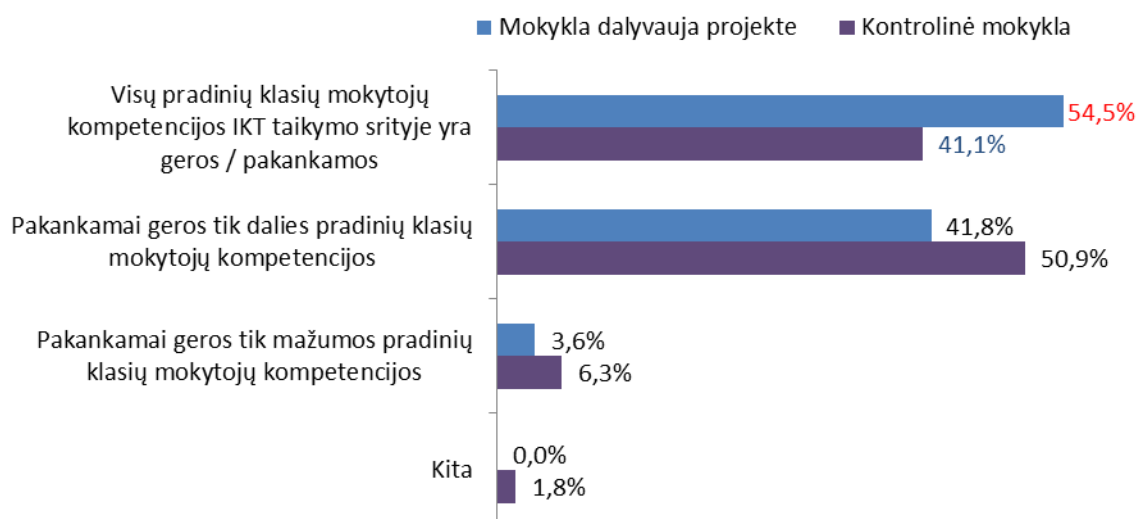
IKT naudojimas pradiniam ugdymui reikalauja atitinkamų kompetencijų (pvz. konkrečių metodų taikymo, žinių, įgūdžių ir kt.), todėl mokyklų vadovų buvo prašoma pasakyti, kaip jie vertina savo mokyklos pradinių klasių mokytojų kompetencijas, reikalingas diegiant IKT priemonių taikymą, pradiniam mokyme. Beveik po lygiai pasiskirstė vadovų nuomonės apie mokytojų turimas kompetencijas. Kiek mažiau nei pusė vadovų (47,7%) visų mokykloje dirbančių pradinių klasių mokytojų IKT taikymo kompetencijas vertina gerai/pakankamai. Panaši dalis administracijos darbuotojų (46,4%) mano, jog tik dalies pedagogų kompetencijos yra geros. (Diagrama Nr.13) Tik 5% vadovų teigė, jog jų mokyklose kompetencijų, reikalingų diegiant IKT pradinėse klasėse, pakanka tik mažumai pedagogų.

Diagrama Nr.13. Pradinių klasių mokytojų IKT taikymo kompetencijų, reikalingų diegiant IKT pradinėse klasėse, vertinimas (N=222)

Projekte dalyvaujančių mokyklų vadovai ženkliai geriau vertina savo pedagogų kompetencijas, nei nedalyvaujančių projekte ugdymo įstaigų vadovai. Statistiškai dažniau vadovai, iš dalyvaujančių projekte mokyklų, visų savo mokyklų pradinių klasių mokytojų kompetencijas vertina gerai, lyginant su nedalyvaujančių mokyklų vadovų vertinimu (atitinkamai 54,5% ir 41,1%) (Diagrama Nr. 14).

Diagrama Nr.14. Pradinių klasių mokytojų kompetencijų, reikalingų diegiant IKT pradinėse klasėse, vertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte(N=222)

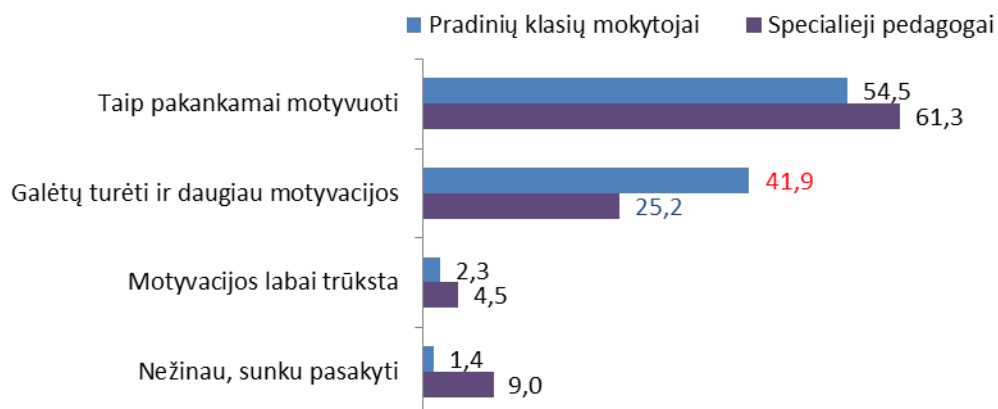

Jaunesni nei 45m. amžiaus mokyklų vadovai dažniau mano, jog jų mokyklose tik dalies pedagogų kompetencijos yra pakankamos 56,3%.

10.2.4 Pradinių klasių mokytojų bei specialiųjų pedagogų motyvacijos vertinimas

Labai svarbu, kiek pedagogai yra motyvuoti taikyti inovatyvius mokymo (-si) metodus ir IKT priemones ugdymo procese. Mokyklų vadovų nuomone labiau motyvuoti mokymo procese taikyti IKT yra specialieji pedagogai nei pradinių klasių mokytojai. Daugiau vadovų mano, jog pradinių klasių mokytojai galėtų turėti ir daugiau motyvacijos, nei kad sakė apie specialiuosius pedagogus (atitinkamai 41,9% ir 25,2%) (Diagrama Nr.15). Tai, jog specialieji pedagogai pakankamai motyvuoti mano 61,3%, ir 54,5% vadovų linkę manyti, jog pakankamai motyvuoti yra ir pradinių klasių mokytojai.

Diagrama Nr. 15 Pradinių klasių mokytojų ir specialiųjų pedagogų motyvacijos taikyti IKT priemones ugdymo procese vertinimas (N=222)

Vertinant tiek pradinių klasių mokytojų, tiek specialiųjų pedagogų motyvaciją taikyti inovatyvius mokymosi metodus bei IKT priemones tiek dalyvaujančių projekte ir nedalyvaujančių projekte mokyklų vadovų nuomonės sutapo. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp atsakymų neišryškėjo.

Iš esmės visi vadovai panašiai vertina mokyklų pedagogų motyvaciją. Atsakymai skiriasi nereikšmingai analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal mokyklų vadovų amžių, darbo stažą, ugdymo įstaigos tipą bei vietovės dydį, kurioje yra mokykla.

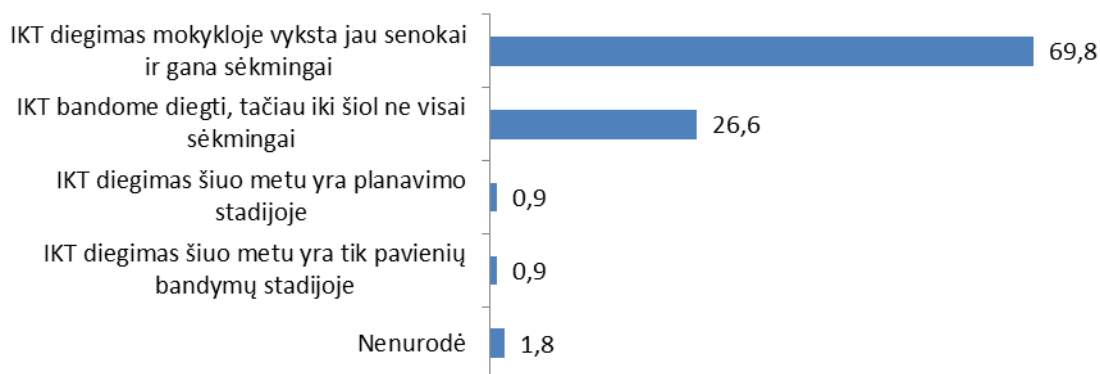
10.3 IKT taikymas ugdymo įstaigoje

Ataskaitos dalyje apie IKT taikymą ugdymo įstaigoje bus aptarta, kaip vadovai vertina dabartinę mokyklos raidą IKT panaudojimo atžvilgiu (12 anketos klausimas), kokią vadovai mato naudą taikant IKT pradiniam ugdyme (13 anketos klausimas). Taip pat bus nagrinėjami šie klausimai: kaip vadovai vertina inovatyvių mokymosi metodų (pvz. problemų sprendimas grupėmis, grupės projektai, drama ir imitacija ir kt.) naudojimo apimtį ir rezultatyvumą (14 anketos klausimas); koks požiūris į kompiuterinį raštingumą vyrauja mokykloje (15 anketos klausimas); kaip vertinamas specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumas (16 anketos klausimas). Šioje ataskaitos dalyje bus aptarta, kokias vadovai išskiria pagrindines priežastis, trukdančias sėkmingam specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui (17 anketos klausimas) bei kokią reikšmę inovacijų diegimas turi mokiniams ir mokyklai.

10.3.1 IKT diegimo mokykloje vertinimas

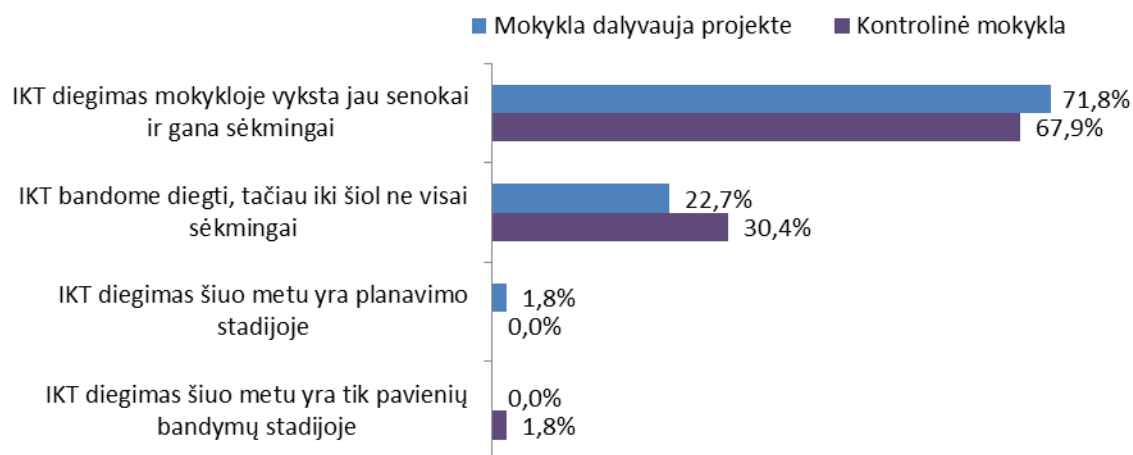
Mokyklų vadovų tyrimo metu buvo prašoma apibendrintai įvertinti dabartinę mokyklos raidą IKT panaudojimo atžvilgiu. Beveik 7 iš 10 mokyklų IKT diegimas vyksta jau senokai ir yra gana sėkmingas. 26,6% vadovų nurodė, jog jie savo mokykloje bando diegti IKT, bet kol kas tai vyksta ne visai sėkmingai. (Diagrama Nr.16).

Diagrama Nr. 16 IKT diegimo mokyklose vertinimas (N=222)

Nežiūrint to, jog statistiškai reikšmingų skirtumų nėra, galima atkreipti dėmesį, jog dalyvaujančių projekte mokyklų vadovai geriau vertino IKT diegimo procesą savo mokyklose, nei nedalyvaujančių projekte mokyklų vadovai. Nedalyvaujančių projekte mokyklų vadovai kiek dažniau teigė, jog mokyklose IKT bando diegti, tačiau iki šiol ne visai sėkmingai (atitinkamai 30,4% ir 22,7%). (Diagrama Nr. 17).

Diagrama Nr. 17 IKT diegimo mokyklose vertinimas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=222)

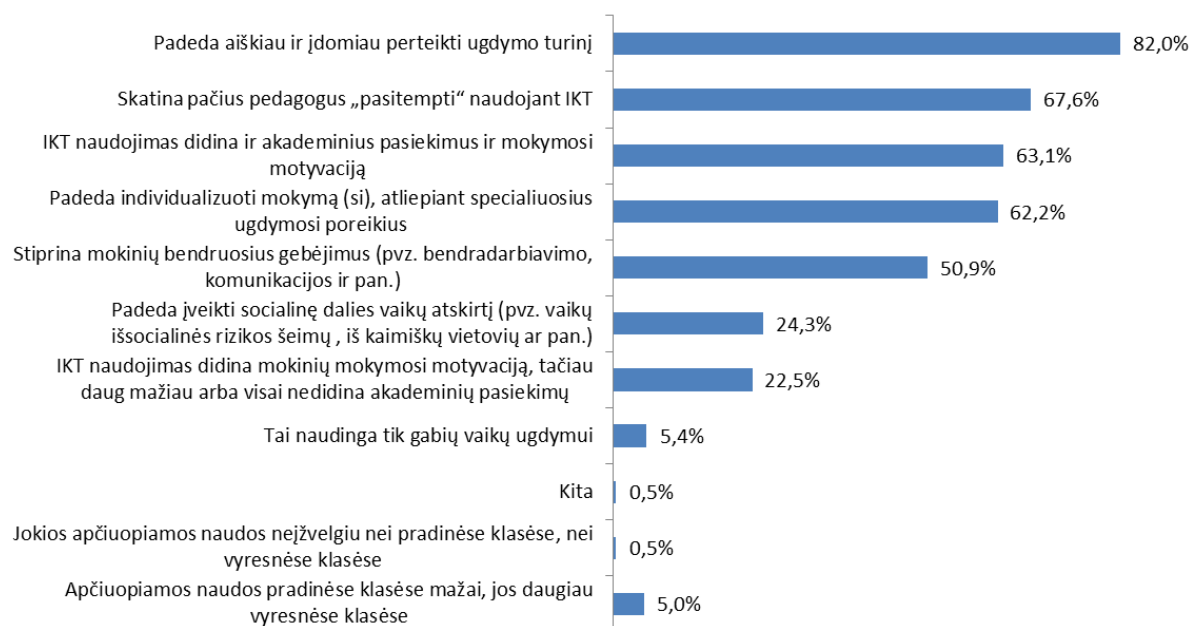

Analizuojant kaip IKT diegimą savo mokyklose vertina vadovai pagal tai, kokioje mokykloje dirba (koks mokyklos tipas, kokioje vietovėje yra mokykla), koks jų darbo stažas ar amžius, statistiškai reikšmingų skirtumų nerasta.

10.3.2 IKT taikymo pradiniam ugdyme nauda

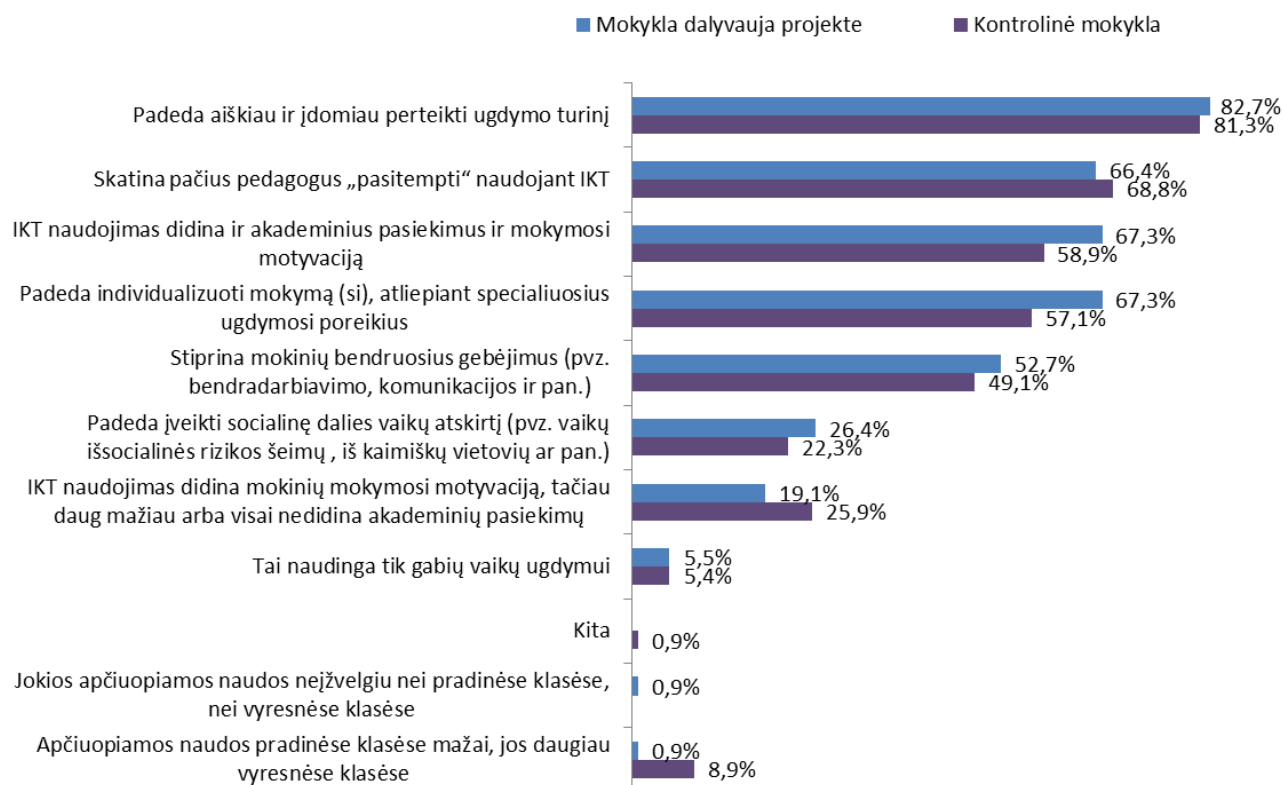
Dauguma mokyklų vadovų mano, jog IKT taikymas padeda aiškiau ir įdomiau perteikti ugdymo turinį mokiniams. Daugiau nei pusė vadovų pastebi, jog IKT naudojimas skatina pačius pedagogus „pasitempti“ (taip nurodė 67,6% vadovų), tai didina ir akademinis pasiekimus, ir mokymosi motyvaciją (63,1%), o taip pat padeda individualizuoti mokymą (-si), atliepiant specialiuosius ugdymosi poreikius. (Diagrama Nr.18). 5% vadovų mano, jog IKT taikymas apčiuopiamos naudos pradinėse klasėse turi mažai, o daugiau tos naudos duoda taikymas vyresnėse klasėse. Nors nereikšmingai, bet taip daugiau mano vadovai iš kontrolinės grupės (8,9%).

Diagrama Nr. 18 IKT taikymo nauda (N=222)

Analizuojant, kiek skiriasi dalyvaujančių ir nedalyvaujančių projekte mokyklų vadovų nuomonės apie IKT taikymo naudą, statistiškai reikšmingų skirtumų nėra. Nepaisant to, verta atkreipti dėmesį, jog dalyvaujančių projekte mokyklų vadovai kiek dažniau mano, jog IKT taikymas padeda individualizuoti mokymą (-si); stiprina mokinių bendruosius gebėjimus, didina akademinį pasiekimą ir mokymosi motyvaciją. Mokyklų vadovai iš kontrolinės grupės kiek dažniau sakė, jog IKT taikymas skatina pačius pedagogus “pasitempti”, didina mokinių motyvaciją (mokiniais tai įdomu), tačiau daug mažiau arba visai nedidina akademinį pasiekimą (Diagrama Nr.19).

Diagrama Nr. 18 IKT taikymo nauda pagal dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=222)

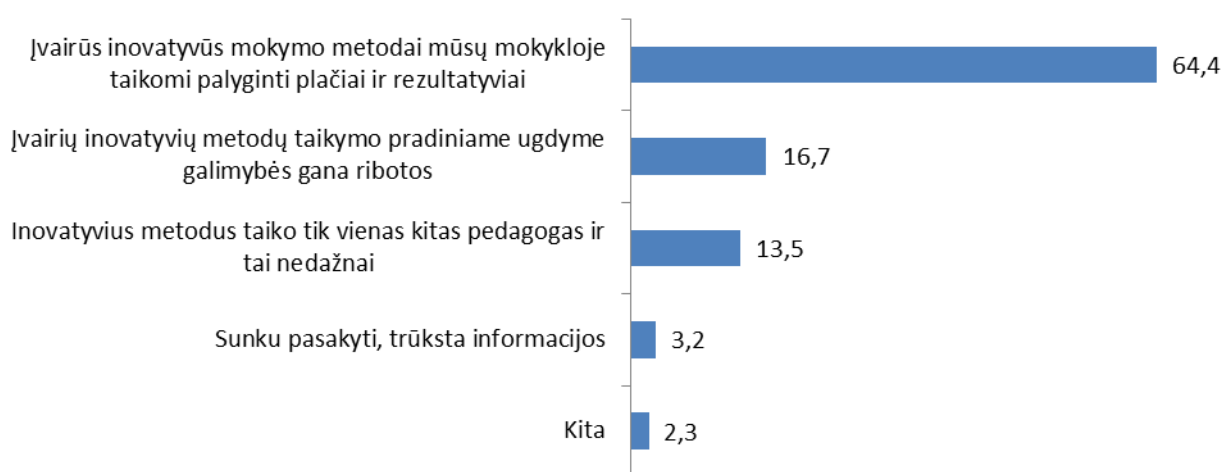
Aiškinantis, ar skiriasi IKT taikymo nauda pradiniam ugdymui pagal socio-demografines vadovų charakteristikas bei jų turimą kvalifikaciją ar darbo stažą, pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

- ✓ Gimnazijų vadovai dažniau linkę manyti, jog IKT naudojimas didina ir akademinį mokinių pasiekimus ir mokymosi motyvaciją (80%). Šią IKT taikymo naudą dažniau mato ir administracijos vadovai, kurie dirba tik vadybinį darbą (78,7%).
- ✓ Tai, jog IKT naudojimas didina akademinį pasiekimus ir mokymosi motyvaciją dažniau mano vadovai iki 45 metų amžiaus. Vyresni (virš 55 metų amžiaus) mokyklų vadovai šią naudą įžvelgia rečiau (atitinkamai 73,2% ir 46,4%).
- ✓ Vyresni nei 55 metų amžiaus vadovai rečiau mano, jog IKT naudojimas padeda individualizuoti mokymą (-si), atliepian specialius ugdymosi poreikius (54,7%).
- ✓ Vadovai, turintys iki 15 metų darbo stažą dažniau mano, jog IKT naudojimas padeda aiškiau ir įdomiau perteikti ugdymo turinį. Vadovai su didesniu darbo stažu taip mano rečiau (atitinkamai 87,8% ir 75,7%).
- ✓ IKT naudą didinant mokinių mokymosi motyvaciją, tačiau ne akademinuose pasiekimuose dažniau mato vadovai, greta vadybinio turintys ir pamokų (25,7%).

10.3.3 Inovatyvių mokymosi metodų naudojimo apimtis ir rezultatyvumas

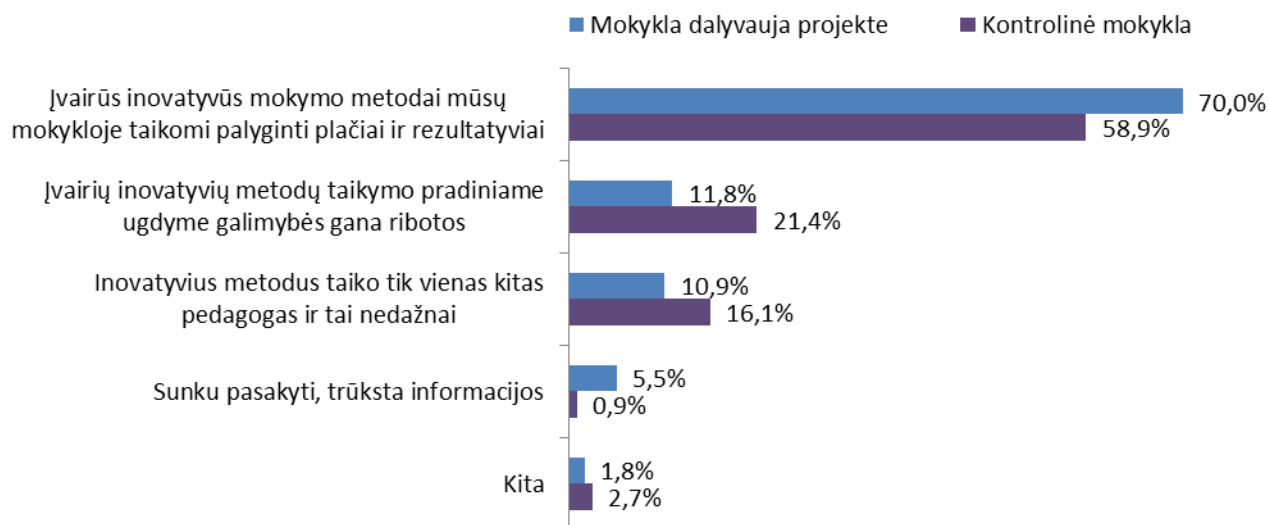
Pastaraisiais metais pradiniam ugdyme greta tradiciniais vadinamų įprastų metodų (skaitymas, klausinėjimas, aiškinimas ir kt.) populiarėja inovatyvūs mokymosi metodai (pvz. problemų sprendimas grupėmis, grupės projektai, drama ir imitacija bei kt.). 64,4% vadovų pripažino, jog jų mokyklose inovatyvūs mokymosi metodai yra taikomi palyginti plačiai ir rezultatyviai. (Diagrama Nr. 19).

Diagrama Nr. 19. Inovatyvių mokymosi metodų taikymas (N=222)

Dalyvaujančiose projekte mokyklose inovatyvūs mokymosi metodai yra taikomi kiek plačiau. Nors statistiškai reikšmingų skirtumų nėra, tačiau projekte dalyvaujančių mokyklų vadovai dažniau nurodė, jog inovatyvūs mokymosi metodai jų mokykloje taikomi palyginti plačiai ir rezultatyviai, nei tai sakė vadovai iš kontrolinės grupės (atitinkamai 70% ir 58,9%) (Diagrama Nr.20).

Diagrama Nr. 20. Inovatyvių mokymosi metodų taikymas pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=222)

Inovatyvūs mokymosi metodai plačiai ir rezultatyviai taikomi dažniau Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio bei Šiaulių mokyklose (75,9%).

10.3.4 Požiūris į mokytojų kompiuterinį raštingumą

Mokyklos vadovų, dalyvavusių apklausoje, buvo prašoma pasakyti, kaip yra vertinamas mokytojų kompiuterinis raštingumas jų mokyklose, t.y. kokie yra keliami kompiuterinio raštingumo reikalavimai mokytojams bei kokios yra sudaromos sąlygos jų tobulinimui. Dauguma vadovų teigė, jog jų mokyklose reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo iš mokytojų ir sudaromos sąlygos jį tobulinti (76,1%). Apie dešimtadalis vadovų teigė, jog jų mokyklose reikalaujama kompiuterinio raštingumo, bet trūksta reikiamų sąlygų jį tobulinti. Dešimtadalyje mokyklų kompiuterinis raštingumas vertinamas kaip privalumas, bet nėra labai esminis. (Diagrama Nr.21). Tarp projekte dalyvaujančių mokyklų vadovų buvo kiek daugiau teigiančių, jog jų mokyklose reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti, nei tarp nedalyvaujančių projekte, tačiau šis skirtumas nėra statistiškai reikšmingas (Diagrama Nr. 22).

Diagrama Nr. 21 Požiūris į kompiuterinį raštingumą (N=222)

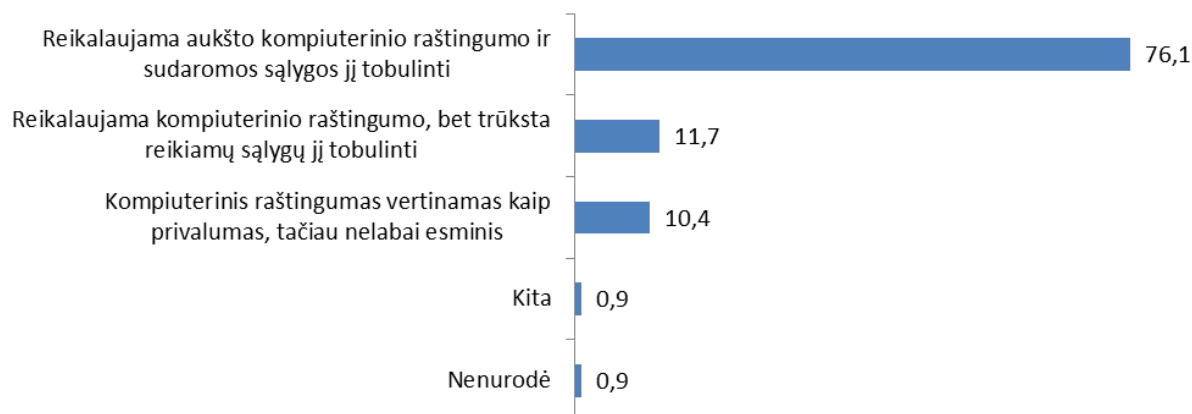
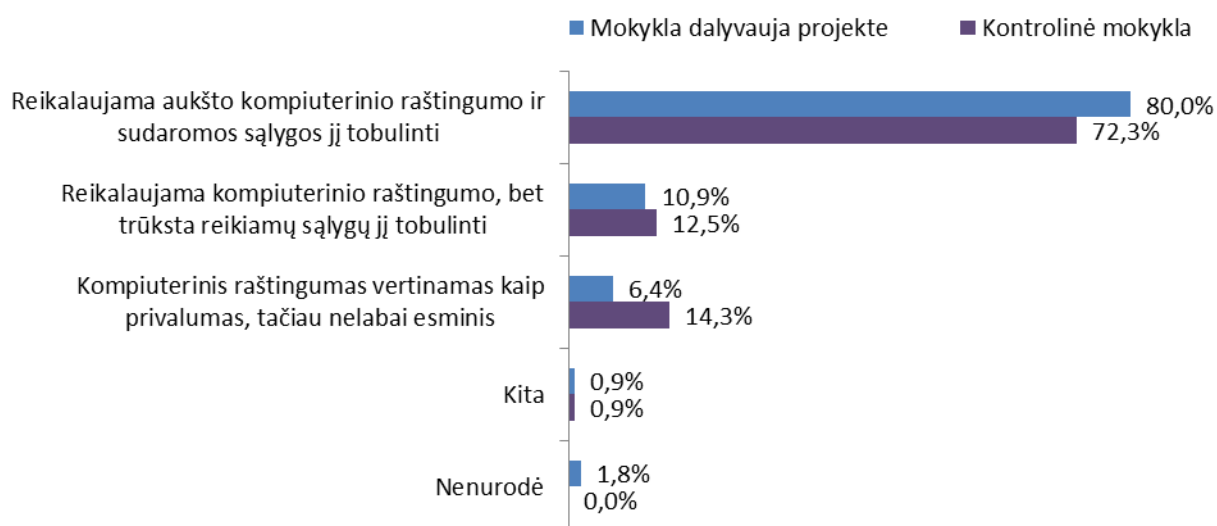

Diagrama Nr. 22 Požiūris į kompiuterinį raštingumą pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=222)

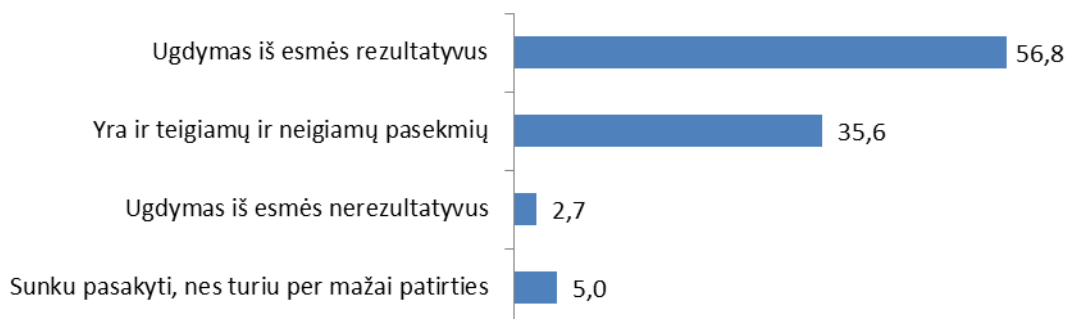
Mokyklų vadovai, įgiję švietimo konsultanto kompetenciją, dažniau minėjo, jog jų mokyklose reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti. Vadovai, neturintys švietimo konsultanto kompetencijos, taip teigė rečiau (atitinkamai 88,5% ir 72,4%).

Vidurinių mokyklų ir gimnazijų vadovai taip pat dažniau teigė, jog kompiuteriniam raštingumui reikalavimai mokytojams jų mokykloje yra aukšti (atitinkamai 90,7% ir 93,3%). Pagrindinėse mokyklose rečiau reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti (69,4%).

10.3.5 Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumo vertinimas

Apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę bei vadybinę patirtį daugiau nei pusė mokyklos vadovų specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą pradinėse klasėse vertina kaip rezultatyvų. Kiek daugiau nei trečdalis vadovų mano, jog šių mokinių ugdyme yra tiek teigiamų, tiek neigiamų pasekmių (35,6%) (Diagrama Nr.23). Tiek dalyvaujančių projekte, tiek nedalyvaujančių projekte mokyklų vadovų nuomonės specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumo vertinimas sutampa (statistiškai reikšmingų skirtumų nėra).

Diagrama Nr. 23 Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo rezultatyvumo vertinimas (N=222)

Gyvenviečių, kaimo vietovių mokyklų vadovai dažniau vaikų ugdymo rezultatyvumą vertina kaip turintį ir teigiamų, ir neigiamų pasekmių (50%) ir rečiau teigė, jog ugdymas iš esmės yra rezultatyvus (45,6%).

10.3.6 Priežastys, trukdančios specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių veiksmingam ugdymui

Mokyklos vadovų buvo prašoma pasakyti, kokios, jų manymu, yra pagrindinės priežastys, trukdančios specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymui jų mokykloje, ir konkrečiai pradinėse klasėse. Daugiau nei trečdalis (35,6%) mokyklų vadovų linkę manyti, jog jokių esminių kliūčių šių mokinių ugdymui nėra. Taip dažniausiai teigė tie vadovai, kurie specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą vertino kaip esantį iš esmės rezultatyvų. Po 30% vadovų mano, jog šių mokinių ugdymas nėra pakankamai rezultatyvus, nes nėra ar trūksta tinkamų mokymo (-si) priemonių bei nėra mokytojų padėjėjų. 25,2% vadovų mano, jog mokyklose nėra pritaikytų poilsio vietų mokiniams (Diagrama Nr.24).

Diagrama Nr. 24 Priežastys, trukdančios specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių veiksmingam ugdymui (N=222)

Tiek projekte dalyvaujančių, tiek nedalyvaujančių mokyklų vadovai vardino vienodas priežastis, kurios trukdo specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių veiksmingam ugdymui.

Analizuojant atsakymų pasiskirstymus pagal kitus kriterijus pastebėti tokie statistiškai reikšmingi skirtumai:

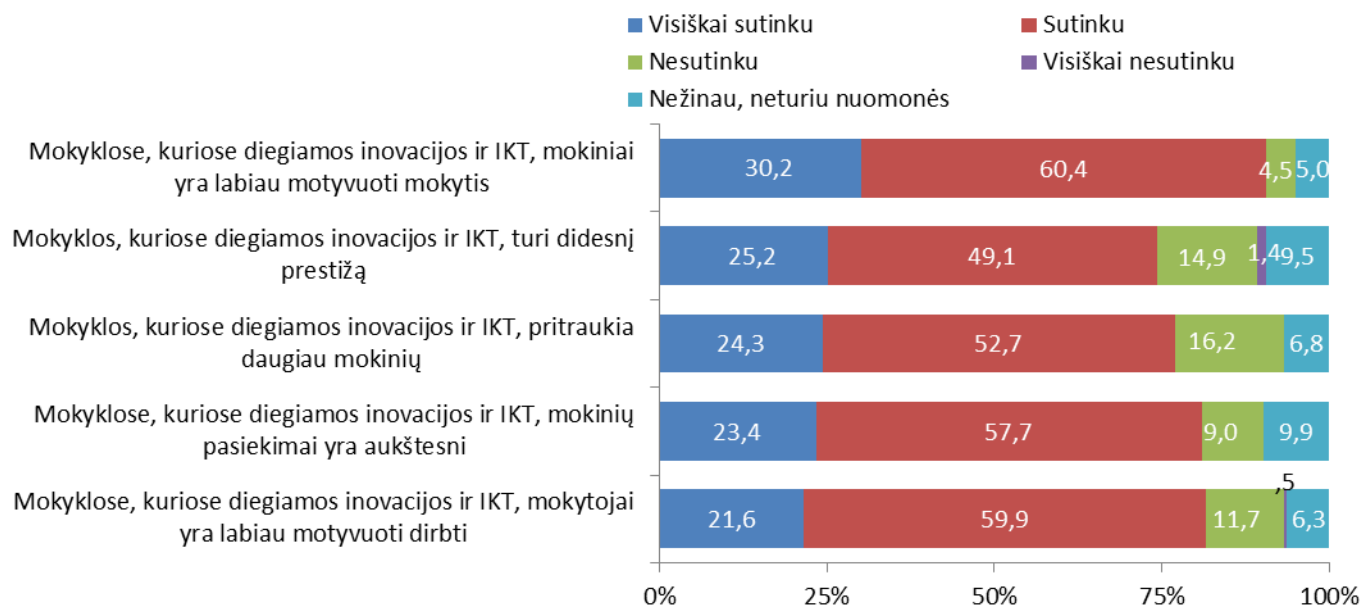
- ✓ Vadovai, iš gyvenviečių/kaimo mokyklų rečiau linkę manyti, jog specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui jokių esminių kliūčių nėra (25%). Šie administracijos vadovai dažniau teigė, jog ugdymui trukdo tai, jog mokykloje nėra specialiojo ugdymo kabineto ir nėra arba trūksta specialiųjų pedagogų (atitinkamai 23,5% ir 27,9%).
- ✓ Mokyklų vadovai, kurių darbo stažas didesnis nei 15 metų, dažniau teigė, jog mokinių ugdymui trukdo tai, jog nėra pritaiktų poilsio vietų (pvz., tinkamų vaikams turintiems sensorinių sutrikimų) (32,7%). Vadovai, kurių darbo stažas mažesnis nei 15 metų taip mano rečiau (18,3%).

10.3.7 Inovacijų bei informacinių komunikacinių technologijų taikymo reikšmė mokyklai

Mokyklų vadovų buvo prašoma pasakyti, kiek jie sutinka arba nesutinka su tuo, kokią įtaką, jų manymu, daro inovacijų bei informacinių komunikacinių technologijų taikymas mokykloje, t.y. kiek tai svarbu jų mokyklos prestižui, mokinių pasiekimams, mokytojų motyvacijai.

9 iš 10–ies mokyklų vadovų visiškai sutinka arba sutinka, jog mokyklose, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, mokiniai yra labiau motyvuoti mokytis. Daugiau kaip 70% vadovų pritaria, jog mokyklos, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, turi didesnį prestižą, pritraukia daugiau mokinių, tokiose mokyklose mokinių pasiekimai yra aukštesni, o mokytojai yra labiau motyvuoti dirbti. (Diagrama Nr.25).

Diagrama Nr. 25 Inovacijų ir IKT taikymo daroma įtaka mokyklai (N=222)

Apie inovacijų ir IKT daromą naudą mokyklai vienodai mano tiek dalyvaujančių, tiek nedalyvaujančių projekte mokyklų vadovai.

Statistiškai reikšmingi skirtumai tarp atsakymų pastebėti tarp tokių grupių:

- ✓ Didmiesčių mokyklų vadovai dažniau visiškai sutinka su tuo, jog mokyklos, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, turi didesnį prestižą (38,9%). Su tuo dažniau sutinka ir mokyklų vadovai, neturintys švietimo konsultanto kompetencijos (52,9%).
- ✓ Pradinių mokyklų vadovai dažniau visiškai sutinka, kad mokyklose, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, mokytojai yra labiau motyvuoti dirbti (32,6%). Pagrindinių mokyklų vadovai dažniau su tuo nesutinka (17,3%).
- ✓ Mokyklų vadovai, kurių amžius nuo 45 iki 54 metų, dažniau nesutinka su teiginiu, jog mokyklos, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, pritraukia daugiau mokinių (22,1%).

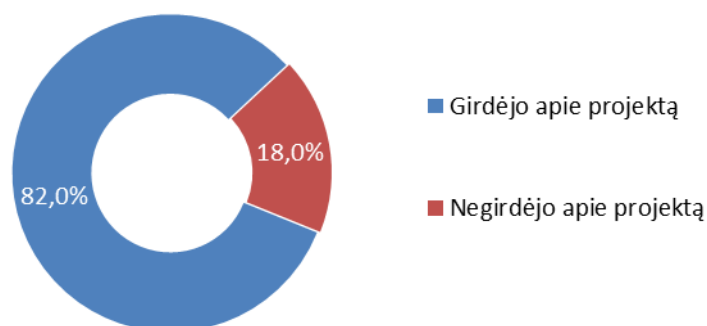
10.4 Projekto vertinimas

Ataskaitos dalyje apie projekto vertinimą bus aptarta, ar mokyklų vadovai yra girdėję apie vykdomą projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ (19 anketos klausimas), o taip pat, kaip mokyklų vadovai vertina projekto naudingumą bendrai pradiniam ugdymui Lietuvoje, jų mokykloje, asmeniškai jų pačių kvalifikacijos tobulinimui, tolesnei karjerai bei pradinių klasių mokiniams (20 anketos klausimas).

10.4.1 Projekto žinomumas

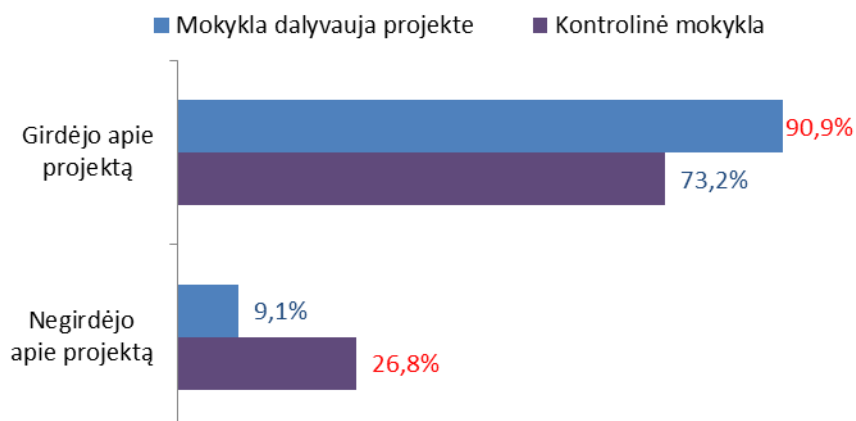
82% apklaustų mokyklų vadovų yra girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“ (Diagrama Nr.26).

Diagrama Nr. 26. Ar girdėjo apie projektą (N=222)

Žymiai geriau apie vykdomą projektą žino projekte dalyvaujančių mokyklų vadovai, nei vadovai iš kontrolinės grupės (atitinkamai 90,9% ir 73,2%) (Diagrama Nr. 27)

Diagrama Nr. 27. Ar girdėjo apie projektą pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (N=222)

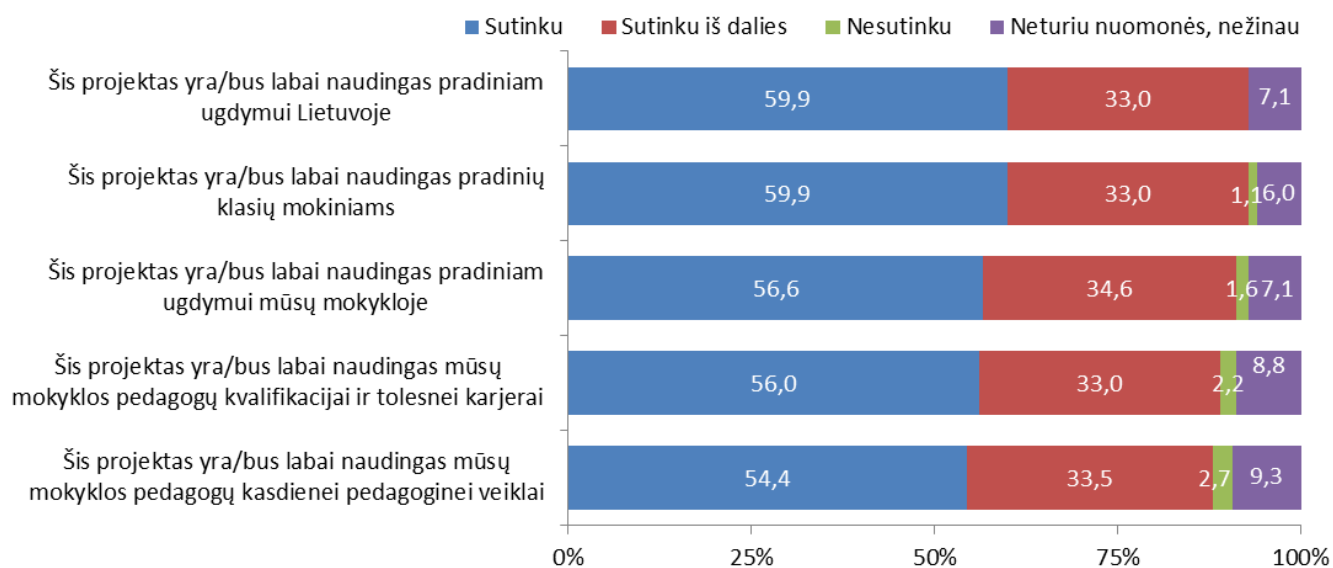
Žinios apie projektą nepriklauso nuo to, kokio dydžio vietovėje yra mokykla, kokio tipo ugdymo įstaiga yra, kokio amžiaus yra vadovas ar koks jo darbo stažas.

10.4.2 Projekto nauda

Tyrimo pabaigoje vadovų buvo prašoma įvertinti, kaip jie mano, kiek projektas yra ar bus naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje, pradiniam ugdymui jų mokyklai, jų pačių kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai, jų karjerai ir pradinių klasių mokiniams.

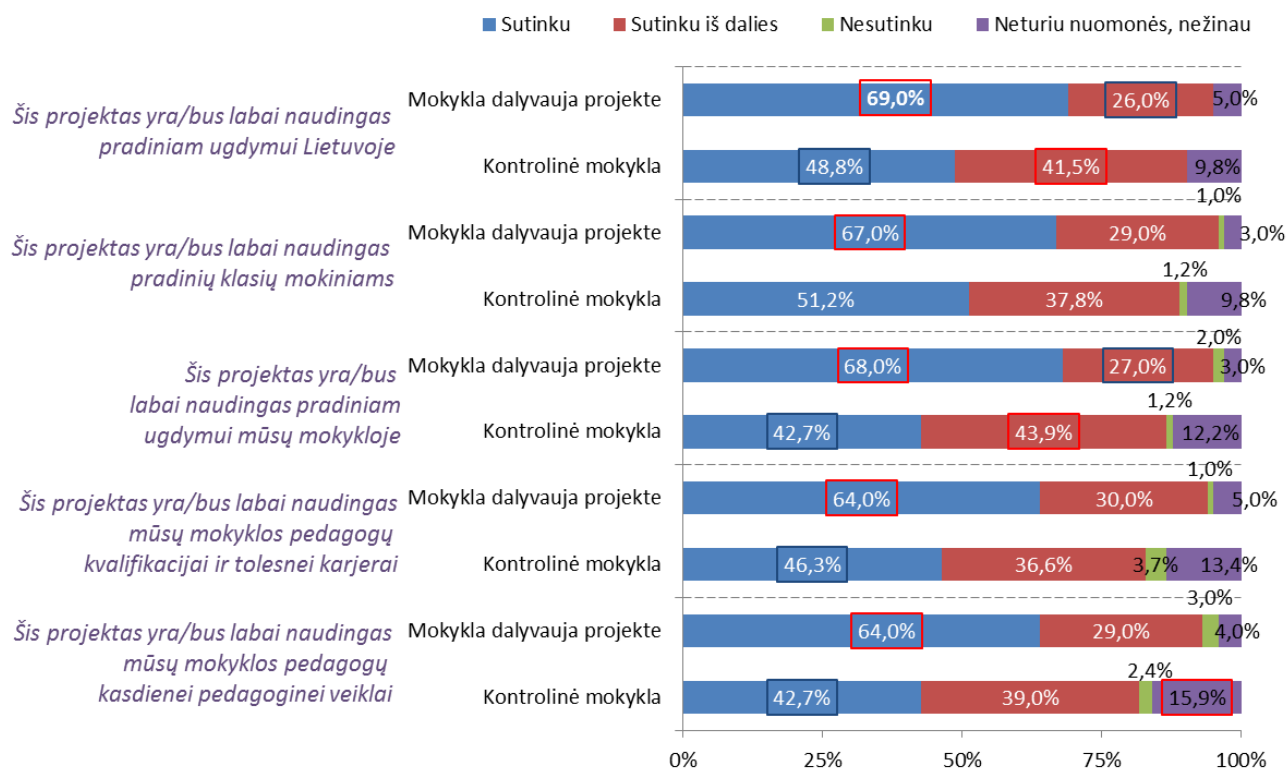
Didžioji dauguma mokyklų vadovų sutinka arba iš dalies sutinka, jog projektas yra ar bus naudingas tiek pradiniam ugdymui Lietuvoje, pradinių klasių mokiniams, pradiniam ugdymui jų mokyklai, pedagogų kvalifikacijai ir tolesnei karjerai bei mokyklos pedagogų kasdienei veiklai. (Diagrama Nr.28).

Diagrama Nr. 28. Suvokiama projekto nauda (nuo girdėjusių apie projektą) (N=182)

Dalyvaujančių projekte mokyklų vadovai dažniau visiškai sutiko su pateiktais teiginiais apie projekto naudą. Mokyklų, nedalyvavusių projekte, vadovai dažniau su teiginiais sutiko iš dalies. Diagramoje Nr.29 pateikti vadovų vertinimai pagal jų mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte.

Diagrama Nr. 29. Suvokiama projekto nauda pagal mokyklos dalyvavimą arba nedalyvavimą projekte (nuo girdėjusių apie projektą) (N=182).

Analizuojant, kaip vadovai vertina projekto naudą priklausomai nuo to, kokiai mokyklai jie vadovauja, kokio amžiaus yra ar koks jų darbo stažas, statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta. Visi vadovai projekto naudą vertino teigiamai.

Priedas Nr. 1. Klausimynai

PROJEKTAS „PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJŲ IR SPECIALIOJO UGDYMO PEDAGOGŲ KOMPETENCIJŲ TAIKYTI INFORMACINĖS KOMUNIKACINĖS TECHNOLOGIJAS (IKT) IR INOVATYVIUS MOKYMO METODUS TOBULINIMO MODELIO IŠBANDYMAS IR DIEGIMAS“

MOKSLINIO TYRIMO „INOVATYVIŲ MOKYMO(SI) METODŲ IR IKT TAIKYMO PRAKTIKA LIETUVOS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ PRADINĖSE KLASĖSE“

I DALIES TYRIMO

„Inovatyvių mokymos(si) metodų ir IKT taikymo pradiniam ir specialiajame ugdyme praktika Lietuvoje“

PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJŲ KLAUSIMYNAS

Labą dieną,

Ugdymo plėtotės centras kartu su UAB „Eurotela“ atlieka pradinių klasių mokytojų apklausą apie informacinių ir komunikacijos technologijų (toliau – IKT) naudojimą pedagoginėje praktikoje. Tyrimo metu bus apklausta apie 600 atsitiktinai atrinktų pradinių klasių mokytojų visoje Lietuvoje. Kadangi į šią atranką patekote ir Jūs, prašome atsakyti į šios anketos klausimus. Tai užtruks apie 15 minučių. Jūsų atsakymų konfidencialumas ir anonimiškumas yra garantuojamas: anketų atsakymai bus analizuojami tik apibendrinta forma. Savo atsakymus žymėkite apvesdami jums tinkančio atsakymo varianto (-ų) numerį (-ius). Prie kai kurių klausimų gali būti papildomos instrukcijos.

Ačiū už jūsų skirtą laiką ir nuoširdžius atsakymus!

1. Jūs esate?

1. Moteris
2. Vyras

2. Kokią pedagoginę specialybę įgijote?

1. Pradinių klasių mokytojo
2. Mokytojo dalykininko (pvz. istorijos, matematikos ir pan.)
3. Pedagoginio išsilavinimo neturite, tačiau šiuo metu siekiate jį įgyti
4. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

3. Kiek Jums metų? Parašykite _____

4. Koks Jūsų pedagoginio darbo stažas? Parašykite _____

5. Jūsų kvalifikacinė kategorija?

1. Mokytojas
2. Vyr. mokytojas
3. Mokytojas metodininkas
4. Mokytojas ekspertas
5. Dar neįgijau jokios kvalifikacinės kategorijos

6. Ar esate įgijęs švietimo konsultanto kompetenciją? Jei taip, nurodykite kokią/kokias.

1. Taip (*pažymėkite, kokias kompetencijas esate įgijęs*).
 - a. IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniam ugdymui
 - b. Pradinio ugdymo (vertinimas ugdymo procese)
 - c. Pradinio ugdymo turinio
 - d. Mokytojų veiklos vertinimo
 - e. Vadybos ekspertų
 - f. Kompetencijų ugdymo metodikos sklaidos
 - g. Kitą (parašykite) _____
2. Ne

7. Kaip Jums atrodo, ar šiuo metu Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas yra aukštos kokybės?

1. Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas tikrai yra aukštos kokybės
2. Ko gero yra aukštos kokybės
3. Ko gero nėra aukštos kokybės
4. Tikrai nėra aukštos kokybės
5. Nežinau, sunku pasakyti

8. Tai gana subjektyvu, tačiau visgi pabandykite įvertinti savo kompiuterinio raštingumo lygį

1. Geras, turiu kompiuterinio raštingumo technologinės / edukologinės dalies (pabraukite tinkamą) kurso pažymėjimą
2. Geras, nors kompiuterinio raštingumo kurso pažymėjimo neturiu
3. Vidutinis
4. Žemas
5. Kompiuteriu naudotis visiškai nemoku

9. Kokios IKT priemonės yra prieinamos jūsų klasėje/mokykloje?

10. Ar dažnai naudojate šiomis priemonėmis ugdymo tikslais?

11. Įvertinkite savo gebėjimus naudoti šias priemones ugdymo veikloje

12. Kuriais iš šių priemonių norėtumėte naudotis ateityje ugdymo veikloje?

	9. Prieinamumas				10. Naudojimas				11. Gebėjimai			12. Norėtu naudotis
	Yra klasėje	Nėra klasėje, bet turiu galimybę naudotis	Neturiu galimybės naudotis	Nežinau, kas tai yra	Kasdien, beveik kasdien	Kelis kartus per savaitę	Kelis kartus per mėnesį	Rečiau	Nenaudoju	Nemoku naudotis	Esu daugiau mažiau susipažinęs, bet reikėtų dar daugiau žinių ir	
Kompiuteris												
Fotoaparatas												
Vaizdo kamera												
Spausdintuvas												
Skeneris												
Kopijavimo aparatas												
Video, DVD grotuvas												
Internetas												
Interaktyvi lenta												
Multimedijos projektorius												
Elektroninis paštas												
E-dienynas												
Skype												

13. Ką ir kaip dažnai veikiate naudodamiesi kompiuteriu ugdymo tikslais? Pažymėkite tinkamą atsakymą kiekvienoje eilutėje.

Kompiuterio panaudojimas	Dažnai	Nei dažnai nei retai	Retai	Nenaudoju
1. Ieškote mokymo medžiagos internete	1	2	3	4
2. Naudojate kompiuterį tiesiogiai pamokose (pvz. demonstruojant mokymo medžiagą ir kt.)	1	2	3	4
3. Ieškote internete metodinės medžiagos, pvz. gerosios pedagoginės patirties pavyzdžių	1	2	3	4
4. Rengiate mokymui skirtą medžiagą (pvz. pateiktis ir kt.)	1	2	3	4

5. Bendraujate su kolegomis virtualioje aplinkoje, el. paštu, Skype	1	2	3	4
6. Rengiate metodinę medžiagą	1	2	3	4
7. Rengiate pranešimus konferencijoms, kitiems renginiams	1	2	3	4
8. Naudojatės švietimo portalo Emokykla	1	2	3	4
9. Tobulinate savo profesinę kvalifikaciją nuotolinio mokymosi būdu (pvz. Moodle ar kitoje virtualioje aplinkoje)	1	2	3	4
10. Bendraujate su mokinių tėvais el. paštu ar Skype	1	2	3	4
11. Rengiate gabesniems mokiniams papildomas užduotis, medžiagą	1	2	3	4
12. Rengiate kontrolinius, testus, įvertinimo užduotis	1	2	3	4
13. Rengiate individualias užduotis mokiniams	1	2	3	4
14. Rengiate mokymo medžiagą silpniau besimokantiems	1	2	3	4

14. Kaip į mokytojų kompiuterinį raštingumą žiūrima Jūsų mokykloje?

1. Reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti
2. Reikalaujama kompiuterinio raštingumo, bet trūksta reikiamų sąlygų jį tobulinti
3. Kompiuterinis raštingumas vertinamas kaip privalumas, tačiau nelabai esminis
4. Nekreipiama į tai dėmesio
5. Kitoks atsakymas {parašykite) _____

15. Kokiais tikslais ugdymo procese naudojate IKT? Pažymėkite atsakymo variantą kiekvienoje eilutėje.

Tikslai	Dažnai	Nei dažnai nei retai	Retai	Niekada
1. Mokymo procesui pajavairinti	1	2	3	4
2. Siekiant plėtoti žinių praktinio taikymo gebėjimus	1	2	3	4
3. Siekiant pagilinti dalyko temų supratimą	1	2	3	4
4. Norint padidinti mokymosi motyvą	1	2	3	4
5. Siekiant labiau susieti temas su kasdieniu gyvenimu	1	2	3	4
6. Siekiant suteikti didesnę mokymosi galimybių pasirinkimą	1	2	3	4
7. Integruojant kelis mokomuosius dalykus	1	2	3	4
8. Pristatant naują temą	1	2	3	4
9. Siekiant geresnio mokymosi individualizavimo	1	2	3	4

16. Prašytume atvirai įvertinti savo pasirengimą ir realias objektyvias galimybes (pvz. užtenka kompiuterinės technikos, laiko pamokose ir pan.) naudoti IKT žemiau lentelėje minimais tikslais. Atsakydami negalvokite apie vieną, kurį atvejį, vertinkite apibendrintai. Pažymėkite tinkamą atsakymo variantą kiekvienoje eilutėje.

Tikslai	Mano pasirengimas geras, galimybių taip pat yra	Mano pasirengimas geras, tačiau galimybių trūksta	Stokuju ir pasirengimo ir galimybių	Sunku pasakyti
1. Planuoti ugdymo procesą	1	2	3	5
2. Kurti žaidimais grįstas mokymosi aplinkas	1	2	3	5
3. Ugdyti mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas	1	2	3	5
4. Individualizuoti mokinių mokymą (si)	1	2	3	5
5. Struktūruoti mokinio mokymosi veiklas	1	2	3	5
6. Taikyti mokymąsi bendradarbiaujant	1	2	3	5
7. Skatinti mokinių mokymosi motyvaciją	1	2	3	5
8. Vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą	1	2	3	5
9. Tobulinti savo kvalifikaciją	1	2	3	5
10. Bendrauti ir bendradarbiauti su mokinių tėvais	1	2	3	5
11. Bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, dalintis patirtimi	1	2	3	5

17. Kokius iš žemiau lentelėje minimų mokymo metodų ir kaip dažnai toje pačioje klasėje taikote? Pažymėkite tinkamą atsakymo variantą kiekvienoje eilutėje.

Metodas	Taikau dažnai	Taikau nei dažnai nei retai	Taikau retai	Tokio metodo netaikau/nežinau
1. Diktantas	1	2	3	4
2. Aiškinimas	1	2	3	4
3. Klausinėjimas	1	2	3	4
4. Tekstų skaitymas	1	2	3	4
5. Mokymasis bendradarbiaujant	1	2	3	4
6. Diskusijos	1	2	3	4
7. Problemų sprendimas grupėmis	1	2	3	4

8. Mokymasis iš patirties	1	2	3	4
9. Demonstravimas	1	2	3	4
10. Mokyklinė paskaita	1	2	3	4
11. Mokymasis vadovaujant sau	1	2	3	4
12. Individualus tyrinėjimas	1	2	3	4
13. Grupės projektai	1	2	3	4
14. Seminarai	1	2	3	4
15. Žaidimai	1	2	3	4
16. Drama ir imitacija	1	2	3	4

18. Kaip manote, turėdami omenyje savo patirtį, ar pradinių klasių mokinių akademiniai pasiekimai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis?

1. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, akademiniai pasiekimai irgi dažniausiai būna geresni
2. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, akademiniai pasiekimai kai kada būna geresni
3. Kompiuterio turėjimas ir naudojimas iš esmės neturi poveikio akademiniam pasiekimams
4. Sunku pasakyti, turiu per mažai informacijos
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

19. Kaip manote, turėdami omenyje savo patirtį, ar pradinių klasių mokinių socialiniai įgūdžiai (pvz. bendravimo, konfliktų sprendimo ir pan.) priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis?

1. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, socialiniai įgūdžiai irgi dažniausiai būna geresni
2. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, socialiniai įgūdžiai kai kada būna geresni
3. Kompiuterio turėjimas ir naudojimas iš esmės neturi poveikio socialiniams įgūdžiams
4. Sunku pasakyti, turiu per mažai informacijos
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

20. Kaip, apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę patirtį, vertinate pradinių klasių mokinių mokymo metodų pokyčius per paskutinį dešimtmetį? Galite pasirinkti kelis atsakymų variantus.

1. Niekas nepasikeitė
2. Pastebimai padaugėjo IKT taikymu grindžiamų metodų
3. Pastebimai padaugėjo netradicinių mokymo metodų (pvz. grupių projektų, mokymosi bendradarbiaujant, žaidimų ir kt.)
4. Gal truputėlį padaugėjo IKT ir netradicinių metodų, tačiau labai nežymiai, akivaizdžiai vyrauja aiškinimas, klausinėjimas, teksto skaitymas ir pan.
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

21. Ar konsultuojatės su specialiaisiais pedagogais specialiujų ugdymosi poreikių vaikų ugdymo(-si) klausimais? Galite pažymėti kelis atsakymus.

1. Iki šiol konsultuotis neteko
2. Konsultuojosi dėl tinkamos mokymosi aplinkos sukūrimo (pvz. sėdėjimo vietos parinkimo / įrengimo, vaizdinių priemonių įsigijimo/pasigaminimo ir pan.)
3. Konsultuojosi dėl vaikų psichologinės savijautos
4. Konsultuojosi didaktiniais klausimais (pvz. užduočių individualizavimas, programos pritaikymas ir pan.)
5. Tariusi _____ kitais _____ klausimais _____ (parašykite, _____ kokiais)

22. Ar, Jūsų nuomone, kompiuterio naudojimas teigiamai veikia specialiujų ugdymosi poreikių, labai gabių, socialiai apleistų vaikų ugdymą(si). Jeigu taip, pažymėkite, kurių.

1. Labai gabių vaikų

2. Socialiai apleistų
3. Specialiųjų ugdymosi poreikių

23. Kaip, apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę patirtį, vertinate specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumą? Vertinkite maždaug 5 metų perspektyvoje.

1. Sunku pasakyti, nes turiu per mažai patirties
2. Tokių vaikų ugdymas iš esmės rezultatyvus
3. Yra ir teigiamų ir neigiamų pasekmių
4. Ugdymas iš esmės nerezultatyvus
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

24. Kiek kartų per paskutinius 3 metus įvairiuose kursuose (seminaruose) mokėtės bei kitaip tobulinote savo pedagoginius gebėjimus ir žinias?

1. Nė karto
2. 1 kartą
3. 2-3 kartus
4. 4-10 kartų
5. Daugiau nei 10 kartų

25. Ar per šį laikotarpį pakito jūsų formali kvalifikacija (padidėjo kvalifikacinė kategorija)?

1. Taip, pakilo
2. Ne, nepakito

26. Ar jūsų manymu, šalyje yra poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą pradinėse klasėse

1. Taip, labai didelis
2. Taip, didelis
3. Vidutinis
4. Nedidelis
5. Nėra tokio poreikio
6. Nežinau

27. Ar esate girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“

1. Taip
2. Ne *JEI NESATE GIRDĖJĘ, Į TOLESNIUS KLAUSIMUS NEATSAKINĖKITE*

Tolesni klausimai skirti tik girdėjusiems apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“

28. Ar esate dalyvavę kokiose nors šio projekto veiklose?

1. Taip
2. Ne
3. Dar tik užsiregistravau ir rengiuosi dalyvauti

29. Kuriuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose dalyvavote? Galite pažymėti kelis atsakymus.

1. Pradinių klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose
2. Lietuvos švietimo specialistų ir ekspertų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (pvz. vedamuose užsienio ekspertų)
3. Kompiuterinio raštingumo (edukacinės IKT taikymo kompetencijos tobulinimo) seminaruose
4. Švietimo konsultantų rengimo seminaruose
5. Švietimo konsultantų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose
6. Švietimo konsultantų praktikos seminaruose

30. Ar, jūsų manymu, dalyvavimas minėtuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose pedagogams padėjo (pažymėkite kiekvienoje eilutėje):

	Tikrai taip	Ko gero taip	Ko gero ne	Tikrai ne	Nežinau, sunku pasakyti
patobulinti ugdymo proceso planavimo, modeliavimo gebėjimus	1	2	3	4	9
patobulinti gebėjimą tikslingai pasirinkti ir taikyti inovatyvius mokymo metodus	1	2	3	4	9
pagilinti supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes	1	2	3	4	9
patobulinti gebėjimą vertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą	1	2	3	4	9
geriau suprasti, kaip pritaikyti Bendrąsias programas ir ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams	1	2	3	4	9
siekti geresnės ugdymo kokybės	1	2	3	4	9
patobulinti edukacinę IKT taikymo kompetenciją	1	2	3	4	9
patobulinti gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis	1	2	3	4	9
išmokti bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis/mokinių tėvais naudojantis IKT	1	2	3	4	9

31. Aš jums perskaitysiu keletą teiginių apie šį projektą, o jūs man pasakykite, ar sutinkate su šiais teiginiais.

	Sutinku	Sutinku iš dalies	Nesutinku	Neturiu nuomonės, nežinau
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradiniam ugdymui mūsų mokykloje	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas mano kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas mano karjerai	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradinių klasių mokiniams	1	2	3	9

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME UŽ JŪSŲ ATSAKYMUS

**PROJEKTAS „PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJŲ IR SPECIALIOJO UGDYMO
PEDAGOGŲ KOMPETENCIJŲ TAIKYTI INFORMACINĖS KOMUNIKACINĖS
TECHNOLOGIJAS (IKT) IR INOVATYVIUS MOKYMO METODUS TOBULINIMO
MODELIO IŠBANDYMAS IR DIEGIMAS“**

**MOKSLINIO TYRIMO „INOVATYVIŲ MOKYMO(SI) METODŲ IR IKT TAIKYMO
PRAKTIKA LIETUVOS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ PRADINĖSE KLASĖSE“**

I DALIES TYRIMO

**„Inovatyvių mokymos(si) metodų ir IKT taikymo pradiniam ir specialiajame ugdyme praktika
Lietuvoje“**

SPECIALIŲJŲ PEDAGOGŲ KLAUSIMYNAS

Laba diena,

Ugdymo plėtotės centras kartu su UAB „Eurotela“ atlieka specialiųjų pedagogų apklausą apie informacinių ir komunikacijos technologijų (toliau – IKT) naudojimą pedagoginėje praktikoje. Tyrimo metu bus apklausta apie 200 atsitiktinai atrinktų specialiųjų pedagogų visoje Lietuvoje. Kadangi į šią atranką patekote ir Jūs, prašome atsakyti į šios anketos klausimus. Tai užtruks apie 15 minučių. Jūsų atsakymų konfidencialumas ir anonimiškumas yra garantuojamas: anketų atsakymai bus analizuojami tik apibendrinta forma. Savo atsakymus žymėkite apveddami jums tinkančio atsakymo varianto (-ų) numerį (-ius). Prie kai kurių klausimų gali būti papildomos instrukcijos.

Ačiū už jūsų skirtą laiką ir nuoširdžius atsakymus!

3. Jūs esate?

- 4. Moteris
- 5. Vyras

2. Kiek Jums metų? Parašykite _____

**3. Koks Jūsų kaip specialiojo pedagogo/ logopedo / surdopedagogo/ tiflopedagogo darbo stažas?
Parašykite _____**

6. Jūsų kvalifikacinė kategorija?

1. Specialusis pedagogas / logopedas / surdopedagogas/ tiflopedagogas
2. Vyresnysis specialusis pedagogas / logopedas / surdopedagogas/ tiflopedagogas
3. Specialusis pedagogas / logopedas / surdopedagogas/ tiflopedagogas metodininkas
4. Specialusis pedagogas / logopedas / surdopedagogas/ tiflopedagogas ekspertas
5. Kvalifikacinės kategorijos dar neįgijau

Ar esate įgijęs švietimo konsultanto kompetenciją? Jei taip, nurodykite kokią/kokias.

3. Taip.
 - a. IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo specialiajame ugdyme
 - b. Mokytojų veiklos vertinimo
 - c. Kompetencijų ugdymo metodikos sklaidos
 - d. Kitą (parašykite) _____
4. Ne

7. Kaip Jums atrodo, ar šiuo metu Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas yra aukštos kokybės?

1. Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas tikrai yra aukštos kokybės
2. Ko gero yra aukštos kokybės
3. Ko gero nėra aukštos kokybės
4. Tikrai nėra aukštos kokybės
5. Nežinau, sunku pasakyti

6. Tai gana subjektyvu, tačiau visgi pabandykite įvertinti savo kompiuterinio raštingumo lygį

1. Geras, turiu kompiuterinio raštingumo technologinės / edukologinės dalies (*pabraukite tinkamą*) kurso pažymėjimą
2. Geras, nors kompiuterinio raštingumo kurso pažymėjimo neturiu
3. Vidutinis
4. Žemas
5. Kompiuteriu naudotis visiškai nemoku (*pereikite prie klausimo Nr. 10*)

7. Kokios IKT priemonės yra prieinamos jūsų kabinete/mokykloje?

8. Ar dažnai naudojate šiomis priemonėmis ugdymo tikslais?

9. Įvertinkite savo gebėjimus naudoti šias priemones ugdymo veikloje

10. Kuriomis iš šių priemonių norėtumėte naudotis ateityje ugdymo veikloje?

	7.Prieinamumas				8. Naudojimas					9. Gebėjimai			10. Norėtų naudotis
	Yra kabinete	Nėra kabinete, bet turiu galimybę naudotis	Neturiu galimybės	Nežinau, kas tai yra	Kasdien, beveik kasdien	Kelis kartus per savaitę	Kelis kartus per mėnesį	Rečiau	Nenaudoju	Nemoku naudotis	Esu daugiau mažiau susipažinęs, bet reikėtų dar daugiau žinių ir	Esu gerai susipažinęs ir įgūdžių taikyti pakanka	
Kompiuteris													
Fotoaparatas													
Vaizdo kamera													
Spausdintuvas													
Skeneris													
Kopijavimo aparatas													
Video, DVD grotuvas													
Internetas													
Interaktyvi lenta													
Multimedijos projektorius													
Elektroninis paštas													
E-dienynas													
Skype													

11. Ką ir kaip dažnai veikiate kompiuteriu profesiniais specialiojo pedagogo tikslais? Pažymėkite tinkamą atsakymą kiekvienoje eilutėje.

Kompiuterio panaudojimas	Dažnai	Nei dažnai nei retai	Retai	Nenaudoju
10. Ieškote mokymo medžiagos internete	1	2	3	4
11.Naudojate kompiuterį tiesiogiai pamokose (pvz. demonstruojant mokymo medžiagą ir kt.)	1	2	3	4
12.Ieškote internete metodinės medžiagos, pvz. gerosios pedagoginės patirties pavyzdžių	1	2	3	4
13.Rengiate mokymui skirtą medžiagą (pvz. pateiktis ir kt.)	1	2	3	4
14.Bendraujate su kolegomis virtualioje aplinkoje, el.	1	2	3	4

paštu, Skype				
15. Rengiate metodinę medžiagą	1	2	3	4
16. Rengiate pranešimus konferencijoms, kitiems renginiams	1	2	3	4
17. Naudojatės švietimo portalo E-mokykla	1	2	3	4
18. Tobulinate savo profesinę kvalifikaciją nuotolinio mokymosi būdu (pvz. Moodle ar kitoje virtualioje aplinkoje)	1	2	3	4
15. Bendraujate su mokinių tėveliais el. paštu ar Skype	1	2	3	4
16. Rengiate gabesniems mokiniams papildomas užduotis, medžiagą	1	2	3	4
17. Rengiate kontrolinius, testus, įvertinimo užduotis	1	2	3	4
18. Rengiate individualias užduotis mokiniams	1	2	3	4
19. Rengiate papildomą medžiagą silpniau besimokantiems	1	2	3	4

12. Kaip apskritai vertintumėte savo gebėjimus naudoti IKT darbui su specialiuju poreikiu mokiniais?

1. Tokius savo gebėjimus vertinu kaip pakankamus
 2. Beveik pakankamus
 3. Nepakankamus
 4. Kitoks atsakymas (parašykite)
-

13. Kaip manote, turėdami omenyje savo patirtį, ar specialiuju ugdymosi poreikiu mokiniu akademiniai pasiekimai priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis?

1. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, akademiniai pasiekimai irgi dažniausiai būna geresni
2. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, akademiniai pasiekimai kai kada būna geresni
3. Kompiuterio turėjimas ir naudojimas iš esmės neturi poveikio akademiniams pasiekimams
4. Sunku pasakyti, turiu per mažai informacijos
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

14. Kaip manote, turėdami omenyje savo patirtį, ar specialiuju ugdymosi poreikiu mokiniu socialiniai įgūdžiai (pvz. bendravimo, konfliktų sprendimo ir pan.) priklauso nuo fakto, ar jie namuose turi kompiuterį ir gali juo naudotis?

1. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, socialiniai įgūdžiai irgi dažniausiai būna geresni
2. Jei turi ir naudojasi kompiuteriu, socialiniai įgūdžiai kai kada būna geresni
3. Kompiuterio turėjimas ir naudojimas iš esmės neturi poveikio socialiniams įgūdžiams
4. Sunku pasakyti, turiu per mažai informacijos
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

15. Ar ir kokiomis formomis pradinių klasių mokytojai konsultuojasi su Jumis dėl specialiuju poreikiu vaikų ugdymo? *Galite pažymėti kelis atsakymus.*

1. Iš esmės nesikonsultuoja
2. Konsultuojasi dėl ugdymosi aplinkos pritaikymo (pvz. sėdėjimo vietos ir pan.)
3. Tariausi dėl vaikų psichologinio integravimosi klasėje

4. Konsultuojasi didaktiniais klausimais, pvz. dėl individualių programų sudarymo, vertinimo, užduočių individualizavimo, mokymo metodų ir pan.
5. Konsultuojasi bendradarbiavimo su tėvais klausimais
6. Konsultuojasi kitais klausimais (parašykite, kokiais) _____

16. Kaip, apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę patirtį, vertinate specialiųjų poreikių vaikų ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumą? Vertinkite maždaug 5 metų perspektyvoje.

1. Sunku pasakyti, nes turiu per mažai patirties
2. Ugdymas iš esmės rezultatyvus
3. Yra ir teigiamų ir neigiamų pasekmių
4. Ugdymas iš esmės nereizultatyvus
5. Kitoks _____ atsakymas (parašykite)

17. Kokios priežastys labiausiai trukdo specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių sėkmingam ugdymui bendrojo lavinimo mokykloje (konkrečiai pradiniam ugdyme)? Galite pažymėti kelis atsakymus.

1. Jokių esminių kliūčių nėra (pereikite prie kito klausimo)
2. Nėra tinkamų poilsio vietų (pvz., tinkamų vaikams, turintiems sensorinių sutrikimų)
3. Mokykloje nėra specialiojo ugdymo kabineto
4. Nėra / trūksta tinkamų mokymo(si) priemonių (taip pat ir kompiuterinių)
5. Nėra / trūksta pagalbinių techninių priemonių
6. Specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymui nepasirengę / per mažai pasirengę pedagogai
7. Nėra / trūksta specialiųjų pedagogų
8. Nėra mokytojų padėjėjų
9. Administracija skiria nepakankamai dėmesio specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymo organizavimui
10. Sunku pasakyti
11. Kitoks _____ atsakymas (parašykite)

18. Kaip vertinate jūsų mokyklos pradinių klasių mokytojų pasirengimą ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių mokinius? Prašytume vertinti apibendrintai – t.y. neturėti omenyje tik vieno kurio nors pedagogo.

Pedagogų pasirengimas	<i>Pasirengimas pakankamas</i>	<i>Beveik pakankamas</i>	<i>Nepakankamas</i>
1. Atpažinti specialiuosius ugdymosi poreikius	1	2	3
2. Parinkti ugdymo metodus, tinkančius darbui su skirtingų poreikių vaikais	1	2	3
3. Diferencijuotai dirbti su skirtingų gebėjimų vaikais	1	2	3
4. Individualizuoti specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymą			
5. Objektyviai vertinti specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių žinias ir gebėjimus	1	2	3
6. Panaudoti inovatyvius mokymo metodus dirbant specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams	1	2	3

7. Bendrauti ir bendradarbiauti su specialiuju ugdomosi poreikiu mokiniu tevais	1	2	3
8. Bendradarbiauti su mokykloje dirbančiais švietimo pagalbos specialistais	1	2	3

19. Kaip vertinate savo darbo sąlygas mokykloje specialiųjų poreikių mokinių ugdymo požiūriu (pvz. darbo vieta, turimos darbo priemonės ir pan.)?

1. Sąlygos labai geros (kabinetas, kompiuterizuota darbo vieta, kitos priemonės...)
2. Sąlygos geros ir mane tenkina
3. Patenkinamos
4. Sąlygos prastos, tačiau po truputėlį gerėja
5. Sąlygos prastos ir pagerėjimo nematyti
6. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

20. Kiek kartų per paskutinius 3 metus įvairiuose kursuose (seminaruose) mokėtės bei kitaip tobulinote savo pedagoginius gebėjimus ir žinias?

1. Nė karto
2. 1 kartą
3. 2-3 kartus
4. 4-10 kartų
5. Daugiau nei 10 kartų

21. Ar per šį laikotarpį pakito jūsų formali kvalifikacija (padidėjo kvalifikacinė kategorija)?

3. Taip, pakilo
4. Ne, nepakito

22. Ar jūsų manymu, šalyje yra poreikis gauti konsultacijas apie inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymą specialiųjų poreikių mokinių ugdymui pradinėse klasėse

7. Taip, labai didelis
8. Taip, didelis
9. Vidutinis
10. Nedidelis
11. Nėra tokio poreikio
12. Nežinau

23. Ar esate girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“

3. Taip
4. Ne *JEI NESATE GIRDĖJĘ, Į TOLESNIUS KLAUSIMUS NEATSAKINĖKITE*

Tolesni klausimai skirti tik girdėjusiems apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“

24. Ar esate dalyvavę kokiose nors šio projekto veiklose?

4. Taip

5. Ne
6. Dar tik užsiregistravau ir rengiuosi dalyvauti

25. **Kuriuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose dalyvavote?** *Galite pažymėti kelis atsakymus.*

7. Specialiųjų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose
8. Lietuvos švietimo specialistų ir ekspertų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose (pvz. vedamuose užsienio ekspertų)
9. Švietimo pagalbos specialistų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose
10. Kompiuterinio raštingumo (edukacinės IKT taikymo kompetencijos tobulinimo) seminaruose
11. Švietimo konsultantų rengimo seminaruose
12. Švietimo konsultantų kvalifikacijos tobulinimo seminaruose
13. Švietimo konsultantų praktikos seminaruose

26. **Ar, jūsų manymu, dalyvavimas minėtuose kvalifikacijos tobulinimo seminaruose pedagogams padėjo** *(pažymėkite kiekvienoje eilutėje):*

	Tikrai taip	Ko gero taip	Ko gero ne	Tikrai ne	Nežinau, sunku pasakyti
patobulinti ugdymo proceso planavimo, modeliavimo gebėjimus	1	2	3	4	9
patobulinti gebėjimą tikslingai pasirinkti ir taikyti inovatyvius mokymo metodus	1	2	3	4	9
pagilinti supratimą apie IKT taikymo ugdymo procese galimybes	1	2	3	4	9
patobulinti gebėjimą vertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą	1	2	3	4	9
geriau suprasti, kaip pritaikyti Bendrąsias programas ir ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams	1	2	3	4	9
siekti geresnės ugdymo kokybės	1	2	3	4	9
patobulinti edukacinę IKT taikymo kompetenciją	1	2	3	4	9
patobulinti gebėjimą naudotis kompiuterinėmis/skaitmeninėmis mokymo priemonėmis	1	2	3	4	9
išmokti bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis/mokinių tėvais naudojantis IKT	1	2	3	4	9

27. Aš jums perskaitysiu keletą teiginių apie šį projektą, o jūs man pasakykite, ar sutinkate su šiais teiginiais.

	Sutinku	Sutinku iš dalies	Nesutinku	Neturiu nuomonės, nežinau
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradiniam ugdymui mūsų mokykloje	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas mano kvalifikacijai ir kasdienei pedagoginei veiklai	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas mano karjerai	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradinių klasių mokiniams	1	2	3	9

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME UŽ JŪSŲ ATSAKYMUS.

**PROJEKTAS „PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJŲ IR SPECIALIOJO UGDYMO
PEDAGOGŲ KOMPETENCIJŲ TAIKYTI INFORMACINĖS KOMUNIKACINĖS
TECHNOLOGIJAS (IKT) IR INOVATYVIUS MOKYMO METODUS TOBULINIMO
MODELIO IŠBANDYMAS IR DIEGIMAS“**

**MOKSLINIO TYRIMO „INOVATYVIŲ MOKYMO(SI) METODŲ IR IKT TAIKYMO
PRAKTIKA LIETUVOS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ PRADINĖSE KLASĖSE“**

I DALIES TYRIMO

**„Inovatyvių mokymos(si) metodų ir IKT taikymo pradiniam ir specialiajame ugdyme praktika
Lietuvoje“**

MOKYKLŲ VADOVŲ KLAUSIMYNAS

Laba diena,

Ugdymo plėtotės centras kartu su UAB „Eurotela“ atlieka mokyklų vadovų apklausą apie informacinių ir komunikacijos technologijų (toliau – IKT) naudojimą mokykloje. Tyrimo metu bus apklausta apie 200 atsitiktinai atrinktų mokyklų vadovų visoje Lietuvoje. Kadangi į šią atranką patekote ir Jūs, prašome atsakyti į šios anketos klausimus. Tai užtruks apie 15 minučių. Jūsų atsakymų konfidencialumas ir anonimiškumas yra garantuojamas: anketų atsakymai bus analizuojami tik apibendrinta forma. Savo atsakymus žymėkite apveddami jums tinkančio atsakymo varianto (-ų) numerį (-ius). Prie kai kurių klausimų gali būti papildomos instrukcijos.

Ačiū už jūsų skirtą laiką ir nuoširdžius atsakymus!

1. Jūsų mokykla yra

1. Pradinė mokykla
2. Pagrindinė mokykla
3. Vidurinė mokykla
4. Gimnazija
5. Kita

2. Koks vietovės, kurioje yra jūsų mokykla dydis?

1. Didmiestis (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys)
2. Miestas - rajono centras
3. Kitas miestas – miestelis
4. Gyvenvietė, kaimas, kuriame mažiau nei 2000 gyv.

3. Jūsų pareigos?

1. Direktorius
2. Direktoriaus pavaduotojas
3. Kita

4. Ar greta vadybinio darbo turite ir pamokų?

1. Ne, dirbu tik vadybinį darbą
 2. Greta vadybinio darbo turiu pamokų (*parašykite, kokio dalyko ir kokioms klasėms*)
-

5. Kiek Jums metų? Parašykite _____

6. Koks Jūsų bendras vadybinio darbo mokykloje stažas? Parašykite _____

7. Jūsų vadybinė kategorija? Parašykite _____

6. Ar esate įgijęs švietimo konsultanto kompetenciją? Jei taip, nurodykite kokią/kokias.

5. Taip.
 - a. IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniam ugdyme
 - b. IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo specialiajame ugdyme
 - c. Pradinio ugdymo (vertinimas ugdymo procese)
 - d. Pradinio ugdymo turinio
 - e. Mokytojų veiklos vertinimo
 - f. Vadybos ekspertų
 - g. Kompetencijų ugdymo metodikos sklaidos
 - h. Kitą (parašykite) _____
6. Ne

8. Kaip Jums atrodo, ar šiuo metu Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas yra aukštos kokybės?

1. Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose teikiamas pradinis ugdymas tikrai yra aukštos kokybės
2. Ko gero yra aukštos kokybės
3. Ko gero nėra aukštos kokybės
4. Tikrai nėra aukštos kokybės
5. Nežinau, sunku pasakyti

9. Kaip Jums atrodo, ar pradinėse klasėse pamokose / popamokinėje veikloje būtina naudoti IKT?

1. Taip, tikrai būtina
2. Taip, ko gero būtina
3. Ne, ko gero nebūtina
4. Ne, tikrai nebūtina
5. Nežinau, sunku pasakyti

10. IKT naudojimas ugdymui reikalauja atitinkamų kompetencijų (pvz. konkrečių metodų taikymo žinių ir įgūdžių ir kt.). Kaip vertinate savo mokyklos pradinį klasių pedagogų kompetencijas, reikalingas diegiant IKT pradinėse klasėse? Negalvokite apie vieną kurį nors pedagogą, vertinkite apibendrintai.

1. Visų pradinį klasių pedagogų kompetencijos IKT taikymo srityje yra geros / pakankamos
2. Pakankamai geros tik dalies pedagogų kompetencijos
3. Pakankamai geros tik mažumos pedagogų kompetencijos
4. Sunku pasakyti, turiu per mažai informacijos
5. Kitoks atsakymas {parašykite) _____

11. Kalbant apie jūsų mokyklą, jūsų manymu, ar pradinį klasių mokytojai ir specialieji pedagogai yra pakankamai motyvuoti (turi noro) taikyti inovatyvius mokymo (-si) metodus ir IKT ugdymo procese?

	1. Pradinį klasių mokytojai	2. Spec. pedagogai
Taip pakankamai motyvuoti	1	1
Galėtų turėti ir daugiau motyvacijos	2	2
Motyvacijos labai trūksta	3	3
Nežinau, sunku pasakyti	4	4

12. Kaip apibendrintai vertinate dabartinę mokyklos raidą IKT panaudojimo atžvilgiu?

1. IKT diegimas mokykloje vyksta jau senokai ir gana sėkmingai
2. IKT bandome diegti, tačiau iki šiol ne visai sėkmingai
3. IKT diegimas šiuo metu yra planavimo stadijoje
4. IKT diegimas šiuo metu yra tik pavienių bandymų stadijoje
5. Kitoks atsakymas (*parašykite*) _____

13. Kaip manote, kokią naudą teikia IKT taikymas pradiniam ugdyme? Galite pažymėti kelis atsakymus.

1. Jokios apčiuopiamos naudos neižvelgiu nei pradinėse klasėse, nei vyresnėse klasėse
2. Apčiuopiamos naudos pradinėse klasėse mažai, jos daugiau vyresnėse klasėse
3. IKT naudojimas didina mokinių mokymosi motyvaciją (mokiniam tai įdomu), tačiau daug mažiau arba visai nedidina akademinį pasiekimą
4. IKT naudojimas didina ir akademinį pasiekimą ir mokymosi motyvaciją
5. Padeda individualizuoti mokymą (si), atliepian specialiuosius ugdymosi poreikius
6. Tai naudinga tik gabių vaikų ugdymui
7. Stiprina mokinių bendruosius gebėjimus (pvz. bendradarbiavimo, komunikacijos ir pan.)
8. Padeda aiškiau ir įdomiau perteikti ugdymo turinį
9. Padeda įveikti socialinę dalies vaikų atskirtį (pvz. vaikų išsocialinės rizikos šeimų, iš kaimiškų vietovių ar pan.)
10. Skatina pačius pedagogus „pasitempti“ naudojant IKT
11. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

14. Pastaraisiais metais pradiniam ugdyme greta tradiciniais vadinamų įprastų metodų (skaitymas, klausinėjimas, aiškinimas ir kt.) populiarėja inovatyvūs mokymo metodai (pvz. problemų sprendimas grupėmis, grupės projektai, drama ir imitacija bei kt.). Kaip vertinate jų naudojimo apimtį ir rezultatyvumą Jūsų mokyklos pradinėse klasėse?

1. Įvairūs inovatyvūs mokymo metodai mūsų mokykloje taikomi palyginti plačiai ir rezultatyviai
2. Mano manymu, įvairių inovatyvių metodų taikymo pradiniam ugdyme galimybės gana ribotos
3. Inovatyvius metodus taiko tik vienas kitas pedagogas ir tai nedažnai
4. Sunku pasakyti, trūksta informacijos
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

15. Kaip į mokytojų kompiuterinį raštingumą žiūrima Jūsų mokykloje?

1. Reikalaujama aukšto kompiuterinio raštingumo ir sudaromos sąlygos jį tobulinti
2. Reikalaujama kompiuterinio raštingumo, bet trūksta reikiamų sąlygų jį tobulinti
3. Kompiuterinis raštingumas vertinamas kaip privalumas, tačiau nelabai esminis
4. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

16. Kaip, apžvelgdami savo ir kolegų pedagoginę bei vadybinę patirtį, vertinate specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymo pradinėse klasėse rezultatyvumą? Vertinkite maždaug 5 metų perspektyvoje.

1. Sunku pasakyti, nes turiu per mažai patirties
2. Ugdymas iš esmės rezultatyvus
3. Yra ir teigiamų ir neigiamų pasekmių
4. Ugdymas iš esmės nerezultatyvus
5. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

17. Kokios priežastys labiausiai trukdo specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymui Jūsų mokykloje (konkrečiai pradiniam ugdyme)? Galite pažymėti kelis atsakymus.

1. Jokių esminių kliūčių nėra
2. Nėra pritaiktų poilsio vietų (pvz., tinkamų vaikams turintiems sensorinių sutrikimų)
3. Mokykloje nėra specialiojo ugdymo kabineto
4. Nėra / trūksta tinkamų mokymo(si) priemonių (taip pat ir kompiuterinių)
5. Nėra / trūksta pagalbinių techninių priemonių
6. Specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymui nepasirengę / per mažai pasirengę pedagogai
7. Nėra / trūksta specialiųjų pedagogų
8. Nėra mokytojų padėjėjų
9. Sunku pasakyti
10. Kitoks atsakymas (parašykite) _____

18. Aš jums perskaitysiu keletą teiginių apie inovacijas ir informacines-komunikacines technologijas, o jūs pasakykite, ar sutinkate su šiais teiginiais?

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku	Nežinau, neturiu nuomonės
Mokyklose, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, mokinių pasiekimai yra aukštesni	1	2	3	4	9
Mokyklose, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, mokiniai yra labiau motyvuoti mokytis	1	2	3	4	9
Mokyklos, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, pritraukia daugiau mokinių	1	2	3	4	9
Mokyklos, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, turi didesnį prestižą	1	2	3	4	9
Mokyklose, kuriose diegiamos inovacijos ir IKT, mokytojai yra labiau motyvuoti dirbti	1	2	3	4	9

19. Ar esate girdėję apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“

5. Taip

6. Ne *JEI NESATE GIRDĖJĘ, Į TOLESNIUS KLAUSIMUS NEATSAKINĖKITE*

Tolesni klausimai skirti tik girdėjusiems apie projektą „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“

20. Aš jums perskaitysiu keletą teiginių apie šį projektą, o jūs man pasakykite, ar sutinkate su šiais teiginiais.

	Sutinku	Sutinku iš dalies	Nesutinku	Neturiu nuomonės, nežinau
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradiniam ugdymui Lietuvoje	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradiniam ugdymui mūsų mokykloje	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas mūsų mokyklos pedagogų kvalifikacijai ir tolesnei karjerai	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas mūsų mokyklos pedagogų kasdienei pedagoginei veiklai	1	2	3	9
Šis projektas yra/bus labai naudingas pradinių klasių mokiniams	1	2	3	9

**PROJEKTAS „PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJŲ IR SPECIALIOJO UGDYMO PEDAGOGŲ KOMPETENCIJŲ
TAIKYTI INFORMACINES KOMUNIKACINES TECHNOLOGIJAS (IKT) IR INOVATYVIUS MOKYMO
METODUS TOBULINIMO MODELIO IŠBANDYMAS IR DIEGIMAS“**

**MOKSLINIO TYRIMO „INOVATYVIŲ MOKYMO(SI) METODŲ IR IKT TAIKYMO PRAKTIKA LIETUVOS
BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ PRADINĖSE KLASĖSE“**

I DALIES TYRIMO

**„Inovatyvių mokymosi(si) metodų ir IKT taikymo pradiniame ir specialiajame ugdyme praktika
Lietuvoje“**

ŠVIETIMO KONSULTANTŲ KLAUSIMYNAS

Laba diena,

Ugdymo plėtotės centras kartu su UAB „Eurotela“ atlieka projekto dalyvių apklausą apie informacinių ir komunikacijos technologijų (toliau – IKT) naudojimą pedagoginėje praktikoje. Tyrimo metu bus apklausti visi projekte dalyvavę švietimo konsultantai, todėl ir Jūsų prašome atsakyti į šios anketos klausimus. Tai užtruks apie 15 minučių. Savo atsakymus žymėkite apveddami jums tinkančio atsakymo varianto (-ų) numerį (-ius). Prie kai kurių klausimų gali būti papildomos instrukcijos.

Ačiū už jūsų skirtą laiką ir nuoširdžius atsakymus!

7. Kokią švietimo konsultanto kompetenciją esate įgiję?
 8. IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradiniame ugdyme
 9. IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo specialiajame ugdyme

1. Ar Jums patiko dalyvauti šiame projekte?

1. tikrai patiko
2. ko gero patiko
3. ko gero nepatiko
4. tikrai nepatiko
5. nežinau, sunku pasakyti

2. Kokia jūsų nuomonė apie Jūsų dalyvavimo šiame projekte naudingumą mokyklai?

1. tikrai naudingas
2. ko gero naudingas
3. ko gero nenaudingas
4. tikrai nenaudingas
5. nežinau, sunku pasakyti

3. Ar, dalyvaudama(s) projekte, gavote Jūsų pedagoginei veiklai naudingų žinių?

1. tikrai taip
2. ko gero taip
3. ko gero ne
4. tikrai ne
5. nežinau, sunku pasakyti

4. Ar, dalyvaudama(s) projekte, Jūsų pačių vertinimu, pradėjote geriau dirbti?

1. tikrai pradėjau geriau dirbti
2. ko gero pradėjau geriau dirbti
3. ko gero nepradėjau geriau dirbti
4. tikrai nepradėjau geriau dirbti
5. nežinau, sunku pasakyti

5. Kokia jūsų nuomonė apie Jūsų dalyvavimo šiame projekte naudingumą jūsų mokiniams?

1. tai jiems tikrai naudinga
2. tai jiems ko gero naudinga
3. tai jiems ko gero nenaudinga
4. tai jiems tikrai nenaudinga
5. nežinau, sunku pasakyti

Prašome atsakyti į keletą klausimų apie Jūsų konsultacinę veiklą

6. Ar, dalyvaudamos projekte (2009-2011 metais) koku nors būdu vykdėte konsultacinę veiklą?

1. Konsultacinę veiklą vykdžiau nuolat
2. Konsultacinę veiklą vykdžiau kai kada
3. Konsultacinės veiklos beveik nevykdžiau

4. Konsultacinės veiklos iš viso nevykdžiau

7. Jei koku nors būdu 2009-2011 metais vykdėte konsultacinę veiklą, kam dažniausiai padėdavote/patardavote? Pažymėkite kiekvienoje eilutėje

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
1. Mokyklos pradinų klasių mokytojams	1	2	3	4
2. Mokyklos specialiesiems pedagogams	1	2	3	4
3. Mokyklos vadovams	1	2	3	4
4. Mokyklos mokinių tėvams	1	2	3	4
5. Kitų mokyklų pradinų klasių mokytojams	1	2	3	4
6. Kitų mokyklų specialiesiems pedagogams	1	2	3	4
7. Kitų mokyklų vadovams	1	2	3	4
8. Kitų mokyklų mokinių tėvams	1	2	3	4
9. Kitiems asmenims	1	2	3	4

8. Kokiomis temomis ir kaip dažnai tenka konsultuoti kitus pedagogus, kolegas ar tėvelius?

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Kaip naudotis IKT (įvairiomis techninėmis priemonėmis) pradinėse klasėse	1	2	3	4
Kaip naudotis IKT (programine įranga, mokymo priemonėmis) pradinėse klasėse	1	2	3	4
Kur ieškoti ir kaip naudotis interneto šaltiniais	1	2	3	4
Kur ieškoti ir kaip naudotis metodine medžiaga	1	2	3	4
Tiesiog dalinatės savo įspūdžiais apie IKT taikymo pradiniam ugdymui galimybes	1	2	3	4

9. Prašytume atvirai įvertinti savo pasirengimą ir realias objektyvias galimybes konsultuoti žemiau minimais klausimais. Atsakydami negalvokite apie vieną, kurį atvejį, vertinkite apibendrintai. Pažymėkite tinkamą atsakymo variantą kiekvienoje eilutėje.

Tikslai	Mano pasirengimas geras, galimybių taip pat yra	Mano pasirengimas geras, tačiau galimybių trūksta	Stokoju ir pasirengimo ir galimybių	Sunku pasakyti
Kaip planuoti ugdymo procesą	1	2	4	5
Kaip ugdyti mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas	1	2	4	5
Kaip kurti žaidimais grįstas mokymosi aplinkas	1	2	4	5
Kaip individualizuoti mokinių mokymą (si)	1	2	4	5
Kaip struktūruoti mokinio mokymosi veiklas	1	2	4	5
Kaip taikyti mokymąsi bendradarbiaujant	1	2	4	5
Kaip skatinti mokinių mokymosi motyvaciją	1	2	4	5
Kaip vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą	1	2	4	5
Kaip bendrauti ir bendradarbiauti su mokinių tėvais	1	2	4	5
Kaip tobulinti savo kvalifikaciją	1	2	4	5
Kaip bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, dalintis patirtimi	1	2	4	5

10. Kaip jūs manote, ar tokios konsultacinės veiklos poreikis yra labai didelis?

	Labai didelis	Didelis	Vidutinis	Mažas	Visiškai nėra
--	---------------	---------	-----------	-------	---------------

1. Jūsų mokykloje	1	2	3	4	5
2. Kitose mokyklose	1	2	3	4	5

11. Ar bendradarbiaujate su mokytojų švietimo centrais, kitomis mokytojų kvalifikaciją tobulinančiomis institucijomis?

1. Bendradarbiauju nuolat
2. Bendradarbiauju kai kada
3. Beveik nebendradarbiauju
4. Iš viso nebendradarbiauju

12. Kokius įvykčius pasikeitimus savo profesinėje ar pedagoginėje veikloje siejate su savo dalyvavimu šiame projekte? Parašykite.

Prašome atsakyti į keletą klausimų apie IKT taikymo galimybes Jūsų mokykloje

13. Ar Jūsų klasėje/darbo vietoje šiais mokslo metais (2011-2012 m. m.) yra (pažymėkite kiekvienoje eilutėje):

	Taip ir jo galimybės visiškai tenkina mano poreikius	Taip, bet jo galimybės mano poreikius tenkina tik iš dalies	Ne
Kompiuteris	1	2	3
Fotoaparatas	1	2	3
Vaizdo kamera	1	2	3
Spausdintuvas	1	2	3
Skeneris	1	2	3
Kopijavimo aparatas	1	2	3
Video, DVD grotuvas	1	2	3

Internetas	1	2	3
Interaktyvi lenta	1	2	3
Multimedijos projektorius	1	2	3
Elektroninis paštas	1	2	3
E-dienynas	1	2	3
Skype	1	2	3

14. Nurodykite, ar dažnai 2010-2011 m. m. naudodamiesi kompiuteriu profesiniais/ugdymo tikslais atliekate lentelėje išvardintus darbus. Pažymėkite kiekvienoje eilutėje.

	Kasdien arba beveik kasdien	Bent kartą per savaitę	Bent kartą per mėnesį	Bent kartą per metus	Niekada to nedariau
1. Rašote elektroninius laiškus	1	2	3	4	5
2. Internete ieškote mokymo medžiagos	1	2	3	4	5
3. Internete ieškote metodinės medžiagos	1	2	3	4	5
4. Ieškote kitos informacijos internete	1	2	3	4	5
5. Rengiate mokymui skirtą medžiagą	1	2	3	4	5
6. Bendraujate su kolegomis virtualioje aplinkoje, Skype, blog'e ar facebook'e	1	2	3	4	5
7. Ieškote mokytojų gerosios patirties pavyzdžių	1	2	3	4	5
8. Rengiate įvairius dokumentus	1	2	3	4	5
9. Rengiate metodinę medžiagą	1	2	3	4	5
10. Rengiate pranešimus konferencijoms ir kitiems renginiams	1	2	3	4	5

15. Naudojatės švietimo portalo E-mokykla teikiamomis galimybėmis	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

15. Nurodykite, ar dažnai 2010–2011 m. m. naudodamiesi kompiuteriu atliekate lentelėje nurodytus darbus. Pažymėkite kiekvienoje eilutėje.

	Kasdien arba beveik kasdien	Bent kartą per savaitę	Bent kartą per mėnesį	Bent kartą per metus	Niekada to nedariau
1. Rengiate papildomą medžiagą mokiniams, kuriems sunkiau sekasi mokytis	1	2	3	4	5
2. Rengiate savarankiškų darbų, individualias užduotis	1	2	3	4	5
3. Rengiate papildomą vaizdinę mokymo medžiagą	1	2	3	4	5
4. Rengiate testus, kontrolines, kitas vertinimui skirtas užduotis	1	2	3	4	5
5. Rengiate kūrybinių darbų užduotis	1	2	3	4	5
6. Rengiate papildomą medžiagą imlesniems, gabesniems mokiniams	1	2	3	4	5

16. Kaip dažnai naudojate kompiuterį ugdymo procese?

1. Beveik kiekvieną pamoką
2. Kasdien arba beveik kasdien
3. Bent kartą per savaitę
4. Bent kartą per mėnesį
5. Rečiau nei kartą per mėnesį
6. Niekada to nedariau
7. Kita. Pakomentuokite _____

17. Kokiais tikslais 2010-2011 m.m. ugdymo procese naudojote IKT? Pažymėkite kiekvienoje eilutėje

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
1. Ugdymo procesui pajvairinti	1	2	3	4
2. Siekiant plėtoti praktinio žinių taikymo gebėjimus	1	2	3	4
3. Siekiant pagilinti tam tikros kurio nors dalyko temos supratimą	1	2	3	4
4. Norint įtraukti į mokymo(si) procesą įvairių mokymosi stilių mokinius	1	2	3	4
5. Norint mokomuosius dalykus per atitinkamus pavyzdžius sieti su kasdieniu gyvenimu	1	2	3	4
6. Siekiant padidinti įvairių gabumų ir ugdymosi poreikių mokinių įsitraukimą į mokymosi procesą	1	2	3	4
7. Integruojant kelis mokomuosius dalykus	1	2	3	4
8. Pristatant naują temą	1	2	3	4
9. Siekiant geresnio ugdymo individualizavimo	1	2	3	4

18. Kas šiuo metu Jums labiausiai trukdo taikyti IKT ugdymo procese taip, kaip norėtumėte? Pažymėkite kiekvienoje eilutėje.

	Visiškai netrukdo	Netrukdo	Sunku pasakyti,	Trukdo	Labai trukdo

			ar trukdo		
1. Jūsų naudojimosi įvairia IKT įranga gebėjimų lygis	1	2	3	4	5
2. Dabartinis Jūsų klasės/darbo vietos įrengimo ir aprūpinimo reikiama technika lygis	1	2	3	4	5

19. Ar (ir kaip dažnai) šiais metais ugdymo procese naudojote projekte lokalizuojamas kompiuterines mokymo priemones? pažymėkite kiekvienoje eilutėje

	Tik išbandžiau	Keletą kartų per savaitę	Keletą kartų per mėnesį	Keletą kartų per metus	Niekada to nedariau
1. Mano darbeliai	1	2	3	4	5
2. Užburtasis miškas	1	2	3	4	5
3. Mažasis Mocartas	1	2	3	4	5
4. Vaikų žaidimai	1	2	3	4	5

Dėkojame už atsakymus!

Priedas Nr. 2. Rezultatų pasiskirstymo lentelės